

DEMOKRACIJA

INTERVJU Z DR. ANDREJEM BAJUKOM

V davčni zakonodaji ni "čarobnih" rešitev

Nekdanji minister za okolje in prostor
Janez Kopač je tipičen primer eldesovskega
funkcionarja, zaradi kakršnih je ta stranka izgubila oblast.

Sebi v prid!

POLITIKA
Varuh
partijskega
prava

FINANCE
Časopisno-
pivovarski
monopol

SLOVENIJA
Neuspešno
evroministrovanje
Milana Cvikla

Vedno in povsod.

Dnevno izgubimo veliko vode, tudi če mirujemo. Vendar ne mirujemo! Naša telesa so v skrbi za zdravje in lepši videz vedno v gibanju – na sprehodih v naravi, na treningih, v fitnesu, med tekom in ... pri drugih aktivnostih. Zato moramo paziti, da popijemo dovolj vode. Voda sodeluje pri prav vseh procesih v naših telesih! Najpomembnejši se dogajajo v možganih, zato dobro razmislite – in pijte Zalo.

Rdeči gardisti

Slovenijo je zajel sovražni govor, nam dopovedujejo podpisniki izjave Sovražni govor se širi po državi – iz državnega zbora. "Najprej so ga bili deležni izbrisani, potem Romi, samske ženske, geji in lezbijke, zdaj so očitno na vrsti poslanke. S tem ko vodstvo državnega zbora tako prakso dopušča, proti njej ne protestira in je najostreje ne obsodi, jo legitimira, zapira prostor argumentirane demokratične razprave ter s tem nepovratno krni ugled parlamenta," piše na začetku omenjene izjave. Izjava je nastala kot odziv na besede poslanca Pavleta Ruparja, izrečene v afektu, o obveznem zakonskem pregledu mednožij za dve poslanki, ki jih je izrekel v parlamentarni razpravi o zakonu o istospolnih partnerstvih. Za omenjene nespametne besede se je Rupar opravičil.

"Še bolj problematično je dejstvo, da je državni zbor vedno bolj prizanesljiv do tovrstnih manifestacij seksizma, šovinizma in sovražnosti," še pravi v omenjeni izjavi; podpisali so jo ljudje, ki so bili vsa leta del vladajoče elite oziroma tako imenovane leve civilne družbe. Na drugi strani predsednik državnega zbora France Cukjati meni, "da so oznake, kot so 'sovražnost', 'šovinizem' in 'seksizem', pretirane in da je poslanke in poslance nekorektno označiti za 'ksenofobe', 'homofobe' in 'rasiste'. Po njegovu takšne medijske polemike ustvarjajo napačen vtis, da se poslanke in poslanci v državnem zboru samo še pripravljajo in žalijo, kar je daleč od resnice. "Zadnji čas je, da dosežemo neposredni prenos sej državnega zbora in si bodo gledalci, ki jih zanima obnašanje in potek razprav v njem, ustvarili lastno sliko o nivoju razprav na plenarnih zasedanjih." Nedvomno vsak, ki kolikor toliko spremlja dogajanje in nivo razprav v drugih parlamentih, ve, da je slovenski eden najmirnejših in najbolj kultiviranih. Še največji izpad si je pred leti privoščil liberalni demokrat Jelko Kacin, ki se je fizično lotil poslanca Iva Hvalice.

Buren odziv na Ruparjeve besede niti ne preseneča. Podobno velja za zakon o Radioteleviziji Slovenija in še marsičem. Tranzicijska levica je po jesenskih volitvah v položaju, v kakršnem še ni bila.

Znašla se je v opoziciji in počasi izgublja primat nekakšne avantgarde, ki mora imeti pri vsaki stvari prvo in zadnjo besedo, kot v času prejšnjega komunističnega režima, kjer je o vsem odločala partija. Ljudje iz njenih vrst so navajeni, da so vedno v siju žarometov in da so vedno v neposredni bližini državnih jasl. Prepričani so, da so edino oni poklicani, da razsojajo o posameznih družbenih vprašanjih. Navajeni so, da je to, če medije, podjetja in različne državne, paradržavne ustanove nadzorujejo ljudje, ki so jim ideološko blizu, nekaj normalnega in strokovno neoporečnega. Če jih zamenja nekdo iz nasprotnega političnega pola, je to politično kadrovanje, nestrokovnost in konec pravne države. Če kdo razmišlja drugače, ga hitro razglasijo za nestrpnega, nevednega in podobno. Po drugi strani komaj zadržujejo svoj prezir do Katoliške cerkve in slovenstva (na primer v zadnji Mladini se Vlasta Jalušič z Mirovnega inštituta, ki je prav tako podpisnica izjave, zgraža, ker se v zadnjem času nekoliko bolj poudarja slovenstvo; moti jo, da se govori o slovenskem razvoju, slovenski prihodnosti itd.). Sprejetje zakona o registraciji istospolnih partnerjev pospremijo z napadi na vlado, čeprav so istospolni partnerji s tem dobili evropsko primerljive pravice. To, da se za istospolne partnerje ni poskrbelo v času vladavine liberalne demokracije, jih ne zanima. V bistvu je to ironija, ki kaže njihovo dvoličnost. Zakaj niso protestirali v preteklosti? Zakaj niso protestirali ob upodabljanju podgane v naročju brezjanske Marije ali ob govorjenju varuha človekovih pravic Matjaža Hanzka, da se je takrat, ko je Trobec sežigal ženska trupla, iz dimnika valil p... dim.

Zdi se, da številni na strani tranzicijske levice še vedno niso dojeli, da se je vrednostni sistem v Sloveniji spremenil, da so ljudje na volitvah povedali, da želijo v Sloveniji na oblasti nove ljudi, da želijo drugačno, pravičnejšo politiko. Ljudje so se namreč naveličali partijskega agitpropa, ki so ga poslušali desetletja. Naveličali so se, da je domoljubje in poudarjanje slovenstva nekaj, kar je povozil čas. Naveličali so se, da se na veliko govori o socialni pravičnosti, hkrati pa ljudje, ki to govorijo, skrbijo le za svoje žepe (tipičen je primer Kučanovega Forumu 21, v katerem so se zbrali ljudje iz tranzicijske levice, ki so obogateli v času tranzicije, hkrati pa v mesecih pred volitvami na veliko modrovali o socialni pravičnosti ...).

V zadnjih mesecih "rdečim gardistom" dodatne frustracije povzročajo spori v liberalni demokraciji in nekdanji združeni listi. Njihova vsemogočna "korporacija" ima čedalje več lukenj ... Zaradi vsega tega se proti "nestrpnosti" bojujejo s svojo pogosto še večjo nestrpnostjo.

Metod Berlec

"Rdečim gardistom" dodatne frustracije povzročajo spori v liberalni demokraciji in nekdanji združeni listi. Njihova vsemogočna "korporacija" ima čedalje več lukenj ... Zaradi vsega tega se proti "nestrpnosti" bojujejo s svojo pogosto še večjo nestrpnostjo.

9 Strategija in taktika

Eldeesovci so izgubili kompas in jim gre le za oblast. Zato pa skušajo vlado kar najbolj obremeniti s postranskimi zadevami.

11 Koalicija deluje solidno

12 Varuh revolucionarnega prava

Novica o kazenski ovadbi Mitje Ribičiča pred mesecem in pol je sprožila številne odmeve po Sloveniji, tako pozitivne kot negativne. Med slednje lahko uvrstimo odziv dr. Ljuba Bavcona, zaslužnega rednega profesorja na ljubljanski pravni fakulteti.

16 Strokovnjak in pol

Najglasnejši kritik vladnih potez pri pogajanjih znotraj evropske petindvajseterice in na področju domačega proračuna je prav gotovo poslanec LDS in nekdanji minister za evropske zadeve Milan M. Cvikl.

19 Posli Janeza Kopača

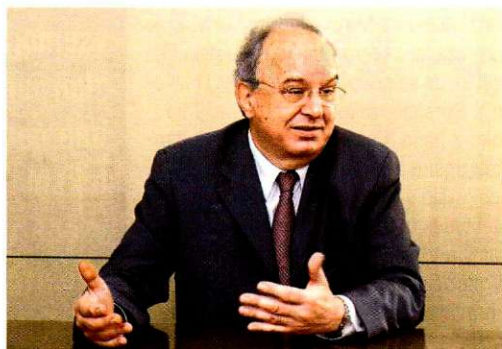
22 Časopisno-pivovarski monopol

32 EU pod britanskim vodstvom

S prvim julijem je predsedovanje evropski petindvajseterici prevzela Velika Britanija, položaj predsedujočega Evropski uniji (EU) pa bo do konca letošnjega leta ena izmed prednostnih nalog britanskega predsednika vlade Tonyja Blaira. Blair je predsedovanje unije prevzel v zelo težavnem času, saj EU ta čas preživlja eno največjih kriz v zadnjih letih, česar se dobro zavedajo tudi vodilni evropski politiki.

34 V davčni zakonodaji ni "čarobnih" rešitev

Pogovor z dr. Andrejem Bajukom

Moramo se zavedati, da v davčni zakonodaji ni "sanjskih" ali "čarobnih" rešitev in prav gotovo tudi ne neoporečnih, strokovno dokončnih rešitev. Prepričan pa sem, da mora biti davčna zakonodaja v vsakem primeru predmet širokega političnega soglasja. S tega vidika torej je razprava nedvomno dobrodošla.

40 Klasiki glasbe

44 "Porazenci" s Teharij

56 Večer velikanov

Prejšnji teden so za trenutek odložili delo stari antični bogovi in jo ucvrli pod Rožnik. Od košarke se je poslovil Jure Zdovc.

Demokracija, p.p. 4315, Komenskega 11, 1000 Ljubljana, SI; telefon: 01-434-54-48 (uredništvo), urednik@demokracija.si; 01-434-54-63 (tajništvo), tajništvo@demokracija.si; faks: 01-434-54-62; Glavni in odgovorni urednik: Metod Berlec; tehnični urednik: Bojan Jovan; novinarji: Vida Kocjan, Denis Vengust, Monika Maljevič, Barbara Kavtičnik, Gašper Blažič, Aleš Kocjan, Mitja Volčanšek, Gregor Drnovšek, Ana Müllner, Peter Avsenik; kolumnisti: dr. Janez Jerovšek, dr. Matej Makarovič, dr. Janko Kos, mag. Andrej Aplenc, dr. Peter Starič, dr. Ljubo Sirc, dr. Andrej Capuder, mag. Klemen Jaklič, Esad Babačić; stalni zunanji sodelavci: Igor Gošte, Miran Mihelič, Peter Colnar, Lovro Kastelic; Vera Ban (p.p. 1716); lektoriranje: Joža Gruden; skeniranje: Matej Šoper; prelom: Tone Tehovnik, Matej Šoper; realizacija: Nova orbita, d.o.o.; fotografija: SAFO, Reuters; tisk: Ma-tisk, d.o.o., Maribor; datum natisa: dan pred izidom; izhaja vsak četrtek; cena 550 tolarjev; izdaja: Nova obzorja, d.o.o.; direktor: Andrej Lasbahe; naklada: 11.000 izvodov; TRR: 24200-9004125033, Raiffeisen Krekova banka, d. d., Maribor, poština plačana pri pošti 1102. Nenaročenih člankov in fotografij ne plačujemo in ne vračamo. Fotografija na naslovnici: SAFO

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost (Ur. l. RS, št. 89/98) sodi tednik *Demokracija* med proizvode, za katere se obračunava davek na dodano vrednost po stopnji 8,5 %.

Naročniški oddelek: narocnine@demokracija.si; Naročniki prejmejo položnico s prvo revijo v mesecu. Odjave sprejemamo pisno do 15. v mesecu z veljavnostjo prvega v naslednjem mesecu. Letna naročnina za države članice Evropske zveze znaša 260 evrov, za druge pa 288 USD.

Spremenil bi odnos do vlade

Pogovarjali smo se s predsednikom Socialnih demokratov (SD) Borutom Pahorjem.

Na slovenskem političnem prizorišču je še vedno aktualen nedavno sprejeti zakon o RTV. Vi ste do zakona kritični, vendar menite, da referendum ni najboljša rešitev za to, da bi preprečili njegovo uveljavitev. Zakaj?

Zato, ker imam o inštitutu referenduma visoko mnenje. Na njem naj se ljudje odločajo o najpomembnejših vprašanjih, ki zadevajo narod in državo. Slovenci imamo take izkušnje in smo jih dobro izkoristili, na primer ob plebiscitu za samostojnost in vstopu v Evropsko unijo in Nato. Menim, da utegne biti naslednja priložnost za tako pomemben referendum odločanje o novem osnutku evropske ustavne pogodbe, ko bo in če bo pripravljen.

Pred kratkim je LDS uspelo zbrati 30 podpisov poslancev, potrebnih za razpis referenduma o omenjenem zakonu. Kot je znano, so podpise prispevali tudi poslanci vaše stranke, čeprav ste vi proti referendumu. Kako vidite to razhajanje?

Pošteno rečeno bi si vsak predsednik stranke vedno želel enotnost v njenih vrstah. To ni vedno mogoče. In za predsednika stranke je bistveno, da zna določiti vprašanja, kjer razhajanje za uspešnost stranke ni usodno. Sem in tja je celo nujno, da se ljudem ne zlomi njihovo prepričanje, temveč da se jim omogoči, da razvijejo svojo drugačnost. To imam za del politične širine, osebne in strankine.

Tokrat se ni zgodilo prvič, da poslanci ali pa stranka niso sledili vašemu mnenju. Se kdaj počutite kot ujetnik lastne stranke oziroma vsaj enega njenega dela?

Glejte, ni prvič in ne bo zadnjič. Če katera stranka zares temeljito spreminja svojo identiteto, je to naša stranka. Če jo primerjate s tisto izpred desetih let, opazite velikanske razlike. V tem času smo sprejeli idejo sprave, vendar sem moral iti preko glasovanja o zaupnici. Odločitev, da nevtralnost spremenimo v podporo Natu, je terjala ogromno prizadevanj. Zdaj ko bolj kot kadarkoli prej postavljamo v ospredje modernizacijo Slovenije, ne more iti zlahka. Pa bo šlo. Ne pravim, da imam vedno prav. Ko pa sem v to trdno prepričan, sem se pripravljen boriti za stvar do konca. In naj po-

vem zelo odkrito, vizija, ki smo jo sprejeli na zadnjem kongresu, je dolgoročno brez dvoma zmagovalna vizija. Ni pa nujno, da smo mi zmagovalci. Hočem reči, da moramo prepričati ljudi, da smo jo sposobni uveljaviti. Zato pričakujte še veliko notranjih brušenj. Tista politična sila, ki bo sposobna narediti to državo bolj konkurenčno, ne da bi razširila razred socialno izključenih, bo zmagovita.

Kaj bi v dozdajšnjem načinu delovanja stranke najprej spremenili?

Odnos do vlade. V bistvu gre bolj za vprašanje čustev kot strogo razumske percepcije stvari. V dolgih letih tranzicije se še vedno nismo otresli občutka, da so stranke sedanje vlade po definiciji "na drugi strani". V tem smislu je čustvovanje pri odnosu do preteklih zgodovine še vedno precej vplivno. Ker naj bi bile to stranke, ki imajo do tega vprašanja diametralno drugačen odnos, naj bi to v osnovi izključevalo možnost sodelovanja. Zadnje volitve pa so pokazale, da se velika večina volivcev vse bolj otesa teh zgodovinskih predsodkov. Če tega ne bomo opazili, bomo svoje lastne žrtve. Za vse več ljudi je vse manj odločilno, kaj stranke mislijo o preteklosti, in vse bolj usodno, kaj načrtujejo za prihodnost. No, in glede tega govorim o spremembi odnosa do sedanje vlade. Pravim, če imamo dovolj skupnega jezika glede prihodnosti, lahko mirno sobivamo tudi z razlikami glede preteklosti.

Ali bolj sredinsko nastopate zato, da bi lahko na naslednjih predsedniških volitvah kandidirali za predsednika države?

Drža, ki mi jo pripisujete, ni motivirana z morebitno predsedniško kandidaturo. Glede tega razmišljam manj, kot kdo misli. Zdaj govorim o umeščanju stranke. Glejte, zadnje volitve so sprožile novo strankarsko razvrščanje. To velja tudi za stranke na desnici. V enaki meri za tiste na levi. Mi se moramo umestiti v politični prostor kot samostojna politična sila. Če bi bili še naprej satelit LDS, ne bi bili avtonomni. Njihovo premikanje proti levi bi nas avtomatično potisnilo na politični skrajni rob. Tam se pa ne vidim niti tam ne vidim modernih socialnih demokratov. Zato smo s kongresom sprožili toliko sprememb. Bistvena je, da postanemo politična sila modernizacije Slovenije. V tem primeru smo lahko suveren partner vsem tistim, ki imajo podobna stremjenja. Pod določenimi pogoji tudi s tistimi na desnici.

Aleš Kocjan

Referendum kot reklama (Stran 8)

Šestdeset let let poveljnega izseljenstva (Stran 10)

Zaradi veta spet na glasovanje (Stran 15)

Vlada v deželi savinjskega želodca (Stran 24)

Privilegirani sosed? (Stran 26)

Dost' jim je (Stran 28)

Koristi zdravju (Stran 30)

Skupni cilj (Stran 31)

Elektronski leksikon (Stran 39)

Ana Desetnica – osmič (Stran 42)

Teniski dolgčas (Stran 55)

Studio Ultra (Stran 59)

Jutranja zvezda (Stran 62)

Vladavina prava! (Stran 65)

Obžaluje nekdanje načelno dejanje (Stran 66)

Po Titovi poti

Potem ko je ljubljanski mestni svet že pred časom preprečil Sparove načrte za graditev novega trgovskega središča, je tokrat Mercatorju dovolil širitev trgovskega centra. Je že tako, da nekateri še vedno prisegajo na izrek: Tujega nočemo, svojega ne damo. Za domovino – s Titom naprej!

Vzpenjača

Kot kaže, bodo Ljubljanci le dobili vzpenjačo. To je tisti kup žic in železa, s katerim si je nekdanja županja Viktorija Potočnik postavljala spomenik, nas pa bo lahko v nekaj minutah popeljal na ljubljanski grad. Slednje je menda nadvse pomembno, kot smo razumeli nekatere svetnike v ljubljanski mestni palači, ki so pretekli teden sprejeli sklep, da se upravljanje vzpenjače za naslednjih 40-let prepusti Festivalu Ljubljana. Hoja na grajski hrib je namreč lahko hudo naporna in nevarna reč, primerljiva s hojo na Triglav. Kaj hitro se vam na strmi in vijugasti poti lahko zgodi, da se spotaknete in si razbijete bučo. Pri hoji vas lahko zgrabi išijas ali hud muskelfiber, v najslabšem primeru pa udari v vas strela. Potem bi vsi rekli, da mestna oblast ne zna poskrbeti za varnost svojih občanov.

Že iz tega razloga naj bi bila torej vzpenjača koristna, čeprav še vedno ni jasno, ali bo tudi ekonomsko upravičena. Zlobneži pravijo, da bo stala kot pozlačena pot na ljubljanski grad, eldeesovci pa trdijo, da ekonomska upravičenost vzpenjače ni pomembna, pomembno je, da jo Ljubljana dobi, ker se bo s tem dvignila civilizacijska raven prestolnice. Zanimivo. Samo postavite vzpenjačo in že ste eno najbolj civiliziranih mest v Evropi. Če je tako, postavimo vzpenjačo v romskem naselju Žabjak, pred osnovno šolo v Bršljinu, in v hipu bomo imeli civilizirane Rome. Lahko jo postavimo še na meji s Hrvaško ali na avstrijsko Koroško. Hrvatje se bodo takoj začeli obnašati civilizirano; nemudoma nam bodo vrnil naš del Piranskega zaliva in prevzeli del jedrskih odpadkov, Avstrijci pa bodo brez obotavljanja postavili dvojezične napise povsod tam, kjer bi jih morali že zdavnaj. Kako preprosto je to. Le zakaj se naši vrli politiki tega niso spomnili že prej?

Glede na to podpiram mnenje, da ni pomembno, koliko stane vzpenjača, ampak le to, da jo imamo. Za imidž. Spomnimo se samo, kako so se v prejšnjem sistemu gradile tovarne. Res je, da jih je postavljala politika in da so zaradi slabega načrtovanja stroškov dela in surovin, ki so jih vozili iz oddaljenih krajev, delale z izgubo, zahodnemu imperialističnemu kapitalizmu pa smo le dokazali, da znamo tudi mi proizvajati. Imeli smo celo fičke in stoenke, ki so bili vrhunec avtomobilske tehnike, Zahodnjaki pa so se vozili v gnilih golfih in oplih. Prav jim je. Posnemali bi nas.

Bojim se, da bo vzpenjača še en tak vrhunski socialistični projekt ...

Aleš Kocjan

"Ja, dragi Luka, tud jst mam tebe rad!"

(Peter Poles je izpolnil željo oboževalcu in mu dal odgovor, v katerem je malo tečen in ne tako simpatičen.)

"Živel sem v smrdljivi sobi, nisem imel avta. Imel sem eno obleko, tri pare hlač, čevlje."

(Zvezdnik Mickey Rourke že ve, kaj pomeni to talno bankrotirati.)

"Če je Velenje rdeči rezervat, sem zadovoljen, ker to pomeni, da ima veliko živahne krvi in energije."

(Velenjski župan Srečko Meh je ponosen na svoje "rdeče" mesto.)

"Tiha dopuščanja in privoščljiva odobravanja nestrpnih, seksističnih in žaljivih ravnanj utirajo pot nekultiviranosti in sovražnosti v parlamentu in izven njega. So zelo slab zgled za državljanke in državljane."

(Poslanke LDS v javnem pismu predsedniku državnega zbora hočejo znova učiti kolege poslance lepega vedenja.)

"Na lokalnih volitvah nas čaka skoraj 200 odrov, ki jih je treba preizkusiti in zmagati."

(Predsednik SDS Janez Janša opozarja, da kandidati na lokalnih volitvah ne bodo nastopali na enem samem odru.)

"Bežigrajski stadion je tipičen primer naše nesposobnosti."

(Ljubljanski podžupan in nesojeni vodja svetniške skupine ljubljanske LDS Slavko Slak se je vendarle posul s pepelom.)

"Bolj ko smo v Sloveniji privatizirali, bolj je vse postajalo državno."

(Marko Simonetti, predsednik uprave Ljubljanske borze, opozarja, da je Slovenija dežela nasprotij.)

"Vedno mi postavljate ista vprašanja. Ne oziram se na to niti se nikoli nisem in se verjetno nikoli ne bom."

(Teniška igralka Marija Šarapova odgovarja na vprašanje, ali ni med tekmo s svojim vzdihovanjem preglasna.)

"Prepričan sem, da bodo volivke in volivci glasovali proti politizaciji javne televizije."

(Tone Rop zelo optimistično pričakuje zavrnitev zakona o RTV. O tem, kako je nekdanj sam po telefonu urejal časopise, pa nič.)

"Geji in lezbijke smo z novim zakonom o registraciji istospolnih partnerskih skupnosti dobili drobtinice."

(Tatjana Greif opozarja, da geji in lezbijke po sprejetju novega zakona ostajajo lačni.)

"Dokler nekoč nisem nabil z nogo žoge, da je šla Perotu par centimetrov mimo glave, sem bil nič, potem je bil pa mir."

(Košarkar Jure Zdovc je moral za svojo uveljavitev najprej "prizemljiti" starejšega kolega Petra Vilfana.)

"V politično razumevanje sveta sem prišel namreč naravnost iz literature in literarne kritike, kar me je puščalo jezikovno svobodnega, metaforično neodgovornega in kritičko zavezanega literarnim idealom."

(Tako se v svoji novi knjigi Smešna žalost preobrazbe spominja svojega "prihoda" v politiko publicist, urednik in zadnjega pol leta državni sekretar v kabinetu predsednika vlade Aleksander Zorn.)

"Gre za neko vrsto čistke ljudi, ki nekomu niso všeč."

(Ravnatelj OŠ Majde Vrhovnik Oton Račević je prepričan, da je žrtev politične čistke.)

Ravnatelj pokazal pravi obraz

Dosedanji ravnatelj OŠ Majde Vrhovnik Oton Račević je, potem ko šolski minister Milan Zver ni potrdil njegovega imenovanja, 1. julija s tiskovno konferenco poskrbel za medijski obračun z ministrom. Najprej je celoten učiteljski kolektiv, ki naj bi se bil spontano zbral, Račeviću izrazil neomajno podporo. Ravnatelj je po besedah njihovega predstavnika razumevajoč vodja in sogo-

Oton Račević je Zverovo odločitev označil za politično čistko, pri tem pa pozabil na metode prejšnjega ministra Slavka Gabra.

vornik ter strokovnjak, kar dokazujejo dobri odnosi znotraj kolektiva in rezultati učencev. Račević naj bi bil zaslužen za izboljšanje razmer na šoli, zato je dobil 88-odstotno podporo učiteljev za naslednji mandat. Razlog za neimenovanje so po Račeviću politične čistke, saj je kot predsednik Društva ravnateljev osnovnih šol Slovenije izrazil mnenje o zunanjem preverjanju v osnovnih šolah, ki ni bilo v skladu z ministrovim. Na skupščini ravnateljev na Bledu sprejete sklepe na to temo je predsednik društva objavil na spletu. Temu je sledila po Račevićevih besedah "najbolj groba oblika šolanja", kot je opisal telefonski pogovor z ministrom Zverom. Čeprav naj sklepi ne bi bili sporni, jih je Račević vseeno umaknil, kasneje pa se ni izpostavljaval, ker naj ne bi bil želel "prilivati olja na ogenj". Slednje zato počne sedaj, saj je napovedal tožbo na upravno sodišče, ker bi moral Zver po njegovo podati obrazložitev neimenovanja in možnost pritožbe. Minister ima, kot so sporočili iz njegovega kabineta, za svoje odločitve utemeljene razloge in za njimi trdno stoji. Pri imenovanju ravnateljev sprejema veliko odgovornost in se pri tem odloča na podlagi temeljitega premisleka in upoštevanja različnih dejavnikov. V Društvu Pobuda za šolo po meri človeka so prav tako 1. julija predstavili svoje mnenje o "spornih" odločitvah ministra in izrazili mnenje, da ima Zver zanje razloge. Poudarili so tudi delovanje prejšnjega ministra Gabra, ki ni dal soglasja k več imenovanjem, pri tem pa predstavili primer Anke Voglar, ki je Gaber leta 1997 kljub 90-odstotni podpori učiteljske zbornice ni potrdil, obrazložitev pa ni nikoli podal. M. V.

Janša: "Čaka nas naporna jesen"

Člani SDS so se pretekli teden zbrali na pikniku v Varpoljah v Savinjski dolini. Udeležence je nagovoril predsednik SDS in vlade Janez Janša in dejal, da so ob vladnem obisku v savinjsko-salaški regiji naleteli na veliko optimizma in pripravljenosti za hitrejši razvoj. Po njegovem mnenju ima to območje dovolj energije, ki jo ponekod po državi pogreša. "Občine na tem območju so po letu 1994 naredile veliko in so dober zgled za druge v državi," je dejal in poudaril, da njegovo stranko čaka naporna politična jesen in da je letošnje poletje edino v zadnjih letih, ko ni priprav na volitve. "Želel bi, da se danes tukaj lepo imamo, da se dobro počutite, da izkoristimo, kolikor je pač mogoče. Naslednje leto v takem času bo že vroče zaradi lokalnih volitev." Stranka se po njegovih besedah že pripravlja nanje. "Na lokalnih volitvah nas čaka skoraj 200 odrov, ki jih je treba preizkusiti in zmagati. V stranki smo že naredili strategijo za lokalne volitve, zmagati bo treba skoraj na vseh odrih, saj bo potem Slovenija boljša in drugačna," je dejal. Na koncu je vse udeležence piknika povabil, naj se udeležijo strankinega poletnega tabora, ki bo med 29. julijem in 7. avgustom kot vsako leto v Lepeni. A. K.

Po Janševih besedah se je stranka že začela pripravljati na lokalne volitve.

Najprej si je znižal plačo

Jože Zagožen, minister za gospodarstvo v nekdanji Bajukovi vladi, je prevzel vodenje Holdinga Slovenskih elektrarn (HSE). Na to mesto ga je imenovala vlada po javnem razpisu, potem ko je odstopil Drago Fabijan. Zagožen je prvi dan sklical tiskovno konferenco in poleg predstavitev

Nekdanji gospodarski minister Jože Zagožen je prevzel vodenje Holdinga Slovenskih elektrarn.

svojega videnja delovanja holdinga in razvoja trga z električno energijo dejal, da se namerava najprej seznaniti z razmerami znotraj sistema in v kratkem ne namerava izvesti nobenih kadrovskih zamenjav. Novinarje in javnost pa je presenetil predvsem s predstavitev vsebine svoje individualne pogodbe o zaposlitvi. Pojasnil je, da si je želel, da njegova plača ne bi presegala plače predsednika vlade, vendar to zaradi vladne uredbe ni bilo mogoče, zato je predlagal, da se mu količnik zniža s šest na pet. Predlagal je tudi, da se v pogodbi namesto fiksne nagrade za delovno uspešnost posloводства ta nagrada opredeli do določenega odstotka, pri čemer meni, da po-

slovodstvo ob takih plačah posebnih nagrad ne potrebuje. Prav tako je predlagal znižanje količine letnega dopusta in vseh bonitet na minimum. Znižanje plače je po njegovih besedah skladno s stališčem, ki ga je predstavil na pogovoru z nadzornim svetom, ko je na vprašanje predstavnikov delavcev odgovoril, da so po njegovem mnenju plače posloводства holdinga previsoke. Koliko bo znašala njegova plača, Zagožen ni povedal. Dejaj je le, da bo še zmeraj višja od plače vladnega predsednika Janeza Janše in da je njeno višino pripravljen razkriti, ko mu jo bodo izplačali. Drago Fabijan je prejemal eno največjih plač v državi. Po nekaterih podatkih je vsak mesec prejel več kot milijon tolarjev neto. Zagožen je torej najprej zmanjšal svojo plačo ter oklestil bonitete in nagrade, kar je pohvale vredno dejanje. V. K.

modrosti tedna

"Zadnji čas je, da dosežemo neposredni prenos sej DZ, da si bodo lahko gledalci, ki jih zanima obnašanje in potek razprav v DZ, ustvarili lastno sliko o nivoju razprav na plenarnih zasedanjih."

(Predsednik državnega zbora
France Cukjati)

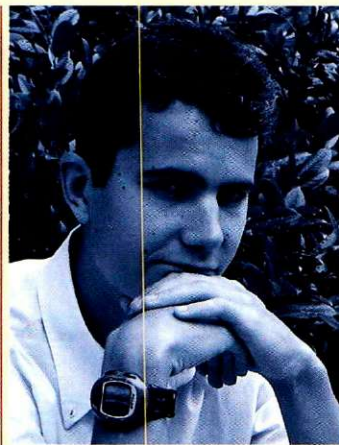

"Komunisti so se res izpeli, dirigirajo pa še vedno."

(Aforist Milan Fridauer Fredi)

Pralnice denarja

Referendum kot reklama

Prav smešno je opazovati, kako v zadnjem času odstopajo predsedniki uprav družb, katerih poslovanje je bilo zadnja leta vpeto v dnevno politiko. Tako smo bili prejšnji teden priče odstopu predsednika uprave Abanke Vipa Aljoše Tomaža. Razlog naj bi bil v razlikah glede koncepta nadaljnjega vodenja banke. Tako se je glasilo uradno sporočilo, Tomaž pa se je za to odločil že na ustanovni seji novega nadzornega sveta. Še pred tem pa je poskrbel, da je pomemben lastniški delež v eni izmed finančnih družb (v Nacionalni finančni družbi - NFD) prešel v lastništvo tistih, ki bodo poskrbeli, da vlada v nadzorne svete finančnih, bančnih in drugih trdnjav nekdanje oblastne nomenklature ne bo mogla umestiti svojih ljudi, ki bi imeli vpogled v njihovo poslovanje. S tem je tudi nekdanji predsednik države poskrbel, da nekatere trdnjave ostajajo zaprte, njihovo ravnanje pa skrito pred javnostjo. Abanka Vipa nikakor ni "navadna" banka, saj je bila vsa leta povezana z Nado Klemenčič, nekdanjo predsednico uprave Zavarovalnice Triglav, in zavarovalnico samo. Prav Abanka Vipa je Klemenčičevi in njeni ožji ekipi dala posojilo za nakup delnic za-

imel sicer več časa za to in je lahko do zdaj pospravil marsikaj, in to tako, da je s prodajo in nakupi deležev zakril nekatere sledi. Te bodo ostale zakrite, če ne bo njegov naslednik dovolj vztrajen pri njihovem odkrivanju. Ali se je tudi tej banki dogajal Leonardo F. Peklar, je vprašanje, na katerega še dolgo ne bomo dobili odgovora. Zanimivo pa je, da je Peklar človek, ki je

Po zaslugi dveh referendumskih pobud v zvezi z novim zakonom o Radioteleviziji Slovenija (RTVS) smo volivci dobili jasnejši vpogled v taktiko, ki jo bo do izteka mandata ubirala levsredinska parlamentarna opozicija.

Začelo se je 16. junija, še pred sprejetjem zakona, s "civilno" referendumsko pobudo prvega podpi-

predsednik Borut Pahor sicer ni naklonjen referendumu, a so se v stranki odločili, da se bodo poslanci odločali po svoji vesti) si je LDS zagotovila tretjino poslanskih glasov, kolikor jih potrebuje za sklic referenduma.

Veto državnega sveta na zakon o RTV je stvari dodatno zapletel, saj bodo morali poslanci znova odločati o zakonu, čeprav je na dlani, da bo

Ironično je, da so prav predstavniki sedanje opozicije v preteklosti napadali instrument referenduma.

vsa leta deloval v ozadju. Njegov nadzor nad Telekomom, Muro in še nekaterimi je bil v medijih vedno opevan kot zgleden. Kako zgleden je bil, se je pokazalo pretekli teden, ko je nacionalna televizija razkrila podatke o več stot milijonskih prilivih na njegov osebni bančni račun. In zanimivo, denar je prihajal iz Švice, podobno kot včasih denar na račun CK ZKS. Takrat je bil denar Elanov, čigav je bil v Peklarjevem primeru, ne bomo nemara nikoli izvedeli. Prekaljeni Peklar je denar dobival na račun v zasebni banki Factor, nad katero držijo roko sami prekaljeni mački. Po naših informacijah tudi Herman Rigelnik. Četudi zdaj Peklar zatrjuje, da gre za zavarovano posojilo nekega "zasebnika" iz tujine, bodo resničnost

sanega Marjana Sedmaka, nekdanjega predsednika Društva novinarjev Slovenije in člana sveta RTVS, ter skupine nekaj več kot tisoč dvesto volivcev. V brezimni množici pa smo kaj kmalu prepoznali precej bolj ali manj znanih članov LDS.

Z referendumsko pobudo nasprotujejo po njihovem mnenju spornemu načinu imenovanja programskega in nadzornega sveta. Po mnenju podpisanih naj bi nova zakonska ureditev, po kateri dane obeh svetov imenuje neposredno parlament, pripegljala do tega, "da se pravica do neposrednega imenovanja večine predstavnikov v organe upravljanja in nadzora nad delom RTVS iz rok uveljavljenih nestranskih interesnih družbenih skupin prenese v roke ve-

tokrat dobil potrebno večino 46 glasov. Po glasovanju bodo poslanci LDS formalno vložili referendumsko pobudo, volivci pa naj bi o njej odločali predvidoma septembra.

Ob vseh zapletih okoli referendumu se ne moremo znebiti občutka, da je šlo za široko zastavljeno in usklajeno pobudo, ki je imela edini praktični učinek propagiranje LDS.

Besedilo Sedmakove pobude (patos pač ne pritiče referendumskega vprašanja) je bilo namenoma tako formulirano, da ga je moral predsednik DZ zavrniti. S tem so pobudniki prebudili zanimanje v medijih, potem je vskočila LDS kot branilka demokracije in civilne družbe. Zavlačevanje in čakanje na glasovanje v državnem svetu prav tako ustreza temu scenariju.

Najbolj ironično pri vsem je, da so prav predstavniki sedanje opozicije v preteklosti, ko so imeli v rokah vse vzvode oblasti, napadali instrument referenduma, češ da so ga pomladniki zlorabljali. Z napovedanim referendumom so si liberalni demokrati v zadnjih tednih zagotovili obširno in predvsem zastojno medijsko oglaševanje. Vprašanje pa je, ali bodo volivci medijsko kampanjo v obliki referenduma, ki jih bo stal več sto milijonov tolarjev, nagradili.

Mitja Volčanšek

Vsem zvitiim Peklarjem, Klemenčičem, Kopačem in podobnim bi moralo končno odklenkati.

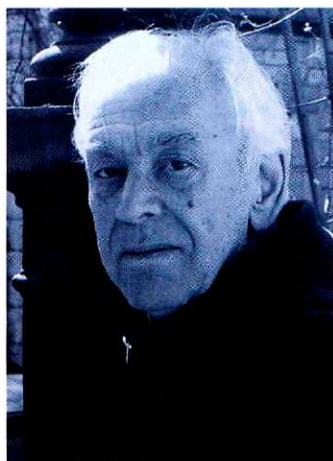
varovalnice, tako da so posojilojemalci posojilo zavarovali še z nekupljenimi delnicami, kar je precedens brez primere. Tomaž je torej presodil, da mu bodo novi nadzorniki gledali bolj pod prste kot prejšnji, zato je raje odstopil. Podobno je pred časom storil Jože Lenič iz Zavarovalnice Triglav. Ne dvomimo, da sta tako Lenič kot Tomaž za seboj pospravila vse, kar se je dalo, čeprav je to pri bančnem poslovanju nekoliko težje. Tomaž je

njegovih navedb ugotavljali kriminalisti. Za to potrebujemo močan oddelek državnih tožilcev. Barbara Brežigar ga je že napovedala. In še nekaj - vlada bi morala čim prej sprejeti zakon, po katerem bi lahko t. i. finančna policija slehernega vprašala, od kod mu denar. Ker tega zakona doslej nismo imeli, smo danes priče Klemenčičem, Kopačem, Peklarjem in še velikim jih bi lahko naštevali.

Vida Kocjan

činske strankarske koalicije v državnem zboru, ki naj bi odločala o primernosti predlogov civilne družbe".

Pobudo je predsednik DZ France Cukjati na podlagi mnenja zakonodajno-pravne službe zavrnil kot pomanjkljivo in nepravilno oblikovano. V LDS so pri tem dejali, da je bila zavrnitev pričakovana, saj se želi koalicija izogniti referendumu, ki bi bil zanjo katastrofalen. Ob večinski podpori Socialnih demokratov (njihov

Dr. Peter Starič

Strategija in taktika

Že nekaj tednov po koncu 2. svetovne vojne so se začeli v Francijo množično vračati ujetniki, begunci, izgnanci in taboriščniki. V začetku junija 1945 jih je prišlo že približno en milijon. Tem izčrpanim, shranim in bolnim ljudem je bilo treba pomagati, kar so v de Gaullovem gibanju za osvoboditev Francije načrtovali že med vojno. V ta namen so že leta 1943 v Alžiru ustanovili posebno ministrstvo za ujetnike, izgnance in begunce, ki mu je načeloval Henry Frenay. Ker je bila Francija izčrpana od vojne in okupacije, so imeli pri tem nemalo težav, zato pomoč vsem povratnikom nikakor ni bila zadostna.

Vendar se je vlada predsednika Charlesa de Gaulle trudila po najboljših močeh. Tu so komunisti, ki jim je po osvoboditvi Pariza, 25. 9. 1944, general de Gaulle preprečil prevzem oblasti, tako da je njihove odporne čete porazdelil med redno francosko vojsko, zaslutili priložnost. Že julija so organizirali Ljudsko gibanje (nekdanjih) ujetnikov. Začeli so se napadi v časopisih in govorniki so pozivali razočarane povratnike k demonstracijam, pri čemer so bili najglasnejši komunisti. Nazadnje so organizirali demonstracije, čeprav ne tako množičnih, kot so hoteli, kajti ogromna večina povratnikov se jim ni pridružila. Tako so nekdanji interniranci, nekateri celo v progastih taboriščnih uniformah, korakali po Aveniji Foch in pod okni ministrstva za ujetnike vzdikali: "Dol s Frenayem!" Komunisti so upali, da jih bo policija razgnala, kar bi ustvarilo splošno nezadovoljstvo, drugače pa bi z nemiri vsaj prisilili vlado, da odstavi "neprijateljskega" ministra.

De Gaulle je hitro uredil zadevo. Potem ko so se demonstracije mirno končale, ne da bi posredovala policija, je dal voditelje gibanja poklicati v svojo pisarno: "Kar se dogaja, je nevzdržno! Zahtevam, da se vse to konča in vi ste tisti, ki boste za to poskrbeli!" Zagotavljali so mu, da so ti dogodki izbruh upravičenega nezadovoljstva in da jih ne morejo preprečiti. General pa je ostal neomajen: "Javni red mora biti vzpostavljen! Če nimate moči, da bi krotili svoje ljudi, morate takoj podpisati izjavo, da odstopate; če pa ste resnični voditelji, mi morate tu izjaviti, da boste takoj preprečili kakršne koli podobne nemire. Če pred vašim odhodom ne dobim izjave o odstopu oziroma obljube, da bo konec demonstracij, vas bodo takoj zaprli. Imate dve minuti časa, da se odločite!" Po kratkem posvetu v niši pri oknu so mu zagotovili, da bodo demonstracije prenehale. In res so od takrat povratniki dali mir.

Tisti, ki smo videli zadnje demonstracije kakih sto sindikalistov pred zgradbo ministrstva za zdravje in drugje v središču Ljubljane, smo ugotovili, da gre še vedno po istem kopitu. Prejšnje vlade so zadolžile našo državo v tujini za dobrih štirikrat toliko, kot je znašal naš dolg ob osamosvojitvi. Ne moremo kar naprej živeti na posojilo in tako vzdrževati dosedanja socialni standard. Nova vlada je prisiljena ravnati drugače tudi zato, ker se moramo prilagoditi EU; zmanjšati je treba javni dolg, kar pomeni zategovanje pasu. Tega sindikati, še bolj pa tisti, ki jih nagovarjajo k demonstracijam, nočejo videti. Na vsak način hočejo sedanjo vlado čim bolj očrniti pri ljudstvu. Zato so tudi v vseh medijih uprizorili pravo kanonado. Tržiški župan in poslanec Pavle Rupar je kar naprej na prangerju, kjer mu očitajo poneverbe v višini nekaj stotisoč tolarjev, kar se pozneje vsakokrat izkaže za neutemeljeno. Obrambnega ministra Karla Erjavca vlačijo po časopisih zaradi stroškov za potovanje z zasebnim letalom in potovanja vernih vojakov v Lurd. (DeSUS in SLS sta najšibkejša člena v koaliciji, zato opozicija najbolj strelja na ti stranki). Pri vsem tem pa mediji in tisti, ki stojijo za njimi, pozabljajo, da njihovi kritizerji niso rekli nič, ko je šlo za milijardne goljufije v zvezi z banko SIB, za afero Rdeči križ, Zbiljski gaj in podobne "velike svinjarije, ki se ne pomenijo nujno kaznivega dejanja", kjer so bili pač vpleteni njihovi ljudje.

Preiskovalni organi so ugotovili tudi, da precej podjetnikov preprosto ne plačuje socialnega zavarovanja, nekateri niti davkov ne. Zakaj sindikati tudi zaradi teh vnebovpijočih krivic, ki se dogajajo delavcem, ne zbornajo skupaj demonstrantov? Pa menda ne zato, ker "od zgoraj" niso dobili ukaza?

Da kljub medijskemu enoumju državljanji vsega tega še nismo pozabili, dokazuje izid zadnjih volitev.

Nekateri delavci, ki se sedaj upokojujejo, presenečeni ugotavljajo, da jim delodajalci več let niso plačevali v pokojninski sklad, kot bi morali. Pre-

iskovalni organi so ugotovili tudi, da precej podjetnikov preprosto ne plačuje socialnega zavarovanja, nekateri niti davkov ne. Zakaj sindikati tudi zaradi teh vnebovpijočih krivic, ki se dogajajo delavcem, ne zbornajo skupaj demonstrantov? Pa menda ne zato, ker "od zgoraj" niso dobili ukaza? Na omenjenih primerih lahko ugotovimo, da delujejo naši sindikati še vedno po Leninovem načelu: sindikat je transmissijski jermen med partijo in delavskim razredom.

Zaradi Janševga govora na Mali gori, kjer je poudaril, da so se tigrovci prvi uprli okupatorju, so partiji, ki hočejo imeti primat, skočili v zrak! Celó dekan FVD dr. Igor Lukšič ubogljivo ponavlja obvezno geslo, da so bili tigrovci teroristi (partizani oziroma knojevci, ki so po vojni pobili na desettisoče političnih nasprotnikov, pa ne). Nič ne pomaga pritoževanje in dokazovanje s strani tigrovcev oziroma njihovih svojcev. Še tako utemeljeni in dokumentirani članki o zločinskih dejanjih revolucionarjev ostanejo pri prejšnjih oblastnikih neopaženi. V odgovor kar naprej gonijo svojo in ponavljajo laži ali polresnice.

Jasno je, da Janša ne more ukrepati tako, kot je nekdanje de Gaulle. Celó predsednik države Janez Drnovšek nima te moči, po drugi strani pa ima zvezane roke, saj gre za nekdanje "njegove". Eldeesovci so izgubili kompas in jim gre očitno le še za oblast. Zato skušajo sedanjo vlado kar najbolj obremeniti s po-

stranskimi zadevami (izbrisanimi, istospolnimi, muslimani, Cigani itn.), s čimer ji jemljejo čas za reševanje pomembnejših problemov, da bi tako dokazali, kako je bila prejšnja vlada boljša. Ne upoštevajo pa – da smo jih spregledali!

Šestdeset let poveljnega izseljenstva

Zadnja sobota in nedelja sta bili v znamenju 60-letnice poveljnega izseljenstva. Komunistična revolucija je poleg številnih žrtev povzročila tudi množični eksodus Slovencev, ki so bežali pred nasiljem in smrtjo.

V soboto je bil v Zavodu sv. Stanislava v Šentvidu 12. tabor Slovencev po svetu, organiziralo ga je Izseljensko društvo Slovenija v svetu, na katerem sta v simpozijem delu predavala ugledna zamejca dr. Janko Zerzer iz Koroške in Ivo Jevnikar iz Trsta.

Predavatelja sta prikazala pomembno vlogo političnih beguncev pri obnovi kulturnega, izobraževalnega, duhovnega in političnega življenja na Koroškem, Tržaškem in Goriškem. Popoldne je bila v Kočevskem rogu spominska maša. V nedeljo je bila najprej v ljubljanski stolnici maša ob 60. obletnici konca vojne, ki jo je daroval nadškof in metropolit Alojz Uran, zvečer pa je bila v Cankarjevem domu slavnostna akade-

mija z naslovom V znamenju križa. Na vseh štirih prireditvah je nastopil pevski zbor Korotan iz Clevelanda.

Obiskovalce akademije je nagovoril predsednik vlade Janez Janša in v svojem govoru izpostavil pomoč izseljencev v času osamosvajanja. "Za njihovo pomoč pri mednarodnem priznanju samostojne Slovenije, ko so svoja zunanja ministrstva dobesedno zasuli z zahtevami po takojšnjem mednarodnem priznanju Slovenije, jim ne bomo nikoli dovolj hvaležni," je de-

jal Janša in se ob tej priložnosti javno zahvalil v imenu slovenske vlade.

Omenil je tudi razloge za politično begunstvo: "Mineva 60 let od konca druge svetovne vojne in vsega, kar je vojna in v njenem okviru izvedena komunistična revolucija prinesla v svojem zaključku in posledicah. Ena od posledic so bili tudi desetisoči naših rojakov, prisiljeni v begunstvo in izseljenstvo," je dejal in dodal, da je ta val beguncev "domovini in narodu vzel velik del najposobnejše gospo-

darske in kulturne elite, po tragedijah v preteklih desetletjih pa še dodatno oslabil slovensko narodovo telo".

Glavni govornik je bil Božidar Fink iz Argentine, ki je poudaril, da danes "lahko z vso pravico pred domačo javnostjo izrazimo misli rojakov, ki so bili prisiljeni pred komunističnim režimom pobegniti v tujino. Velika hudobija ne more biti izbrisana iz naše zavesti, ker resnica se ni zblestela". Orisal je dogajanje med drugo svetovno vojno na Slovenskem, komunistično revolucijo, ki je izkoristila okupacijo za svoj zločinski projekt, in nujnost samoobrambe pred revolucionarnim nasiljem, kar pa ni bilo mogoče brez naslonitve na okupatorja (podrobno je razčlenil vprašanje pogosto očitane kolaboracije). Na koncu je ugotovil: "Osrednja Slovenija pa naš prispevek vedno bolj priznava in ceni. Želimo, naj še poveča skrb za rojake, ki živijo zunaj nje, a ne samo kot za oskrbovance. Vključuje naj jih tudi kot sodelavce pri oblikovanju in vodenju narodne usode." **V. M.**

Na slavnostni akademiji ob 60-letnici poveljnega izseljenstva je nastopil tudi predsednik vlade Janez Janša in se izseljencem zahvalil za njihovo neprecenljivo pomoč pri osamosvajanju in demokratizaciji Slovenije.

Družinski prepiri znotraj mestne koalicije

Pretekli četrtek so svetniki mestne občine Ljubljana dolgo v noč razpravljali o sporni prodaji Slovenske investicijske banke (SIB).

To je mestna občina, potem ko jo je Javno podjetje Energetika kupilo za približno 3 milijarde tolarjev, prodala NLB za piclih 400 milijonov tolarjev. Pozneje se je izkazalo, da je NLB prek svoje hčerinske družbe terjatve banke prodala po nekajkrat višji ceni od nakupne. Izredno sejo mestnega sveta so zahtevali svetniki iz vrst opozicije, ta pa se je na koncu sprevrgla v medsebojno obtoževanje svetnikov iz vrst dveh mestnih koalicijskih strank: LDS in SD. Posebej pripravljena na sejo je bila nekdanja županja Vika Potočnik (LDS), zdaj samostojna svetnica (iz svetniške skupine je izstopila že pred časom). V več kot polurnem govoru je dejala, da so za nakup SIB zelo dobro vedeli vodilni člani SD (nekdanje ZLSD), nato pa so vso krivdo zvalili nanjo. Povedala je, da prodaja banke NLB

ni bila smiselna. Revizorji revizijske hiše KPMG so v zaupnem poročilu zapisali, da bi bila dokapitalizacija SIB s strani JP Energetika najboljša rešitev. Potočnikova je še dejala, da ima afero politično ozadje, saj nakup SIB s strani Energetike ni bil po volji nekaterim državnim in mestnim oblastnikom, prodaja SIB pa je bila izvedena pod taktirko SD (konkretno Metke Tekavčič, predsednice OO SD MOL), zaradi česar je sama lokalne volitve leta 2002 izgubila, zma-

gala pa je SD s svojo kandidatko Danico Simšič. Zanimiva je bila še razprava Romana Jakiča, nekdanjega generalnega sekretarja LDS in zdaj samostojnega svetnika te stranke (oziroma člana njene frakcije v mestnem svetu), ki je dejal, da je bila prodaja SIB "nepremišljena in sprejeta v paniki". Svetniki SD vključno z Metko Tekavčič so zavrnilli vse očitke, vse skupaj pa je izzvenelo kot farsa. Nekateri so to primerjali z družinskim preprirom znotraj LDS in SD. Dimitrij

Kovačič, svetnik opozicijske SDS v MOL, pa je ponovil, da je bila SIB prodana pod ceno. Razprava v noči na petek zaradi nesklepčnosti ni doživela epiloga. Koalicijski svetniki so predlog opozicije z dopolnili med drugim spremenili tako, da od županje Danice Simšič v enem mesecu pričakujejo poročilo s strani Energetike o spomladu leta 2003 izvršeni prodaji lastniškega deleža SIB Novi Ljubljanski

banki. V poročilu bi morali biti posebej prikazani vsi posli, ki jih je NLB po nakupu prevzela od Energetike, Holdinga Ljubljana in njegovih odvisnih podjetij. Županja bi morala v enem mesecu pridobiti tudi podatke o odškodninskih tožbah v zadevi SIB, mestni svet pa naj bi pristojne državne organe pozval, da pospešijo delo v zadevi SIB. Predlogi sklepov se sicer delno prekrivajo z opozicijskimi, ni pa denimo več zahteve, da mora županja pojasniti, kaj je storila, potem ko je izvedela, da je NLB terjatve banke SIB "prodala naprej z velikanskimi dobički". Ni niti zahteve, da županja "v skladu z ugotovitvami, ki kažejo na napačno oceno vrednosti banke SIB v času njenega prenosa na NLB", sproži ustrezne odškodninske in kazenske postopke zoper odgovorne osebe. "Še posebej skrbno je treba preučiti odgovornost posameznih mestnih funkcionarjev, ki so pri pripravi odločitev sodelovali v različnih vlogah oz. nadzornih svetih," piše v enem od opozicijskih sklepov. **V. K.**

SIB je bila najprej preplačana, nato pa prodana pod ceno. Vika Potočnik vso krivdo za to vala na SD in Metko Tekavčič.

Koalicija deluje solidno

Ko so pred nekaj več kot pol leta, po veliki zmagi pomladne opcije na parlamentarnih volitvah, štiri parlamentarne stranke podpisale koalicijsko pogodbo, s katero so se zavezale, da bodo sestavile vlado in si tako v njej kot v vseh drugih organih odločanja prizadevale uresničevati v njej zapisan koalicijski program, so mnogi politični analitiki napovedovali, da bo to težka in naporna koalicija, v kateri bo moral Janez Janša usklajevati predvsem interese dveh "nepredvidljivih" koalicijskih partneric – SLS in DeSUS.

Uresničevanje programa koalicije

Po dobrega pol leta, kolikor deluje zdajšnja koalicija, se je izkazalo, da so bile takšne napovedi pretirane. Koalicija namreč za zdaj, razen nekaj manjših soliranj, ko gre za nekatera bolj populistična in ideološka vprašanja (Hrvaška in t. i. vojni zakoni), deluje dokaj usklajeno, a še preden se spustimo v nadaljnje analize in ugotovitve, najprej pogledajmo, kaj so o prvih šestih mesecih po koalicijskem sestanku pretekli teden povedali predsedniki vseh štirih koalicijskih strank. Po besedah premierja in predsednika SDS Janeza Janše je koalicija v prvih šestih mesecih delovala solidno, saj se ji je uspelo ujeti, hkrati pa tudi uresničiti večino ciljev, ki si jih je tako v normativnem delu kot tudi pri pripravah strateških reform postavila v koalicijski pogodbi. Po Janševih besedah je nekaj težav v delovanju sicer bilo, vendar jim je vse uspelo sproti odpraviti. "Tudi zaradi tega lahko rečem, da je koalicija po pol leta prav tako ali pa še bolj trdna kot na začetku." Zadovoljen s koalicijo in njenim delom je bil po sestanku tudi predsednik NSi Andrej Bajuk. Kot je dejal, so s koalicijo po pol leta delovanja upravičeno zadovoljni. Po njegovih besedah so nekateri člani koalicije na sestanku izrazili pomisleke o tem, ali bo koaliciji uspelo uresničiti vse cilje, ki si jih je postavila v koalicijski pogodbi, gre zlasti za cilje, povezane z gospodarskim razvojem, vendar se zavedajo, da je koalicijska pogodba napisana za obdobje celotnega mandata, zato je po njegovih besedah v šestih mesecih nemogoče uresničiti vse, za kar se je koalicija zavezala v pogodbi. Podobno kot Janša in Bajuk sta delo koalicije ocenila tudi predsednik SLS Janez Podobnik in predsednik DeSUS Karl Erjavec. Po Podobnikovih besedah se je koalicija v prvih šestih mesecih dobro ujela, po Erjavčevih pa je do zdaj izpolnila večino nalog, ki si jih je zadala.

Predstavniki vladajoče koalicije so prejšnji teden ocenili delovanje koalicije po polletnem skupnem delu v vladi.

Enakopravni partnerji

Takšno zadovoljstvo vseh štirih strank je seveda razumljivo, saj koalicije do zdaj ni načela večja razpoka. Še najbolj je lahko s svojim statusom v njej zadovoljen DeSUS, še posebej če svoj status v Janševi koaliciji primerja s statusom, ki ga je imel v Drnovškovi koaliciji. V njej je bil namreč DeSUS večino let stranka, ki se je največkrat tiho in vdano prilagajala interesom LDS in SD (sedanji zakon o pokojninah je najlepši dokaz za to), v zameno za to pa ne samo da ni nikoli dobila nobenega ministrstva (prvo ministrico je dobila šele po Drnovškovem odhodu, pa še v tem primeru je šlo za nekdanjo tesno Ropovo sodelavko), ampak so jo v koaliciji vseskozi odrivali na stran. V Janševi koaliciji, kot se zdi, upokojska stranka nima razloga, da bi se počutila kot manjvredna partnerica. Stranka je že takoj na začetku mandata dobila svojega ministra, prav tako pa je Janša držal obljubo pri za DeSUS najpomembnejšem zakonu – to je pokojninskem, kjer so se vse štiri stranke dogovorile, da bodo skupaj podprle določilo, da se pokojnine usklajujejo z rastjo plač. Podobno kot DeSUS je lahko s koalicijo zadovoljna SLS, za katero je v prejšnjih vladah še bolj kot za DeSUS veljalo, da je bila vseskozi podrejena LDS, kar je povzročilo, da je SLS med svojimi volivci izgubljala kredibilnost, hkrati z njo pa tudi podporo. Zdaj se je to, vsaj tako je videti, končalo, stranka pa bi si, če se ne bodo uresničile napovedi o najšibkejšem členu v koaliciji, lahko počasi znova pridobila kredibilnost.

Vse za trdnost koalicije

S kredibilnostjo pa nima težav NSi, ki uresničuje svoje napovedi, da bo eden močnejših stebrov koalicije. V skladu s tem so tudi napovedi, ki jih je ob poskusih netenja sporov med SDS in NSi, ko so NSi nekateri sistematično prepričevali, da je preveč kooperativna članica koalicije in da zato izgublja svojo identiteto, dal Andrej Bajuk, da stranka ne bo storila ničesar, kar bi lahko ogrozilo stabilnost koalicije. Glede na vse lahko pričakujemo, da Janša v prihodnosti ne bo imel večjih koalicijskih težav, kar pa še ne pomeni, da bo vedno tako. Že do jeseni naj bi v parlament poslali zakone, ki naj bi bili podlaga za izpeljavo nekaterih ključnih reform, ki čakajo Slovenijo, in tedaj bi se lahko pokazale prave razlike med koalicijskimi partnericami.

Aleš Kocjan

Pričakujemo lahko, da Janša v prihodnosti ne bo imel večjih koalicijskih težav, kar pa še ne pomeni, da bo vedno tako. Že do jeseni naj bi v parlament poslali zakone, ki naj bi bili podlaga za izpeljavo nekaterih ključnih reform, ki čakajo Slovenijo, in tedaj bi se lahko pokazale prave razlike med koalicijskimi partnericami.

Varuh revolucionarnega

Novica o kazenski ovadbi zoper Mitjo Ribičiča pred mesecem in pol je sprožila številne odmeve po Sloveniji, tako pozitivne kot negativne. Med slednje lahko uvrstimo odziv dr. Ljuba Bavcona, zaslužnega rednega profesorja na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani.

Dr. Ljubo Bavcon je za Radio Slovenija 25. maja ovadbo proti Ribičiču komentiral z besedami, da Ribičiča zaradi genocida ni mogoče ovaditi, ker genocid leta 1945 v tedanji zakonodaji ni bil opredeljen kot kaznivo dejanje. Obregnil se je tudi ob delo policije, češ da nima pravice dajati pravnih kvalifikacij za dejanja, ki jih je odkrila; po Bavconovem mnenju je to stvar tožilstva.

Odsoten s kraja zločina

Postavlja se vprašanje, kakšno ozadje imajo omenjene Bavconove

izjave. V njegovem skromnem življenjepisu ni mogoče zaslediti, da bi v času druge svetovne vojne opravljal kakšno pomembnejšo funkcijo v okviru NOB, domnevno zaradi tega, ker naj bi bil ta čas preživel v ujetništvu in se iz njega, kakor sam navaja, vrnil šele 20. junija 1945, v času torej, ko je bila večina povojnih pobojev že izvedena. Tako vsaj navaja sam v intervjuju v Dnevniku, 22. novembra 2003. Vendar pa nje-

gov "dosje" v razvpiti t. i. hobotnici navaja, naj bi bil po vojni oficir Ozne in naj bi bil v Šentvidu sodeloval celo pri odbiranju domobrancev za poboje, čeprav njegovega imena ni mogoče zaslediti ne v seznamu sodelavcev SDV, objavljenem v knjigi Dušana Lajovca Med svobodo in rdečo zvezdo, ne v knjigi Iz arhivov slovenske politične policije. Hobotnica poleg tega navaja, naj bi bil Bavcon tik po vojni sekretar

Skoja in da je njegova žena hči narodnega heroja Staneta Žagarja, ki je igral glavno vlogo v partizanskem "junaštvu" v Dražgošah.

Ribičičeva podaljšana roka

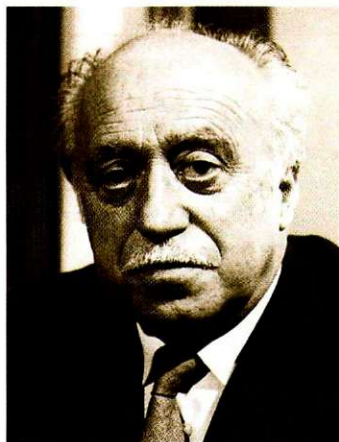
Seveda pa to ne pomeni, da Bavcon v povojnem obdobju ni bil povezan z Mitjo Ribičičem. Nedvomno je imel v svoji karieri – na pravni fakulteti v Ljubljani je doktoriral leta 1957 – zagotovljeno kritje s strani

Bavconov kolega s pravne fakultete dr. France Bučar in nekdanja generalna državna tožilka Zdenka Cerar pogosto uporabljata Kučanov pojem "nacionalni interes".

Filozof dr. Tine Hribar meni, da je dr. Ljubo Bavcon pri razčiščevanju totalitarne preteklosti deloval zaviralno.

Dr. Bavcon je ob ovadbi Mitja Ribičiča slednjega vzel v bran, kar ni nena-
vadno sprito dejstva, da mu je Ribičič da-
jal politično kritje v univerzitetni karieri.

partijskih kadrov. Po navedbah ho-
botnice naj bi bila njegova nadreje-
na Ribičič pa tudi Milan Kučan. Čeprav je Kučan sodil v Mackov krog
partijskih pragmatikov, je bil pove-
zan tudi z Ribičičem. Tako je Ku-
čan za POP TV v oddaji Trenja, 2. ju-
nija, komentiral kazensko ovadbo
proti Ribičiču in med drugim dejal:
"Jaz sem delal dolgo let skupaj z
Mitjo Ribičičem, tam neke od sre-
dine 1975 naprej. Bil je človek z ve-

generalna državna tožilka ustavila
postopek revizije procesa proti nek-
danjemu ljubljanskemu škofu Gre-
goriju Rožmanu, svojo potezo pa ko-
mentirala z besedami, da postopek
revizije "ni v narodnem interesu".
Bavconova povezava s Kučanom je
razvidna v tem, da je Bavcon doslej
podpiral Kučanove kandidature za
predsednika države, poleg tega je tu-
di ustanovni član Foruma 21.

Zagovornik represivne zakonodaje?

Med do zdaj znanimi očitki
dr. Bavconu, ki ga mediji sicer pred-
stavljajo kot strokovno in moralno av-
toriteto (do leta 1994 je bil predsed-
nik Sveta za varstvo človekovih prav-
ic, ki ga je leta 1989 ustanovila SZDL
kot protiutež Bavčarjevemu Odboru
za varstvo človekovih pravic), najbolj
izstopa ta, da je bil v svincenih sedem-
desetih letih med avtorji zloglasne ka-
zenske zakonodaje tedanje SFRJ. V
kazenskem zakoniku, ki je izšel leta
1976 in vsebuje predgovor dr. Bav-
cona, je precej zajeten del, kjer so na-
vedena kazniva dejanja, povezana s
politiko. Med njimi najbolj izstopa
133. člen, ki govori o sovražni pro-
pagandi in uzakonja zloglasni verbal-
ni delikt, zaradi katerega je bilo v ča-
su komunizma obsojeno in zaprto
veliko število ljudi. Gre za člen, ki je
bil povzet iz Kazenskega zakonika
SRS, v njem je bil to 118. člen, na pod-
lagi katerega je bil na začetku sedem-
desetih let med drugim obsojen sred-
nješolski profesor sociologije Oto
Vilčnik (sedanji sekretar poslanske
skupine DeSUS). Le-ta je v pogovo-
ru za Demokratično omenil, da je bil
Kazenski zakonik SFRJ neprimerno
bolj represiven kot kazenski zakonik

O revolucionarnem pravu

"Slovenski pravni ceh ima dovolj nastavkov za poglobljeno razpravo o
zgodovinski in civilizacijski odgovornosti pravnikov za opravičevanje
boljševističnih zločinov, ki so bili storjeni med revolucionarnim pre-
vzemom oblasti, še večja pa je odgo-
vornost pravnikov za delovanje sis-
tema, v katerem so bile stotisočim lju-
dem dolga desetletja kršene temeljne
človekove pravice. Pravniki niso
mogli zasesti vodilnih položajev v
partijskem pravniskem cehu, če niso
pristajali na dogme revolucijskega
teptanja dosežkov civiliziranega prav-
nega reda. Ljubo Bavcon je bil v slo-
venski revolucijski justici predolgo in previsoko, da bi se lahko skrival
za iluzionističnimi zastori najrazličnejših komisij in svetov, ki prav go-
tovo niso imeli namena, da bi slovenskim partijskim (nepravnim) ce-
sarjem pokazali, kako si zaman poskušajo umiti krvave roke."

Jože Dežman, zgodovinar in filozof

Saj ni res, pa je

Bavconovi privilegiji

V karieri dr. Ljuba Bavcona zbujajo pozornost tudi dejstva, da je kljub
visoki starosti (19. maja je dopolnil 81 let) še vedno redno zaposlen
kot predavatelj na ljubljanski pravni fakulteti. Na to vprašanje je delo-
ma odgovoril tudi v intervjuju za Dnevnik (22. 11. 2003): "Ko me
sprašujejo, zakaj ne grem v pokoj, vedno vrnem vprašanje, zakaj bi
moral posedati po Tivoliju ali kavarnah in tako čakati na smrt. Zelo
sem hvaležen mojim mlajšim kolegom, ki zdaj vodijo fakulteto, da
so mi omogočili, da imam še vedno svojo pisarno. Vse, kar delam –
za zdaj tudi predavam – pa delam z veseljem. In lepo je čutiti, da te
imajo študentje radi in da te kolegi spoštujejo." Kdo mu je omogo-
čil ta privilegij in pod kakšnimi pogoji, ni znano. Vprašanje o tem je
bilo s strani tednika Demokratično naslovljeno na dekanat pravne fa-
kultete, vendar do oddaje članka v tisk nismo dobili odgovora.

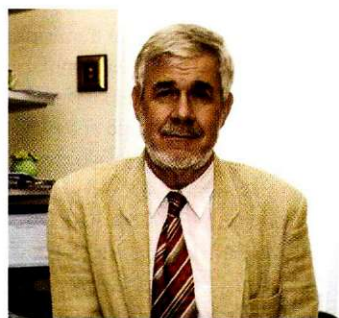
Kraljevine Jugoslavije, v katerem je
bila smrtna kazen predpisana za se-
dem kaznivih dejanj (v SFRJ za več
kot 40 kaznivih dejanj, na Poljskem
v istem času samo za deset kaznivih
dejanj). Vilčnik poleg tega opozarja,
da je imel Bavcon kot strokovnjak za
kazensko pravo možnost opozoriti
na močno navzočnost smrtnih kazni
v kazenski zakonodaji, vendar tega ni
storil, ampak naj bi bil v učbenikih ka-

zenskega prava v času komunizma
kazensko zakonodajo celo označeval
za "demokratsko". Po navedbah iz
pisma Janeza Janše, objavljenega v
Dnevniku, 12. januarja 2005, naj bi
dr. Bavcon zastopal misel, da je kazen-
sko pravo "najprej sredstvo za obva-
rovanje obstoječe družbene ureditve".

Prav tako dr. Bavcon ni nastopil
proti institutu "moralno-politične pri-
mernosti", ki je bil temelj za povojni

prava

liko življenjskih izkušenj, od katere-
ga sem se veliko naučil." V tem kon-
tekstu je tudi razumljivo, zakaj sta
se dr. Bavcon in dr. France Bučar na
ovadbo proti Ribičiču odzvala tako
rekoč hkrati, pri čemer je dr. Bučar
uporabil celo Kučanov izraz "nacio-
nalni interes"; po njegovo ovadbo
proti Ribičiču "ni v nacionalnem in-
teresu". Podobno argumentacijo je
ob svoji izvolitvi uporabila Zdenka
Cerar, ko je takoj po prisegi kot

Nekdanji politični obsojenec Oto Valter
Vilčnik opozarja, da se je število kaznivih
dejanj, za katera je predvidena smrtna ka-
zen, v primerjavi s predvojno Jugoslavijo
v povojnem obdobju zelo povečalo.

Dr. Bavcon goji do sedanjega predsednika vlade Ja-
neza Janše podobno hude zamere kot Milan Kučan.
Verjetno ne gre samo za vrnitev odlikovanj leta 1993.

Nekdanji predsednik države Milan Kučan je ves čas užival polno pod-
poro dr. Bavcona, ki je tudi med ustanovnimi člani Foruma 21.

» partijski razizem. Le-ta je spodbujal napredovanje ideološko lojalnih oseb, medtem ko je izločeval politično "neprimerne" ljudi (zlasti intelektualce) in zagreval življenje tudi njihovim družinskim članom ter sorodnikom. Dokazano pa je, da je dr. Bavcon sodeloval v posebni delovni skupini, ki je pripravljala teze o idejno-političnih vprašanjih razvoja visokega šolstva v samoupravnem socialističnem družbi, kot je zapisano v glasilu Komunist leta 1973. Pri tem so zanimive zlasti teze s področja kadrovanja. Delovna skupina tako ugotavlja, da je potrebna "stroga izbira" in upoštevanje kriterijev pri kadrovanju, kjer je poleg znanstvene ustvarjalnosti, pedagoške sposobnosti nujna tudi "napredna družbena angažiranost v stroki oz. socialistična idejno-politična aktivnost". Delovna skupina je tako med drugim zapisala: "Sodimo, da ne morejo učiti tisti posamezniki, ki so nosilci sistematičnega protustavnega in samoupravnemu socializmu sovražnega delova-

nja." Omenjene teze so seveda podlagale za kasnejše čistke na univerzi.

Odnos do totalitarne preteklosti

Kljub navedenim dejstvom pa mnogi mediji dr. Bavconu pripisujejo zasluge za odpravo t. i. verbalnega delikta. Konec osemdesetih let je v medijih obsodil proces proti Azemu Vlasiju (Kosovo). V intervjuju za Dnevnik, 22. novembra 2003 (Histerična politika povečuje represijo), je v uvodu med drugim zapisano: "Dr. Ljubo Bavcon, ena največjih avtoritet na področju spoštovanja človekovih pravic pri nas (!, op. G. B.), je med prvimi opozoril na zlorabe kazenskega prava v desetletjih po drugi svetovni vojni in odprto spregovoril o totalitarni naravi Nagodetovega, duhovniških, dachavskih in drugih procesov ter predlagal njihovo obnovo." Drugače meni filozof dr. Tine Hribar, ki je v svojem članku Zločin brez zločincev v Novi reviji konec prejšnjega leta opozoril na Bavconovo negativno vlogo pri razčiščevanju totalitar-

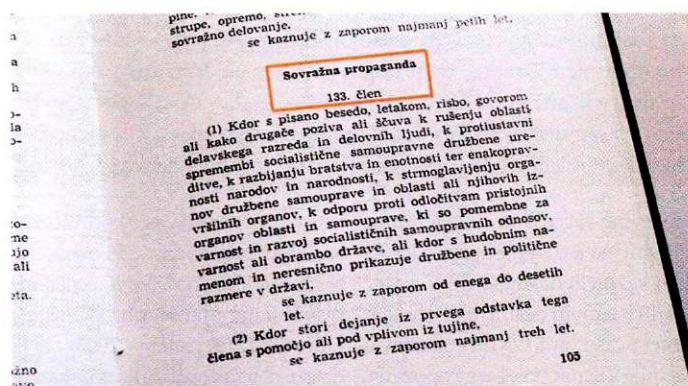
ne preteklosti. Tako je dr. Hribar v omenjenem članku najprej opozoril na Bavconov izgovor, da so "tudi drugi narodi okupirane Evrope po vojni neusmiljeno zunajsodno obračunali z izdajalci". Takšno stališče dr. Bavcona preseneča, ker v istem odgovoru Bavcon navaja strinjanje z Janezom Stanovnikom oz. njegovo zahtevo po obsodbi povojnih pobojev. Dr. Hribar je reagiral zlasti na Bavconovo trditev iz že omenjenega intervjuja: "Hočem skratka povedati, da se danes poboje, ki so bili, poudarjam, zločin, uporablja za politične cilje. To je v oddaji Odmevi te dni iskreno priznal tudi Tine Hribar, ko je dejal, da se bo s tem argumentom zavzel za zmago desnice na prihodnjih volitvah." Dnevnik mu odgovora ni objavil. Glavni Hribarjev očitek dr. Bavconu pa je, da je le-ta zavračal evidentiranje zločincev in izrecno zavzemanje za neposredno izdajo mrljskih listov žrtvam revolucije, vsaj kar zadeva delo sveta za varstvo človekovih pravic. Tako dr. Hribar v neobjavljenem

odgovoru navaja: "Četudi od zločincev ni nihče več živ, je treba izreči njihova imena. In čeprav so med temi imeni tudi imena narodnih herojev. Kajti heroji, če so to res bili, so bili med vojno, v boju z okupatorjem, po koncu vojne, potemtako tudi po koncu NOB pa so ti heroji postali neherojski funkcionarji države, v imenu katere so najprej zunajsodno, t. j. protipravno morili, potem pa za desetletja svetoskrunsko prepovedali pokopati nepokopane mrtvece. Naj povzamem, skrivanje in maličenje resnice nas potiska v moralni kaos, iz katerega ni drugega izhoda kot resnicoljubnost, katere dokaz je odkritosrčnost."

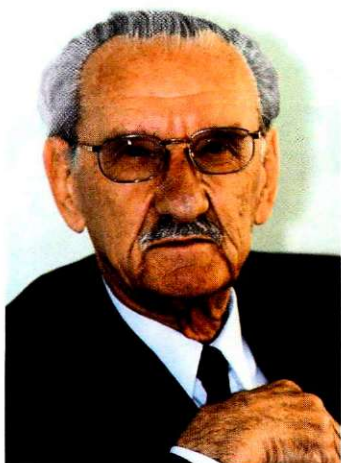
Alergija na Janšo

Med dogodki, ki so zaznamovali Bavconovo življenjsko pot, je tudi odlikovanje – zlati častni znak svobode Republike Slovenije, ki mu ga je leta 1993 podelil tedanji predsednik države in njegov politični boter Milan Kučan, in sicer zaradi posebnih zaslug pri osamosvojitvi (tedaj je odlikovanje iz istega razloga prejel tudi zgodovinar dr. Janko Pleterski). Zaradi tega so tedaj Janša, Bavcar, Rupel, Bučar, Peterle in Kacin vrnili odlikovanje. V intervjuju za Dnevnik je dr. Bavcon to potezo komentiral "kot izrazito nedemokratsko nestrpnost ljudi, ki ne prenesejo, da bi kdo razmišljal drugače". Ob tem je dodal: "Razumem pa tudi motive Janeza Janše, ki je zadevo z odlikovanjem organiziral. Je pač tak človek: revolucionaren, izključevalen, nestrpen, skratka tip človeka, ki bi ga pred 50 leti z veseljem sprejeli v Skoj." Iz same izjave je razvidno, da dr. Bavcon podobno kot Kučan goji skoraj fanatično zamero do aktualnega predsednika vlade Janeza Janše, kar se je pokazalo tudi v zvezi s t. i. izbrisanimi, ko se je Bavcon postavil na stran tranzicijske leve, Janšo pa označil za ksenofoba. Dne 12. novembra mu je v pismu v Dnevniku očital celo hudo kršitev človekovih pravic, ki naj bi jo bilo zagrešilo ministrstvo za obrambo pod Janševim vodstvom leta 1991. Za kakšno kršitev gre, seveda ni navedel, zelo verjetno pa gre za zgodbo, kakršne je sproduciral razvpiti Helsinški monitor in zaradi katerih je izbruhnila afera Vič-Holmec. Vse to seveda ne more biti v čast dr. Bavconu kot moralni avtoriteti in varuhu človekovih pravic.

Gaspar Blažič

Zloglasni 133. člen o sovražni propagandi je bil glavno orožje proti "razrednim sovražnikom" in svobodi misli.

Dr. Bavcon je eden glavnih avtorjev jugoslovanske kazenske zakonodaje v času komunističnega režima.

V začetku sedemdesetih let je dr. Bavcon sodeloval v delovni skupini, ki je pripravila tezo o idejno-političnih vprašanjih visokega šolstva; omenjene teze so bile uvod v kasnejše kadrovske čistke na univerzi.

Zaradi veta spet na glasovanje

V ugibanja, ali bosta poslanski skupini LDS in SD odkrili karte in zbrali potrebne podpise za sklic referenduma o zakonu o RTVS, je posegel državni svet.

Prejšnjo sredo je potekala izredna seja državnega sveta (DS), na kateri so odločali o vetu na zakon o RTV Slovenija. Izid je bil dokaj prepričljiv, saj je bil veto izglasovan z 21 glasovi proti sedmim. To pomeni, da bo moral državni zbor (DZ) znova odločati o zakonu, za njegovo potrditev pa bo potrebnih 46 glasov. O zakonu naj bi poslanci predvidoma odločali že na julijemskem zasedanju.

Opozicija je medtem zbrala 31 podpisov poslancev (22 iz LDS in 9 iz DS) za referendumsko pobudo, ki jo namerava vložiti po verjetni potrditvi sedanjega zakona v DZ. Roki za vlaganje referendumске zahteve so bili namreč po vetu DS "zamrznjeni".

Očitki DS so, da njegovi predlogi niso doživeli odmeva v DZ. Najglasnejši je bil v dneh pred glasovanjem predstavnik interesne skupine delojemalcev Doro Hvalica, ki je med drugim rekel, da bi predlagana sestava programskega sveta RTV ogrozila možnost demokratičnega sprejemanja odločitev, ki bi bile odraz potreb in želja javnosti.

Svetniki so že 18. maja podali negativno mnenje na vladni predlog zakona oz. so ga opremili z dopolnilnimi predlogi, ti pa niso bili upoštevani. Svetniki so tedaj predlagali, da

bi pet članov sveta RTV imenoval DS kot predstavnik interesov civilne družbe. Predlagali so tudi, da bi iz prispevka za RTV namenili tri odstotke za programe lokalnih RTV-postaj.

Ženske kvote postopno

Prejšnji teden je parlamentarni odbor za lokalno samoupravo razpravljal o dopolnilnih spremembah zakona o lokalnih volitvah. Predvidene ženske kvote na listah kandidatov, ki naj bi v končni fazi dosegle 40 odstotkov, na prihodnjih lokalnih volitvah še ne bodo veljale.

Odbor se je odločil za bolj postopno uvajanje kvot. Tako naj bi bila leta 2006 obvezna ženska kvota 20 odstotkov, pri čemer je koalicija odstopila od prvotnega predloga 25 odstotkov. Na lokalnih volitvah leta 2010 naj bi bila kvota 30-odstotna, 40-odstotno pa bi uveljavili do leta 2014. Izmenična razporeditev kandidatov obeh spolov v prvi polovici liste naj bi ostala tudi v prihodnje.

Postopnost so predstavniki koalicije utemeljili z izogibanjem težavam predlagateljev pri določanju kandidatnih list za volitve v občinske svete, kot sta poudarila predsednik odbora Pavle Rupar (SDS) in državni sekretar v službi vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko Franci Rokavec.

V koaliciji se zavedajo, da to še ne bo zagotovilo uravnotežene zastopanosti obeh spolov v občinskih svetih, zagotovo pa jo bodo spodbudili. Čeprav so se v LDS in SD načelno strinjali s postopnostjo, se niso stri-

njali z "zniževanjem zasledovanih meril" in so vztrajali pri prvotno predlagani 25-odstotni kvoti.

Odbor je sprejel še določilo, da bodo za vlaganje neodvisnih kandidaturn potrební podpisi 4 odstotkov volilnih upravičencev v volilni enoti. Njegovi člani so predpisali 4-odstotni prag volivcev v volilni enoti za vlaganje kandidatur s strani skupin volivcev. Po sedanjem zakonu o lokalnih volitvah imajo morebitni neodvisni kandidati za člane občinskih svetov kot pogoj precej skromno določilo, to je podpise najmanj 30 volivcev s stalnim prebivališčem v volilni enoti, pri enoti z manj kot 500 prebivalci pa podpise najmanj 15 volivcev.

Omenjeni prag po Rokavčevem mnenju ne bi odpravil neodvisnih list, zaostri pa bi pogoje za njihovo kandidiranje in izvolitev. Neodvisnih svetnikov in list je po mnenju članov odbora iz vrst koalicije preveč, poleg tega občinam povzročajo težave pri njihovem delovanju ter vnašajo zmedo in nepreglednost v političnem prostoru.

Vili Trofenik (LDS) je zavrnil takšne pomisleke in predlagateljem očital, da je v ozadju bojazan pred izgubo političnega monopola. Glavni razlog nasprotovanja LDS in SD pa naj bi bil domnevno sporen način spreminjanja zakona, saj je vlada omenjeni prag za neodvisne liste predlagala šele naknadno.

Podpora etičnemu kodeksu

Žaljive izjave, do katerih je prišlo na zadnjih sejah DZ, so sprožile pobudo za sprejetje t. i. etičnega kodek-

sa za poslance. Nedokončan osnutek takšnega kodeksa je obstajal že med letoma 1996 in 2000. Vnovične razprave o njem so se porodile aprila letos, po zapletu med predsedujočim seji DZ Sašom Pečetom in poslanko LDS Majdo Širca.

V debati na kolegiju predsednika DZ so navzoči poudarili, da bo delo DZ brez etičnega kodeksa zelo oteženo, čeprav so nekateri, na primer poslanec SLS Jakob Presečnik, podvomili o učinkovitosti omenjenega kodeksa.

O osnutku kodeksa so se tako prejšnji teden na posvetu pri predsedniku DZ pogovarjali predstavniki vseh poslanskih skupin. Kljub načelnemu soglasju so imeli precej pripomb k osnutku, je po sestanku dejal Cukjati. Osnutek bodo tako dopolnili s predlogi in ga poslali poslovniski komisiji v nadaljnjo obravnavo.

Kodeks naj bi določil načela, po katerih naj bi se poslanci in poslanke ravнали pri svojem delu. Njegova načela naj bi bila varovanje ugleda DZ, lojalnost, pravičnost in poštenost, neodvisnost, strokovnost, odgovornost, zaupnost, varčnost, učinkovitost, gospodarnost, spoštovanje človekove osebnosti in dostojanstva ter ne nazadnje kolegialnost, spoštljivost in solidarnost.

Kodeks predvideva tudi ustanovitve častnega razsodišča, katerega člani bi bili predsednik DZ ter po en poslanec iz opozicije in iz koalicije. Morebitne sankcije, ki bi jih razsodišče izreklo, naj bi vključevale opravičilo in opomin.

Mitja Volčanšek

**Najglasnejši kritik
vladnih potez pri
pogajanjih znotraj
evropske petin-
dvajseterice in na
področju domačega
proračuna je prav
gotovo poslanec
LDS, nekdanji mi-
nister za evropske
zadeve in zvesti
Ropov privrženec
Milan M. Cvikl.**

Strokovnjak in pol

Sedanji predsednik komisije državnega zbora za nadzor proračuna se je zadnje čase še posebej izpostavljal soju žarometov z ostrimi napadi na delo vlade. Ob tem je vedno znova pokroviteljsko in naduto daljal nasvete in hvalil delo prejšnje vlade, v katero je vstopil šele aprila 2004. Vendar je prav Cvikl v času svojega ministrovanja zanemarljal evropske zadeve, zato pa je tem raje skrbel za lastno kampanjo za jesenske parlamentarne volitve. Glede na uspešnost Cviklovega dela so torej njegove sedanje izjave neumestne.

Neodvisen kandidat

Ironija je, da je eden najprepoznavnejših članov Liberalne demokracije Slovenije in finančni minister vlade v senci lani spomladani vstopil v visoko politiko kot domnevni strokovnjak in nestrankarski človek.

Magister ekonomije Cvikl je leta 1990 postal pomočnik direktorja Banke Slovenije in član ekipe, ki je

pripravljala zakonodajo za uvedbo tolarja. Med letoma 1992 in 1997 je deloval kot svetovalec Svetovne banke in za svoje delo prejel znak odličnosti te ustanove. Leta 1997 se je vrnil v Slovenijo na mesto direktorja Centra za analize, raziskave in sveto-

Nekdanji premier Anton Rop je aprila 2004 Cvikla predstavil kot apolitičnega strokovnjaka. Novopečeni minister se je nato kmalu včlanil v LDS.

vanje v Novi Ljubljanski banki (NLB). Na ministrstvu za finance je zatem delal kot državni sekretar in bil zadolžen za reformo državnega proračuna in javnih financ. Med drugim je vodil pogajanja z EU za področje gospodarske in denarne skupnosti.

Senčni minister Cvikl zagovarja delitev Slovenije na tri kohezijske regije, čeprav so mu iz Bruslja že za časa njegovega ministrovanja dali vedeti, da predlogu niso naklonjeni.

Leta 2000 je bil spet v NLB, kjer je zasedal mesto glavnega finančnika.

Cvikl si je, če sodimo po pomembnih funkcijah, kmalu pridobil zaupanje tudi v vladnih vrstah. Ne nazadnje ga je januarja 2004 predsednik Drnovšek predlagal za predsednika Računskega sodišča, a ga državni zbor ni potrdil. Aprila ga je po izstopu SLS iz vladne koalicije tedanji premier Anton Rop predlagal za ministra za evropske zadeve, parlamentarna večina pa ga je pri tem še isti mesec prepričljivo podprla. Rop je izbiro utemeljil s tem, da gre za kompetentnega kandidata, ki bo znal voditi ministrstvo med občutljivimi pogajanjimi o (zdaj že propadli) finančni perspektivi EU za obdobje 2007–2013, ki so se začela februarja 2004. Po Ropovem priznanju so novega ministra čakale zahtevne naloge, ki pa jim Cvikl očitno ni bil kos. Glavni razlog je bil brzkone ta, da je bil minister apolitična osebnost le na papirju, saj se je kaj kmalu včlanil v LDS in si v

mesecih pred parlamentarnimi volitvami prizadeval predvsem za nabiranje prevolilnih točk, zaradi česar so evropski projekti večinoma zastali. S podobno držo, kjer ima javno nastopanje prednost pred vsebino in iskanjem konsenza (pomanjkanje slednjega je med drugim očital Janševi vladi), Cvikel nadaljuje tudi sedaj.

Usodna nedejavnost

Po propadu pogajanj o novi evropski finančni perspektivi sredi prejšnjega meseca je Cvikel očital premierju Jansu, da je "prespal" pobudo Višegradske skupine, ki je bila pripravljena popustiti v svojih zahtevah, da bi rešila pogajanja. Premier je v odgovoru očital Cviklu, da se za časa svojega ministirovanja ni dovolj ukvarjal s kohezijskimi regijami, temveč je raje letel v vietnamski Hanoj.

Odgovornost tedanjega ministra za sedanje stanje nikakor ni zanemarljiva. Že septembra 2004 so namreč prišli na dan izračuni, po katerih bi Slovenija kot preveč razvita regija izpadla iz seznama netoprejemnic evropskih sredstev, o čemer pa se v slovenski javnosti na veliko razpravlja šele zdaj. Tedaj je minister Cvikel reagiral medlo, saj naj bi bilo tedaj še prezgodaj za razprave o morebitnih prilivih, ker so se pogajanja o finančni perspektivi šele ogrela. Na tedanja opozorila evropskega komisarja Barrota, da predpisi niso naklonjeni Cviklovi ideji o treh kohezijskih regijah in da je sprejemljivejši predlog o dveh regijah, se minister ni kaj dosti oziral. Ob novem predlogu Janševe vlade o razdelitvi Slovenije na dve kohezijski regiji pa je Cvikel v sklopu LDS v zadnjih dneh kljub temu kritiziral vladni predlog, češ da gre za vnaprejšnjo vdanjo in po Cviklovih besedah "nerazumevanje procesov v okviru unije".

Cvikel je v tistih septembrskih dneh, verjetno zaradi bližine volitev, zavračal strahove o netoplačništvu in pomirjal novinarje, da imamo za to, da ostanemo netoprejemniki, "vse pogoje, saj evropska komisija daje denar za tiste namene, za katere tudi mi verjamemo, da so potrebni dodatnih sredstev v prihodnjem obdobju". Poleg tega naj bi prav Cvikel po lanskih volitvah in pred imenovanjem nove vlade od evropskega komisarja za gospodarske in denar-

DZ se je v zadnjih šestih mesecih spremenil v debatno areno, v kateri se Cvikel počuti kot riba v vodi, čeprav je vsebina v ozadju.

V komaj pol leta je minister Cvikel porabil več milijonov tolarjev za letalska potovanja. Pri nekaterih poletih niti ni jasno, ali je bil ponudnik res najcenejši.

Na nekdanjem ministrstvu za evropske zadeve, zdaj vladni službi, se Cvikla spominjajo kot "nemogočega" sodelavca, ki je skrbel le za "izgradnjo" lastne politične kariere.

Črpanje sredstev iz evropskih skladov je bilo za časa Cviklovega ministirovanja prezapleteno in neučinkovito. Na zbirokratiziranost postopkov je nedavno opozoril tudi sam Cvikel.

ne zadeve Almunie izsilil dokument, da se evropska komisija ne strinja z razdelitvijo Slovenije na več regij.

Priložnost za politično kariero

Iz zanesljivega vira smo izvedeli, da je Cvikel na tedanjem ministrstvu za evropske zadeve veljal za problematičnega in odtujenega. Med sodelavci ni bil priljubljen, ker je svojo novo funkcijo v prvi vrsti izrabljal za lastno uveljavitev, pri tem pa je bila njegova prednostna naloga priprava na volitve.

Pri konkretnih problemih se je Cvikel izkazal za neaktivnega govornika, saj ni ničesar naredil za črpanje evropskih sredstev niti za regionalizacijo. Dokazi za te trditve so številke iz preteklega leta. Slovenija je, kot v intervjuju za Demokracijo opozarja minister Bajuk, za leto 2004 preveč optimistično napovedala črpanje 80 milijard tolarjev, od katerih nam je uspelo pridobiti le dobro polovico. Do prvega priliva je prišlo šele pred dobrim mesecem. Gre za niz zamujenih priložnosti, pri čemer je treba razložiti, da črpanje sredstev poteka naknadno. To pomeni, da denar pride iz Bruslja,

ko je konkretni projekt v precejšnji meri že izpeljan, njegova smotnost pa dokazana. Od zahtevkov za vračilo sredstev za leto 2004 v višini več kot milijarde tolarjev smo Slovenci dobili vrnjenih iz EU le 142 milijonov.

Kot je pred dnevi pojasnil Bajuk, je nemogoče trditi, da je bila Slovenija uspešna pri črpanju sredstev, saj so bila npr. nakazila pavšalnih sredstev za januar poslana šele decembra.

Postopki so nedvomno zbirokratizirani in razpršeni ter zato neučinkoviti. Toda modrovanja nekdanjega ministra Cvikla v zadnjem televizijskem soočenju na nacionalni televiziji 28. junija o tem, kako bi bilo treba črpanje sredstev centralizirati in poenostaviti, medtem ko sam ni storil ničesar, spominjajo na zvonjenje po toči. Pravzaprav je že po podpisu pogodbe o evropskih strukturnih skladih Ropova vlada zaspala in je priprava projektov za črpanje sredstev EU stagnirala vse do nastopa nove vlade.

Dragi poleti

Na nekdanjega ministra so iz poslanskih klopi večkrat leteli očitki o

dragih in neutemeljenih poletih, pri katerih naj bi bil v pol leta porabil več kot 9,5 milijona tolarjev. Pregledali smo dokumente in ugotovili, da je Cvikel v svojem polletnem mandatu opravil številne polete in pri tem porabil velike denarje. Pri tem najbolj bode v oči letalska karta za Hanoj (Vietnam), ko je Cvikel odšel na azijsko-evropski vrh, ki je stala 1.606.660 tolarjev, pot pa je Cvikel opravil že po oktobrskih volitvah, ko naj bi bil opravljal le tekoče posle. Druga sporna zadeva je bil najem letala pri komercialnem ponudniku GIO, d. o. o., 1. septembra 2004 za polet Ljubljana-Skopje-Ljubljana, za katerega je račun znašal kar 1.731.441 tolarjev. Iz Službe vlade RS za evropske zadeve (SVEZ), naslednice ministrstva za evropske zadeve, so nam pojasnili, da je bila najugodnejša možnost za polet najem vladnega letala, ki pa je bilo tisti dan zasedeno. Zato je Cvikel 30. avgusta podpisal pogodbo s komercialnim ponudnikom. V SVEZ druge dokumentacije o postopku za najem letala nimajo, glede na visoko ceno poleta pa je vprašljivo, ali je bil ponudnik izbran na javnem razpisu.

Konstruktivna opozicija?

Cvikel je kot poslanec postal prepoznaten po pogostem oglašanju, proceduralnih pikolovstvih, doka- »

Radio Krka
106,6 MHz

zovanju svojega prav vsakokratnemu predsedujočemu državnemu zboru. Posebej v razpravi o rebalansu proračuna za leto 2005 je Cvikel poslanska vprašanja izrabljal za "strokovne nasvete" premierju in ministrom o tem, kaj bi morali narediti, pa niso, o vlogi DZ, ki ga vlada ne spoštuje, o proceduralnih vprašanjih, s katerimi je bil med tistimi predstavniki opozicije, ki so najopaznejše zavlačevali parlamentarne razprave, da so se nato vleklo pozno v noč.

Cvikel je naivno celo priznal metodo zavlačevanja, ki ga uporablja LDS. Na odboru za finance in monetarno politiko so v začetku maja z maratonsko, 18-urno sejo preložili obravnavo rebalansa proračuna, zaradi česar je bilo treba sklicati izredno sejo. Cvikel je kasneje prostodušno pojasnil, da je bil "osnovni motiv ravnanja poslancev dveh opozicijskih strank na seji odbora prepričati, da bi celotno obravnavo predloga rebalansa opravili v petih urah" (Dnevnik, 15. junij), in s tem priznal namerno zavlačevanje razprave. Novi zvezdi na liberalnem nebu

Cviklove puščice so bile pogosto uperjene v finančnega ministra Bajuka, ki naj bi se bil slabo in brez mandata parlamenta pogajal o evropski finančni perspektivi.

kljub očitni neučinkovitosti ni tuje niti posmehljivo poučevanje ex cathedra. Tako je kolegu poslancu Jožetu Tanku (SDS) svetoval, naj si kupi "knjigo, kako priti do sredstev EU, jo imam s seboj, in potem razpravljate o teh vsebinskih vprašanjih".

Za konsenz s figo v žepu

Vlada naj bi bila po Cviklu pred klavno propadlimi pogajanjem o evropski finančni perspektivi ravnala samovoljno in se pogajala brez mandata parlamenta, poleg tega naj bi bila Bajuk in Janša privolila v pritiske luksemburškega predsedstva in spro-

Za uspešno evropsko politiko bodo potrebni sodelovanje opozicije in konsenzualne rešitve. V LDS takšno držo načelno zagovarjajo, dejstva pa kažejo drugačno sliko.

ti nizala svoje zahteve ter pristala na dogovor, ki je bil "za polovico slabši od tega, kar nam je predlagala evropska komisija". Do tega naj bi bilo prišlo, ker se je vlada odzivala prepozno in so jo zato imeli za "tihega partnerja". Res čudno, da je Cvikel enkrat bical popustljivost vlade, takoj po dokončnem propadu pogajanj pa je kritiziral vlado, ker je vztrajala pri svojem in se ni odpovedala svojemu deležu, v kar so v zadnjem trenutku privolile članice Višegrajske skupine.

Cvikel je vsaj z besedami pri delu nove oblasti pogrešal sodelovanje med vlado in opozicijo, odsotnost enotne-

ga nastopanja v EU in iskanje konsenza. K temu pa sta v veliki meri pripomogla prav Cvikel in njegova poslanska skupina. Člani odbora DZ za zadeve EU iz vrst LDS, domnevno izključeni iz razprave, so letos kar trikrat obstruirali razprave, na katere bi lahko uvrstili svoje predloge, enkrat tudi maja, ko so bila potrjena pogajalska izhodišča o finančni perspektivi.

Soglasje o nadaljnji evropski politiki bo za Slovenijo vsekakor neobhodno potrebno, vprašanje pa je, ali je opozicija z LDS in njenimi veljaki, kakršen je Cvikel, na sodelovanje v resnici pripravljena. **Mitja Volčansek**

Zdravje^I
dopolnilno zdravstveno zavarovanje

Ugodnosti za naše zavarovance

Radi potujete?
Vzajemna**5000** – za samo 1 tolar zdravstvena varnost v tujini do 5.000 evrov.

Je diagnoza pravilna?
Vzajemna**Drugomnenje** – z brezplačnim članstvom tudi do 80 odstotnega popusta na cene pridobivanja drugega zdravniškega mnenja.

VZAJEMNA
Jaz zate, ti zame.

Ne zaupajte vsakomur.
Nam zaupa že 1.125.000 ljudi.

080 20 60

www.vzajemna.si

Janez Kopač, nekdanji minister iz vrst LDS, še danes prejema več kot 1,2 milijona tolarjev mesečne brutoplače, saj menda ne najde zaposlitve, čeprav je solastnik najmanj dveh zasebnih podjetij. Vsaj v eno od njih se je v preteklih letih stekal denar tudi iz Dravskih elektrarn. Kopač vsa leta v politiki dobro skrbel predvsem za svojo blaginjo.

Janez Kopač, 28. julija bo star 44 let, se poleg velikega premoženja med drugim ponaša s tem, da je večino svojih delovnih let preživel v politiki. Poslanec je postal že leta 1990. Najprej je bil član skupščine RS, nato pa je bil na vsakokratnih državnoborskih volitvah po zaslu-

Za svoje interese

gi preferenčne liste LDS izvoljen za poslanca. Tako je bilo vse do leta 2000, ko je postal minister za okolje, prostor in energijo, s čimer se mu je izpolnila ena njegovih večjih želja. Pred tem se Kopača spominimo kot štirinajst dnevnega ministra za finance. Minister je bil namreč le toliko časa, dokler ni takratni predsednik vlade Janez Drnovšek za to mesto pregovoril Mitje Gasparija, zdajšnjega guvernerja Banke Slovenije. Čeprav je bil Kopač minister le štirinajst dni, pa je v tem času podpisal sporni dovoljenje za prirejanje posebnih iger na srečo. Eno je podelil igralnici Tolmin, ki je bila dislocirana enota novogoriškega Hita, eno pa zasebnemu podjetju Rebus, d. o. o., katerega lastnik je Franc Kočman. Leta 1997 je bil kandidat za ministra za zdravje, vendar zaslišanja pred parlamentarnim odborom ni prestal. To je bil čas, ko so ministri LDS na zaslišanjih "padali" kot za stavo. Drnovšek se je nato odločil za drugega kandidata, ki je bil uspešnejši. Kot nekajdnevni finančni minister pa je

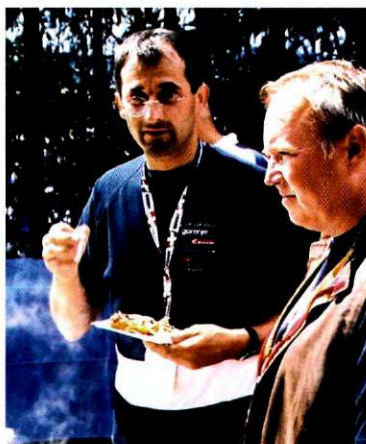
bil Kopač "primeren" za predsednika parlamentarnega odbora za finance in monetarno politiko. Ta odbor je nato vodil kar dva mandata.

Politično motivirano delo za zasebne koristi

Politična zgodovina Janeza Kopača je torej "bogata", predvsem pa je v tem času obogatel tudi sam. Marsikaj od tega so spremljale afere. Znana Kopačeva projekta izpred nekaj let sta zakon o Računskem sodišču RS, ko je parlamentarni odbor, ki ga je vodil, v nasprotju z mnenji najvidnejših strokovnjakov s področja državnega revidiranja dal zeleno luč za njegovo ustanovitev, in zakona o ustanovitvi Agencije RS za plačilni promet, nadziranje in informiranje. S sprejetjem prvega sta se v Sloveniji bistveno zmanjšala obseg in kakovost nadziranja porabe proračunskih sredstev, s sprejetjem drugega pa si je hotela izvršna oblast podrediti agencijo. Razlog za politično podreditve je bil predvsem v "preveč" ne-

odvisnem revidiranju lastninjenja nekdanje družbene lastnine. Določbe t. i. Kopačevega zakona je Ustavno sodišče RS pozneje odpravilo, vendar je prvotna agencija ostala razdeljena; kolikšna škoda je s tem nastala, se potrjuje skozi vsa nadaljnja leta. Kopač je vsa leta veljal za kader Gregorja Golobiča, nekdanjega ge-

neralnega sekretarja LDS in poznejšega predsednika sveta LDS, skrbel pa naj bi za davčno zaščito nekaterih lobijev - predvsem igralniškega, lastnikov borznoposredniških družb, kapitalskih skladov in za zagotavljanje takšnega sistema nadziranja, ki bo navidezno deloval (kot na primer računsko sodišče), dejansko pa omogočal financiranje lobija iz proračuna. Način Kopačevega dela v politiki zelo jasno kaže tudi primer iz novembra 1994, ko je pri drugi obravnavi predloga zakona o veterinarstvu vključil glasovalno napravo, da je zapisala njegovo navzočnost in glas, čeprav ga ni bilo v dvorani. Opozicijski poslanci so nato neuspešno zahtevali njegov odstop z mesta predsednika odbora za javne finance in monetarno politiko, ker naj bi bil večkrat zlorabil svoj položaj. Med drugim so takrat prišli na dan podatki o Hitovem posojilu Kopačevi ženi in Kopačevem lobiranju za igralništvo. Poleg tega je Družbeni pravobranilec RS zoper Kopača vložil tožbo zaradi nezakonite pridobitve hiše v Čezsoči od SCT, vendar naj bi bilo »

Janez Kopač, magister ekonomije, v gospodarstvu skoraj ni delal. Izjema je politična družba Iskra Delta. Vsa leta je bil v politiki in pri tem bogatel. Danes išče zaposlitev v zagorski Ultri. Očitno so mu politično zastavljena podjetja blizu.

Amma Leasing je zasebna družba v lasti zakoncev Kopač. Po ugotovitvah inšpektorjev nekdanje SDK je nastala kot obvodno podjetje propadle Avtomontaže. Družba je v zadnjih letih za svoje finančno posredništvo najemala posojila tudi pri državnih podjetjih, med drugim pri Dravskih elektrarnah.

Janez Kopač je bil predsednik nadzornega sveta Stanovanjskega sklada RS. Njegov dosežek je zamenjava nekdanjega direktorja Edvarda Ovna z Jožetom Novakom, o katerem v zadnjem času krožijo informacije, da zlorablja skladovalni denar.

Firma Kopač in otroci v lasti zakoncev Kopač je registrirana na naslovu Kopačeve sestre. Slednja oddaja turistične zmogljivosti. Janez Kopač je pred leti zatrjeval, da živi v tej hiši v vlažnih kletnih prostorih, in zato dobil več kot 100 kvadratnih metrov veliko službeno stanovanje v središču Ljubljane.

» po posredovanju Milana Kučana pozneje prišlo do poravnave spora.

Politični ekonomist lobist

Janez Kopač je diplomant Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, pozneje je opravil še magistrirje. Že kot študent je bil aktiven v Zvezi socialistične mladine Slovenije (ZSMS), saj je bil tudi član univerzitetne konference ZSMS. Kot ekonomist v politiki je bil zadolžen za zagotavljanje financiranja iz proračuna in davčnega favoriziranja nekaterih lobijev. V t. i. hobotnici, ki je pred leti krožila po Sloveniji, je bilo zapisano, da si Kopač želi vodstveno mesto v Davčni upravi Republike Slovenije. V resnici si je želel še več, najmanj ministrski položaj, kar dokazuje njegovo življenje. Verjetno pa drži podatek iz hobotnice, da si je z napredovanjem v javnem življenju želel pridobiti še večje možnosti za zavarovanje virov svojega financiranja. Kopača so namreč celo zadnje desetletje povezovali tako z igralniškim kot s finančnim lobijem, v letih pred 2000 pa je bil znan tudi po stanovanjski aferi. Po tem času se je zapletel s podpisom pogodbe o sežigu klavničnih odpadkov. Za slovenske davkoplačevalce škodljivo pogodbo je že kot minister za okolje, prostor in energijo podpisal z ljubljansko zasebno družbo Koto. Cena za uničenje klavničnih odpadkov naj bi bila za nekaj milijard tolarjev previsoka. Zanimivo je, da je Kopač oziroma v njegovem imenu Radovan Tavzes pogodbo podpisal kljub nasprotovanju finančnega ministrstva, ki ga je takrat vodil Anton Rop. Izkazalo se je, da je večinska lastnica podjetja Koto družba za upravljanje Atena, katere lastnik je Aktiva Group z Darkom Horvatom na čelu. Pozneje se je še ugotovilo, da je imela eno odločilnih vlog pri podpisu

pogodbe Nevenka Črešnar Pergar, nekdanja generalna sekretarka vlade, pred tem in tudi zdaj zaposlena v Aktivni Group. Takrat se je govorilo tudi o tem, da je Pergarjeva delničarka Koto, vendar je samo to zanikala. Danes jo širša javnost pozna po tem, da je članica ožjega odbora Kučanovega Forumu 21, ki se rada drago oblači.

Še Drnovšek ni vedel, kaj bi z njim

Kopač si je s podpisom škodljive pogodbe s Kotom prislužil interpelacijo v državnem zboru, in to le slabo leto po imenovanju za ministra za okolje, prostor in energijo. V njej mu je 18 poslancev (od skupaj 22) takratne opozicije iz vrst SDS in NSi, podprla pa jih je tudi SNS, očitalo še več stvari. Predlog za interpelacijo je bil napisan na 17 straneh. Kopačevi "novinarski zagovorniki" so zapisali, da ima opozicija skupaj 26 glasov od 46 zahtevanih, proti interpelaciji pa je 45 glasov LDS in ZLSD, tako da ga morebitno "izdajstvo" 9 poslancev SLS ne bi smelo odnesti. Tako je tudi bilo. Vladajoči parlamentarni glasovalni stroj, kakor lahko poimenujemo poslance nekdanjih vladajočih strank, interpe-

lacije ni izglasoval. Zanimivo je bilo, da so mnogi dolgo časa čakali, da bo Kopača podprli vladni predsednik Janez Drnovšek, kar so v zadnjem hipu tudi dočakali. V enem od televizijskih pogovorov tik pred parlamentarno sejo je Drnovšek dejal, da Kopač veliko dela in morda tudi kaj greši.

Strankarska linija na višku

Kopač se je v svojem ministrovnanju zapletal še naprej. Znale so zgodbe o tem, da se skoraj ni smel prikazati v Mariboru, saj je LDS Mariborčanom najprej obljubljala sedež Holdinga Slovenskih elektrarn v njihovem mestu, Kopač pa se je odločil, da bo sedež v Ljubljani. Sporna je tudi Kopačeva podpora vodilnih v Komunali Novo mesto, v zvezi s katerimi je lani potekala kriminalistična preiskava, letos pa je računsko sodišče uradno potrdilo, da je vodstvo z javnim denarjem gospodarilo precej po domače. Kopač se je zapletal tudi v spore pri določanju avtocestne trase v okolici Radovljice in si s tem nakopal veliko zamer s strani Gorenjcev. Podobnih stvari je bilo še veliko, med drugim v zvezi

z vetrnicami za proizvodnjo električne energije, vendar je premalo prostora, da bi vse našli. Omenimo samo še to, da si je Kopač na ministrstvu omislil kar štiri predstavnice za stike z javnostjo. Kot četrto je zaposlil nekdanjo tv-novinarko Heleno Lovše. Ob imenovanju za ministra je v kabinetu zaposlil eno od ožjih sodelavk v državnem zboru, prijateljico Jožeta Leniča, nekdanjega poslanca in poznejšega predsednika uprave Kapitalske družbe. Skratka vse, česar se je lotil, je bilo skladno s strankarsko linijo. Dodajmo, da je Kopač leta 1999 postal član skupščine kapitalskega sklada, kjer je prav na podlagi njegovih prizadevanj petnajstčlanska skupščina za predsednika uprave največjega paradržavnega sklada, ki upravlja z ogromnim premoženjem v številnih slovenskih podjetjih, imenovala Jožeta Leniča.

Priložnost je zaslutil tudi v elektrogospodarstvu

Če je do leta 2000 Kopač lobiral predvsem za igralništvo in nekatere druge finančne posle, pa je po tem letu svoje moči usmeril na področje elektrogospodarstva. Resor za energijo je namreč z imenovanjem prejšnje vlade z gospodarskega ministrstva prišel pod okrilje ministrstva za okolje in prostor. Vlada je za državne sekretarja imenovala Roberta Goloba, vendar pa sta si z ministrom Kopačem kmalu prišla navzkriž. Golob je ministrstvo zapustil, Kopač pa je tudi na račun elektrogospodarstva (LDS je po letu 2000 v ta sistem izrazilo politično kadrovala) koval dobiček. Predvsem osebne.

Dajmo posojilo, saj je Kopačeva

Po pisanju poslovnega dnevnika Finance maja letos je družba Amma

Miranda Komac Kopač je sodna izvedenka, naslov pa ima na Kotnikovi 22. To je v stanovanju, ki so ga pred leti kupili Kopačevi.

Leasing, ki je v lasti družbe Kopač in otroci, direktorica pa je Miranda Komac Kopač, žena Janeza Kopača, že 17. maja 2001 najela 24 milijonov tolarjev posojila pri Dravskih elektrarnah. Leta 2002 je Kopač za Dnevnik dejal, da je "prepričan, da ne gre za konflikt interesov, saj dogovor med Dravskimi elektrarnami in podjetjem Amma Leasing nima z njim kot ministrom nobene zveze". Takrat je tudi zanikal, da bi bila njegova žena lastnica ali solastnica tega podjetja, bila naj bi le direktorica. To naj bi bil razlog, da tega podjetja ni prijavil parlamentarni komisiji za ugotavljanje nezdruljivosti opravljanja javne funkcije s pridobitno dejavnostjo. Družba Amma Leasing je posojilo Dravskim elektrarnam sicer vrnila, ni pa znano, kolikšne obresti je plačala za to. Vsekakor je slo za konflikt interesov, saj iz prakse vemo, da Dravske elektrarne denarja kakšnemu od manjših in neznanih podjetij v Sloveniji ne bi posodile brez zvez. Ta zveza je nedvomno bil minister Kopač. Vendar to ni edino posojilo, ki ga je Miranda Komac Kopač najela pri t. i. povezanih osebah. Že leta 1992 ji je 100.000 takratnih nemških mark pod ugodnimi posojilnimi pogoji posodil novogoriški Hit, in to v času, ko je bil Kopač predsednik parlamentarnega odbora za finance in nadzor državnega proračuna. Zadevo je razkrilo takratno ministrstvo za notranje zadeve, ki je prisluškovalo pogovoru Debeljaka in Makuca, dveh vodilnih delavcev v novogoriškem Hitu, in sicer zaradi finančne afere v omenjeni igralnici, zaradi katere bi moral Danilo Kovačič, predsednik

takratne uprave, danes sedeti v zaporih na Dobu. Debeljak je Makucu takrat dejal, da mu je telefonirala Miranda Komac Kopač iz Avtomontaže, ki bi rada dobila 100.000 mark posojila, pri tem pa je ponudila poroštvo banke UBK s 15-odstotno obrestno mero za šest mesecev. Po takratnih informacijah je Makuc omahoval, Debeljak pa je pripomnil, da je prav, če posojilo omogočijo, ker gre pač za Kopačevo ženo. Posojilo je pozneje odobril Hit Consulting.

Premoženje Avtomontaže v lasti Kopačevih

Kopačeva žena, diplomirana ekonomistka, je bila takrat zaposlena v Avtomontaži. Prav pri tem podjetju je nato (novembra 1993) SDK ugotovila več nepravilnosti pri brezplačnem prenosu družbenega kapitala Avtomontaže, d. o. o., na podjetje Avtomontaža-Leasing (šlo naj bi za tako imenovano divje lastninjenje), katerega direktorica je bila Kopačeva žena Miranda Komac Kopač. Ugotovljeno je bilo, da je s tem neposredno oškodovano družbeno premoženje. Inšpektorici SDK sta poleg tega odkrili, da je bila Kopačeva žena med ustanovitelji obvodnega podjetja AMMA Leasing, na katero so se prenesele vse poslovne funkcije družbenega podjetja Avtomontaža-Leasing. Kopačeva žena je še danes direktorica podjetja AMMA Leasing. Po podatkih I-bona sta dva ustanovitelja družbe: družba Kopač in otroci, d. n. o., in Zvonka Brečič, v njej pa sta dva zaposlena. Četudi je Kopač za poslovni dnevnik Finance zatrdil, da je podjetje v ugašanju, podatki kažejo, da še zdaleč ni tako. Lani je imelo 63 milijonov tolarjev prihodkov. Res pa je, da je to manj kot leta 2001, ko so prihodki presegali 203 milijone tolarjev. Ob tem je zanimivo, da ima družba Kopač in otroci, d. n. o., katere ustanovitelja sta Janez in Miranda Kopač, vsa leta prihodek v višini nekaj milijonov tolarjev, v njej pa ni nobenega zaposlenega. Družba je registrirana v Mednem 31 A, to je na naslovu, kjer ima sestra Janeza Kopača registrirano tudi odjajo turističnih zmogljivosti.

Ultra sprejema preverjene

Vse to je zanimivo tudi zato, ker

Kopačeva podjetja

- Pred leti je bil Janez Kopač solastnik podjetja **Lipa Holding, d. o. o.**, na Roški cesti 21 v Ljubljani. Podjetje, katerega solastnika sta bila Robert Botteri, zdajšnji urednik tednika Mladina, in Miran Lesjak, zdajšnji urednik Dnevnika, je po letu 1998 ugasnilo.
- Podjetje **Kopač in otroci, d. n. o.**, Medno 31 A, Medvode je bilo ustanovljeno konec leta 1996 in je v solasti zakoncev Janeza in Mirande Kopač (družba ima vsa leta po nekaj milijonov tolarjev prihodkov in nobenega zaposlenega).
- **Amma Leasing** s sedežem na Cesti Ljubljanske brigade 5 v Ljubljani je po ugotovitvah inšpektorjev nekdanje SDK obvodno podjetje, v katero je bilo "speljanega" veliko nekdanjega družbenega premoženja Avtomontaže. Direktorica je Miranda Komac Kopač. Podjetje se ukvarja s finančnim posredništvom, v njem pa sta dva zaposlena. Največji prihodek je imelo leta 2001, in sicer več kot 203 milijone tolarjev, do leta 1998 pa je imelo skoraj toliko dobička, kot je bilo prihodkov. Letni dobiček je na primer leta 1996 presegal 156 milijonov tolarjev. V zadnjih letih prikazuje manjše izgube.

Ob vsem tem Janez Kopač, ki še vedno prejema več kot 1,2 milijona tolarjev mesečne brutoplače iz državnega proračuna, trdi, da se ne more zaposliti.

je Janez Kopač še vedno na seznamu prejemnikov plače iz državnega proračuna. Izrablja namreč boniteto, ki jo zakon daje nekdanjim ministrom. To pa je prejetje ministrske plače še leto dni po prenehanju funkcije. Kopač mesečno prejme nekaj več kot 1,2 milijona tolarjev brutoplače, pri tem pa javno tarna, da nima zaposlitve. Za enega od dnevnikov je dejal, da je po prenehanju ministrske funkcije že na več velikih podjetjih poslal prošnjo za zaposlitev, vendar so ga vsa odklonila. Zdaj mu menda preostane samo zaposlitev v kakšnem manjšem podjetju. Ker je bil v zadnjem času na obisku v zagorski Ultri, mnogi menijo, da se bo zaposlil prav v njej. Ne nazadnje je v Ultri zaposlen njegov politični prijatelj Gregor Golobič. Glede na to, da je Ultra vsa leta izdatno črpala denar iz državnih družb, o čemer smo v našem tedniku obširneje pisali, je tako velika mož-

nost, da si je to zagorsko podjetje v preteklih letih "nabralo" davkoplačevalski denar tudi za prihodnje zaposlitve odsluženih kadrov LDS. Kopačeva politična era se namreč končuje. Tako je dejal sam konec novembra lani, potem ko je LDS volitve izgubila, na poslovnem srečanju nadzornega odbora Stanovanjskega sklada RS, katerega predsednik je bil, in skoraj v hipu izginil s prizorišča. Novinarji so nato poročali, da je zadnjo tiskovno konferenco, preden je zapustil ministrski stolček, vodil zagrejeno, kar so pripisovali temu, da še nima zaposlitve. Slišati je bilo tudi, da noben naslednji minister za okolje in prostor (energetiko je zdajšnja vlada spet umestila v gospodarski resor) ne more biti slabši od Kopača. Morda je tudi v tem razlog, da ga nočejo nikjer zaposliti. Še žena v obvodnem podjetju ga očitno ne mara za sodelavca!

Vida Kocjan

Pravnik Miha Kozinc, nekdanji minister za pravosodje, je Janezu Kopaču odobril službeno stanovanje.

besana

slovnični pregledovalnik

dve ure

Nekdo, ki

Stekel je b mami.

s otroci

www.amebis.si

Casopisno-pivski mo

Pivovarna Laško v povezavi z Novo Kreditno banko Maribor in Infond Holdingom nadzoruje veliko večino slovenskega trga dnevnih časopisov. Zakaj nadzorne institucije po pivovarskem mirno tolerirajo še časopisni monopol?

Javnosti je dobro znano, da ima Pivovarna Laško skoraj monopolni položaj na trgu piva v Sloveniji in poleg tega še precejšen tržni delež pri brezalkoholnih pijačah. Pivovarski trg obvladuje skupaj s prevzeto Pivovarno Union (v Splitu ima še Jadransko pivovarno, ki pa posluje čedalje slabše), na trgu brezalkoholnih pijač pa nastopa predvsem prek Radenske, Fructala (podjetje z dolga leta izjemno prepoznavno blagovno znamko je sedaj v precejšnjih težavah) in Vitala Mestinje. Malo manj opazno je, da ima Pivovarna Laško prek Radenske neformalno glavno besedo tudi v štirih Infondovih družbah (Infond Holding, Infond Holding 1, Infond investicijska družba in Infond investicijska družba 1). Te družbe so nastale iz privatizacijskih skladov (t. i. pidov), ki so zbrane certifikate državljanov zamenjali za delnice podjetij in razpolagajo s precejšnjim kapitalom. Infondove družbe so zato lahko pomemben vzvod za najrazličnejše posle. Pivovarna Laško skupaj z Infond Holdingom obvladuje tudi večinski lastniški delež v časopisni hiši Delo, ki izdaja slovenska časnikarja z največjo naklado – Slovenske novice in Delo. Skupno se v povprečju vsak dan proda okoli

165 tisoč izvodov teh dveh dnevnikov, ki jih nato prebere okoli 477 tisoč bralcev. Omeniti je treba še nedeljsko izdajo Nedelo in tednik Več.

Naslednji na vrsti Večer

Pivovarni Laško so pri njenem prevzemanju Pivovarne Union in obvladovanju časopisne hiše Delo pogosto očitali številne domnevne

Pivovarjem je pomagala Nova KBM pod vodstvom Črtomirja Mesariča.

Glavno besedo v Infond Holdingih ima Turnškova Pivovarna Laško.

kršitve zakonodaje in drugih predpisov. Najspornejše naj bi bile kršitve zakona o prevzemih, prikrito delovanje prek povezanih oseb, parkiranje delnic, pridobivanje monopolnega položaja in izigravanje zakona o medijih.

Zdi se, da se te zgodbe ponavljajo – tokrat pri prevzemanju nadzora nad časopisno hišo Večer. Infond Holding je že nekaj časa 36,5-odstotni lastnik Večera. Pred nedavnim je 19,9-odstotka delnic Večera kupilo še Delo. S tem je skupina okoli Pivovarne Laško prevzela nadzor še nad mariborsko časopisno hišo.

Bo Plahutnik ukrepal

Ob tem nakupu se postavlja vrsta vprašanj. Prvo je, ali bo direktor Urada za varstvo konkurence Andrej Plahutnik ukrepal glede na to, da je povsem jasno, da ena družba – Pivovarna Laško skupaj s povezanimi osebami – obvladuje tri od štirih največjih dnevnikov. Zunaj njenega okrilja je med splošnimi dnevnimi časopisi v državi le še Dnevnik. Bo Plahutnik

Bo varuh konkurence Andrej Plahutnik (desno) ukrepal proti novemu monopolu?

Pivovarna Laško s Tonetom Turnškom si je podredila večino slovenskih časnikov.

gre v tem primeru za izigravanje zakona o medijih, ki prepoveduje takšno medijsko koncentracijo. Koncentracija pomeni manjšo raznolikost vsebin, mnenj in pogledov. Mediji so temelj za vzpostavitev demokracije, pluralnosti in kulturne raznovrstnosti. Prevelika koncentracija medijev je zelo nevarna, saj lahko ena oseba ali skupina ljudi kroji celotno javno mnenje po svojih lastnih potrebah in interesih. V našem primeru je to skupina oseb okoli Pivovarne Laško.

Medijski oligarhi

Na vrhu te skupine sta Tone Turnšek, predsednik uprave Pivovarne Laško, in Boško Šrot, član uprave pivovarne, Turnškov "prestonaslednik" in brat celjskega župana Bojana Šrota (SLS). Družina Šrotovih je znana po močni navzočnosti v celjski regiji, in to prek lastništva dveh največjih lokalnih medijev na tem območju – Novega tednika in Radia Celje (direktor družbe NT & RC je tretji brat Srečko Šrot). Velik del spornih poslov z delnicami časopisnih hiš je bil speljan s pomočjo Nove Kreditne banke Maribor (NKBM) v času, ko jo je vodil Črtomir Mesarič. Iz precej dobro obveščenih virov je slišati namigovanja, da se Mesariču zavoljo teh poslov obetajo preiskave s strani kriminalistov in morebiti tudi kazenske ovadbe. Mesarič je po odhodu iz NKBM pred kratkim ustanovil svetovalno podjetje Stopnica, ki naj bi po nekaterih govoricah poslovalo s podjetji iz sistema Pivovarne Laško.

Ali Mesaričevo podjetje Stopnica sive tuje Pivovarno Laško?

Mesaričeva prijateljica in kazenske ovadbe

Velik del spornih transakcij je bil, kot smo že zapisali, opravljen prek Infond Holdinga, kjer ima prek Radenske odločilno besedo Pivovarna Laško, toda drugi najpomembnejši delničar je NKBM. Po odhodu Črta Mesariča iz NKBM je iz banke odšla tudi Savina Golob (prej Kerčmar), ki naj bi se tudi zasebno zelo dobro razumela z Mesaričem. Golobova, ki je bila pred tem predsednica nadzornega sveta Infond Holdinga, je postala članica uprave te družbe. Ob tem povejmo, da so kriminalisti pred nekaj meseci vložili kazensko ovadbo proti Savini Golob zaradi domnevno sporne

prodaje Unionovih delnic v času, ko je bila ta še prokuristka Radenske. Radenska naj bi bila zaradi te poteze oškodovana za milijardo tolarjev. Vsekakor pa je očitno, da je Golobova močno povezana s Pivovarno Laško, kar še dodatno potrjuje našo navedbo, da ima odločilno besedo v Infond Holdingu Pivovarna Laško. Povejmo tudi to, da je novi predsednik nadzornega sveta Pivovarne Laško postal Robert Šega, ki je tudi predsednik nadzornikov Dela in svetovalec uprave Pivovarne Laško (pisarno ima v Pivovarni Laško). Najbolj zgovorno od vsega pa je gotovo dejstvo, naj bi član nadzornega sveta Tone Turnšek. Očitno je torej, da ima Laško prevladujoč vpliv v Infond Holdingu. Skupaj z Infondom in Radensko laški pivovarji večinsko nadzorujejo časopisni hiši Delo in Večer, to je časnike Delo, Slovenske novice in Večer ter še več drugih manjših medijev.

Vse torej kaže, da se je ena sama združba polastila pomembnega dela slovenskega medijskega prostora in da so bili pri tem verjetno kršeni zakoni in predpisi. Bodo Urad za varstvo konkurence in ministrstvo za kulturo ter drugi pristojni organi ukrepali ali pa bodo mirno dopustili, da bo peščica ljudi odločala, kaj lahko bere in posledično misli večji del Slovenije? Se iz pivovarskega poraja še časopisni monopol? **Denis Vengust**

monopol

tudi tokrat zamizal kot pri pivovarskem monopolu ali bo poskrbel za konkurenco? Postavlja se tudi vprašanje, ali bo ukrepalo tudi ministrstvo za kulturo. Vse namreč kaže, da

Slave Klavora 1
9000 Murska Sobota
Slovenija
tel.: 02/537 1949
fax.: 02/537 1948
GSM: 041/34 66 46
GSM: 031/34 51 51
http://www.radio-viva.com
e-mail: viva@radio-viva.com

Radi smo radio ...
Spoštujem starejše in jim rada prisluhnem.
Sonja Govekar, tajništvo

Radio Ognjišče, Trg Brolo 11, Koper, foto: Izidor Štark

Janša na obisku
v Gorenju

Vlada Janeza Janše nadaljuje z uresničevanjem svoje filozofije, da države ni mogoče voditi samo iz udobnih pisarn v Ljubljani in da se je za seznanitev z realnimi težavami ljudi treba odpraviti med tiste, ki v danem trenutku najbolj vedo, kaj jih tare.

Tako je po delovnem obisku v Bovcu, Prekmurju, obalno-kraški regiji in Podravju pretekli teden znova skoraj celotna vladna ekipa obiskala savinjsko-šaleško regijo.

Kot je že običaj, je tudi ta vladni obisk v regiji, ki je kulinaricnim sla-

V deželi savinjskega ž

dokuscem znana predvsem po pregrešno dobrem, a tudi dragem savinjskem želodcu, popotnikom pa po prelepih dolinah Kamniško-savinjskih Alp in Karavank, potekal v dveh delih. V torek sta predsednik vlade Janez Janša in gospodarski minister Andrej Vizjak obiskala velenjsko Gorenje, v sredo pa je v savinjsko-šaleško regijo prišla še preostala vladna ekipa. Med zanimivejšimi je bil obisk Janše in dveh njegovih ministrov, gospodarskega Andreja Vizjaka in ministra za okolje Janeza Podobni-

ka, v šoštanjski termoelektrarni, ki v poletnih mesecih, ko moč hidroelektrarn zaradi nižjega pretoka vode upade, proizvede več kot polovico električne energije, ki jo porabimo v Sloveniji. Vodstvo elektrarne je vladnim predstavnikom predstavilo svoj načrt uvajanja kombinirane proizvodnje elektrike, ki predvideva, da bi elektrarno delno poganjal premog, delno pa zemeljski plin. Kot so nam povedali predstavniki elektrarne, je premoga v bližnjem rudniku Velenje le še za približno 40 let, kar po-

meni, da bo morala elektrarna, če bo hotela po tem obdobju še obratovati, najti alternativne vire goriva, poleg tega pa je zemeljski plin tudi ekološko sprejemljivejši. Elektrarna sicer s posebnimi filtri in postopki iz izpustov v ozračje izloči 95 odstotkov žveplovega dioksida, ki nastaja pri gorenju premoga, vendar gre preostalih 5 odstotkov še vedno v ozračje. Kot je na tiskovni konferenci v prostorih občine Luče dejal Janša, vlada takšen projekt podpira, vendar pa vseh sredstev za pro-

jekt, ki predvideva graditev plinovoda do Šoštanja in postavitev dveh plinskih turbin in naj bi stal okoli 10 milijard tolarjev, ne bo mogla zagotoviti samo iz proračuna oziroma Holdinga Slovenskih elektrarn (holding naj bi imel dovolj stroškov z zgraditvijo hidroelektrarn na Savi), zato bo treba vanj vključiti zunanjega partnerja. Po Janševih besedah bi ta moral biti samo eden, kot morebitnega kandidata pa predsednik vlade vidi sedanjega največjega dobavitelja plina v Sloveniji.

Drugi dan vladnega obiska v savinjsko-šaleški regiji se je začel s tradicionalnim posvetom vlade v prostorih občine Velenje.

V TE Šoštanj so med vladnim obiskom po dolgih letih končno izvedeli, kaj si o njihovem projektu nadomeščanja premoga s plinom misli vlada.

Zdravstveni minister Andrej Vizjak obiskal Terme Topolšica.

Ob koncu delovnega obiska je bilo srečanje z gospodarstveniki, poslanci in župani. Kot glavni problem so izpostavili premajhno število malih podjetij.

Božič: Hitro cesto bi lahko začeli graditi leta 2011 ali 2012

Poleg obiska Janše in dveh ministrov v TE Šoštanj, ki je prinesel prvo jasno vladno stališče, kako vlada gleda na projekt nadomeščanja premoaga s plinom (prejšnje vlade so se namreč jasnemu stališču spretno izogibale), je veliko zanimanja veljalo

bo vlada storila vse, da bo do realizacije menda težko pričakovane cestne povezave med koroško in savinjsko regijo ter slovenskim avtocestnim križem prišlo čim prej. Po njegovih besedah gre pri tem predvsem za t. i. tretjo razvojno os (hitra cesta od slovensko-avstrijske meje prek koroške, savinjske in zasavske regije do hrvaške meje), v zvezi s katero ministrstvo v kratkem pričakuje pisno soglasje pristojnih županov. Če bo do soglasja prišlo, bi bili lahko po Božičevih besedah lokacijski načrti za omenjeno cesto pripravljeni najpozneje v treh letih, graditi pa bi jo lahko začeli med letoma 2011 in 2012.

Janša: Zakon o pokrajinah še letos

Na tiskovni konferenci v Lučah, na kateri je poleg Janše in Božiča sodeloval tudi minister za visoko šolstvo in tehnologijo Jure Zupan, je Janša dejal, da vlada pri ustanavljanju pokrajin, ki se v Sloveniji neuspešno vleče že nekaj let, ne bo čakala na dogovor o spremembi ustave, saj v nasprotju z nekaterimi menimi, da je mogoče pokrajine ustanoviti tudi brez teh spre-

SA-ŠA

Savinjsko-šaleška regija, ki sodi v širšo savinjsko regijo s Celjem poleg mestne občine Velenje sestavlja še osem občin Šaleške in Zgornje Savinjske doline: Solčava, Luče, Ljubno, Gornji Grad, Mozirje, Nazarje, Šmartno ob Paki in Šoštanj. Konec decembra 2004 je bilo v regiji okoli 3.000 brezposelnih, to je 11-odstotna stopnja brezposelnosti, kar jo 2004 uvršča nad slovensko povprečje (10,4 odstotka). V regiji deluje 678 poslovno aktivnih gospodarskih družb, od tega 22 velikih, 16 srednjih in 640 malih, in več kot 1.500 samostojnih podjetnikov.

Kje so se mudili ministri

Na dvodnevnem obisku v savinjsko-šaleški regiji je vladna ekipa obiskala več kot 50 podjetij ter državnih in zasebnih ustanov. Zdravstveni minister Andrej Bručan je obiskal zdravstvena domova v Velenju in Nazarjah, Splošno bolnišnico v Topolšici in tamkajšnje terme. Kmetijska ministrica Marija Lukacič je obiskala žalske hmeljarje in mlekarjo v Arji vasi. Zunanji minister Dimitrij Rupel se je mudil na obisku pri velenjski zasebni družbi Esotech in v podjetju Hišni aparati. Minister za delo Janez Drobnič je obiskal Aktiv delovnih invalidov v premogovniku Velenje, tamkajšnji zavod za zaposlovanje in tovarno Elcroj v Nazarjah. Minister brez listnice Ivan Žagar si je ogledal nekatere projekte, pomembne za razvoj pokrajine. Šolski minister Milan Zver je obiskal Ljudsko univerzo v Velenju in tamkajšnji šolski center ter obiskal OŠ Solčava. Minister za okolje Janez Podobnik se je mudil v občini Solčava in si ogledal Macesnikov plaz. Minister za kulturo Vasko Simoniti je obiskal velenjski muzej in opravil dve delovni srečanju v občinah Solčava in Gornji Grad. Obrambni minister Karl Erjavec je obiskal velenjsko upravo za obrambo, minister za javno upravo Gregor Virant pa tamkajšnjo upravno enoto.

memb. Tako naj bi vlada še letos v državni zbor poslala predlog zakona o pokrajinah, s katerim bi Slovenijo razdelili na 14 pokrajin, med njimi naj bi bila tudi savinjska, pri čemer vlada, kot je dejal Janša, pričakuje čim večjo kooperativnost vseh strank in županov. "Ni namreč župana, ki bi lahko nasprotoval temu, da bodo prebivalci njegove občine nekatere zadeve namesto v Ljubljani lahko urejali v neposredni bližini svojega kraja." Hkrati s tem je Janša govoril tudi o napovedani nameri vladi o ustanovitvi dveh kohezijskih regij, ki jih, kot je znano, Slovenija potrebu-

je za to, da bi lahko še naprej črpala sredstva iz evropskih kohezijskih skladov. Kot je dejal Janša, je takšna razdelitev pomembna zato, ker bi lahko Slovenija, če se ji bo seveda o tem uspelo dogovoriti v Bruslju, letno dobila okoli milijardo evrov, s katerimi bi lahko na primer v celoti zgradila tako imenovano tretjo os, ki jo savinjsko-šaleška regija nujno potrebuje.

Po tiskovni konferenci je bilo tradicionalno srečanje vlade s tamkajšnjimi gospodarstveniki, poslanci in župani ter koncert simfonikov Slovenske filharmonije v počastitev dneva državnosti.

Ales Kocjan

elodca

tudi obisku prometnega ministra Janeza Božiča. Savinjsko-šaleška regija ima, kot je med obiskom nekajkrat dejal Janša, velike možnosti, vendar jo pri tem v veliki meri ovirajo njene prometne povezave, ki, kot smo se lahko prepričali, niso zgled moderne cestne infrastrukture. V zvezi s tem Božič tamkajšnjim prebivalcem ni ponudil nič revolucionarnega, zagotovil pa je, da bo država na tem območju nadaljevala z nekaterimi dosedanjimi načrti graditve cestne infrastrukture. Tako je Božič dejal,

Bručan si je med drugim ogledal...

Pravosodni minister Lovro Šturm se je seznanil z razmerami na velenjskem tožilstvu in sodišču. Razmere na sodišču mu je predstavila predsednica Milena Bukvič.

Predsednik vlade in obrambni minister Karl Erjavec sta med obiskom v Lučah odprla dva nova mostova čez Savinjo. Ob tej priložnosti so imeli navzoči prvič priložnost pokusiti tamkajšnjo glavno kulinarično specialiteto – savinjski želodec.

V ljubljanski Šiški poteka prava lokacijsko-trgovska vojna.

Nasproti si stojita dva največja trgovca pri nas, Mercator in Spar, vlogo sodnika, ki pravila velikokrat kroji po svoji politični moči in prepričanju, pa opravlja ljubljanski mestni svet.

Zaplet se je začel s predstavitvijo predloga Spara, ki je hotel na območju propadle Avtomontaze ob ljubljanski obvoznici zgraditi središče s trgovskimi, hotelskimi, kongresnimi in drugimi zmogljivostmi. Vrednost naložbe je bila ocenjena na okoli 50 milijard tolarjev, hkrati pa bi priložnost za zaposlitev dobilo od 200 do

Privilegirani sosed?

2.000 ljudi. Mestni svet je prostorsko ureditev načrta za graditev trgovsko-poslovnega kompleksa lani že potrdil, tako da si je z zavrnitvijo, ki jo je sprejel februarja letos, nakopal predvsem namigovanja o pristranosti v odločanju oz. celo o domnevnem prejemanju podkupnin za glasovanje proti graditvi Sparovega središča. Politični in interesni pritiski so bili vsekakor zelo močni.

Po političnih notah?

V četrtek je ljubljanski mestni svet sprejel osnutek odloka o lokacijskem načrtu za širitev Mercatorjevega trgovskega središča v Šiški. To je lahko izredno pomenljiva odločitev iz povsem preprostega razloga. Direktor Mercatorja Zoran Jankovič je namreč ob sprejemanju prostorskih načrtov za območje, kjer je nameraval svoj kompleks zgraditi Spar, dejal, da je v Šiški dovolj trgovskih površin na prebivalca. Zato novega, tako velikega središča Ljubljana absolutno ne potrebuje, v Mercatorju pa njegovi graditvi nasprotujejo. Mestni svetniki so tako verjetno tudi pod njegovim nemajhnim vplivom klonili in zavrnili Sparov načrt. Direktor Jankovič pa je nekaj

mesecev po tej odločitvi izjavil, da od mestnih svetnikov pričakuje, da bodo podprli širitev Mercatorjevega centra, ker naj bi imel za to območje premajhno prostorsko zmogljivost. Skrajno ironično, kajne? Pred februarjskim glasovanjem o občinskem lokacijskem načrtu za graditev Sparovega kompleksa se je tako v javnosti sprožilo veliko govoric o tem, naj bi predvsem najboljši sosed mestnim svetnikom za pravilno glasovanje ponujal določene ugodnosti. Jankovič je te očitke seveda zavrnil. Za še eno

“posrečeno” izjavo je poskrbel načelnik oddelka za urbanizem Igor Juranič, ko je dejal, da je med projektoma Spara in Mercatorja bistvena razlika. Po njegovo naj bi se namreč Mercator bolj navezoval na sosesko Dravje kot na Šiško. Če pogledamo politično sestavo mestnega sveta, vidimo, da ima večino v njem leva politična opcija. Ta tudi sestavlja mestno koalicijo, ki jo vodi županja Danica Simšič, članica Socialnih demokratov. Hkrati lahko povežemo Jankovičevo delovanje v Forumu 21 in

dobre odnose z LDS in s SD, in tako ugotovimo, da so bile njegove politične zveze znova uspešne. Pomenljivo je namreč dejstvo, naj njegov tekmeč, direktor Spara Igor Mervič, ne bi bil član nobene politične stranke ali opcije in torej nima primerne politične kritja pri sprejemanju tako pomembnih odločitev.

Slak odgovarja

Nekaj vprašanj o tej problematiki smo postavili Slavku Slaku, ljubljanskemu podžupanu in po mnenju nekaterih glavnega krivca za razkol v ljubljanski LDS. Na naše vprašanje o njegovem osebnem stališču do širitve Mercatorja v Šiški je odgovoril, da “s sprejetjem akta ne bo prišlo do bistvenih sprememb, ki bi pomenile spremembo dejavnosti, ki se opravlja na obravnavanem področju. Prav tako sprejetje akta ne bo bistveno vplivalo na lokalni promet, saj gre zgolj za širitev obstoječega objekta in njegovo delno adaptacijo.” O februarjski zavrnitvi Sparovega lokacijskega načrta pa je dejal: “Najprej naj povem, da smo se v svetniškem klubu LDS odločali o projektu in ne za oziroma proti investitorjem na zemljiščih, ki so omenjena. Svetniki niso zavrnili zahteve Spara,

Predsednik Sparove uprave Igor Mervič se tudi dvoličnosti mestnih svetnikov; njegovega predloga niso podprli, medtem ko je bil za Mercator odlok gladko potrjen.

pač pa so zgolj ugotovili, da bi sprejetje takšnega akta povzročilo številne težave predvsem za okoliske prebivalce. Naj spomnim na razloge, ki so bili navedeni ob zavrnitvi omenjenega akta: zaradi gradnje tako velikega kompleksa bi se gostota lokalnega prometa znatno povečala, trenutna prometna ureditev pa temu ne bi bila kos; ob tem pa je treba vedeti, da je v neposredni bližini predvidena še gradnja približno 1.200 novih stanovanj, kar bo še dodatno obremenilo promet v soseski; stroški urejanja lokalnega prometa in urejanja križišč bi za občinski proračun pomenili preveliko obremenitev in najti bi bilo treba drugo rešitev; zaradi navedenega bi se prometne in s tem življenjske razmere v okolju znatno znižale in potrebna bi bila temeljita prometna preureditev; urejeno ni lastništvo povezovalne ceste na območju urejanja, ki je v zasebni lasti, morala pa bi biti v javni; v prostorsko ureditvenih aktih ni bilo zajeto celotno območje. Pri obravnavi lokacijskega načrta za del območja urejanja ŠP 4/1-1 Avtotehna, kjer se obravnava širitev obstoječega Mercatorjevega centra, v svetniškem klubu LDS ocenjujemo, da zgoraj zapisanih pripomb obravnavanemu aktu ni moč očitati. Razloge za podprtje oz. nepodprtje aktov gre torej iskati v prej omenjenih argumentih." Slaka smo povprašali še o sodelovanju in komuniciranju (po razkolu) znotraj svetniške skupine LDS in o tem, kako se odločajo o tem konkretnem primeru. "Po navedbah tistih, ki so izstopili iz svetniškega kluba, ne pa iz stranke, podpirajo koalicijo, volilni program, županje in projekte ko-

Zoran Jankovič, predsednik uprave Mercatorja, očitno iz meseca v mesec spreminja svoja stališča. Ko se govori o konkurenci, je prodajnih površin dovolj, ko pa o širitvah njegovih centrov, jih je premalo.

Pri odločanju o pomembnih projektih je tako na lokalni kot državni ravni očitno pomembna podpora vplivnih moči, zbranih v Forumu 21, in tranzicijske levece.

alicijske pogodbe. Svet Mestnega odbora LDS Ljubljana pa je sprejel sklep, s katerim bomo na vse seje sveta kot najvišjega organa stranke v Ljubljani vabili tudi tiste svetnike, ki so izstopili iz svetniškega kluba, njihovega predstavnika pa tudi na seje izvršnega odbora. Na tak način kakor tudi z dogovarjanjem na rednih sestankih koalicije, ki jih vodi županje, bomo, verjamem, zagotovili koordinirano delovanje tudi v prihodnje, saj nam je vsem v interesu, da izpolnimo naloge, ki smo si jih zadali v koalicijski pogodbi," je sklenil Slak. Odgovore smo poskušali dobiti tudi od Janija Möderndorferja, svetnika, ki je izstopil iz svetniške skupine LDS, a nam na naša vprašanja ni odgovoril.

Mestni projekti po željah koalicije

Odgovori podžupana Slaka so vsebinsko sicer razumljivi, a zdi se, da tudi dvolični. Ne moremo se namreč znebiti občutka, da mestna oblast podpira samo tiste projekte in gradnje, ki jim prinašajo politično in predvsem materialno korist. Če se ozremo v bližnjo preteklost, vidimo, da je koalicija v prestolnici v ospredje postavila projekt vzpenjače, ki jo želi na

vsak način postaviti. Pri drugih projektih in gradnjah pa se ji ne mudi preveč. Taki so pediatrična klinika, onkološki inštitut, stadion in še nekaj objektov v Ljubljani, ki bodo zrasli šele v nekaj letih ali celo po desetletju.

Svetniki so tako v četrtek z dvajsetimi glasovi za in enim proti sprejeli osnutek odloka o lokacijskem načrtu za širitev Mercatorjevega centra. Kljub slabi prometni povezavi, ki je v okoli-

ci trgovskega centra že sedaj, svetnikom tokrat ni bilo težko potrditi tega sklepa in dati Mercatorju zelene luči za širitev. Širitev predvideva približno 3.000 kvadratnih metrov dodatnih prodajnih površin, v kletni etaži povečanje parkirnih prostorov in več urejenih zunanjih zelenih površin.

Komentarji so različni

Jankovič je v komentarju za časnik Delo po sprejetju osnutka odloka o širitvi dejal: "To je prvi korak, argumenti so na naši strani. Če bi rekel poenostavljeno, je to zgolj prenova." Slabe volje, a ne presenečen, je bil Igor Mervič, glavni direktor Spara. Meni, da so svetniki ravnali popolnoma nenačelno, hkrati pa je prepričan, da so se v ozadju dogajale politične kupčije. Za komentar smo povprašali tudi svetnika SDS Petra Sušnika: "V očeh mednarodne javnosti smo se popolnoma osmehili. To je namreč tipičen primer klientelizma, kjer se jasno vidi, da se sprejemajo odločitve po politični pripadnosti. Zato je opozicija obstruirala glasovanje o tem osnutku odloka, ker nismo želeli sodelovati pri tej odločitvi." **Gregor Drnovšek**

Podžupan Slavko Slak iz LDS pravi, da se niso odločali o vlagateljih, temveč o projektih. Sparov je bil pomanjkljiv, Mercatorjev pa ne. Tako pravijo v mestni koaliciji, nekateri pa vidijo stvari drugače.

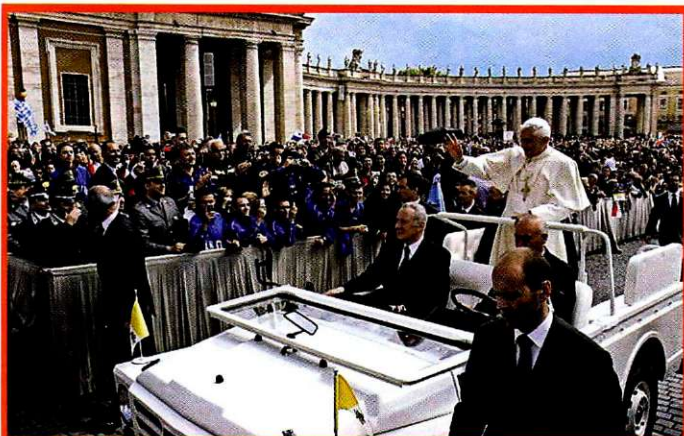
tv PRIMORKA
poletite z nami

Trstelj - 67. kanal

Obala - S23 - kabelski sistem v Kopru

- informacije
- šport
- izobraževanje
- kultura
- zabava

Beatifikacija

Manj kot tri mesece po smrti papeža Janeza Pavla II. se je začel postopek njegove beatifikacije. Postopek, ki ga je novi papež Benedikt XVI. napovedal 13. maja, se je začel med slovesnostjo v rimski baziliki sv. Janeza v Lateranu, ki jo je vodil rimski vikar kardinal Camillo Ruini. Predsednik Italijanske škofovske konference Ruini je edikt za začetek beatifikacije Janeza Pavla II. izdal 30. maja. Šlo je za povabilo morebitnem pričevalcem, naj sodelujejo pri zbiranju potrebnih dokazov. Za razglasitev za blaženega mora namreč posebna komisija ugotoviti najmanj en čudež, za razglasitev za svetnika pa najmanj dva. Postopek beatifikacije in kasneje tudi kanonizacije se navadno vleče nekaj let. V primeru pokojnega papeža Janeza Pavla II., ki so ga mnogi verniki že poimenovali za Velikega, pa bo ta postopek verjetno krajši.

Minister v preiskavi

Skupina sodnih preiskovalcev je v spremstvu policije začela preiskavo na francoskem finančnem ministertvu. Gre za preiskavo v povezavi s

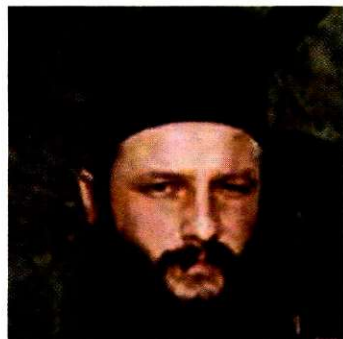

poslovanjem francoskega kemijskega podjetja Rhodia. Francoski finančni minister Thierry Breton je bil namreč v letih od 1999 do 2002 član uprave tega podjetja. Pariško tožilstvo je oktobra lani odprlo preiskavo poslovanja Rhodie, potem ko so prejeli tožbo dveh delničarjev zaradi domnevnih računovodskih nepravilnosti v podjetju v obdobju od 1999 do 2002. Minister Breton zanika, da bi bil vpleten v morebitne nepravilnosti.

Vladika v zapor

Vladika Jovan Vraniskovski, najvišji dostojanstvenik Srbske pravoslavne cerkve v Makedoniji, bo mo-

ral za 18 mesecev v zapor. Makedonsko sodišče ga je namreč obsodilo zaradi razpečevanja cerkvenih koledarjev in knjig, v katerih so zapisane žalitve na račun nadškofa Štefana, najvišjega dostojanstvenika Makedonske pravoslavne cerkve, ki je druge pravoslavne cerkve ne priznavajo. Med Srbsko pravoslavno cerkvijo in (nepriznано) makedonsko cerkvijo že od 60. let preteklega stoletja poteka spor o pristojnosti nad pravoslavnimi verniki v Makedoniji, ta pa se je še dodatno zapletel nedavno, ko so srbske verske oblasti pretrgale vsakršne odnose z makedonsko cerkvijo. Vladika Jovan je bil pred dve letoma imenovan za srbskega eksarha v Makedoniji – cerkvenega dostojanstvenika z metropolitno

oblastjo, ki deluje neodvisno od patriarha. Letošnjega maja ga je srbsko cerkveno vodstvo imenovalo za ohridskega nadškofa. Sicer pa vladiki Jovanu grozi, da bo moral v zaporu odsedeti kar dve leti, saj je bil v preteklosti že obsojen na pogojno zaporno kazen zaradi podpihovanja rasnega in verskega sovraštva.

Poklon cesarja

Japonski cesar Akihito in cesarica Mićiko sta se med uradnim obiskom na otoku Saipan ustavila pri pečini, kjer je več sto japonskih vojakov in civilistov raje storilo samomor, kot da bi se vdali, in se poklonila spominu na umrle. Cesarski par je zatem na otoku nepričakovano obiskal še korejsko spominsko znamenje. Japonski predstavniki so fotografom naročili, naj cesarja in cesarice ne fotografirajo pred korejskim spominskim znamenjem, ki ga je v bližini pečine leta 1997 postavila južnokorejska vlada. Lokalni prebivalci južnokorejskega rodu so sprva zagrozili s protesti, s katerimi bi zahtevali Akihito obisk znamenja in opravičilo za vojno. Kasneje pa je ce-

sarjev obisk pri njih izzval zadovoljstvo, saj upajo, da bo obisk pripomogel k izboljšanju odnosov med Južno Korejo in Japonsko.

Dost' jim je

Več kot polovica prebivalcev Bosne in Hercegovine bi, če bi lahko, odšla iz države v iskanju boljše prihodnosti. Tako kažejo izidi javnomnenjske raziskave, ki jo je izvedel Program Združenih narodov za razvoj (UNDP). Raziskava, ki so jo pri 2000 ljudeh po vsej BiH izvedli junija, kaže, da si iz države najbolj želijo oditi mladi. Kar 70,2 odstotka vprašanih, starih med 18 in 35 let, je

namreč dejalo, da so pripravljeni za vedno zapustiti državo. To je pripravljena storiti tudi četrtnina starejših od 50. Anketirance so tudi vprašali, kako ocenjujejo svoja gospodinjstva glede prihodka in premoženja. 22,9 odstotka Srbov, 21,8 odstotka Bošnjakov in 12,4 odstotka Hrvatov je menilo, da so na robu ob-

stoja, več kot polovica vseh pa ne pričakuje, da bi se njihov ekonomski položaj v prihodnjem letu spremenil.

Z dediščino do denarja

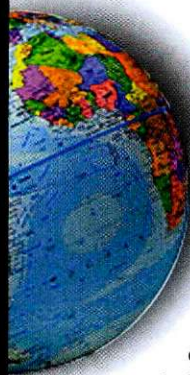
Z denarjem od prodaje umetnin, pokradenih v Iraku, se financirajo teroristične aktivnosti. Bogataši kupujejo ukradene umetnine, denar pa gre v Irak, kjer se zanj kupuje orožje, ki ga teroristi uporabljajo v boju proti iraški policiji in ameriškim silam. Od 15.000 eksponatov, ki so bili pokradeni iz muzejev, jih je bilo skoraj 4.000 vrnjenih v domovino, več kot 4.000 pa jih iz varnostnih razlogov še vedno hranijo v sosednjih državah. Iz

Iraka so bili v času ameriškega napada leta 2003 odpeljani predmeti neprecenljive vrednosti. V tamkajšnjih muzejih so namreč hranili eksponate, ki izvirajo tudi iz časa pred 5000 leti. Odbor strokovnjakov pri organizaciji UNESCO v Parizu meni, da je še vedno nemogoče oceniti količino kraja iz arheoloških najdišč zunaj Bagdada.

6,5 milijarde ljudi

Na Zemlji je skoraj 6,5 milijarde prebivalcev, več kot polovica pa jih živi v samo šestih državah. Na vsakih sto ljudi na svetu jih 61 živi v Aziji, 14 v Afriki, 11 v Evropi, devet v Latinski Ameriki, pet v Severni Ameri-

ki in manj kot eden v Oceaniji. Na vsakih sto otrok se jih 57 rodi v Aziji, 26 v Afriki, devet v Latinski Ameriki, pet v Evropi, trije v Severni Ameriki in manj kot eden v Oceaniji. Šest najbolj obljudenih držav – Kitajska, Indija, ZDA, Indonezija, Brazilija in Pakistan – štejejo skupaj okoli 3,3 milijona prebivalcev. Najdlje živijo na Japonskem (82 let), sledita Islandija in Švica (80 let). Najnižjo starost dosegajo v Afriki, in sicer v Zimbabveju le 36 let, nato v Zambiji (38) in Malaviju (40 let). Za tako kratko življenjsko dobo v Afriki je po oceni študije kriva epidemija aidsa.

500 terorističnih skupin

Na svetu naj bi delovalo več kot 500 terorističnih skupin in organizacij. Te skupine so po ocenah stro-

kovnjakov v zadnjih desetih letih zagrešile več kot 6.000 terorističnih dejanj, pri tem pa je bilo ubitih ali ranjenih okoli 25.000 ljudi. Še posebej zaskrbljivo je, da zločinci za tarče svojih napadov izbirajo kraje, kjer se običajno zadržuje veliko ljudi, vključno s šolami, nakupovalnimi središči, železniškimi postajami in javnimi prostori.

Nevarnost samouničenja

Možnosti, da se svet v prihodnjih desetih letih sooči z napadom z orožjem za množično uničevanje, so 70-odstotne, predvidevajo ameriški vojaški strokovnjaki v najnovejši raziskavi, v kateri je sodelovalo 85 strokovnjakov za varnost in diplomatov. Največjo nevarnost predstavlja radiološko orožje oz. t. i. umazana

bomba, sledi napad s kemičnim oz. z biološkim orožjem. Večina strokovnjakov trdi, da bosta v naslednjih petih letih ena ali dve državi prišli do jedrskega orožja, v naslednjih

desetih letih pa dve do pet držav. Raziskava je pokazala, da je najverjetnejši scenarij za napad z jedrskim orožjem uporaba orožja, ki bi ga teroristi sami izdelali, potem ko bi do materiala prišli na ilegalnem trgu.

Policijska afera

Vodja češke policije Jirži Kolar je ponudil odstop, potem ko je v javnosti izbruhnil skandal, ker so policisti nekega lokalnega poslovnega mirno pustili, da jim je pobegnil, namesto da bi ga prišli. Šlo je za Radovana Krejčírja, ki naj bi ga prišli zaradi domnevne vpletenosti v kriminalne posle in carinske prekrške. Policija je že preiskovala njegovo vilo v elitnem delu Prage, ko je Krejčír mirno sedel v svoj avto in odpeljal. Policisti so se šele po desetih minutah zavedeli, da so izpustili človeka, ki so ga pravzaprav prišli aretirati. Krejčírja so nato opazili v sosednji Slovaški, kako se je postavljala s svojim športnim lamborghiniem. Kmalu zatem se je usul plaz kritik na praško policijo. Poleg vodje policije je afera s položajem odnesla še dva visoka policijska funkcionarja, suspendirali pa so tudi deset policistov.

Tiralica za agenti

Milanski sodnik Guido Salvini je zaradi suma ugrabitve nekdanjega imama milanske džamije Abuja Omarja izdal nalog za aretacijo 13 agentov ameriške obveščevalne agencije CIA. Agentje CIA naj bi imama ugrabili februarja 2003 v Milanu in ga prek Nemčije prepeljali na zaslišanje v Egipt, kjer naj bi ga

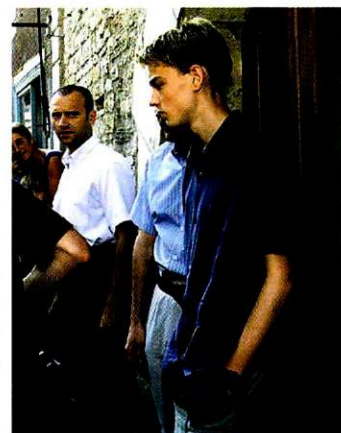
bili mučili. Imam Abu Omar je bil ugrabljen 17. februarja 2003 sredi bega dne v Milanu, nato so ga iz Aviana z letalom prepeljali v ameriško oporišče Ramstein v Nemčiji, od

tam pa v Kairo. Operacijo je vodil šef agencije CIA v Milanu, tedanji ameriški konzul v tem mestu Robert Seldom, ki so ga nedavno umaknili s položaja. Italijanska parlamentarna komisija naj bi sedaj ugotovila, ali so bile italijanske tajne službe obveščene o ugrabitvi. Pravosodni krogi menijo, da so agentje CIA z ugrabitvijo kršili italijansko suverenost, hkrati pa ogrozili protiteroristične preiskave, ki so že potekale. Italijansko sodstvo je namreč proti imamu v začetku 2003 uvedlo preiskavo, v kateri so preučevali njegove domnevne povezave s skupino Ansar al Islam. Milanski preiskovalni sodnik je iz-

dal tudi nalog za aretacijo imama, ki je po ugrabitvi izginil brez sledi.

Blairov sin v ZDA

Najstarejši sin britanskega premierja Tonyja Blaira bo opravljal pripravnštvo v ameriskem kongresu. 21-letni Euan Blair, ki študira zgodovino na Univerzi v Bristolu na zahodu Angli-

je, bo tako po diplomi konec leta odpotoval za tri mesece v Washington, kjer bo delal v enem od odborov ameriškega predstavnškega doma.

Izročeni dosjeji

Direktor srbske varnostno-obveščevalne agencije (BIA) Rade Bulatović je izročil Arhivu Srbije 150.000 strani gradiva srbskih varnostnih služb, ki se večinoma nanaša na dosjeje oseb, ki so bile obsojene med letoma 1948 in 1956, to je v času pregona privržencev informbiroja. V zajetnem gradivu so imena in dosjeji vseh t. i. informbirojevcev, ki so bili obsojeni v obdobju političnega spopada nekdanje Jugoslavije in prav tako nekdanje Sovjetske zveze, ko je Beograd obrnil hrbet Moskvi. Gradivo, ki bo odslej v posesti Arhiva Srbije, vsebuje tudi listine nemške tajne policije (gestapo) iz 2. svetovne vojne, ki se nanašajo na njene operacije in sodelavce na območju Srbije kot tudi na osebe iz Srbije, ki so bile v evidenci gestapa.

BIA je Arhivu Srbije izročila tudi dosje varnostnih služb o SS-diviziji Skenderbeg, ki je delovala na Kosovu, ter ustaški dosje o osebah iz Podgorice. Izročeno gradivo je že dostopno tudi za znanstvene raziskave, medtem ko naj bi bil posameznikom omogočen vpogled po posebnem postopku. Sicer pa bo BIA do konca leta izročila Arhivu Srbije še 100.000 strani oziroma vse listine, ki se nanašajo na obdobje do konca leta 1974.

Vitamin C

Jemanje vitamina C ne more odvrniti bolezni. Takšni so nepričakovani izsledki raziskovanj, ki so jih izvedli avstralski in nizozemski znanstveniki. Temeljno delo Vitamin C in navaden prehlad, ki je izšlo v 70. letih in postalo uspešnica, je tako popolnoma izgubilo svoj pomen. Analizirali so 23 reprezentativnih raziskav zadnjih 65 let, v katerih so preverjali delovanje vitamina C, medtem ko je kontrolna skupina dobivala prazne kapsule. Po podrobni analizi so ugotovili, da vitamin C ni izkazal nobenega preventivnega delovanja proti prehladnim obolenjem, prav tako je njegovo delovanje med boleznijo majhno ali pa ga sploh ni. Pacienti obeh skupin so namreč prehlad preboleli v podobnem času. Vitamin C zmanjša možnost prehladnega obolenja za 50 odstotkov smo pri tistih ljudeh, ki se ukvarjajo z ekstremnimi športi. Pomaga tudi tistim pacientom s prehladom, ki so ga staknili, ker so se v vodi preveč ohladili. Vendar hitrejša ozdravitev nastopi samo v primeru, če so pri prvih znakih prehlada vzeli velik odmerek vitamina – osem gramov.

Težki časi

Na spremembe v ekosistemu se začno prve odzivati majhne živali. Negativni vplivi se kažejo v zmanjšanju njihovega števila. Kaže, da so v Angliji za populacijo ježkov nastopili težki časi. Njihovo število se hitro zmanjšuje in je od leta 2001 do sedaj padlo za 20 odstotkov. Seveda je štetje ježev precej težko opravilo, zato so organizatorji raziskave, ki se imenuje Sesalci na cestah, prosili vse, ki prevozijo 20 milj ali več, da bi presteli vse na cesti opažene žive ali mrtve ježke in sporočili njihovo število v raziskovalni center. Paul Bright z londonske univerze, ki je naredil analizo izsledkov, pravi: "Zelo pomembno je paziti na ježe in pojasniti, zakaj se njihova številčnost spreminja. To je zelo pomembno za ohranitev te vrste sesalcev za prihodnost. Če se njihovo število zmanjšuje, potem to čaka tudi druge živali." Zmanjševanje števila ježev vznemirja tudi Jill Nelson, predsednico organizacije Mammal Trust UK, ki upa, da se bo družba pravilno odzvala na to neveselo novico in da bo upoštevala navodila, ki jih bodo dali varstveniki živali.

Število uporabnikov

Svetovni trg z mamili, ki ustvari 320 milijard dolarjev prometa, je nekaj, s čimer se je težko spopasti. Na svetu je okoli dvesto milijonov uživalcev mamil, narkomanov torej, njihovo število pa je v enem letu zraslo za osem odstotkov predvsem zaradi naraščajoče priljubljenosti konoplje. To je leta 2003 uporabljalo več kot 160 milijonov ljudi, deset milijonov več kot leto dni prej. Število uporabnikov sintetičnih narkotikov, amfetaminov, metafetaminov in ekstazija, se je z 38 milijonov zmanjšalo na 34 milijonov, povpraševanje po opiatih in kokainu, ki so najbolj problematična mamila, pa je naraslo. Približno 16 milijonov ljudi je odvisnih od opija, morfija in heroina, leta 2003 je bilo teh odvisnikov 13 milijonov. S kokainom je zasvojenih 13,7 milijona ljudi. Če upoštevamo nekatere uživalce, ki so odvisni od več mamil hkrati, je leta 2004 nezakonito uživalo mamila okoli 200 milijonov ljudi, to je pet odstotkov prebivalcev našega planeta, starih od 15 do 64 let. OZN predvideva, da se bo trg z mamili še naprej širil.

Koristi zdravju

Vse sentimentalne akrobacije, kot so danes bova pri tebi, jutri pri meni, morda bova malo živela skupaj in kdo ve, mogoče se bo lepega dne vse spremenilo, škodijo. Morda bomo nekoč le razumeli razliko med mogoče živeti skupaj in običajnim zakonom. Zakon namreč koristi zdravju, znižuje arterijski tlak, zmanjšuje možnost depresije in naravno podaljšuje življenje. Še posebej velja to za moške. Če je smrtnost med neporočenimi ženskami za 50 odstotkov višja kot pri poročenih ženskah, je smrtnost pri samskih moških višja za 250 odstotkov. Samski, ločeni ali vdovci – vsaka neporočenost je škodljiva, povečuje stres in pojav kroničnih bolezni. Biti poročen za zdravje pomeni prav toliko kot redna telesna vadba ali pravilna prehrana. Knjiga sociologinje Linde Wight z naslovom Koristi zakona: zakaj so poročeni srečnejši, bolj zdravi in imajo boljši finančni položaj, je postala v Ameriki prava uspešnica, v kampanji za reformacijo socialnega sistema jo je uporabljala celo Busheva administracija.

Ugodnosti za nove naročnike revije Demokracija:

- prvi mesec boste revijo prejeli brezplačno
- brezplačno prejmete majico Demokracija
- sodelujete v žrebanju za eno od knjig naše založbe

Naročnina na revijo Demokracija je lahko tudi darilo.

Naročilnica

Akcija - novi naročniki - prvi mesec **brezplačno!**

Plačilo s položnico • Uredništvo revije Demokracija • p.p. 4315, 1001 Ljubljana

DEMOKRACIJA

ime in priimek: _____

datum rojstva: _____

ulica: _____

kraj, poštna št.: _____

pošiljati začnete dne: _____

datum: _____

podpis naročnika: _____

Davčni zavezanec: ☐ da ☐ ne

Če želite 8-odstotni popust pri naročnini, vas prosimo, da označite status, ki ga imate:

☐ upokojenec

☐ invalid

☐ brezposeln

☐ študent ali dijak

S to naročilnico se zavežem, da bom naročnik Demokracije najmanj eno leto!

cena: 550 SIT

Pretkli teden so na Dunaju predstavili poročilo skupine uglednih osebnosti s predlogi reform Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) z naslovom Skupni cilj. Reforme temeljijo na povečanju učinkovitosti organizacije, poročilo pa je predstavil vodja projektne skupine za OVSE na slovenskem zunanjem ministrstvu Boris Frlec.

Slovenija si je v času, ko predseduje OVSE, za eno bistvenih nalog zadala prenovalo te organizacije. Poroči-

Izročitev poročila skupine uglednih osebnosti za reformo OVSE Dimitriju Ruplu v Vili Podrožnik v Ljubljani. Poročilo je bilo predstavljeno tudi na sedežu OVSE na Dunaju.

Skupni cilj

lo na 32 straneh je bilo izročeno vsem sodelujočim državam. "Novi izzivi in grožnje terjajo pristop, ki bo upošteval vse tri dimenzije delovanja OVSE," je zapisano v poročilu. Večjo učinkovitost organizacije je mogoče doseči le, če bo občutek skupnega cilja med sodelujočimi državami močnejši in se bodo počutile kot enakovredne partnerice. Med najpomembnejšimi nalogami OVSE v prihodnosti so naloge na politično-vojaškem, gospodarskem in okoljevarstvenem ter človekoljubnem področju. Skupina se je zavzela tudi za jasnejšo opredelitev vlog različnih področij in za trdnejšo identiteto organizacije.

Tri dimenzije

Delo na politično-vojaškem področju bi se moralo prilagoditi novim izzivom. OVSE bi morala izkušnje iz te dimenzije, usmerjene v vzpostavljanje vojaškega ravnovesja ob koncu prejšnjega stoletja, deliti z narodi, ki se spodobnimi grožnjami soočajo danes – še posebno na področju terorizma. Slovenski zunanji minister Dimitrij Rupel, predsedujoči organizaciji, je pred srečanjem na Dunaju v okiru mednarodne konference NATO-Rusija terorizem najostreje obsodil in spomnil, da se OVSE aktivno vključuje v boj proti tej novodobni nevarnosti, pri čemer nanjo gleda z vidika temeljnih človekovih pravic. Na področju gospodarstva in varstva okolja se bo organizacija zavzemala

za sodelovanje z mednarodnimi viri in izkušnjami (Svetovna banka) pri donatorstvu, saj sama nima presežnih sredstev. Na področju človekovih pravic pa poročilo poudarja zavzemanje za večjo preglednost in profesionalnost delovanja ter enakopravno obravnavo sodelujočih v organizaciji. Najbolj je bila do delovanja na tem področju v zadnjem času kritična Rusija, saj naj bi OVSE imela dvojna merila pri obravnavanju težav na območ-

prispevki spodkopavali OVSE." Vodja sedemčlanske skupine, ki je pripravila poročilo nekdanji norveški zunanji minister Knut Vollebæk pa je dodal, da je "konsenz v vseh razen v eni točki (Rusija je proti odpravi Forumu za varnostno sodelovanje, op.p.) velik dosežek".

Rupel v Washingtonu

Medtem ko je Frlec na Dunaju predstavljal reformno poročilo, je

loma, boj proti terorizmu, pranje denarja in korupcija. Posebna pozornost tako na zasedanju parlamentarne skupščine kot v Ruplovih pogovorih z ameriško državno sekretarko Condolee Rice je bila namenjena predlaganim reformam. Rupel je skoraj 300 poslancev iz vseh sodelujočih držav nagovoril pretekli petek. Slovenski zunanji minister je polletno slovensko predsedovanje OVSE ocenil takole: "Nekje smo napredovali, nekje pa zadeve stojijo. Napredovali smo pri Gorskem Karabahu, saj se predsed-

nika Armenije in Azerbajdžana pogovarjata in oblikuje se ideja o referendumu. Napredovali smo v Pridnestrju, kjer je nov dejavnik postala Ukrajina, ki predlaga demokratizacijo območja in nadzor meja med Moldavijo, Pridnestrjem in Ukrajino s strani OVSE. Premika se v Gruziji glede dogovarjanja o umiku ruskih sil, napredek smo dosegli tudi v Kirgiziji. Skratka, zadeve se premikajo."

Okrepitev identitete

Poročilo skupine med drugim pravi, da se močnejši občutek skupnega cilja OVSE lahko doseže, če bo "okrepil zaupanje med sodelujočimi državami". OVSE se mora zavzeti za kooperativen pristop in pomoč ponuditi tam, kjer jo najbolj potrebujejo. Ugled OVSE med mednarodnimi organizacijami bi se po mnenju skupine uglednih osebnosti povečal, če bi se osredinila na prednostne naloge in znova preučila pomen terenskih misij. Poleg tega se je skupina zavzela za okrepitev identitete organizacije, kar naj bi dosegla z morebitnim statutom OVSE in jasnejšo razmejitvijo pristojnosti med predsedujočim in generalnim sekretarjem.

Poročilo v treh dimenzijah oziroma področjih opredeljuje skupne cilje, ki bi dejansko lahko pomagali okrepiti identiteto organizacije. A zdi se, da bi jih bilo treba oblikovati še nekoliko konkretnjeje in da bo do njihove realizacije preteklo še nekaj časa.

Peter Avsenik

Ruski zunanji minister Sergej Lavrov je večkrat izrazil nezadovoljstvo z delovanjem OVSE, čes da se vmešava v notranje zadeve posameznih držav.

Slovenski zunanji minister in predsedujoči OVSE Dimitrij Rupel je Condolee Rice med drugim povabil na ministrsko srečanje v Ljubljano, ki bo decembra letos.

ju Skupnosti neodvisnih držav in Rusije. Te države si bolj kot namenjanja pozornosti volitvam želijo večje vloge organizacije na področju varnosti. Predstavnik ruskega zunanjega ministrstva Vladimir Šustov je, potem ko je bil sporazum skupine uglednih osebnosti sprejet v vseh točkah razen v eni, dejal: "Ne bojte se, da bodo naši

predsedujoči OVSE Rupel odpotoval v Washington, kjer je od 1. do 5. julija potekalo letno zasedanje parlamentarne skupščine OVSE. Glavne teme razprav 14. letnega zasedanja so bile povezane prav z vprašanji mednarodne varnosti in varstva človekovih pravic predvsem na področjih, kot so trgovanje z ljudmi, enakost med spo-

Do konca letošnjega leta bo EU predsedoval britanski premier Tony Blair.

Fotografije: Reuters

Pod britanskim vodstvom

S prvim julijem je predsedovanje evropski petindvajseterici prevzela Velika Britanija, položaj predsedujočega Evropski uniji pa bo do konca letošnjega leta ena izmed prednostnih nalog britanskega predsednika vlade Tonyja Blaira. Blair je predsedovanje uniji prevzel v zelo težavnem času, saj Evropska unija (EU) ta čas preživlja eno največjih kriz v zadnjih letih, česar se dobro zavedajo tudi vodilni evropski politiki.

Dejstva, da EU po zavrnitvi evropske ustavne pogodbe v Franciji in na Nizozemskem doživlja politično krizo, se v Bruslju dobro zavedajo in krize nihče več ne poskuša prikriti. Vendar se je stanje znotraj povezave še bolj zaostri, ko so prejšnji mesec v Bruslju propadla dolgotrajna pogajanja glede nove finančne perspektive EU. Ker dogovor kljub velikim prizadevanjem takratnega luksemburškega predsedstva ni bil dosežen, so sedaj vse oči uprte v Blaira v pričakovanju, da bo dokončni dogovor dosežen v času njegovega predsedovanja EU. Če dogovor ne bi bil sprejet do konca tega leta, bi se EU znašla še bliže gospodarski krizi.

Blairove prednostne naloge

V govoru, ki ga je imel Blair v evropskem parlamentu na začetku svojega predsedovanja in so ga mnogi označili kot najboljšega v njegovi karieri, je poudaril prednostne naloge polletnega vodenja EU. Brez dvomov bodo še naprej v ospredju pogajanja o evropskem proračunu za obdobje 2007–2013. Glede na to, da so po propadlem vrhu v Bruslju za glavnega krivca za nesprejetje proračuna mnogi evropski politiki označili prav Blaira, bo nadvse zanimivo spremljati, kako bo slednji v prihod-

nje branil interese Velike Britanije. Blair je že poudaril, da bo proračun podprl le, če bo evropska petindvajseterica hkrati začela tudi temeljite reforme evropskega kmetijstva. Tako bi se ob prerazporeditvi sredstev za kmetijstvo – gre predvsem za kmetijske subvencije, katerih glavna prejemnica je Francija – tudi Velika Britanija bila pripravljena odpovedati rabatu. V zadnjem tednu pa so britanska občila začela poročati, naj bi britanska vlada že pospešeno pripravljala načrt za novo finančno perspektivo EU, ki vključuje tudi reforme kmetijske politike. V Londonu se dobro zavedajo tudi dejstva, da razhajanja glede evropskega proračuna najbolj prizadevajo nove članice, zato bo moral Blair v prihodnje pokazati več pripravljenosti za pogovore glede finančne prihodnosti unije, če

želi okrepiti sodelovanje med novimi članicami in Veliko Britanijo.

V Londonu bodo imeli veliko dela tudi z nadaljnjo širitvijo EU, še posebej kar se tiče Turčije. Pristopna pogajanja z Ankaro se bodo začela 3. oktobra, medtem pa se v EU čedalje bolj povečuje krog tistih, ki nasprotujejo članstvu te države v EU. Protitursko razpoloženje je ponekod celo tako močno, da se pojavljajo zahteve po referendumu, na katerem bi odločali o tem, kdo si želi videti Turčijo v povezavi. Prav tako iz sosednjega Zagreba pričakujejo, da bo novi datum o pristopnih pogajanjih prišel že v času britanskega predsedovanja EU. Uradni London sicer pod-

• Prednostni nalogi britanskega predsedovanja EU bosta širjenje povezave in sprejetje proračuna za naslednje obdobje.

pira širitev tako s Hrvaško kot Turčijo, vendar ne smemo pozabiti, da so prav Britanci že od začetka najglasneje zahtevali izročitev vojnih zločincev haškemu sodišču pred začetkom pristopnih pogajanj s Hrvaško. Malo verjetno torej je, da bodo pri tej svoji zahtevi sedaj začeli popuščati, zato ni veliko verjetnosti, da bo Hrvaška dobila zeleno luč iz Londona, če ne bo dokazala, da je pripravljena bolje sodelovati s haškim sodiščem. Prav tako kar nekaj članic pričakuje, da se bodo pristopna pogajanja najprej začela s Hrvaško in šele nato s Turčijo, vendar pa to ne bi smel biti razlog za preložitve pristopnih pogajanj s Turčijo.

Neporavnani računi

Mnoge zanima, kako bo Blair preživel šestmesečno predsedovanje, ki bo zahtevalo veliko kompromisov in prilagajanja tudi z njegove strani, kar mu do sedaj ni šlo najbolje od rok. Tu mislimo na spor med Blairom in francoskim predsednikom Chiracom, ki so ga sprožila nestrinjanja glede evropske kmetijske politike. V zasebnem pogovoru je menda padlo kar nekaj ostrih besed, s katerimi ni varčeval niti Chirac, ko se je vrnil na Elizejske poljane. "Tony Blair je kot Margaret Thatcher, saj je aroganten kot ona. Edina razlika je, da je on bolj sebičen," je dejal Chirac na tiskovni konferenci. Spor bi bil ob kakšnem drugem času videti popolnoma drugače, vendar je odnos med Londonom in Parizom ta čas bistvenega pomena za nadaljnje pogovore glede finančne perspektive, kajti prav med tema dvema državama je

• Predsednik evropske komisije José Manuel Barroso je ob začetku britanskega predsedovanja EU v London prišel izraziti svojo podporo Blairu.

• Spor med francoskim predsednikom Chiracom in Blairom, ki ga je sprožilo nestrinjanje glede kmetijske politike, še ni pozabljen.

• Pri pogajanjih o novi finančni perspektivi bodo ključnega pomena predvsem pogovori o kmetijski politiki.

• Za luksemburškim premierem Junckerjem je uspešno polletno predsedovanje, vendar pa nekdanji predsedujoči ne skriva nezadovoljstva zaradi nesprejetja novega proračuna.

prislo do največ nasprotovanj, dobri odnosi pa so bistvenega pomena za prihodnja pogajanja. Evropski finančniki medtem že opozarjajo, da se bo EU, če do konca leta ne bo prišlo do dokončnega dogovora o novi finančni perspektivi, znašla v hudi gospodarski krizi. Zato bo moral tudi Tony Blair najverjetneje več časa posvetiti pogovorom in kot predsedujoči ne bo mogel več tako zagrizeno braniti svojih interesov, kot jih je na nedavnem neuspelem vrhu v Bruslju, kar pa bo le olajšalo pogovore o finančni perspektivi.

tificiranje evropske ustavne pogodbe in sprejetje proračuna za naslednje obdobje. Kot je sam poudaril, sta ta dva neuspeha tudi njegov osebni neuspeh v sicer zelo uspešni politični karieri. Vendar pa je v času njegovega predsedovanja EU sprejela veliko pomembnih sklepov, za kar je bil velikokrat zaslužen prav Juncker svojimi diplomatskimi zmožnostmi. Marca so predstavniki držav članic sprejeli reforme lizbonske strategije in se začeli bolj posvečati njenemu uresničevanju. Unija se je zavezala tudi k temu, da bodo države članice do leta 2015 podvoji-

le finančno pomoč državam v razvoju, prav tako je bil v tem času dosežen nov sporazum med Brusljem in Moskvo, od katerega lahko pričakujemo boljše gospodarske in politične odnose med EU in Rusijo.

Analitiki pa posebej v zadnjem času opozarjajo, da je šest mesecev predsedovanja prekratka doba za izvedbo drastičnih sprememb ali reform. Pomembnejše je dejstvo, da vsak predsedujoči EU po izteku svojega predsedovanja za seboj pusti pečat, kot pa da se v času svojega predsedovanja trudi s prehitrim sprejemanjem političnih odločitev. **Ana Müllner**

Junckerjevi zasenčeni uspehi

Kljub mnogim dosežkom in uspehom v času šestmesečnega predsedovanja EU luksemburški premier ni skrival svojega nezadovoljstva in razočaranja. Jean-Claude Juncker je namreč kot prednostni nalogi svojega predsedovanja EU postavil ra-

RUMENE STRANI

SLOVENIJA-TEL

INTER
MARKETING

www.rumenestrani.com

intervju

Skupaj s predsednikom SDS Janezom Janšo in njuno koalicijsko Slovenija je glavni tvorec jesenskih političnih sprememb, ki pomenijo konec pravlade tranzicijske levice v slovenskem političnem prostoru. Je finančni minister in predsednik Nove Slovenije – Krščansko-ljudske stranke. Velja za enega najbolj zaposlenih ljudi, tako da je narediti intervju z njim prava umetnost. Z njegovim imenovanjem na mesto finančnega ministra je slovenska država dobila pravega človeka, saj je velik strokovnjak za to področje. Na jesenskem kongresu NSi bo znova kandidiral za predsednika stranke.

Za vami je sprejetje rebalansa letošnjega proračuna. Ob njegovi predstavitvi v državnem zboru ste dejali, da je bil med drugim potreben zaradi nerealnega načrtovanja prejšnje vlade. Ali to pomeni, da prejšnja vlada ni predvidela vseh stroškov?

Rebalans je bil potreben predvsem zaradi odhodkov oziroma obveznosti, ki v sprejetem proračunu niso bile predvidene, in zaradi nekaterih sprememb v makroekonomskem okviru. Res je, da se bodo prihodki povečali za 63,9 milijarde dolarjev, od tega je slaba tretjina na področju davčnih prihodkov, nad 28 milijard dolarjev je pri nedavčnih prihodkih, 12 milijard pa je dodatnih prilivov iz evropskih sredstev. Po drugi strani je bilo treba znižati proračunski primanjkljaj, ki je bil načrtovan nad 112 milijard dolarjev, in sicer za več kot 20 milijard, tako da je sedaj predviden v višini 91,9 milijarde; to je znižanje s predvidenega 1,7 odstotka na 1,4 odstotka BDP. Pri vsem tem smo v proračunu morali kriti nenačrtovane izdatke, kar samo po sebi ni nikakršna novost delovanja prejšnje vlade, saj smo se s podobnimi primeri srečali že leta 2000, ko smo prevzeli vlado. Velikokrat je že bilo omenjeno, da je bilo z rebalansom treba pokriti 70 milijard dolarjev obveznosti, ki v proračunu niso bile predvidene. Gre za plače in prispevke zaposlenih v državni upravi v višini 9,4 milijarde dolarjev. Če bi se število za-

plače v javnih zavodih. Največji del teh sredstev je namenjen plačam v osnovnih in srednjih šolah (12,5 in 5,2 milijarde dolarjev). Preostali del pripada višjim šolam in javnim zavodom na drugih področjih, na primer v kulturi, okolju, kmetijstvu itd. Tudi v tem primeru gre za prenizko načrtovana sredstva, ki pa so tako rekoč že prevzete obveznosti in jih ni mogoče krčiti, vsaj ne v tako kratkem času. Za transferje posameznikom je namenjenih 3,2 milijarde dolarjev, od tega 2,7 milijarde za socialno varnost.

Dve milijardi dolarjev gre za pokritje že prevzetih pogodbenih obveznosti do Revoza; 8,4 milijarde za poravnavo unovčenih poroštev; 4,2 milijarde za poplačilo obveznosti do Sklada obrtnikov in podjetnikov na podlagi zakona, ki je bil sprejet v prvih mesecih leta 2000 in ga je prejšnja vlada preprosto prezrla; 10 milijard je namenjenih za vzdrževanje železniške infrastrukture, 2,5 milijarde kot rezerva za naravne nesreče, kjer je prevzetih obveznosti po posameznih sklepih vlade oziroma zakonih in posameznih programih za odpravo nesreč že v višini 6,7 milijarde dolarjev. Poleg tega so še dodatne obveznosti, ki so tako rekoč že prevzete, Vlada mora potrditi še program (neurje v Slov. Konjicah in poplave oktobra 2004) v višini približno 990 milijonov dolarjev, kar je skupaj 7,7 milijarde dolarjev. Skupaj s proračunskim skladom, ki je oblikovan za te namene,

stavitev schengenske meje, je bilo treba poiskati domača sredstva in zagotoviti graditev objektov na južni meji v skladu s programom.

V opoziciji so bili do rebalansa proračuna precej kritični, češ da ni dovolj razvojno naravnani. V intervjuju za našo revijo je predsednik vlade Janez Janša to komentiral z besedami, da je težko z enim popravkom naravnati nekaj, kar so dolga leta krivili v napačno smer. Po njegovo bo potrebnih kar nekaj let za tovrstno poravnavanje v razvojno smer. Se strinjate z njim?

Seveda se strinjam, da je v nekaj mesecih nemogoče izpeljati vse popravke. Sicer pa bi rad opozoril, da trditev opozicije, da je preveč sredstev namenjenih tekoči porabi, preprosto ne drži, posebno če številk primerjamo z dejanskem izvrševanjem proračuna v preteklih letih, kjer so sredstva za investicije v sprejetih proračunih res bila načrtovana v višjem obsegu, a na žalost se to ni izvedlo. Vsako leto so se v zadnjih tednih pred koncem leta sredstva za investicije prerazporejala za tekočo porabo države, ker v proračunu niso bila zadostno predvidena. Tipičen primer so prav sredstva za plače na ministrstvu za šolstvo. V skladu z našim zavzemanjem za preglednost na področju javnih financ se je nova vlada odločila vključiti v proračun vse predvidene tekoče izdatke. Moram pa poudariti, da so predvidena sredstva za investicije v sprejetem rebalansu proračuna večja od tistih, ki jih je načrtovala prejšnja vlada, in sicer kar za 32 milijard dolarjev.

Kaj so pridobitve popravljenega proračuna? Z njegovim sprejetjem se je menda mudilo tudi zato, ker naj bi bilo z njim na voljo več denarja za uspešnejše črpanje denarja iz blagajn Evropske unije.

V davčni zakonodaji ni "čarobnih" rešitev

Pogovor z dr. Andrejem Bajukom

poslenih zmanjšalo za en odstotek, kot je predvidevala prejšnja vlada v svojih programih, bi bilo treba za plače in prispevke zagotoviti manj denarja. Ker pa se napovedi niso uresničile, ampak se je število zaposlenih celo povečalo, je bilo treba za zaposlene v javni upravi zagotoviti sredstva za plače in prispevke v skladu s kolektivno pogodbo. Dodatnih 23,8 milijarde dolarjev gre

je v letu 2005 za naravne nesreče na voljo 8,7 milijarde dolarjev. Končno je treba omeniti še 1,5 milijarde dolarjev za vzpostavitev južne meje, ki so bila prvotno predvidena iz t. i. schengenskih sredstev, pa se je izkazalo, da ne bo tako oziroma da predvidenih investicij ni mogoče financirati iz schengenskega vira. Ker Slovenija mora izpeljati projekt vključitve in zagotoviti pogoje za vzpo-

Predvsem gre za transparentnejši proračun in pomembno nižji primanjkljaj. Vključili smo vsa sredstva, ki so potrebna za kritje predvidene tekoče porabe, tudi sredstva za uresničitev nove formule usklajevanja pokojnin, preostala pa prerazporedili tako, da smo zagotovili čim večje črpanje evropskih skladov, ki so nam na razpolago. »

» Očitno je, da je prejšnja vlada premalo naredila prav na področju črpanja denarja iz evropskih strukturnih in kohezijskih skladov.

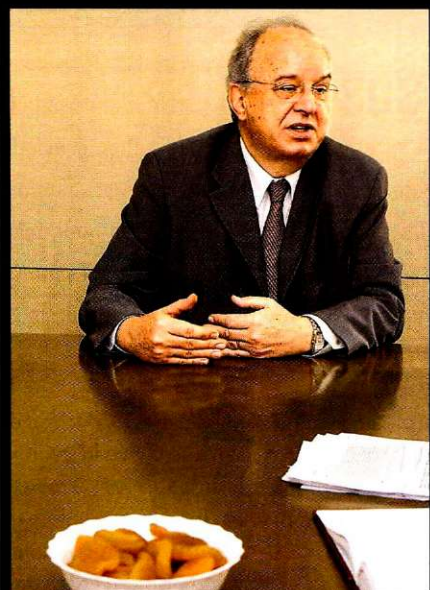
V letu 2004 je vlada predvidevala, da bomo črpali nad 80 milijard tolarjev iz evropskih virov. Evropska komisija je zaman opozarjala, da so to preveč optimistični načrti. Dejansko smo črpali malo več kot polovico teh sredstev, in sicer le prek t. i. pavšalnih prispevkov in virov v podporo kmetijske politike. Iz strukturnih in kohezijskih skladov pa žal nismo črpali prav nič. Očitno prejšnja vlada ni posvetila zadostne pozornosti pravočasni pripravi projektov. Same ideje ali sezname t. i. evidenčnih programov ne zadoščajo. Poleg seznamov želja je potreba strokovna priprava projektov s tehničnega, z gospodarskega in s finančnega vidika. S to nujno nalogo se moramo ukvarjati sedaj ...

Kaj v povezavi s tem za Slovenijo pomeni zavrnitev proračuna EU za obdobje 2007 do 2013. Bo v prihodnje naša država zaradi tega netoplačnica v proračun Evropske unije?

Nedvomno bi bilo za Slovenijo veliko ugodneje, če bi bil predlog luksemburškega predsedstva sprejet. Preprosto zato, ker bomo prihodnje leto na podlagi kazalcev, ki se uporabljajo za črpanje iz strukturnih skladov, prekoračili sedaj veljavno mejo. A čeprav je težko napovedati, kakšna bo dokončna rešitev, menim, da smo še vedno daleč od tega, da bomo netoplačniki. Prav gotovo to še ne bomo v obdobju 2007–2013. In čeprav bo v prihodnjih šestih mesecih pod predsedovanjem Velike Britanije težko prišlo do dokončne rešitve, pričakujemo, da se bo v EU razvila resna razprava o proračunu, ki je nujna podlaga za sporazum med vsemi državami članicami.

V zadnjih poslanskih vprašanjih je opozicija očitala vladi odgovornost za nizko gospodarsko rast v prvem trimesečju tega leta. V kolikšni meri lahko vlada pozitivno vpliva na gospodarsko rast?

Jasno je, da je bilo leto 2004 izjemno. Polnopravno članstvo v EU je ustvariločasne, izredne in neponovljive okoliščine, ki so omogočile 4,6-odstotno rast BDP. V prvem trimesečju 2005 je gospodarska rast dosegla 2,6 odstotka, kar je popolnoma primerljivo z rastjo v istem obdobju v letih 2002 in 2003. Na podlagi analiz, ki jih je pripravil UMAR, pričakujemo, da se bo, kot je običajno, gospodarska rast v drugi polovici leta povečala in da je predvidena 3,8-odstotna rast za tekoče leto še vedno aktualna. Vlada mora nadaljevati s svojim delom, ki zagotavlja stabilno makroekonomsko okolje, in s strukturnimi reformami. To je naša bistvena naloga in tega se bomo držali.

Predvsem gre za transparentnejši proračun in pomembno nižji primanjkljaj. Vključili smo vsa sredstva, ki so potrebna za kritje predvidene tekoče porabe, tudi sredstva za uresničitev nove formule usklajevanja pokojnin, preostala sredstva pa prerazporedili tako, da smo zagotovili čim večje črpanje evropskih skladov, ki so nam na razpolago.

Kako je s konvergenčnimi kriteriji za prevzem evra? Jih Slovenija izpolnjuje?

Ta čas Slovenija izpolnjuje vse konvergenčne kriterije razen na področju inflacije, ki jo moramo še znižati. A tudi na tem področju stvari potekajo v skladu z načrti. To zahteva našo stalno pozornost in dosledno zavzemanje. Usklajenost med monetarno in fiskalno politiko je glede tega ključnega pomena, sodelovanje med ministrstvom za finance in Banko Slovenije je umestno in očitno tudi učinkovito.

Pred volitvami ste v koaliciji Slovenija veliko govorili o privatizaciji podjetij v državni lasti oziroma odprodaji deležev podjetij, katerih lastnica je država. Sedaj se pojavljajo očitki,

Slovenija ta čas izpolnjuje vse konvergenčne kriterije za prevzem evra razen inflacije, ki jo moramo še znižati. A tudi na tem področju stvari potekajo v skladu z načrti.

da vlada ne misli resno z umikom države iz gospodarstva, ampak naj bi ji šlo predvsem za nameščanje svojih kadrov v nadzorne svete in uprave teh podjetij. Kako to komentirate?

Gotovo se spomnite, kako so nas v predvolilnem obdobju in v prvih tednih po prevzemu vlade napadali, češ, vse bodo razprodali ... Sedaj ko so ugotovili, da dejansko ni tako, so plosčo obrnili in nam očitajo, da ne nameravamo tega resno izpeljati. A vendar vztrajamo pri svojih načelnih stališčih in začetni poti.

Vedno smo govorili, da bo umik države iz gospodarstva ali proč od vloge lastnika/podjetnika, ki je še vedno v preveliki meri značilnost našega gospodarstva, izpeljan preudarno, postopno in predvsem pregledno. V tem obdobju, ko država še odigra v takšno vlogo, nameravamo to odgovorno izpeljati, kar pa seveda zahteva nekatere spremembe v nadzornih svetih in tudi v upravah. No, mislim, da je zamenjava uprave v Zavarovalnici Triglav jasen primer, da nameravamo to izpeljati v skladu s strokovnimi merili in dolgoročnimi skupnimi interesi tako slovenske družbe kot države same.

V preteklih tednih je precej prahu dvignil zaplet pri sprejemanju državnega lokacijskega načrta za hidroelektrarno Blanca, ki bi ga morala vlada zaradi terminskega plana graditve sprejeti maja. Problem je bil menda predvsem v financiranju omenjene uredbe, s katero se urejajo vodna, lokalna in državna infrastruktura ob hidroelektrarni. Predvsem naj bi bili natančno dodelani odhodki, manj pa prihodki. Ministrstvo za finance zato ni želelo avtomatsko dati soglasja za najetje posojila za graditev te hidroelektrarne in pripadajoče infrastrukture.

Najprej bi rad pojasnil, da v tem času ni bilo prav nič zamujenega, da pa smo lahko marsikaj razčistili in postavili temelje za zdrav dolgoročni pristop k uresničevanju tega zelo pomembnega načrta. Zaplet je nastal na dveh področjih: ne samo pri financiranju graditve hidroelektrarne Blanca in celotne verige, marveč tudi pri financiranju uredbe, s katero se urejajo dodatna dela na področju vodne in druge lokalne infrastrukture. Graditev hidroelektrarn in dodatna dela bi se morala v skladu z zakonom financirati le prek koncesijskih pogodb. Vlada je sprejela sklepe, ki smo jih oblikovali na finančnem ministrstvu, v smislu, da mora v šestdesetih dneh Holding Slovenskih elektrarn predstaviti celovit srednjeročni

finančni načrt na podlagi vseh svojih predvidenih prihodkov in izdatkov z vsemi investicijami, tako načrtovanimi kot tistimi v teku; da se hkrati dokončno razjasni višina sredstev, ki se po posameznih koncesijskih pogodbah morajo nameniti za financiranje dodatne vodne in lokalne infrastrukture in da ministrstva (MP, MOP in MG) vključijo v svoje letne redne programe vse druge investicije, ki ne utegnejo biti krite prek koncesijskih pogodb. V nasprotnem primeru bi dejansko nastal neke vrste paralelni proračun, kar pa je

v naši oceni očitno nesprejemljivo. Ministrstvo za finance bo aktivno sodelovalo pri iskanju ustreznih virov financiranja znotraj tega okvira.

Pretekli meseci so bili v znamenju nove davčne zakonodaje in njenih nujnih sprememb. Sedaj se pojavljajo razmišljanja, da bi bilo treba davčno zakonodajo napisati povsem na novo.

Prav gotovo se strinjam z vsemi, ki ocenjujejo, da slovenska davčna zakonodaja potrebuje temeljito spremembo. In ne samo zaradi tako imenovane nove zakonodaje, ki jo je po (pre) hitrem postopku pred enim letom predlagala prejšnja vlada in uzakonil državni zbor brez naše podpore. Dejstvo je, da je to eno od področij, na katerem bomo morali največ storiti. Prav zato je vlada na moj predlog že 13. januarja imenovala skupino strokovnjakov pod vodstvom dr. Marka Kranjca, da bi temeljito pregledala zakon o dohodnini, zakon o davku pravnih oseb in zakon o davčnem postopku. Bistveno napotilo je bilo, naj predvsem preučijo možnosti poenostavitve in zagotovijo preglednost celotnega sistema. Pred nekaj dnevi so predsedniku vlade in meni poslali poročilo o svojem delu. Sedaj bodo strokovne službe ministrstva za finance vse to preučile in napravile vse potrebne kvantitativne analize. Prepričan sem, da je njihovo delo ustrezna in zelo dragocena podlaga, da bomo pravočasno predlagali državnemu zboru nekaj ključnih sprememb. Rad bi pa opozoril, da je sprememba in posodobitev davčne zakonodaje zahtevno delo, ki se v nekem smislu nikdar ne konča. Pred kratkim sem o tem govoril s svojim kolegom, ministrom za finance iz Nizozemske, ki je med državami članicami EU znana po svojih reformah tudi na tem področju: začeli so pred leti in so zelo zadovoljni z napredkom, vendar še vedno mislijo, da lahko dosežejo veliko več ...

Kaj pa razmišljanje o enotni davčni stopnji, o kateri veliko govori predvsem v Mrkačevem strateškem svetu za gospodarstvo pri predsedniku vlade?

Prav gotovo je to opcija, ki je vredna temeljite analize in čim širše javne razprave. Menim, da je takšna razprava silno dobrodošla, saj je povezana z življenjem prav vsakega izmed nas. Moramo se zavedati, da v davčni zakonodaji ni "sanjskih" ali "čarobnih" rešitev in prav gotovo tudi ne neoporečnih, strokovno dokončnih rešitev. Prepričan pa sem, da mora davčna zakonodaja v vsakem primeru biti predmet širokega političnega soglasja.

Gotovo se spomnite, kako so nas v predvolilnem obdobju in v prvih tednih po prevzemu vlade napadali, češ, vse bodo razprodali ... Sedaj ko so ugotovili, da dejansko ni tako, so ploščo obrnili in nam očitajo, da ne nameravamo tega resno izpeljati.

S tega vidika torej je razprava brez dvoma dobrodošla. Moram pa znova poudariti, kar sem že večkrat omenil, da sem osebno skeptičen glede morebitne uvedbe enotne davčne stopnje predvsem zato, ker je neizogibno povezana z velikim tveganjem, kar se tiče predvidenih prihodkov. Dokler smo v ERM II, pa si takšnega tveganja ne moremo privoščiti, saj je javnofinančni primanjkljaj eden od zelo pomembnih maastrichtskih kriterijev za prevzem evra. Zato med spremembami, ki jih nameravamo predlagati v drugi polovici leta, ne bo enotne davčne stopnje. Na noben način pa to ne pomeni, da zavračamo razpravo o njej. To je prav gotovo ena od mogočih rešitev v prihodnosti.

Iz medijev ste izvedeli, da Davčna uprava Republike Slovenije (DURS) nekaterih davkov zaradi menda pomanjkljivega računalniškega sistema ni sposobna pobrati. Kako je s tem? Kako boste ukrepali?

Ministrstvo je bilo seznanjeno s tem, da obstajajo nekatere težave, ne pa z dejstvom, da od začetka leta ročno vnašajo podatke o plačanih prispevkih za socialno varstvo, ker računalniški sistem ni bil pravočasno posodobljen s spremembami, ki so bile uzakonjene konec lanskega maja. Posledica tega je, da DURS ni izvajal ustrezne kontrole in zahteval izvršb. Takoj ko sem za to izvedel, sem v skladu s svojimi pristojnostmi zahteval poročilo generalne direktorice DURS, ki je neodvisen organ v sestavi ministrstva, hkrati pa zagotovil potrebno podporo ministrstva za čim hitrejšo rešitev. Poročilo sem prejel in zahteval do-

datna pojasnila ter seznam konkretnih ukrepov. Z nadurnim delom naj bi bile vse zamude odpravljene do konca junija, kar pa še ne vključuje posodobitve računalniškega sistema. Zagotavljam vam, da dnevno sledimo razvoju dogodkov ...

No, pojdiva ob koncu še k aktualnim političnim zadevam. Po porazu na zadnjih volitvah in izgubi oblasti je LDS v krizi. Kako vidite njihove težave?

Očitno se še ne morejo sprijazniti z volilnim izidom in aroganca, ki jih je tako močno zaznamovala, je še vedno navzoča v preveliki meri ...

Pojavljajo se očitki, da je Nova Slovenija premalo prepoznavna, pa čeprav je vladna stranka in ima možnost za uresničevanje svojega programa. Jeseni boste imeli kongres, na njem boste znova kandidirali za predsednika stranke. Kaj bo vaše glavno vodilo? Kaj so prioritete za stranko?

Takšni očitki nas spremljajo že od samega začetka, ko smo se pred petimi leti odločili in ustanovili stranko. Če tega ne bi storili, bi se vsi, ki se prepoznajo v vrednotah in stališčih ljudsko-krščanskega gibanja na Slovenskem, potopili v brezlični, nenačelni koaliciji. Temu smo se uprli in nastala je NSi. Morda je prav to vzrok, da se nekateri močno trudijo, res trudijo, da bi ustvarili takšno podobo. Obstaja pa dejstvo, da je Nova Slovenija odigrala odločilno vlogo pri ustvarjanju ozračja, ki je 3. oktobra lani omogočilo preobrat. Res je, da nameravam na jesenskem kongresu znova kandidirati za predsednika stranke, in sicer v prepričanju, da je začrtana pot pravilna. Sedaj je čas, da se vsi zavzamemo za to, da bomo uresničili koalicijsko pogodbo in da bodo naše vrednote in stališča še naprej sooblikovali politične rešitve za odprta vprašanja našega »

» časa. V zadnjih štirih letih je Nova Slovenija ohranjala svoja načelna stališča in skupaj s SDS v koaliciji Slovenija obdržala pri življenju plan upanja v naši družbi. Sedaj je čas, da uresničimo vse, za kar smo se zavzemali in na podlagi česar smo na volitvah poželi zaupanje ljudi. Nova Slovenija namerava biti zanesljiva sila v slovenskem političnem prostoru.

Nameravam znova kandidirati za predsednika stranke, in sicer v prepričanju, da je začrtana pot pravilna. Sedaj je čas, da se vsi zavzamemo za to, da bomo uresničili koalicijsko pogodbo in da bodo naše vrednote in stališča še naprej sooblikovali politične rešitve za odprta vprašanja našega časa.

Ste eden najbolj izpostavljenih ljudi sedanje vlade. Kot je bilo pričakovati, dominantni mediji, tako imenovana leva civilna družba, sindkati itd. sedanjo vladno zelo neprizanesljivo ocenjujejo in ji močno nasprotujejo na najrazličnejših področjih. Verjetno vas to ne preseneča.

Prav nič me ne preseneča in ne bi smelo presenečati nikogar. Spomnite se, kako je bilo ob samem začetku leta 1990 z Demosovo vladno in kako so nas napadali leta 2000. Zgodba se le

ponavlja. Razlika je v tem, da je čedalje več ljudi, ki se tega zavedajo in temu ne nasedajo ...

Zadnja dva meseca sta v znamenju šestdesete obletnice konca druge svetovne vojne in povojnih zunajsodnih pobojev. Bili ste tako na državnih slovesnostih ob praznovanju 60. obletnice konca vojne kot na žalnih

slovesnostih v Kočevskem rogu in na Teharjah. Kako gledate na ta čas glede na to, da so ti dogodki močno vplivali na vaše življenje?

Rojen sem bil oktobra 1943 v Ljubljani kot najmlajši od štirih otrok. Moja nenavadna življenjska pot je bila močno zaznamovana z dogodki, povezanimi z vojno, okupacijo in revolucijo. Tri leta v taboriščih, naselitev v Argentini, kjer sem odrasčal in študiral 20 let, skoraj štiriletno obdobje študija na univerzi v Kaliforniji, na Berkeleyju, leto in pol poučevanja na Ekonomski fakulteti v

Mendozi (Argentina), nato pa pot z družino v Washington, kjer sem skoraj 20 let delal v Medameriški razvojni banki, skoraj sedem let kot njen predstavnik v Evropi s sedežem v Parizu. Vedno in povsod smo iskali in tudi našli povezave s Slovenci. Končno sva se z ženo odločila za vrnitev v tudi najino Slovenijo. In čeprav se marsikomu takšna življenjska pot zdi zanimiva, moram le reči, da iz srca želim, da se kaj takega, kot je vojna, okupacija in revolucija, ne bi zgodilo nikdar več ... Prav zato sem se aktivno vključil v politično delovanje, ki ga pojmem kot skrb in prispevek za skupno dobro, kar neizogibno pomeni tudi spoštovanje vsakega človeka, skrb za sožitje, mir in skupno blaginjo.

Ali verjamete v spravo?

Ko razmišljam o žrtvah vojne in revolucionarnega nasilja, bi rad le rekel, da živim v trdnem upanju, da bo prišel čas, ko si bomo Slovenci pogledali v oči in brez dodatnih kvalifikacij priznali ter izpovedali, da so vse te žrtve bile predvsem ljudje in Slovenci. Samo tako bo naš Nikdar več! verodostojen tako za naše potomce kot za celotni svet. Da, verjamem v spravo. Prej ali slej bo do nje tudi prišlo. **Metod Berlec**

 Tujina

Brezskrbno v tujini

Zdravstveno zavarovanje z medicinsko asistenco v tujini

Novosti:

- ✓ družinsko zavarovanje za Hrvaško
- ✓ sezonsko zavarovanje za 90 ali 120 dni po ugodnih cenah
- ✓ za več kot 13 odstotkov ugodnejše cene višjih programov

Velika nagradna igra!

Več informacij:

MODRA ŠTEVILKA
080 20 60

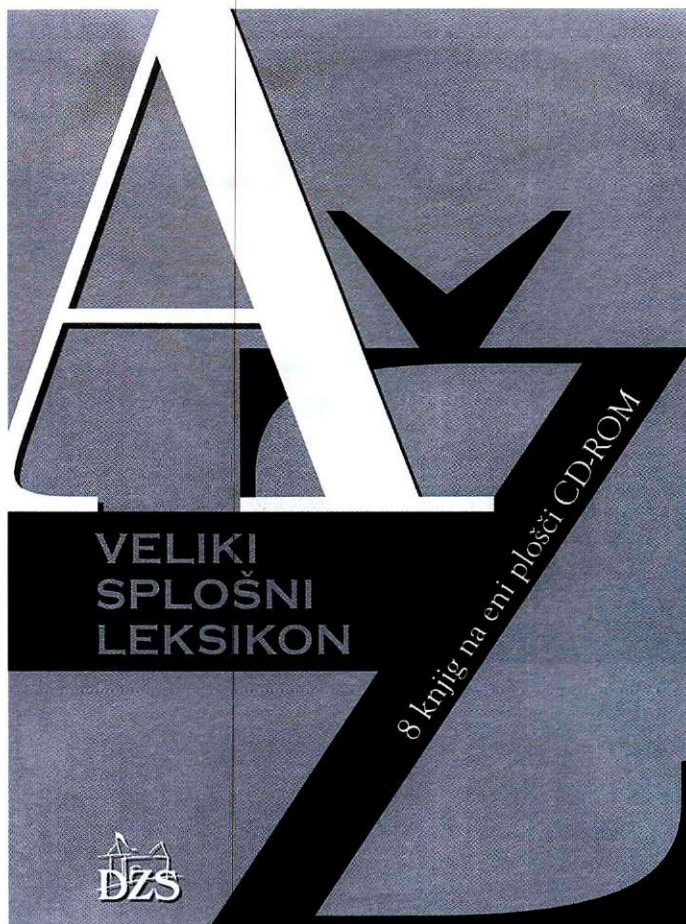
www.vzajemna.si

 VZAJEMNA
Jaz zate, ti zame.

Veliki splošni leksikon je založba DZS izdala leta 1997 in 1998 v osmih zajetnih knjigah in je veljal doslej za najtemeljitejši splošni leksikon na Slovenskem. Več let je pripravljala elektronsko izdajo z osveženimi podatki in zdaj je pred nami CD-ROM Windows oziroma osem knjig na eni plošči.

Založba je leta 1992 podpisala pogodbo z leksikografskim inštitutom iz Münchna; v Nemčiji je izšel v petnajstih knjigah v letih 1992/93. Gesla je za slovensko izdajo pregledalo 250 slovenskih strokovnjakov. Vseboval je 100.000 gesel s podgesli in 20.000 slik. Leksikon so začeli prenašati na cederom leta 2001.

Programsko je leksikon v celoti dosegel domačega znanja in je nad-

Elektronski leksikon

gradnja drugih slovarskih plošč iste založbe, ki so nastale v sodelovanju s podjetjem Amebis. Še več, gre za najboljše slovensko leksikografsko zbirko na enem elektronskem mediju (okoli 26 milijonov znakov ali pet milijonov besed), ki je opremljena tudi s slikovnim gradivom, zbranim posebej za elektronsko izdajo (6.000 novih slik).

Ker je od izida izvirnika minilo že skoraj deset let, je vsebina leksikona

posodobljena (sistematično do 1. maja 2004, nekateri podatki, npr. datumi smrti, do januarja 2005). Napisanih je 1.200 novih gesel. Zaradi zahtev medija je tudi bistveno preurejena v preglednejšo obliko. Na plošči tako lahko s preprostim klikom na besedo skočimo na drugo geslo. Lahko najdemo vsa gesla, kjer se na primer pojavljajo besedne zveze Nobelova nagrada, slovenski politik ali narodni park. Lahko poiščemo, kdo je av-

tor knjige z naslovom Ulysses, kakšen je slovenski izraz za živali z latinskim imenom Coturnix coromandelia, npr. vsa mesta s 150.000 prebivalci ali vsa gesla z določenim datumom. In seveda še veliko več ...

Cederom ponuja vrsto možnosti: več hkrati odprtih gesel oziroma opisov, zahtevno iskanje, iskanje po posebnih znakih z vgrajeno tipkovnico, iskanje z operatorji in nadomestnima znakoma "*" in "?", iskanje po besednih zvezah, iskanje po frazah in vsebini, indeksi in korkondance, možnost dodajanja lastnih opomb, zaznamkov ali mask, iskanje po opombah, ilustracije in preglednice, povezave med sorodnimi gesli, nastavljen filter izpisa, več prednastavljenih oken, tiskanje gesel in seznama, povezava z domačo stranjo na internetu, DDE vmesnik za MS Word in Corel WordPerfect, vgrajena prilagodljiva Knjižna polica, več hkrati odprtih drugih zbirk, možnost dodajanja posodobljenih različic. V. M.

Iščemo zunanje sodelavce.

ki želijo sodelovati na področju pridobivanja novih naročnikov revije *Demokracija*.

Za dober zaslužek pokličite 01/43 45 463.

DEMOKRACIJA t e d n i k

www.raplus.com

**RADIO
PLUS**

Z zbirko *Klasika* Založba kaset in plošč RTV Slovenija skrbi, da ljubitelji klasične glasbe dobivajo zgoščenke in DVD, ki jih lahko poslušajo doma. Vsako leto izide vrsta zgoščenk z najrazličnejšimi glasbenimi zvrstmi, od mojstrov klasikov do modernih glasbenikov, od starih arhivskih do najnovejših posnetkov.

Zgoščenka *Bravo, orkester!* prinaša izbor posnetkov s koncertov Simfoničnega orkestra RTV Slovenija iz zadnjih let. Program je raznolik, prav tako je bogata tudi narava dela tega

je skupaj z *musico ficto* postajal vedno pogostejši, torej s predznaki, s katerimi sta iz cerkvenih modusov postopno nastajala dur in mol."

Spavaj, božje detece

Na zgoščenki pod naslovom *Spavaj, božje detece* je venec slovenskih božičnih pesmi, 24 priredb Alojzija Geržiniča in štiri Slavka Mihelčiča, ki jih izvajajo **Bernarda, Veronika** in **Marko Fink**. Alojzij Geržinič (r. 1915) je eden tistih slovenskih umetnikov, ki so se po vojni zaradi komunistične revolucije morali umakniti v tujino, v Argentino. Če so se nekateri literati prek svojih del danes vsaj deloma vrnili v svojo domovino in v našo kul-

Klasiki glasbe

ansambla. Radiotelevizijski orkestri izvajajo glasbo vseh vrst, od stroge abstraktne glasbe in del klasičnega železnega repertoarja do priredb filmske, džezovske in zabavne glasbe. Simfonični orkester slovenske nacionalne radiotelevizije je znan prav po svoji muzikalni radoživosti in zmožnosti interpretirati najrazličnejše glasbene zvrsti. Uvodna skladba, *Vojška koračnica* Ericha Wolfganga Korngolda, je nastala sredi prve svetovne vojne. Arthur Honegger je skladbo *Pacific 231* zložil leta 1923. Ottorino Respighi je najbolj znan po barvitih simfoničnih delih, ki jih je navdihnilo večno mesto. Simfonična pesnitev *Rimski vodnjaki* je nastala leta 1916. Skladatelj Lojze Lebič je s svojim ustvarjanjem določene zaznamoval podobo slovenske glasbe zadnjih desetletij. Solistično delo za rog in orkester *Musi-*

ca concertata je nastalo leta 2004. Aranžma božične pesmi *Sveta noč, le ena zvezda gori* Jerka Geržiniča je slovenski džezovski skladatelj in saksofonist Milko Lazar pripravil za tradicionalni orkester božični nastop decembra 2002. Ameriški skladatelj Joel Hoffman je za skladbo *Avtoportret z Gebirtgom* uporabil glavne melodije, ki jih je zložil judovski ljudski glasbenik Mordekai Gebirtig, ki so ga leta 1942 v Krakovu umorili nacisti. Skladatelj Slavko Osterc je osrednja osebnost slovenskega glasbenega modernizma. *Religioso* je 3. stavek njegove *Suite*, ki jo je napisal takoj po vrnitvi s študija leta 1929. Glasbo za kratki film *Gladiator* režiserja Ridleyja Scotta je ustvaril Hans Zimmer.

Jakob Gallus

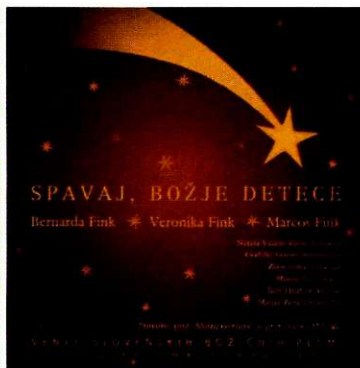
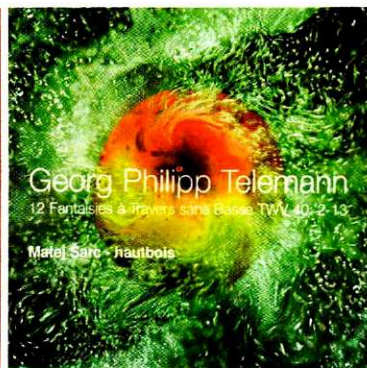
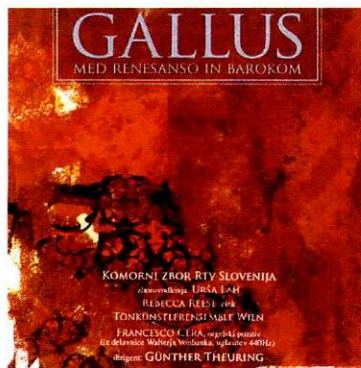
Pod naslovom *Gallus, med rene-*

sano in barokom, Komorni zbor RTV Slovenija izvaja enajst skladb **Jakoba Gallusa** (1550–1591), motete iz zbirke *Opus Musicum*. Pod vodstvom zborovodkinje Urše Lah in dirigenta Güntherja Theuringa so jih posneli novembra 2002 v trnovski cerkvi. O Gallusovi glasbi je dirigent Theuring dejal: "Gallus doživljam kot skladatelja, ki vedno znova stopa na preproke poti od renesanse v barok. To se izraža v njegovi nagnjenosti k 'razlaganju, slikanju besed' in še posebej v zavestni uporabi tedaj prepovedanih intervalov – kadar se mu je to zdelo dobro. Njegovega kompozicijskega oblikovanja ne narekuje več vodenje melodije, kot je značilno za polifonijo. Oblikovanje namreč stopa na nove poti, stran od arhaike, Palestrine in Verdelota. Zanimala ga je tudi menjava tonovskega načina, ki

turno zavest, pa se zdi, da glasbenikom, zlasti skladateljem, to še ni uspelo. Tudi zato je ta zgoščenka pomembno pričevanje o bogatem delu zunaj slovenskega osrčja. Geržinič, ki je po temeljni izobrazbi slovenist in slavist, se je pred vojno temeljito glasbeno izobraževal. Verjetno je, da bi, če bi ostal v domovini, mogel zaznamovati slovenski glasbeni prostor. Vendarle je ustvaril nekaj pomembnejših del, zlasti vokalnih, med katerimi izstopa oratorij *Irenej Friderik Baraga*. Posebno mesto v njegovem opusu imajo tudi priredbe slovenskih ljudskih pesmi, napisanih za tercet oziroma kvartet Finkovih, v katerega so bili povezani oče pevcev, predstavljenih na tej plošči, in njegove sestre.

Hornist Boštjan Lipovšek

Hornist in pedagog **Boštjan Lipov-**

šek (r. 1974) živi in deluje v Ljubljani. Za seboj ima bogato mednarodno kariero. Bil je član in solist Simfonikov RTV Slovenija in Berlinskega simfoničnega orkestra, v zadnjih letih pa je gostujoči solohornist pri svojem "prvem" orkestru, Simfonikih RTV Slovenija. Za seboj ima tri zgoščenke. Na zgoščenki *In Voce Cornu* je šestnajst skladb devetih slovenskih avtorjev, Lojzeta Lebiča, Primoža Ramovša, Žige Staniča, Igorja Dekleve, Vita Žuraja, Roka Goloba, Slavka Šuklarja, Larise Vrhunc in Uroša Kreka.

Boštjan Lipovšek kot solist na rogu nastopa tudi na zgoščenki s preprostim naslovom *Boštjan Lipovšek, horn/rog*. Na njej skupaj s Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija pod vodstvom dirigenta Davida de Villiersa izvaja dela štirih skladateljev: Richarda Straussa *Koncert za rog in orkester št. 1 v Es-Duru, op. 11*, Uroša Kreka *Koncert za rog in godala*, Richarda Straussa *Koncert za rog in orkester št. 2 v Es-Duru* in Lojzeta Lebiča *Mucica contertata za rog in orkester*.

Georg Philipp Telemann

Georg Philipp Telemann (1681—1767) se je pod svoje skladbe pogosto podpisoval z anagramom Sig. Melante in jih naslavljal v francoskem jeziku. Zaljubljen je bil v poljsko ljudsko glasbo. Kot Director musices je bil devet let prvi človek glasbenega življenja v Frankfurtu in celih 46 let v Hamburgu. Telemannu se v njegovem zrelem obdobju ni bilo treba več dokazovati z velikimi deli (oratoriji, pasijoni, kantate). V letih 1730–1740 se je posvetil komorni in solistični glasbi in napisal vrsto kvartetov, solističnih in trio sonat, orgelskih fug in tri ducate fantazij. Dvanajst jih je posvetil čembalu, dvanajst solistični violini in prav toliko baročni prečni flavti. Sled-

nje, izvajane na zgoščenki *12 Fantasi-es a Travers sans Basse TWV 40:2-13*, so nastale v letih 1732–1733 v Hamburgu. Zanje veljajo vse oblikovne značilnosti fantazije 18. stoletja: vsebujejo plesne stavke, stavke baročne sonate, so kontrapunktično izdelane, na veliko mestih pa zasledimo tudi homofonijo v galantnem slogu, katerega znanilec je bil prav Telemann. Izvajalec Telemannovih fantazij na tej zgoščenki je oboist Matej Šarc.

Jevgenij Onjegin

Ena izmed zgoščenk prinaša opero *Jevgenij Onjegin* Petra Iljiča Čajkovskega, ki jo je izvedel zbor in orkester Opere Slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani pod vodstvom dirigenta Boga Leskovića in zborovodje Jožeta Hanca. Posnetek je iz leta 1959.

Peter in volk

Sergej Prokofjev se je leta 1936 spoznal s sovjetsko oblastjo in se po 18-letni odsotnosti vrnil iz emigracije. Vrnitev v socialistično domovino je sprožila slogovni zasuk v skladateljevem opusu. Zavestno se je odločil, da bo ustvarjal za množice, in njegova glasbena govorica je postala preprostejša. V tem času je napisal glasbo za filme *Poročnik Kijč*, *Ivan Grozni* in *Aleksander Nevski*, vrsto korčnic za pihalne godbe, klavirskih skladb za otroke in scenskih spremljav. Najslavnejše delo iz tega obdobja je glasbena pravljica *Peter in volk*, op. 57, napisana za otroško gledališče v Moskvi, ki je bila prvič izvedena leta 1936. Kot vsako umetniško delo nosi tudi ta glasbena pravljica večplastno sporočilo. Preprosta zgodba ima moralni nauk: hudobni stari volk požre nesrečno raco, ki mu ne more pobegniti, in ogroža vse okrog sebe, pogumni deček Peter pa ga z zvijačo ujame,

ga reši pred lovci in v zmagovalnem sprevodu odpelje v živalski vrt. Simfonični orkester RTV Slovenija pod dirigentskim vodstvom Davida de Villiersa je pravljico posnel novembra 2004 v Slovenski filharmoniji. Pripovedovalec je gledališki igralec Boris Ostan.

Gustav Mahler

Skladatelj Gustav Mahler (1860—1911) je muzikologijo študiral na Dunaju. Kot dirigent je začel kariero po provincialnih operah Avstro-Ogrske; v letih 1881/82 tudi v Ljubljani, nato je delal kot dirigent in glasbeni direktor opernih hiš v Pragi, Leipzigu, Budimpešti, Hamburgu in na Dunaju. V letih 1891–1901 je vodil orkester Dunajske filharmonije, v letih 1907–1909 je dirigiral v Metropolitanski operi v New Yorku. Kot skladatelj je bil po eni strani neoromantik, po drugi pa s progresivno tonaliteto in razširjeno zvočno paleto že znanilec ekspresionizma in sodobne glasbe. Napisal je deset simfonij. Na DVD je posnetek v živo Mahlerjevega dela *Das Lied von der Erde* (*Pesem o zemlji*), transkripcija za tenor, alt in komorni orkester. Posnetek je s koncerta Festivala Slowind 2003, ki je bil 14. oktobra 2003 v Slovenski filharmoniji. Dirigent je Heinz Holliger, mezzosopranistka Christiane Iven, tenorist Steven Davislim.

Sonja Hočevar

Sonja Hočevar (r. 1928) se je s petjem resneje spoprijela v Ljubljani leta 1947. Pri študiju je hitro napredovala, tako da je že leta 1953 kot Gilda v Verdijevem *Rigolettu* prvič stala na opernem odru. Gildi so sledile Rozina, Lucia Lammermoor, Suzana, Lucietta v *Štirih grobijah*, Olimpija, Adina, Ninetta v operi *Zaljubljen v tri oranže*, Zerbinetta v *Ariadni na*

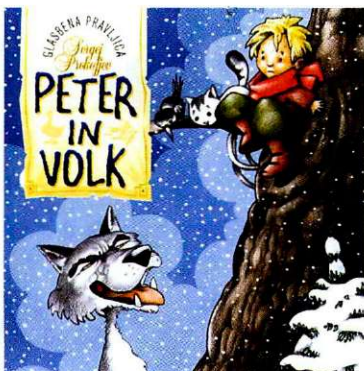
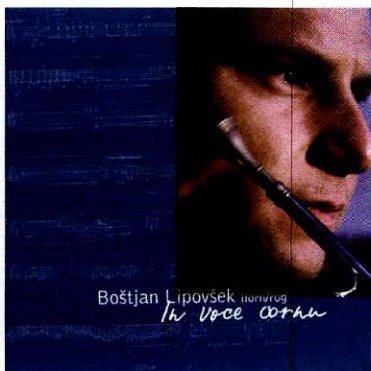
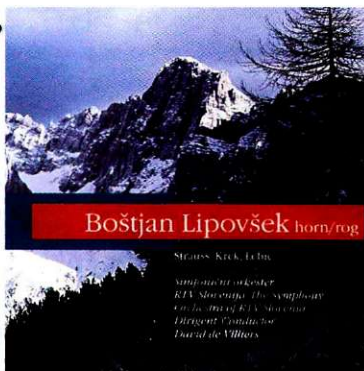
Naksosu, Musetta, Oskar v *Plesu v maskah* in cela vrsta manjših in srednje velikih vlog. Kot gostja je nastopila v vseh jugoslovanskih opernih središčih. Dolga leta je s predstavo Donizettijeve opere *Don Pasquale* ljubljanske Opere nastopala po vsej Sloveniji. Na zgoščenki *Sonja Hočevar* je izbranih njenih 13 opernih, operetnih in koncertnih melodij.

Rudolf Francel

Rudolf Francel pripada izjemni slovenski pevski generaciji, rojeni leta 1920. Po kratkem študiju v Zagrebu je šolanje glasu končal pri Juliju Betteu v Ljubljani. Tu je leta 1944 debitiral kot Viljem v operi *Mignon* Ambroisa Thomasa. Od vlog iz železnega repertoarja so Viljemu sledili Tamino, Hoffmann, Janko, Vojvoda, Rudolf, Sobinin, Massenetov des Grieux, Don José, Florestan, Manrico, Pinkerton, Cavaradossi, André Chénier in nepozabni Werther, iz domače literature pa Friderik v Švarovi *Veroniki Desenški*. Kot lirski tenor se je uveljavil v Mozartovih operah in kot interpret junakov nemškega romantičnega opernega repertoarja. Na zgoščenki *Rudolf Francel* je izbranih njegovih 19 opernih arij in duetov.

Marcel Ostaševski

Baritonist Marcel Ostaševski se je rodil leta 1916 v Radovljici. Po vojni je najprej študiral pravo, iz Sarajeva pa je dobil ugodno ponudbo za vlogo grofa Lune v Verdijevi operi *Trubadur*. V sarajevski operi je bil baritonist do leta 1952, ko je sprejel angažma v Mariboru, dokler se ni leta 1956 naselil v Ljubljani, kjer je ustvaril vrsto imenitnih vlog iz najrazličnejšega baritonskega repertoarja. Na zgoščenki *Marcel Ostaševski* je 13 njegovih opernih arij in duetov. **V. M.**

Letos je v Ljubljani že osmič potekal odmevni mednarodni festival uličnega gledališča Ana Desetnica. V teh letih se je zasedel v mestno tkivo in postal svojevrsten dogodek, ki ga ne smemo zamuditi. Že po tradiciji je bil tudi tokrat začinjen z dežjem.

Osmi mednarodni festival uličnega gledališča se je začel prejšnjo sredo na ploščadi pred Cankarjevim domom, in sicer s predstavo Guernica italijanskega gledališča Theatre en vol. Do konca festivala v nedeljo so bile številne predstave, med katerimi velja posebej omeniti Pro-

Ana Desetnica - osmič

tipolucijsko brigado v izvedbi francoskih Les Sangles, zračnih akrobatov, ki so nastopili na ploščadi Ajdovščina, in predstavo Angeli varuhi, gasilski spektakel z ognjem, ki ga je v parku Zvezda izvedel nemški Teater Baengditos. Ana Desetnica

Glavni program

V tem okviru se je predstavilo 12 skupin iz tujine in več kot 30 skupin iz Slovenije, ki so prikazale prek 100 nastopov na 12 različnih prizoriščih. Program je bil izjemno privlačen, saj so v tem okviru omenje-

ches, novo predstavo na posteljah kamniških KD Priden močic z Dobro jutro g. Franz, izredno raznolikost in čustvenost predstav španskih Cie. Leandre Claire s kar tremi različnimi predstavami Igra, Na sprehodu in Lomljivo, lanske festivalske produkcije Ana 10 z nastopi Grandi strukture in Fratelli Levisini, slikovite maske in strastno slovansko igro Rusov Mr. Pejo's Wandering Dolls s predstavama Dekadenca in Mogota, novo predstavo lanskih nagrajencev po izboru publike Teatr Nkul E-mone, britanski sveženj s skupinami Sign Dance Collective, Shirlee Sunflower in Married Men.

Obfestivalvske dejavnosti

Dejavnosti, ki spremljajo osrednji del festivala, so številne in raznolike. Obsegale so mednarodno teoretsko delavnico o uličnem gledališču, kjer so strokovnjaki poskusili oblikovati teoretske temelje ulični kritiki; nadaljevalno fotografsko delavnico, kjer so se fotografi pod vodstvom enega francoskega in dveh slovenskih fotografur urili v fotografiranje uličnega gledališča; razpis za Urbani strip, ki so ga zasnovali v navezi s Stripburgerjem; predstavitev evropske raziskave publike, ki je v okviru mreže EUNETSTAR lani potekala pri nas

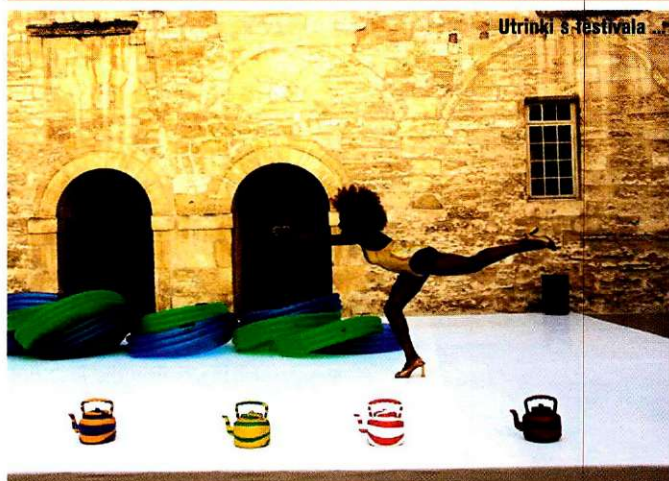

Guernica

pa je prinesla še vrsto drugih manjših predstav, program je vseboval tudi stalno rubriko Čauhtaun, namenjeno predstavitvi produkcije kreativnih in terapevtskih dosežkov mentorskega dela v skupinah organizacij za otroke, mladostnike in odrasle s posebnimi potrebami.

ne tri predstave po svojih najboljših močeh navduševale občinstvo. Poleg tega je bilo še veliko manjših predstav, od katerih lahko izpostavimo novo "klošarsko" predstavo Gledališča Ane Monroe Ezl Ek, pa odštekano francosko ženičko Gospo Rožo skupine Princesses Pelu-

GOOD VIBRATIONS
107.8 MHz
RADIO VELENJE
www.radiovelenje.com
Naš čas, d.o.o., Kidričeva 2a, Velenje
tel: 03/ 897 50 03, fax: 03/ 5869 263

Končal se je osmi festival Ana Desetnica.

in v Franciji, Belgiji, na Poljskem in Nizozemskem; sestanek mednarodne dokumentalistične mreže s področja cirkusa in uličnih umetnosti CIRCOSTRADA; razstava fotografij projektov EUNETSTAR. Pri izvedbi teh dejavnosti je postal dober partner ljubljanski mestni muzej.

Čauhtaun in Mašina

V okviru festivala sta potekala projekta Čauhtaun in Mašina. V prvem primeru gre za programski sklop, ki je stalni spremljevalec Ane Desetnice. Prva leta je potekal kot

Oder hendikepiranih, mesto, kjer so "drugačni" predstavljali svojo gledališko in glasbeno ustvarjalnost. V lanskem letu je program presegel ta okvir in je sedaj bistveno širši, saj v tem sklopu hendikepiranci, takšni in drugačni, predstavljajo tudi to, kako živijo, se zabavajo, kaj počnejo in še marsikaj drugega. Predvsem pa je mesto srečevanja nas in njih, njih in njih in predvsem nas s samimi sabo. Program se je odvijal v soboto na Ploščadi Ajdovščina. Posebnost projekta je bila dirka z invalidskimi vozički, na kateri so se pomerili vozič-

karji z znanimi osebami in osebnostmi iz sveta kulture, športa in politike.

Projekt Mašina je rezultat ugotovitve, da je produkcija gledaliških predstav med študentsko populacijo v zadnjih letih zelo nizka ali pa je niti ni. Zato so se organizatorji odločili, da prek natečaja dijake in študente opomnijo, da bi bil njihov prispevek k festivalu dragocen, in jim želijo omogočiti, da se predstavijo pred zelo dojemljivo publiko, ki zahaja na gostujoče predstave. K predstaviti v projektu so bile povabljene vse tiste kreacije, ki so jih ustvarili

mladi in jih je mogoče predstaviti v sklopu festivala pod imenom Mašina – Mlada alternativna študentska iniciativa nastopa na Ani. Letos se je predstavilo šest takšnih kreacij.

Epilog

Ljudje, ki organizirajo Ano Desetnico, se že vsa leta trudijo ustvariti enkratno razpoloženje v mestu, ko se prepletata sproščena zabava in resna umetnost – gledališče. Številni in zadovoljni obiskovalci so najboljši dokaz, da je namen dosežen.

Barbara Kavtčnik

**ZA 4 OBRROKE
DARILO V ROKE**

Nagradna igra!

1x družinski* izlet na Dansko
z ogledom LEGOLANDA®

5x šotor **100x** brisača **100x** blazina

*starši in otroci

Sodelujte v nagradni igri:

Izpolnite kupon in ga do 30. 7. 2005 pošljite na navedeni naslov:
Droga Kolinska, Živilska industrija, d.d., p. p. 140, 6310 Izola

Nagradno vprašanje: JUNIOR ima na majici številko: _____

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Pošta: _____

Telefon: _____

Elektronski naslov: _____

Davčna številka: _____

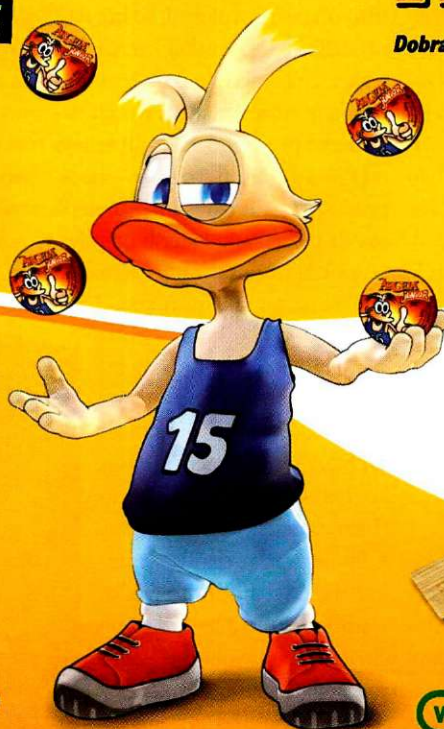
Podpis: _____

Pogoje in pravila sodelovanja najdete na www.drogakolinska.si.
Nakup ni pogoj za sodelovanje v nagradni igri.

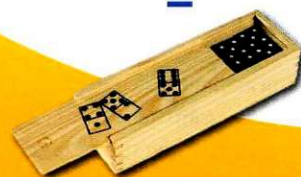
ARGETA®

Dobra stran kruha

400g paštete
Argeta Junior

=

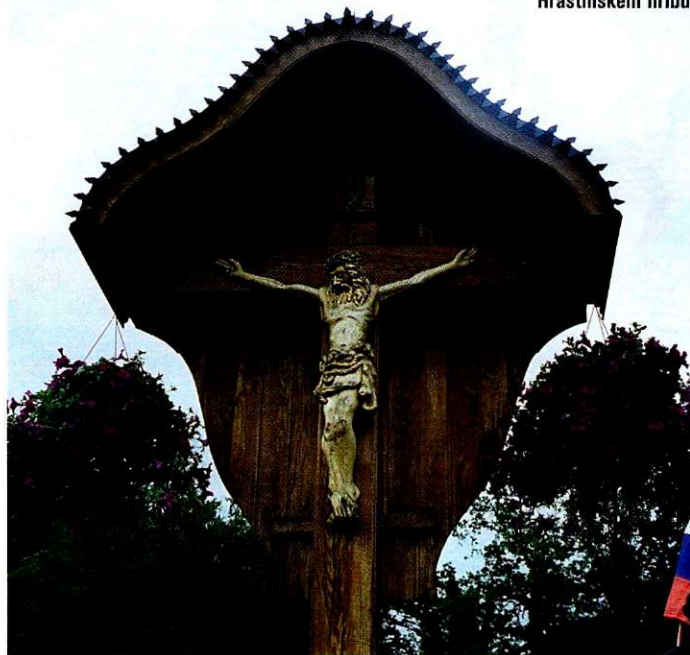

www.drogakolinska.si

Droga Kolinska, Živilska industrija, d.d., Kolinska ulica 1, 1544 Ljubljana

Na Hrastniškem hribu nad Hrastnikom je bila 19. junija obletna spominska slovesnost, ki jo vsako leto organizira Nova slovenska zaveza. Tam so parti-
zani morili ujetnike, ki so jih vozili s Teharij, in velja za eno največjih grobišč v Sloveniji. Letos je bil slavnostni govornik prof. Justin Stanovnik, urednik Zaveze. Stanovnik se je v svojem govoru odzval na govor predsednika republike Janeza Drnovška na Teharjah. Zaradi tehtnosti ga objavljamo v celoti.

Znamenje na Hrastniškem hribu

mi prišli danes sem. Prireditev se je označila za "državno žalno slovesnost", za spomin tistim, ki ležijo, "pobiti in zamolčani", kot se je reklo, tukaj in drugod po Sloveniji. O tem, kdo so bili ti ljudje, je govoril predsednik RS dr. Janez Drnovšek.

Duhovno in politično izhaja predsednik iz tiste skupine, v kateri so se izsolali in izučili ljudje, ki so doli v dolini pri Pustu ujete domobrance slacili in vezali, najprej vsakega posebej, potem pa še dva in dva skupaj, jih potem med pretepanjem vodili do teh jaskov in jih izročali tistim, ki so nad njimi potem izvrševali zadnje dejanje. To je važna okoliščina. V demokratični državi bi samo po sebi lahko izvirali tudi od teh, ki so vse to morali prenašati in ki jim je bila potem dodeljena vloga "pobitih in zamolčanih žrtev". A ne! Na "žal-

"Poraženci" s Teharij

"Ko mi je bilo naročeno, naj posloščem nekaj besedi za današnjo slovesnost, se prvi hip nisem zavedel težavnosti, pred katero se bom znašel. A sem takoj, ko sem jih začel iskati, zaslutil, da nobena od tistih, s katerimi se bom nazadnje moral zadovoljiti, ne bo vredna, da bi bila izgovorjena ob tem, kar se je tu dogajalo. Če bi hotel o tem, kar je bilo tukaj, prav govoriti, bi moral to, kar je bilo tukaj, najprej prav razumeti. Toda ali je to mogoče? Že to, kar je bilo zunaj, kar je bilo mogoče videti in slišati, je nepredstavljivo. Če pa bi hoteli v to, kar je bilo tukaj, vstopiti, in temu, kar je bilo tukaj, najti notranji pomen in smisel, začutimo, da smo sredi nečesa, kar nas presega.

Zakaj prihajamo?

Zakaj govorim o teh težavah? Zato, da se skupaj zavemo, da je ta kraj, ki je na zunaj najvsakdanjši slovenski kraj, z bregovi, travniki in gozdovi, povezan z nekim dogajanjem, ki je tako neznan in neznansko, da bo ostalo nerazumljeno, tudi če bi nam vse drugo postalo jas-

no. Da je nekoč nekaj ta kraj posvetilo in da je sedaj posvečen: da je nerazumljenost samo beseda za to posvečenost. Ljudje, ki so bili v tisto dogajanje vpleteni, so bili naši prijatelji. Svetost je nekaj, kar nas presega, usmiljenje, ki nas ob tem obide, pa je človeška stvar. Ko jih zagledamo pred sabo, kako jih ženejo od Pusta gor proti strelišču – može, predvsem pa mlade fante, žene pa mlada dekleta, od katerih najmlajša morda ni imela niti sedemnajst let – se nam v srce zasmilijo. Z njimi ne samo čutimo in sočutimo, ampak so nam zaradi tega, kar se jim je zgodilo, tisočkrat bolj dragi, kot bi nam sicer bili. Z usmiljenjem je pa tako, mar ne, da z njim ne samo dajemo, ampak tudi dobivamo. Usmiljenje nas očisti. Že nekaj tisoč let ljudje to vedo. Usmiljenje nas dela lažje, bolj človeške, bolj svobodne v najfinejšem pomenu te besede.

Zato prihajamo na ta kraj tudi zaradi sebe, ne samo zaradi svojih prijateljev, ampak tudi zaradi

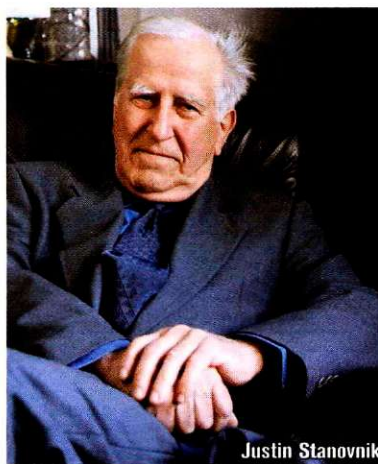
sebe. Tukaj nam je omogočeno, da se znova postavimo: posvečenost kraja nas spomni na našo presežnost, z usmiljenjem in sočutjem pa doživljamo najglobljo človeškost. Posvečenost in usmiljenje nista od zgodovine, ampak sta nad zgodovino. Zato se tu srečamo z bistvenim človekom, ki je nad časom in zgodovino. A nad tem krajem veje tudi zgodovina, tu smo tudi sredi tega, kar je sedaj in ravno sedaj.

Pred dobrim tednom je bila na Teharjah prireditev, ki je bila namenjena tem, zaradi katerih smo tudi

ni slovesnosti" ti niso imeli glasu. O njih je govoril človek, ki je, kot smo rekli, stopil v zgodovino in delal kariero po stopnicah, ki so jih postavljali tisti, ki so žrtve izdelovali, potem pa skrbeli, da so ostale "zamolčane". Za razumevanje njegovega besedila je ta okoliščina bistvena. Znana je krilatica, da je jezik mogoče uporabljati ne samo za odkrivanje stvari, ampak tudi za zakrivanje. Predsednikov govor na Teharjah 11. junija je bila demonstracija druge od obeh možnosti. Njegov položaj je bil tak, da je moral stvari prikrivati. Naj vas spominim na nekaj momentov, ki jih je mogoče razumeti samo v tem ključu.

Vojna in revolucija

Vir zla vidi predsednik Drnovšek v vojni: "v vojni se človek spremeni", "v vojni počne stvari, ki si jih drugače niti zamisliti ne bi mogel", "ni lepe vojne", "vse vojne nosijo s seboj hudo trpljenje", "vojne niso črno-bele", "osnovno sporočilo mora torej biti proti vojni". Nazadnje dobimo naslednje razmerje: Drnovšek omeni vojno šestkrat, "krvavo revolucijo" pa

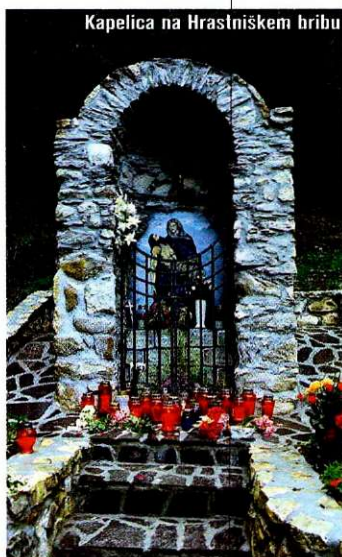

Justin Stanovnik

enkrat. Tako je pred nami z vso težo vojna, revolucije pa skoraj ni. Drnovška bomo prav razumeli, če bomo premislili odnos med vojno in revolucijo. Z vojno Slovenci nismo imeli nič. Vojna je prišla od zunaj. Vojna nas je zadela kot ujma, kot suša, poplave, potres. Vse pa smo Slovenci imeli z revolucijo. Ali bo prišlo do revolucije ali ne, je bilo izključno odvisno od nas. Revolucija bi lahko bila, lahko pa je tudi ne bi bilo. Vojna je zajela skoraj vse evropske narode, revolucija pa je izbruhnila samo v Sloveniji. Res je, da so boljševiki mogli izvesti revolucijo samo v vojni, a zato vojna še ni vzrok zanjo, ampak samo nujni pogoj. Nujen pogoj pa še ni vzrok, sploh pa ne nujen. Če se neke sile v Sloveniji ne bi bile odločile za njo, je ne bi bilo. Tedaj tudi ne bi bilo žrtev, zaradi katerih je bila prirejena "žalna državna slovesnost" na Teharjah 11. junija. Gre za to, da bodo ujme vedno, lakote, kuge in vojske bodo vedno. Ali pa bodo tudi samouničevalna dejanja znotraj naroda, je odvisno od zadostnega števila ljudi z velikopotezno zločinsko zasnovo. Od kulture naroda bo odvisno, ali bodo in ali bodo imeli kake možnosti ali ne.

Kdo je bil poraženec?

Drnovšek je vzel nase zelo zahtevno nalogo, ko se je odločil za tak jezik. A je moral to storiti, ker je izvirno povezan s tistimi, ki bi jih moral obsoditi. Bil je v protislovnem položaju in protislovnost izhaja iz njegovega govora. Pojdimo dalje. Ko omenja veliki umor junija 1945, pravi: "Trinajst tisoč naj bi jih bilo." Pomislite, deset let je bil predsednik vlade, imel je v rokah vso moč, da bi ukazal, da se pošteno preštejejo. Da se jim vsaj tako izkaže neko spoštovanje. A se mu ni zdelo vredno niti to. Pa tudi sedaj ne čuti, da je nekaj globoko narobe, da govori o njih kot o neki približni gmoti. A poglejmo še tole. Drnovšek pravi, da so se domobranci znašli na "strani poražencev". Ker se je odločil za zlorabo jezika za zakrivanje resnice, ne čuti, kako ga besede tolčejo nazaj. Kaj pa se je zgodilo s partizansko komunistično državo? Koliko zločinov, človeških in političnih, je bilo vgrajeno v njene temelje,

Kapelica na Hrastniškem hribu

Pot do grobišča

Hrastniški hrib

pa ni nič pomagalo. Še danes, petnajst let po njenem bankrotu, se mučimo s to podrtijo. Kako to, da se ni zdrnil, ko je govoril o poražencih? Kdo je bil nazadnje veliki poraženec? Drnovšek je rekel tudi, da je bila usoda domobrancev "žalostna". Kakšen pa je bil konec tistega partizana, ki je tukaj nameril brzostrelko na Marico Turk, ki mogoče tedaj, kot smo rekli, ni imela niti sedemnajst let? Kakšen je bil njegov konec? In konec tisočev drugih? Koliko je na tistem koncu pomenila "lepa pokojnina" in partizanski marši na radiu? Kdo je bil poraženec? Čigav konec je bil žalosten?

Genocidnost partizanov

Gospod predsednik bi bil seveda lahko izbral neko drugo možnost. Lahko bi navajal preprosta dejstva in govoril preprosto resnico. Vsa Slovenija bi ga odrešena poslušala! A ne, rajši se je odločil za to samouničujočo besedno strategijo. Vidimo, kako mu neizprosna dejstva pod prsti razdirajo njegovo umetelnost. Ko na primer pravi, da preteklost ne "bremeni številnih partizanov, ki so se hrabro borili proti okupatorju", in tudi "komunistov ne, ki so želeli bolj pravičen družbeni red in niso sodelovali v bratomornih pobojih". Ne partizani in ne komunisti torej ne nosijo nobene krivde. Vsega je kriva le ozka, od partizanov in komunistov odtujena "tolpa četverice". Sedaj pa se vprašamo: Kdo pa je izvajal prvi genocid, pobijanje neoboroženih civilistov do poletja 1942? Kdo

pa je izvajal drugi genocid, množične umore po Dolenjskem in Notranjskem jeseni 1943? Kdo pa je sodeloval v veliki mašineriji, ki je bila skonstruirana za tretji genocid junija 1945? Samo za obratovanje Teharij in Hrastniškega hriba je bilo potrebnih tisoč partizanov. Koliko pa jih je bilo potrebnih za funkcioniranje Brezarjevega brezna in Kočevskega roga? Koliko za Škofjo Loko in Radovljico in Kamniško Bistrico? In tako dalje in tako dalje. Pa tudi tole: nekje v govoru smo slišali, da je komunizem pokopalo "nespoštovanje človekovega življenja in človekovih pravic". Kako pa je to bilo mogoče, če pa si večina komunistov ni, kot pravi Drnovšek, želela nič drugega kot "pravične družbene ureditve"?

Molk kot stanje duha

Nekaj nenaravnega je bilo v tem teharskem nastopu: nekaj, kar se nikjer ne bi bilo smelo zgoditi – nikjer, nikakor pa ne tam, za božjo voljo.

A tu je še nekaj drugega. V šoturu, ki je bil za slovesnost postavljen v teharski areni, je bilo mnogo uglednih in častivrednih ljudi. Lahko bi rekli: veljavnost in vest naroda. Sedaj pa naslednje vprašanje, ali se je v kom od teh ljudi oglasilo najbolj naravno vprašanje: Kje pa so tisti, ki so leta 1945 bili v tem taborišču? Saj ni mogoče, da ne bi vedeli, da je nekaj še živih. Na to nas je spomnil dr. Tine Velikonja. Ko so Nemci praznovali šestdesetletnico Dachaua, Auschwitzta in drugih taborišč, so pova-

bili njihove nekdanje prebivalce in jim dali možnost, da so kaj povedali. Kaj pa tukaj? Očitno ni nobeden od navzočih na kaj takega pomislil, ker ni ničesar rekel. Rekel seveda tako, da bi ga slišali. Tako je "žalna slovesnost", ki je 11. junija potekala na Teharjah, veliko povedala o stanju duha v Sloveniji. Povedala je, da narod kot kulturni prostor ne deluje in da smo razklano ali shizofreno ljudstvo. Ne prav vesela slika, moramo priznati.

Tudi snopi svetlobe

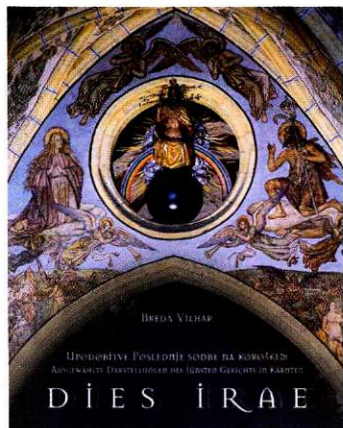
A ne smemo biti krivični. Na slovensko pokrajino se usipljejo tudi snopi svetlobe, ki bi jih bilo greh ne videti. Ta svetloba prihaja iz knjig, ki jih je vsako leto več. V njih nastopajo dejstva, ki jih v njihovi elementarni resničnosti ne bo mogoče premakniti. Vsako leto je teh dejstev več in nekoč jih bo toliko, da bodo prerasla v splošno spoznanje. Tedaj tudi Drnovšek ne bo mogel govoriti tako, kot je letos. Se pravi, kateri njegovih naslednikov.

To je ena stran, druga pa je mnogo bolj važna – pravzaprav edina merodajna. Kadarkoli kdo reče kaj zoper te ljudi, ki ležijo tu že šestdeset let – mojbog, kako dolgo je že to –, zlasti če očitki in žalitve prihajajo od strani, od katere tega nikakor ne bi pričakovali, pravimo: čim bolj bodo žaljeni, tem bližje bodo Bogu. Čudno, za vsakega človeka, čutimo, tega ne bi mogli in smeli reči, za te pa vemo da lahko. Z vso gotovostjo vemo, da lahko to rečemo. In da se jim lahko priporočimo." **Justin Stanovnik**

Dies irae

Inštitut Urbana Jarnika

Slovenski narodopisni inštitut Urbana Jarnika in Krščanska kultura zveza iz Celovca sta izdala knjigo o zanimivem delu koroške umetnostne zapuščine, o upodobitvah *Poslednje sodbe* na Koroškem *Dies irae*. Avtorica **Breda Vilhar** je zajela okrog 80 spomenikov (stenskih poslikav) *Poslednje sodbe* in nekaj stalnih spremljevalnih "pojavnov", od najstarejših na prehodu romanike v gotiko (Marija na Zilji), mimo številnih "obveznih" upodobitev, ki so pomenile standarden okras gotških cerkva po vsej Koroški z viškom v Vratih (Tomaž Beljaški, 3. četrtina 15. stol), do najmočnejše v največjačnejši vseh "karantanskih" kated-

ral – v Gospe Sveti. Najlepša *Poslednja sodba* naj bi bilo renesančno delo Urbana Görtzschacherja v Millstattu (1515). Prikazanega je tudi nekaj ohranjenega baroka (Sreje, Sv. Hema in Doroteja na Junski gori in grozljivo *Pogubljenje* pri Mariji v Grapi na Zilji – vse do *Mrtvaškega plesa* Kiki Kogelnik na Kamnu.

Razprave in gradivo

INZ

Revija *Razprave in gradivo* (izdaja jo Inštitut za narodnostna vprašanja) v 44. številki objavlja 14 prispevkov, med drugim: *Ob 30-letnici Slovenskega raziskovalnega inštituta v Trstu* (Vladimir Klemenčič), *Neizgubljeni čas travm fašizma in nacionalsocializma v luči nuje po "obdobju latence" in transgeneracijske transmisije* (Marija Jurič Pahor), *Politike promocije manjšinskih jezikov: primer pridobivanja znanja slovenske-*

ga jezika na Tržaškem in Goriškem (Sara Brezigar), *Primerjava družbenega in prostorskega razvoja madžarske in italijanske manjšine v Sloveniji, na Hrvaškem in v Srbiji v obdobju po razpadu Jugoslavije* (Matjaž Klemenčič, Jernej Zupančič), *Odvzem premoženja, vrnitev in odškodnina na primeru pripadnikov slovenske manjšine, njihovih zvez in organizacij* (Avgustin Malle, Valentin Sima), *Fašizem in zatiranje manjšin* (Milan Pahor).

Rogatec in Strmol

ZVKD

Kot 207. zvezek v zbirki *Kulturni in naravni spomeniki Slovenije* je izšel vodnik po trgu Rogatec in po sijajno obnovljenem dvorcu Strmol. Avtor **Ivan Stopar** najprej prikaže zgodovino kraja in gradu (*Utrinki davnine, V soju srednjeveške slave, Ujme novega časa*), se sprehodi med trškimi spomeniki, na kratko prikaže obe rogaški cerkvi, župnijsko sv. Jerneja in podružnično sv. Hiacinte. Sledi prikaz zgodovine starega gradu, od katerega so ostale le razvaline, posebne pozor-

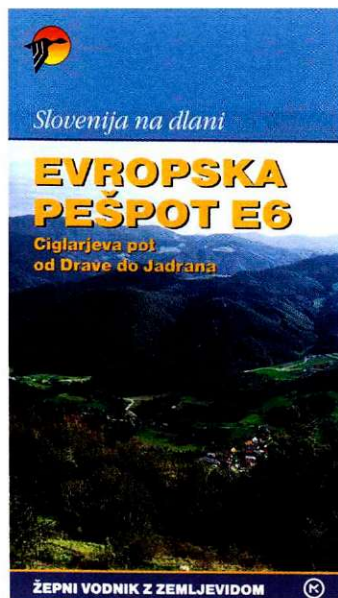

nosti pa je deležen danes sijajno obnovljeni dvorec Strmol. Na koncu se sprehodimo še po skansenu (muzeju na prostem), kjer so prikazane nekdanje domačije in življenje v njih.

Evropska pešpot E6

Založba Mladinska knjiga

Po *Sloveniji v objemu*, ki je izšla leta 2004 in spremlja bralca po obodu Slovenije, je priznani (poto)pisec **Dario Cortese** pripravil še potovanje po evropski pešpoti E6, ki preči Slovenijo od severa do juga. Pri tem natančno opisuje samo pot pa tudi zanimivosti in znamenitosti ob njej, navaja natančen čas in število kilometrov posameznega odseka ter ponuja vzporedne različice za tiste, ki si želijo no-

vih izzivov. Ne manjka namigov glede okrepčila, delovnih urnikov in telefonskih števil za dodatne informacije. Avtor tudi sam snema kakovostne fotografije, tako da je knjižica v celoti njegovo delo. Kot je v navadi v zbirki *Slovenija na dlani*, je vodniku priložen zemljevid posameznih odeskov.

Kiralnost

SAZU

Raziskovanje molekul življenja predstavlja danes široko in izjemno pomembno področje, na katerem so udeležene različne znanstvene vede. Primarne presnovnine (beljakovine, jedrske kisline, sladkorji, lipidi) so temeljne in skupne vsem živim bitjem, sekundarne presnovnine pa se zelo razlikujejo od vrste do vrste živih bitij. Akademik Miha Tišler je v knjigi *Kiralnost in molekule življenja* izločil le majhen del tistih molekul, katerim določa njihovo biološko ali drugo učinkovitost oziroma uporabnost pojav, da lahko obstajajo tudi kot zrcalne slike druga druge. Želi prikazati, kako odločilna je v nekaterih primerih enkratna struktura določenih molekul. Ker sta somernost in nesomernost nelodljivo povezani z molekulami in njihovim vključevanjem v biomolekule, v organe, namenja nekaj opisov tudi vsakdanjemu živemu in neživemu pojavnemu svetu.

Žuborenje Slovenije

Jasa, Ljubljana

V knjigi *Žuborenje Slovenije* vrsta avtorjev opisuje lepote Slovenije. Veličastna starodavnost Avberja (Akasinija Kermauner), *V Babnem Polju*

čas teče drugače, *Blagolasje Bloškega jezera* (Vanja Strle), *Himna Celju in večni ljubezni* (Bina Štampe Žmavc), *Dolenjska opojnost* (Barica Smole), *Prekipevajoča lepota Gorenjske* (Polona Škrinjar), *Čarobna Marija na Gori Oljki* (Neža Maurer), *Pobratenje drugačnih v Istri* (Marjan Tomšič), *Izročilo lipe v Komendi* (Ivan Sivec), *Stara Ljubljana* (Jože Hudeck), *Za nemirnim srcem v Podlipo* (Ivan Malavašič), *Erotični ples v Poljski dolini* (Vladimir Kavčič), *Prekmurskega srca preobilje* (Feri Lainšček), *O slovenski prepoznavnosti na Snežniku* (Igor Škamperle), *Kot majcena jesen ob Soči* (Saša Vuga), *Štajersko valovanje* (Andrej Brvar), *Srečanje z grofco Tuštanjsko* (Janez Suhadolc), *Visoka pesem Velenju* (Ivo Stropnik). Knjiga je opremljena z umetniškimi deli naših slikarjev.

Prežihov Voranc

Založba Drava, Celovec

Monografija o pisatelju in politiku Prežihovem Vorancu je delo njegovega najboljšega poznavalca Draga Druškoviča, ki je bil tudi urednik Vorančevih zbranih del. Zajetna knjiga (512 strani) zapolnjuje vrzel, ki je nastala po izidu vseh zvezkov Vorančevih zbranih del.

DRAGO DRUŠKOVIČ

Prežihov Voranc

Pisatelj in politik

DRAVA

vih zbranih del. Delo odlikuje prikaz literarnega ustvarjanja največjega koroškega pisatelja kot tudi njegov angažma v političnem življenju časa, ki je zaznamoval njegovo življenje. Vsebinsko je razdeljena v 40 kratkih, pregledno napisanih poglavij, v katerih je prikazana Vorančeva življenjska pot, podrobno pa tudi njegovo delo.

Regionalna Televizija posebnega pomena

posebnega pomena

Meljska cesta 34, 2000 Mb

Informacije za katerimi stojimo!

Marketing: 02/ 234 86 81

www.rts-tv.com

RADIO JE UHO, S KATERIM SLIŠIMO SVET!

ŠTAJERSKI VAL

VEČ KOT 50 LET PRIJATELJSKE BLIŽINE

www.radiodur.si

Nismo največji, nismo najboljši, nismo najlepši
in nismo najbolj trapasti.

01 / 520 5000

**Odločite se za Petrolov plin
in Petrol bo poskrbel za vse!**

Petrolovi pogoji postavitve plinohrama ter nakupa in dobave plina so še posebej ugodni.

Več informacij na telefonski številki 080 22 66 in na spletni strani www.petrol.si.

PETROL

PLIN

EVROPSKE KAKOVOSTI

080 22 66

Nenavadni dirkač

RACING STRIPES

Sredi pobesnele nevihte pusti cirkus po nesreči za sabo zebrinega mladička. Majhnega negotovega žrebička izpod dežja reši nekdanji trener dirkalnih konjev Nolan Walsh in ga odpelje na svojo kmetijo.

Nekoč znani trener je opustil delo s konji po usodni nesreči žene, uspešne džokejke, v kateri sta umrla ona in konj. Zdaj živi Nolan s hčerko na skromni kmetiji v Kentuckyju. Žrebiček Črtko kmalu spozna družino živali, ki živijo na kmetiji, katere kolovodji sta godrnjajoč shetlandski poni Tone in

Fanči, modra stara koza, ki ima vse pod svojim nadzorom.

Skupini se pridruži tudi Gosak, paranoični velemestni pelikan, ki se skriva na to kmetijo bogu za hrbtom, dokler se ne poleže razburjenje na Jerseyju, za katerega je vzrok prav on. Malce počasni petelin Rado drži vse v pripravljenosti s svojim kikirikanjem in vsesplošno histerijo, lovski pes s povsem neprimernim imenom Blisk pa tu in tam malce pokomentira dogajanje na kmetiji. Walsheva kmetija meji s posestjo Dalrymplovih, kjer trenirajo najobetavnejše čistokrvne konje za najprestižnejšo konjsko dirko – Kentucky Open. Posestvo vodi kraljica dirkalnih stez v Kentuc-

Režija: Frederik Du Chau
Scenarij: David Schmidt, Kirk DeMicco, Mike Samonek
Produkcija: Edward L. McDonnell, Lloyd Phillips
Igrajo: Frankie Muniz, Hayden Panettiere, Bruce Greenwood, Dustin Hoffman, Whoopi Goldberg, Joe Pantoliano, Mandy Moore, Patrick Stewart, Joshua Jackson, Michael Rosenbaum, Steve Harvey, David Spade, Michael Clarke Duncan, Jeff Foxworthy
Premiera: 7. 7. 2005
Distribucija: Blitz Film & Video Distribution

kyju, nesramno bogata in neusmiljena Clara Dalrymple.

Ob prvem pogledu na dirkalno stezo je Črtko tako prevzet nad dirkami, da je globoko prepričan, kako bi lahko, samo če bi dobil priložnost, premagal vse druge konje. Vendar pa

mali nadobudnež nekako ne ve, da ni ravno dirkalni konj. Vendar se je kljub temu s pomočjo Toneta, ki je nekoč treniral mnoge šampione, zagreto lotil priprav na veliki trenutek. Tudi Channing si želi postati džokejka, toda zaščitniški očka ne do-

Prebujena strast

Simpatična komična drama, postavljena v London v 30. leta prejšnjega stoletja, posneta po romanu Williama Maughama, spremlja Julijo, kraljico londonskih gledaliških desk. Julia je zaskrbljena zaradi veneče mladosti in lepote, kar ogroža tudi njeno kariero.

S sinom edincem sta si tujca in dela se, da ji za moža, ki teka za krili, ni mar. Julia se potika po svetu in išče način, da bi znova zanelila strast. Njeno življenjsko pot zmoti mladi ameriški

povzpetic Tom, v katerega se Julia zalubi. A pota ljubezni so seveda čudna. Tom, mladi ameriški občudovalec, je čisto po naključju tudi najboljši prijatelj njenega sina. Tom spodnese

voli, da bi se hčerka udeleževala nevarnega športa. Toda Channing ga na koncu le prepriča, da začne trenirati njo in zagretega Črtka za Odprto prvenstvo Kentuckyja. Črto je ves čas tarča posmeha čistokrvnih konj, katerih kolovodja je razvajan Trentonov Ponos, ki se nevedni zebri posmehuje zaradi mešane krvi in čudnega videza. Toda na posest pride nova, prečudovita, prijazna kobilica Sandy, katere iskrene

navdušenje nad Črtkom spravljajo ob pamet njegove nasprotnike. Črto najde prijatelje tudi na dirkališču, malce odštekana mušja bratca Bzza in Zzza, ki bolj kot petje in ples cenita dober konjski kakec.

Ko Črto vstopi v svet elitnih športnikov, velike konkurence in še večjih vložkov, mora dokazati, da je dovolj hiter in vztrajen, da lahko tekmuje z velikimi konji, če želi zmagati na legendarnem turnirju v Kentuckyju.

Juliji tla pod nogami. Starajoča se zvezda se spusti z njim v skrivno romanco, ki bi, če bi jo razkrili, povzročila pravi družbeni škandal. Uničila bi tudi njeno že tako pešajočo kariero in njen viharni zakon. A Julia kmalu odkrije, da je njena nova vznemirljiva strast samo zadnja v vrsti njenih številnih muh, ki temelji na laži. Odkrije namreč, da mladega ljubčka

veliko bolj kot ona sama zanima, kako bi mu lahko pomagala pri karieri, in da je v resnici vdan mladi in ambiciozni zvezdici. Zaradi tega začne Julia skrbno kovati zaroto, da bi ozdravila svoj ranjeni ponos in si povrnila vsaj kanec dostojanstva, ki si ga je spodkopala s številnimi kompromisi, ki jih je bila primorana sprejeti.

Monika Maljević

BEING JULIA

Režija: István Szabó
Scenarij: Ronald Harwood
Produkcija: Robert Lantos
Igrajo: Annette Bening, Jeremy Irons, Shaun Evans, Michael Gambon, Bruce Greenwood, Juliet Stevenson
Premiera: 7. 7. 2005
Distribucija: Continental Film

na kratko

Billy Bob Thornton bo zaigral v filmu *Peace Like a River*, katerega producent bo njegov kolega Brad Pitt. Film temelji na knjigi Leif Enger z naslovom *Peace* in pripoveduje zgodbo o predanosti in maščevanju povprečne ameriške družine, ki pride v konflikt z lokalnimi nasilneži. Še vedno ni znano, kdo se bo podpisal pod režijo filma, eden izmed producentov pa bo David Brown, ki je filmske pravice za knjigo kupil z lastnim denarjem že leta 2002.

Studio Walt Disney Pictures in producerska hiša **Jerry Bruckheimer Films** sta začela razvijati nadaljevanje pustolovnega spektakla **National Treasure**. Disney je najel scenarista Gregoryja Poirierja, ki naj bi na svetlo spravil zgodbo, katere podrobnosti so velika skrivnost. Na režiserskem stolu bo znova sedel Jon Turteltaub, ki je režiral tudi prvi film. *National Treasure* z Nicolasom Cageom, Seanom Beanom, Diane Kruger, Justinom Barthom in Jonom Voightom je v kinematografih prisluzil 347,5 milijonov dolarjev, zato je nadaljevanje snemanja le še vprašanje časa. Kljub dobremu zaslužku še ni znano, ali bodo člani stare igralske zasedbe nastopili v nadaljevanju filma.

Igralec **Brendon Fraser** je v Šanghaju novinarjem zaupal, da je že pripravljen scenarij za tretji del filmskega serijala *The Mummy*. Igralec je dejal, da informacije sicer ne more uradno potrditi, kljub temu pa pričakuje, da bo del filma posnet v Aziji. Poleg njega so v filmih *Mumija* in *Mumija se vrača* zaigrali Rachel Weisz, John Hannah, Arnold Vosloo, Patricia Velasquez in The Rock. Fraser je tudi napovedal, da bo na Kitajskem z režiserjem Rogerjem Spottiswoodom posnel film *Children of Guangxi*. Zgodba je postavljena v Šanghaj leta 1937 in spremlja novinarja, ki od začetka ignorira japonsko invazijo na Kitajsko. Potem ko je bil navzoč pri masakru Kitajcev, poskuša rešiti 50 otrok. Scenarij je napisal Paul Haggis, med igralsko zasedbo pa bosta tudi kitajska igralca Chow Yun-Fat in Michelle Yeoh.

Britanski igralec Paul Bettany je postal eden vodilnih kandidatov za vlogo Batmanovega nasprotnika Jockerja v nadaljevanju filma *Batman Begins*. Režiser Christopher Nolan je namignil, v katero smer naj bi se razvijala zgodba: Batman dobi karto, ki jo je pustil novi kriminalci Jocker. Vlogo Jockerja v zgodnejši različici filma je odlično igral Jack Nicholson. V novem filmu bo Batmana znova igral Christian Bale, medtem ko se za negativca še vedno potegujejo Crispin Glover, Mark Hamill in avstralski igralec Lachy Hulme.

ELEKTROPROM

**EVJ
ELEKTROPROM d.o.o.**

Loke 22

1412 KISOVEC

tel.: 03 56 57 150

fax: 03 56 71 488

www.elektroprom.si

- ♦ projektiranje strojnih in elektro instalacij in geodetske storitve
- ♦ bar sedmica
- ♦ lokalna televizija ETV
- ♦ trgovina EVJ Center
- ♦ elektroinstalacije
- ♦ centralne kurjave, vodovod, plinske instalacije
- ♦ kabelsko komunikacijski sistemi
- ♦ grafitne ščetke
- ♦ tiskana vezja
- ♦ delovni stroji in nizke gradnje

PETEK

8.7.2005

Slovenija 1

6.50	TEDENSKI IZBOR
6.50	KULTURA
7.00	ODMEVI
7.35	PREVEČ BOGOV, KRATKI IGRANI FILM EBU (VPS 07.30)
7.50	NANDO, KRATKI DOKUMENTARNI FILM EBU (VPS 07.40)
8.05	ŽELVI OTOK, RISANA NANIZANKA, 10/26 (VPS 07.55)
8.30	SNOBS, AVSTRALSKA NADALJEVANKA, 10/26 (VPS 08.20)
8.50	TEDENSKI IZBOR
8.50	NA LINIJI: PETEK MATEVŽ, ODDAJA ZA MLADE A.ROZMAN ROZA-J.PERVANJE: VRTIČKARJE: KIHANJE, TV NADALJEVANKA MI SMO ... SLOVANI
10.05	KATASTROFA OB JERU KIVU, DOK. ODDAJA PRIJATELJ KITO, NIZOZEMSKA DOKUMENTARNA ODDAJA
12.15	OSMI DAN
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 13.00)
13.15	TEDENSKI IZBOR
13.15	OBZORJA DUHA
13.45	DUHOVNI UTRIP
14.05	ETIOPIJA, OAZA NEDOTAKNJENOSTI, POTOPIS
15.00	POROČILA, PROMET (VPS 15.00)
15.05	MOSTOVI - HIDAK (VPS 15.05)
15.40	TIMOTJE HODI V ŠOLO, RISANA NANIZANKA, 14/26 (VPS 15.40)
16.05	IZ POPOTNE TORBE: MOKA (VPS 16.05)
16.25	SVET ŽIVALI, NEMŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 4/13 (VPS 16.25)
17.00	NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME (VPS 17.00)
17.30	VARUHI MAJEVSKIH TEMPLJEV, NEMŠKA DOKUMENTARNA ODDAJA (VPS 17.30)
18.30	ŽREBANJE DETELJICE (VPS 18.30)
18.40	LUKA IN LUČKA, RISANKA (VPS 18.40)
18.45	CELESTIN, RISANKA
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.35	VREME, MAGNET, ŠPORT
20.00	36. SLOVENSKI FESTIVAL DOMAČE ZABAVNE GLASBE "PTUJ 2005" (VPS 20.00)
22.00	ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME (VPS 22.00)
22.50	POLNOČNI KLUB (VPS 22.50)
0.05	PRAKSA, AMERIŠKA NANIZANKA, 8/22, PONOVITEV (VPS 00.05)
0.45	BRANE RONČEL IZZA ODRA, PONOVITEV
2.25	DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, PONOVITEV
3.20	TURISTIKA, PONOVITEV
3.40	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 03.25)
4.05	INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
10.00	OTROŠKI INFOKANAL
11.30	TV PRODAJA
12.00	ZABAVNI INFOKANAL
13.40	TV PRODAJA
14.15	GLASNIK, ODDAJA TV MARIBOR (VPS 14.25)
14.55	TEDENSKI IZBOR
14.55	ŠTAFA Mladosti
15.40	SREČA IN KLEPETALNICE, NEMŠKI FILM (VPS 15.40)
17.10	DRUGA GODBA 2005: DJ...LIMADY TOUNKARA, KONCERT
18.25	MOSTOVI - HIDAK, PONOVITEV
19.00	RT PREŽIVETJA, ANGLEŠKA NADALJEVANKA, 1/8, PONOVITEV (VPS 19.00)
19.55	RIM: ATLETIKA - ZLATA LIGA, PRENOS (VPS 19.55)
23.00	SLOVENSKI MAGAZIN - DOLENJSKA (VPS 23.05)
23.25	SIMPSONOVI, AMERIŠKA RISANA NANIZANKA, 19/22 (VPS 23.35)
23.55	POLICIST IZ BUENOS AIRESA, ARGENTINSKI FILM (VPS 00.10)
1.30	KAMORIST, ITALIJANSKI FILM, PONOVITEV (VPS 01.45)
4.20	INFOKANAL

Kanal A

9.05	TV prodaja
9.30	Domače kraljestvo, 3. sezona, ponovitev 14. dela ameriške humoristične nanizanke
10.00	Obalna straža na kolesih, ponovitev ameriške nanizanke
10.50	E+, ponovitev
12.50	TV prodaja

13.20	Domače kraljestvo, 3. sezona, 15. del ameriške humoristične nanizanke
13.50	Mladi nemirni, 4. sezona, 184. del ameriške nadaljevanke
14.45	Vsi moji otroci, 2. sezona, 79. del ameriške nadaljevanke
15.35	TV prodaja
16.05	Obalna straža na kolesih, ameriška nanizanka
16.05	Raymonda imajo vsi rad, 2. sezona, 13. del ameriške humoristične nanizanke
17.30	Mladi zdravniki, 2. sezona, 14. del ameriške humoristične nanizanke
18.00	E+
20.00	Komedija: Trije lopovi in potepin, ameriški film
21.45	Midve z mamo, 3. sezona, 10. del ameriške nanizanke
22.40	Ženske zadeve, 1. sezona, 12. del ameriške nanizanke
23.35	Ruby Wax, pogovorna oddaja
0.15	E+, ponovitev

Pop TV

6.55	24UR, ponovitev
7.55	Sedma nebesa, 7. sezona, ponovitev, 7. dela ameriške nanizanke
8.45	Pet skrivnosti, ponovitev 102. dela mehiške nad.
9.40	Zastavljeno srce, ponovitev 73. dela venezuelske nadaljevanke
10.30	TV prodaja
11.00	Srčna dama, ponovitev 99. dela mehiške nad.
11.50	Srčna ljubezen, ponovitev 71. dela venezuelske nadaljevanke
12.45	Na kraju zločina: Miami, 2. sezona, ponovitev 23. dela ameriške nanizanke
13.40	TV prodaja
14.10	Sedma nebesa, 7. sezona, 8. del ameriške naniz.
15.00	Prava ljubezen, 72. del venezuelske nad.
15.55	Srčna dama, 100. del mehiške nadaljevanke
16.55	Zastavljeno srce, 74. del venezuelske nad.
17.55	24UR - vreme
18.00	Pet skrivnosti, 103. del mehiške nadaljevanke
19.00	24UR
20.00	Akcija: Hitrost 2, ameriški film
22.15	Pod lupo pravice, 1. sezona, 17. del am. naniz.
23.10	XXL premiere
23.15	Prijatelj, 9. sezona, 7. del ameriške humoristične nanizanke
23.45	Seks v mestu, 6. sezona, 9. del ameriške nanizanke
0.15	Cyberjack, ameriški film
2.00	24UR, ponovitev
3.00	Nočna panorama

Prva TV

05.30	TV prodaja
06.15	The Best Off
06.30	TV prodaja
07.00	Yu-Gi-Oh, risana serija
07.30	Tri v vrsto
07.45	Spomin
08.00	TV prodaja
08.30	Tri v vrsto
08.45	Spomin
09.00	Yu-Gi-Oh, risana serija
09.25	Spomin
09.45	Tri v vrsto
10.00	Prva prebere prva
10.05	TV prodaja
10.25	Sto izlozb, sto strasti, 467. del ital. telenovele
11.00	Čarovnije, 94. del italijanske serije
11.55	Adijo pamet, kontaktna oddaja
12.50	TV prodaja
13.15	Tri v vrsto
13.25	TV prodaja
13.50	Alo, alo, 16. del angleške serije
14.25	Vikarka iz Dibleya, 5. del angleške serije
14.55	Črni gad, 5. del angleške serije
15.25	Hotel poldruga zvezdica, 5. del angleške serije
16.00	Gospod Bean, 16. del angleške serije
16.30	Skozi ključavnico, pogovorna oddaja
17.10	Yu-Gi-Oh, risana serija
17.35	Sto izlozb, sto strasti, 468. del ital. telenovele
18.05	Čarovnije, 95. del italijanske serije
19.00	Adijo pamet, kontaktna oddaja
19.55	Plemeniti komentar
20.00	Policist s petelinjega vrha, 12. del srbske nanizanke
21.00	101 skandal Hollywooda, razvedrila oddaja
21.50	Resnične zgodbe - v iskanju pravice, ameriška serija 15. del
22.45	Okrožje Columbia, 11/10. del ameriške naniz.
23.35	Glinasti golobi, am. kriminalna komedija, 1998
01.25	Policist s petelinjega vrha, 12. del srbske naniz.
02.25	101 skandal Hollywooda, razvedrila oddaja
02.20	Resnične zgodbe - v iskanju pravice, am. serija
03.15	Okrožje Columbia, 11/10. del ameriške naniz.

TevePika

6.00	TV prodaja
6.30	Posebna oddaja pred MMS-om, 3 del, pon
7.30	Aruna, dr. alternativne medicine, 5 del., pon
08.00	A TO JE TO, poučno zabavna oddaja z Rezo, pon
8.30	TV prodaja
9.00	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
09.30	TV prodaja
9.45	Nase Rastline, Arboretum, pon
10.00	Za vas in mesto, z Milanom Skledarjem, oddaja o kmetijstvu, pon
11.00	TV prodaja
11.00	Razgledovanja, potopisna reportaža, pon
13.00	Glasbeni Mozaik
15.00	Slovenska glasbena lestvica, pon
16.00	Na piki, aktualna pogovorna oddaja
17.00	Sijaj, pon
17.30	Zrela leta z Melanijo Šter, pon
18.00	A TO JE TO, poučno zabavna oddaja z Rezo, pon
18.30	Kulturne drobtinice, 80. rojstni dan Cirila Zlobca, pon
19.00	TV prodaja
20.00	Evropski večeri z Lojzotom Petreltom, gost: violinist, Miha Pogačnik, prvič
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.30	Štiri tačke, oddaja o hišnih ljubljenčih, pon
23.00	Predah v gibanju, gostja: Ajda Kalan, pon
00.00	TV prodaja
00.30	Glasbeni mozaik

SOBOTA,

9.7.2005

Slovenija 1

6.20	TEDENSKI IZBOR
6.20	KULTURA
6.30	ODMEVI
7.00	ZGODBE IZ ŠKOLJKE: ČISTO PRAVI GUSAR, MLADINSKA NADALJEVANKA, 1/5 (VPS 08.20)
7.50	IZ POPOTNE TORBE: MOKA
8.15	KINO KEKEC: JANKO IN METKA, AMERIŠKI FILM (VPS 08.20)
9.40	POLJE, KDO BO TEBE LJUBIL, ODDAJA TV MARIBOR, 2. DEL (VPS 09.40)
10.45	POLNOČNI KLUB, PONOVITEV
12.00	TEDENSKI IZBOR
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 13.00)
13.20	S POTI PO BRAZILIJU, DOKUMENTARNA ODDAJA TV MARIBOR (VPS 13.10)
13.50	TURISTIKA, PONOVITEV
14.10	SLOVENSKI UTRINKI, ODDAJA MADŽARSKE TV (VPS 14.05)
14.35	MALI MENIH, NEMŠKA NADALJEVANKA, 2/15, PONOVITEV
15.25	MALA ZVEZDNICA SHIRLEY TEMPLE, AMERIŠKI FILM (VPS 15.25)
17.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 17.00)
17.15	OZARE (VPS 17.15)
17.25	SOŽITJA, SVETOVALNA ODDAJA TV MARIBOR (VPS 17.25)
18.40	PRIHAJA NODI, RISANKA (VPS 18.40)
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.25	UTRIP
19.40	VREME
19.45	ŠPORT
20.00	ČOKOLADNE SANJE, HUMORISTIČNA NADALJEVANKA, 2/10, PONOVITEV (VPS 20.00)
20.30	VELIKA IMENA MALEGA EKRANA: MILANKA BAVCON IN BORUT MENCINGER (VPS 20.35)
21.25	PO SVETU NAOKOLI, NEMŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 1/8 (VPS 21.35)
22.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 22.05)
22.30	BRIGADA, RUSKA NADALJEVANKA, 1/15 (VPS 22.40)
23.25	VROČA VEČERJA, AMERIŠKI FILM, PONOVITEV (VPS 23.30)
1.00	PRAKSA, AMERIŠKA NANIZANKA, 9/22, PONOVITEV (VPS 01.05)
1.40	DNEVNIK, VREME, ŠPORT, PONOVITEV
2.20	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 02.25)
2.45	INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
8.00	TV PRODAJA
8.30	INFOKANAL

9.30	TV PRODAJA
10.30	INFOKANAL
11.20	TV PRODAJA
12.05	TEDENSKI IZBOR
12.05	NIKIJE V AFRIKI, NEMŠKI FILM
14.20	36. SLOVENSKI FESTIVAL DOMAČE ZABAVNE GLASBE "PTUJ 2005"
16.10	KOLESARSKI FESTIVAL, REPORTAŽA IZ LJUBLJANE
16.55	VELENJE: SMUČARSKI SKOKI - POLETNI CELINSKI POKAL, PRENOS (VPS 16.55)
20.00	BIRD, AMERIŠKI FILM, PONOVITEV (VPS 20.00)
22.35	RT PREŽIVETJA, ANGLEŠKA NADALJEVANKA, 5/8 (VPS 22.35)
23.25	HITLER IN BORMANN, ANGLEŠKA DOKUMENTARNA ODDAJA, PONOVITEV (VPS 23.25)
0.15	DRUGA GODBA 2005: DANYEL WARO, KONCERT (VPS 00.15)
1.35	INFOKANAL

Kanal A

9.10	TV prodaja
9.40	Vsi moji otroci, 2. sezona, ponovitev 75. dela ameriške nadaljevanke
10.30	Vsi moji otroci, 2. sezona, ponovitev 76. dela ameriške nadaljevanke
11.20	Vsi moji otroci, 2. sezona, ponovitev 77. dela ameriške nadaljevanke
12.10	Vsi moji otroci, 2. sezona, ponovitev 78. dela ameriške nadaljevanke
13.00	Vsi moji otroci, 2. sezona, ponovitev 79. dela ameriške nadaljevanke
13.50	Dannyjeve zvezde
14.50	Temni konj, ameriški film
16.35	Umor, je napisala, 3. sezona, ameriška naniz.
17.30	Linda Green, 1. sezona, 8. del angleške humoristične nanizanke
18.00	E+
20.00	Kriminalka: Dvojni pregon, ameriški film
21.40	Las Vegas, 1. sezona, 14. del ameriške naniz.
22.35	Nevarna privlačnost, kanadski film
0.20	Dannyjeve zvezde, ponovitev

Pop TV

7.30	TV prodaja
8.00	Ringa-Raja:
8.00	Moj prijatelj Roki, sinhronizirana risana serija
8.20	Katka in Orbi, sinhronizirana risana serija
8.40	Zelenjčki, sinhronizirana risana serija
9.20	Mala Kitty, sinhronizirana risana serija
9.40	Aladin, sinhronizirani risani film
10.40	Tom in Jerry, risana serija
11.00	Lepo je biti milijonar, ponovitev
12.25	Finske zgodbe, dokumentarna serija
12.55	Diagnoza: umor, 7. sezona, ameriška nanizanka
13.55	Formula 1, prenos treninga
15.05	Mestece za vedno, 2. sezona, 14. del ameriške nanizanke
16.10	Močno zdravilo, 5. sezona, 3. del ameriške nanizanke
17.15	24UR - vreme
17.20	Anine sanje, ameriški film
19.00	24UR
20.00	Filmski hit: Najini mostovi, ameriški film
22.30	Prava stvar, ameriški film
0.45	Razred leta e61, ameriški film
2.35	24UR, ponovitev
3.35	Nočna panorama

Prva TV

07.50	Yu-Gi-Oh, risana serija
08.35	Čarovnije, 91. del italijanske serije
09.25	Čarovnije, 92. del italijanske serije
10.20	Čarovnije, 93. del italijanske serije
11.10	Čarovnije, 94. del italijanske serije
12.05	Čarovnije, 95. del italijanske serije
13.00	TV prodaja
13.15	Ena na ena, ponovitev
14.05	Prestizno, ekskluzivno, ponovitev
14.35	To je Bush, 5. del ameriške serije
15.05	Adijo pamet, kontaktna oddaja
16.00	Barabe in princeze, 8. del hrvaške serije
16.30	Sanje sveta, 13. del italijanske mini serije
17.00	Ljubzenske prevare, 8. del
17.45	101 zgodba Hollywooda
18.35	Dobro je biti ..., razvedrila oddaja
19.00	Adijo pamet, kontaktna oddaja
20.00	Pogajalec, ameriška akcijska drama (1998)
22.30	Strah X, ameriški thriller (2003)
00.10	Reporter X
00.40	Pogajalec, ameriška akcijska drama (1998)
03.10	Strah X, ameriški thriller (2003)
04.50	Reporter X

TevePika

07.30	Tv Prodaja
08.00	Navigator, pon
08.30	Vandrovček, folklorna skupina Sava Kranj, pon
09.00	Tv Prodaja
09.30	Zrela leta z Melanijo Šter, pon
10.00	To morate vedeti! Slopak, pon
11.00	Zdravilni gaj Tunjice, pon
11.30	Klepč z jasnovidko Maručo, pon
12.00	Evropski večeri z Lojzeto Petretom, gost: violinist, Miha Pogačnik, pon
13.30	Glasbeni mozaik
16.30	Jana, oddaja o sončni strani življenja, drugačne podčrtnice, pon
17.00	A TO JE TO, poučno zabavna oddaja z Rezo, pon
17.30	To morate vedeti! Podčrtnice v termah Olimia
18.00	Slovenija Open 2005, prvič
19.30	Rad igram nogomet, pon
20.00	Na obisku - Dolenja Trebuša, prvič
20.30	IN LINE - oddaja o in line hokeju, prvič
21.00	Sijaj
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.30	Živeti zdravo, Algea, pon
23.00	Posebna oddaja pred MMS-om, 3 del, pon
00.30	Tv Prodaja
01.00	Glasbeni mozaik

NEDELJA,

10.7.2005

Slovenija 1

7.30	ŽIV ŽAV: TIMOTEJ HODI V ŠOLO, RISANA NANIŽANKA, 26., ZADNJA EPIZODA; SNORČKI, RISANA NANIŽANKA, 2/13; MALI LETEČI MEDVEDKI, 1/12 (VPS 07.30)
9.50	POMAĞAJMO SI, ODDAJA TV KOPER-CAPODISTRIA (VPS 09.55)
10.20	SALVISTOSNI KONCERT OB 105. OBLJETNICI PAPIRNIŠKEGA PIHALNEGA ORKESTRA VEVČE, 1/2 (VPS 10.25)
10.50	OD SRCA, AVSTRALSKA POLJUDNOZNANSTVENA SERIJA, 4., ZADNJI DEL (VPS 10.55)
11.20	OZARE, PONOVIČ (VPS 11.25)
11.25	OBZORJA DUHA (VPS 11.25)
12.00	LUJDE IN ZEMLJA, ODDAJA TV MARIBOR (VPS 12.00)
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 13.00)
13.10	PRI JOŽOVCU Z NATALIJO, PON. (VPS 13.10)
14.10	TEDENSKI IZBOR
14.10	IGRE BREZ MEJA: VUZENICA (VPS 14.10)
15.30	NIKOLI OB DESETH - LARA BARUCA (VPS 15.30)
16.30	TURISTIKA
17.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 17.00)
17.10	HRI-BAR, PONOVIČ (VPS 17.20)
18.15	SLOVENSKI OLIMPIJCI: VINKO JELOVAC - KOŠARKA (VPS 18.15)
18.25	ŽREBANJE LOTA (VPS 18.25)
18.40	HOPLA, RISANKA (VPS 18.40)
18.45	ČARLI IN MIMO, RISANKA
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.25	ZRCALO TEDNA
19.45	ŠPORT
20.00	100 LET SLOVENSKEGA FILMA: TISTEGA LEPEGA DNE, SLOVENSKI ČB FILM (VPS 20.00)
21.25	VEČERNI GOST: JANEZ LOTRIČ (VPS 21.25)
22.20	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 22.25)
22.45	PREŠTEVANJE UR, AMERIŠKI ČB FILM (VPS 22.50)
0.00	PRAKSA, AMERIŠKA NANIŽANKA, 10/22, PONOVIČ (VPS 00.00)
0.40	DNEVNIK, VREME, ŠPORT, PONOVIČ
1.20	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 01.25)
1.50	INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
8.10	TV PRODAJA
8.55	VELIKA IMENA MALEGA EKRANA: MILANKA BAYCON IN BORUT MENCINGER, PONOVIČ
9.55	26. MEDNARODNI MLADINSKI PEVSKI FESTIVAL CELJE 2005, 5/7 (VPS 09.55)
10.15	MLADI VIRTUOZI: PIANIST MIHA HAAS (VPS 10.15)
10.55	LUZERN: SVETOVNI POKAL V VESLANJU, PRENOS (VPS 10.55)
12.00	ATLETIKA - ZLATA LIGA, POSNETEK IZ RIMA (VPS 12.00)

13.25	LUZERN: SVETOVNI POKAL V VESLANJU, PRENOS (VPS 13.25)
15.15	KOLESARSKA DIRKA PO FRANCII, 9. ETAPA, PRENOS (VPS 15.15)
17.30	KRANJ: SMUČARSKI SKOKI - POLETNI CELINSKI POKAL, PRENOS (VPS 17.30)
19.30	RALLY MARIBOR 2005, POSNETEK (VPS 19.30)
20.00	ISKANJE IZGUBLJENEGA FARAONA, FRANCOŠKA DOKUMENTARNA ODDAJA (VPS 20.00)
20.55	NAŠE SKRIVNO ŽIVLJENJE, AVSTRALSKA NADALJEVANKA, 13/22 (VPS 20.55)
21.45	UMETNOST GLASBE IN PLESA: NOČ ČAJKOVŠKEGA - WALDBHNE, KONCERT BERLINSKIH FILHARMONIKOV (VPS 21.45)
23.25	SMUČARSKI SKOKI - POLETNI CELINSKI POKAL, POSNETEK IZ KRANJA
1.30	INFOKANAL

Kanal A

9.10	TV prodaja
9.40	MLADI IN NEMIRI, 4. sezona, pon. 180. dela am. nad.
10.30	MLADI IN NEMIRI, 4. sezona, pon. 181. dela am. nad.
11.20	MLADI IN NEMIRI, 4. sezona, pon. 182. dela am. nad.
12.10	MLADI IN NEMIRI, 4. sezona, pon. 183. dela am. nad.
13.00	MLADI IN NEMIRI, 4. sezona, pon. 184. dela am. nad.
13.50	Dannyjeve zvezde
14.50	Vetrovna reka, ameriški film
16.35	Umor, je napisala, 3. sezona, ameriška naniz.
17.30	Linda Green, 1. sezona, 9. del an. hum. naniz.
18.00	E+
20.00	Družinski film: Trije mošje in mala dama, am film
21.50	Znova na prostosti, 2. sezona, 2. del am. naniz.
22.45	Navigator
23.15	Zmagovalci, ameriški film
0.55	Dannyjeve zvezde, ponovitev

Pop TV

7.30	TV prodaja
8.00	Ringa-Raja:
8.00	Rudijevo moštvo, sinhronizirana risana serija
8.25	Action Man, sinhronizirana risana serija
8.50	Ogleda družina, sinhronizirana risana serija
9.00	Grof Monte Cristo, sinhronizirani risani film
9.55	Super punce, sinhronizirana risana serija
10.20	Transformerji, sinhronizirana risana serija
10.50	Tom in Jerry, risana serija
11.00	Lepo je biti milijonar, ponovitev
12.35	Diagnoza: umor, 7. sezona, ameriška nanizanka
13.30	Formula 1, prenos dirke za VN Velike Britanije
16.00	Ta čudežni svet, dokumentarna oddaja
16.35	Radovedna Nancy, ameriški film
18.15	24UR - vreme
18.20	Entrada - kuhinje Latinske Amerike, dokumentarna oddaja
19.00	24UR
20.00	Nedeljski film: Može časti, ameriški film
22.25	Vrhunci Velike nagrade Velike Britanije
22.40	Dobri fantje, ameriški film
1.10	24UR, ponovitev
2.10	Nočna panorama

Prva TV

07.30	Yu-Gi-Oh, risana serija
08.40	Digimoni risana serija
09.35	Otroško nedeljsko dopoldne, kontaktna oddaja
11.35	TV prodaja
11.50	Skozi ključavnico, ponovitev
12.30	Alo, alo, 15. del angleške serije
13.00	Vikarka iz Dibleya, 5. del angleške serije
13.30	Črni gad, 5. del angleške serije
14.00	Hotel poldruga zvezdica, 5. del angleške serije
14.35	Gospod Bean, 16. del angleške serije
15.05	Adiljo pamet, kontaktna oddaja
16.05	Rock Otoček, reportaža
16.35	Vajenec pri Donaldu Trumpu, ameriška resničnostna serija
17.20	Strah X, ameriški thriller (2003)
19.00	Adiljo pamet, kontaktna oddaja
20.00	Skréc (Scratch) ameriški dokumentarni film
21.40	Znani in zanimivi
22.20	Vajenec pri Donaldu Trumpu, am. resničnostna serija
23.10	Dobro je biti ..., razvedrilna oddaja
23.35	Skréc, ameriški dokumentarni film
01.15	Znani in zanimivi
01.45	Vajenec pri Donaldu Trumpu, ameriška resničnostna serija
02.35	Dobro je biti ..., razvedrilna oddaja

TevePika

09.00	Poslovni studio, dnevno informat. oddaja, pon
09.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon

10.00	Poslovni studio, dnevno informat. oddaja, pon
10.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
11.00	Za vas in mesto, z Milanom Skledarjem, oddaja o kmetijstvu
12.00	Zrela leta z Melanijo Šter, pon
12.30	Razgledovanja, potopisna reportaža, pon
13.00	V harmoniji z naravo, pon
13.30	A TO JE TO, poučno zabavna oddaja z Rezo, pon
14.00	Tv Prodaja
14.30	Tam kjer je veselje doma
15.00	Evropski večeri z Lojzeto Petretom, gost: violinist, Miha Pogačnik, pon
16.30	Živeti zdravo, Algea, pon
17.00	Državno prvenstvo 2005, prvič
18.30	Naš vrt, svetovalna oddaja za vrtnikarje, prvič
19.00	Na obisku v dolini Trebuša, pon
19.30	Jana, oddaja o sončni strani življenja, Osteoporoza, pon
20.00	Slovenska glasbena lestvica
21.00	Vandrovček, tamburaška skupina Kašarij, prvič
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.30	To morate vedeti! Slopak, pon
23.30	Tv družba z Mariom, pon
00.30	Glasbeni mozaik

PONEDELJEK,

11.7.2005

Slovenija 1

7.00	TEDENSKI IZBOR
7.00	UTRIP
7.15	ZRCALO TEDNA
7.35	PODGANA NA KROVU, KRATKI IGRANI FILM EBU (VPS 07.35)
7.50	PRIPRAVLJENA ALI NE, KRATKI DOKUMENTARNI FILM EBU (VPS 07.50)
8.05	ŽELVI OTOK, RISANA NANIŽ. 11/26 (VPS 08.05)
8.25	SNOBS, AVSTRALSKA NADALJEVANKA, 11/26 (VPS 08.25)
8.50	TEDENSKI IZBOR
8.50	IZ POPOTNE TORBE: MOKA
9.10	SVET ŽIVALI, NEMŠKA DOK. SERIJA, 4/13
9.40	A.ROZMAN ROZA-J.PERVANJE: VRTIČKARI: TRAVA, TV NADALJEVANKA
10.10	IGRE BREZ MEJA: VUZENICA
11.30	NIKOLI OB DESETH - LARA BARUCA
12.30	TURISTIKA
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 13.00)
13.15	TEDENSKI IZBOR
13.15	SLOVENSKI OLIMPIJCI: VINKO JELOVAC - KOŠARKA HRI-BAR
14.20	PO SVETU NAOKOLI, NEMŠKA DOK. SERIJA, 1/8
15.00	POROČILA, PROMET (VPS 15.00)
15.05	DOBER DAN, KOROŠKA (VPS 15.10)
15.40	TELEBAKRI, OTROŠKA NANIŽANKA, 45., ZADNJA EPIZODA (VPS 15.45)
16.05	RISANKA (VPS 16.20)
16.15	RADOVEDNI TAČEK: ZAKLAD (VPS 16.05)
16.30	BINE: ZOB, LUTKOVNO-IGRANA NANIŽANKA ZA OTROKE, 6/14 (VPS 16.30)
17.00	NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME (VPS 17.00)
17.35	NARAVA NIGELA MARVENA, AMERIŠKA POLJUDNOZNANSTVENA SERIJA, 1/4 (VPS 17.30)
18.25	ŽREBANJE 3X3 PLUS 6 (VPS 18.25)
18.40	CVETKA IN ZVONČEK, RISANKA (VPS 18.40)
18.45	OČI IN SINE, RISANKA
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.35	VREME, MAGNET, ŠPORT
20.00	MALI MENI, NEMŠKA NADALJEVANKA, 3/15 (VPS 20.00)
20.45	RDEČE POLETJE, FRANCOŠKA NAD., 2/10 (VPS 20.45)
21.35	100 LET SLOVENSKEGA FILMA: KOŠTRUN, KRATKI IGRANI FILM (VPS 21.40)
22.00	ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME (VPS 22.00)
22.50	PICCOLO MONDO ANTICO, ITALIJANSKA NADALJEVANKA, 1/2 (VPS 22.50)
0.30	PRAKSA, AMERIŠKA NANIŽANKA, 11/22, PONOVIČ (VPS 00.25)
1.10	DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, PONOVIČ
2.05	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 02.05)
2.35	INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
10.00	OTROŠKI INFOKANAL
11.30	TV PRODAJA
12.00	ZABAVNI INFOKANAL
13.00	TV PRODAJA
13.35	TEDENSKI IZBOR

13.35	SLOVENSKI MAGAZIN - DOLENJSKA UMETNOST GLASBE IN PLESA: NOČ ČAJKOVŠKEGA - WALDBHNE, KONCERT BERLINSKIH FILHARMONIKOV
14.00	ISKANJE IZGUBLJENEGA FARAONA, FRANCOŠKA DOKUMENTARNA ODDAJA
15.45	TURISTIKA
16.35	DOBER DAN, KOROŠKA
17.00	VOOVE, AMERIŠKA NADALJEVANKA, 2., ZADNJI DEL (VPS 17.30)
17.30	BREZ SRAMU, ANGLEŠKA NADALJEVANKA, 6/7, PONOVIČ (VPS 19.00)
19.00	OBLJUBE IN IZDAJE, ANGLEŠKA DOKUMENTARNA ODDAJA, PONOVIČ (VPS 20.00)
20.55	STUDIO CITY (VPS 20.55)
21.55	AMERIŠKA KRPANKA: SANJE IN PESMI ZLAHTNE STAROSTI, GLASBENI DOKUMENTAREC, 3. DEL (VPS 21.55)
22.55	BRANE RONČEL IZZA ODRU (VPS 22.55)
0.20	POŠTAR VEDNO ZVONI DVAKRAT, AMERIŠKI FILM, PONOVIČ (VPS 00.20)
2.20	INFOKANAL

Kanal A

9.05	TV prodaja
9.30	Domače kraljestvo, 3. sezona, ponovitev 15. dela ameriške humoristične nanizanke
10.00	Obalna straža na kolesih, ponovitev am. naniz.
10.50	E+, ponovitev
12.50	TV prodaja
13.20	Domače kraljestvo, 3. sezona, 16. del ameriške humoristične nanizanke
13.50	MLADI IN NEMIRI, 4. sezona, 185. del ameriške nad.
14.45	Vsi moji otroci, 2. sezona, 80. del ameriške nad.
15.35	TV prodaja
16.05	Obalna straža na kolesih, ameriška nanizanka
17.00	Raymonda imajo vsi radi, 2. sezona, 14. del ameriške humoristične nanizanke
17.30	MLADI ZDRAVNIKI, 2. sezona, 15. del ameriške humoristične nanizanke
18.00	E+
20.00	Filmski ciklus - Tommy Lee Jones: Vulkan, ameriški film
21.50	Zvezdna vrata, 3. sezona, 21. del ameriške naniz.
22.45	Seinfeld, 5. sezona, 13. del ameriške humoristične nanizanke
23.15	Ta nora služba, 1. sezona, 2. del ameriške humoristične nanizanke
23.45	Caroline v vsemestu, 2. sezona, 12. del ameriške humoristične nanizanke
0.15	E+, ponovitev

Pop TV

6.55	24UR, ponovitev
7.55	Sedma nebesa, 7. sezona, ponovitev 8. dela ameriške nanizanke
8.45	Pet skrivnosti, ponovitev 103. dela mehiške nad.
9.40	Zastavljeno srce, ponovitev 74. dela venezuelske nadaljevanke
10.30	TV prodaja
11.00	Srčna dama, ponovitev 100. dela mehiške nad.
11.50	Prava ljubezen, ponovitev 72. dela venezuelske nadaljevanke
12.45	Diagnoza: umor, ponovitev ameriške nanizanke
13.40	TV prodaja
14.10	Sedma nebesa, 7. sezona, 9. del ameriške naniz.
15.00	Prava ljubezen, 73. del venezuelske nad
15.55	Srčna damamor, 101. del mehiške nadaljevanke
16.55	Zastavljeno srce, 75. del venezuelske nadaljevanke
17.55	24UR - vreme
18.00	Pet skrivnosti, 104. del mehiške nadaljevanke
19.00	24UR
20.00	XXL ponedeljek: Butec in butec, ameriški film
21.55	Providence, 4. sezona, 21. del ameriške nanizanke
22.50	XXL premiere
22.55	Teksaški mož postave, 5. sezona, 4. del ameriške nanizanke
23.50	Prijatelj, 9. sezona, 8. del ameriške humoristične nanizanke
0.20	Seks v mestu, 6. sezona, 10. del ameriške nanizanke
0.50	24UR, ponovitev
1.50	Nočna panorama

Prva TV

05.30	TV prodaja
06.15	The Best Off
06.30	TV prodaja
07.00	Yu-Gi-Oh, risana serija
07.30	Tril v vrsto
07.45	Spomin

08.00	TV prodaja
08.30	Tri v vrsto
08.45	Spomin
09.00	Yu-Gi-Oh, risana serija
09.25	Spomin
09.45	Tri v vrsto
10.00	Prva prebere prva
10.05	TV prodaja
10.25	Sto izlozb, sto strasti, 468. del ital. telenovele
11.00	Čarovnije, 95. del italijanske serije
11.55	Adijo pamet, kontaktna oddaja
12.50	TV prodaja
13.15	Tri v vrsto
13.25	Spomin
13.35	TV prodaja
14.05	Okrožje Columbia, II/10. del ameriške naniz.
14.50	Škreč, ameriški dokumentarni film
16.30	Znani in zanimivi, razvedrilna oddaja
17.10	Yu-Gi-Oh, risana serija
17.35	Sto izlozb, sto strasti, 469. del ital. telenovele
18.05	Čarovnije, 96. del italijanske serije
19.00	Adijo pamet, kontaktna oddaja
19.55	Plemeniti komentar
20.00	Ljubezne igre, an. romantična drama (1998)
22.10	Dobro je biti ..., razvedrilna oddaja
22.40	Urška sov
23.40	Ljubezne igre, an. romantična drama (1998)
01.50	Dobro je biti ..., razvedrilna oddaja
02.20	Urška sov

TevePika

06.00	Tv Prodaja
06.30	Vize iz domače skrinje, pon
08.30	Tv Prodaja
09.00	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
09.30	Živeti zdravo, Algea, pon
10.00	Na obisku v dolini Trebuša, pon
10.30	Klepet z jasnovidko Maruco, pon
11.00	Razgledovanja, potopisna reportaža
11.30	Zrela leta z Melanijo Šter, pon
12.00	Vandrovček, tamburaška skupina Kašarji, pon
12.30	Drom pot, prvič
13.00	Tv prodaja
13.30	Rad igram nogomet, pon
14.00	Glasbeni Mozaik
15.30	Za vas in mesto, z Milanom Skledarjem, oddaja o kmetijstvu, pon
16.30	Slovenija Open 2005, pon
18.00	Naš vrt, svetovalna oddaja za vrtničarje, pon
18.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, živo
19.00	Kulturne drobtinice, 26 grafičnih bianale, prvič
19.30	A TO JE TO, poučno zabavna oddaja z Rezo, ponovitev
20.00	Na piki, aktualna pogovorna oddaja, zakaj beremo rumeno, gost: Tomaž Perovič
21.00	jana, oddaja o sončni strani življenja, odnosi, komunikacija
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
23.00	E+
00.30	Evropski večeri z Lojzetom Petretom, gost: violinist, Miha Pogacnik, pon
02.00	Tv Prodaja
02.30	Glasbeni mozaik

TOREK,

12.7.2005

Slovenija 1

6.50	TEDENSKI IZBOR
6.50	KULTURA
7.00	ODMEVI
7.35	DOLGA POT V ŠOLO, KRATKI IGRANI FILM EBU (VPS 07.35)
7.50	KANE IN ALLU, KRATKI DOKUMENTARNI FILM EBU (VPS 07.50)
8.05	ŽELVJI OTOK, RISANA NANIZANKA, 12/26 (VPS 08.00)
8.30	SNOBS, AVSTRALSKA NADALJEVANJA, 12/26 (VPS 08.25)
8.50	TEDENSKI IZBOR
8.50	BINE: ZOB, LUTKOVNO-IGRANA NANIZANKA ZA OTROKE, 6/14
9.10	CEDRIK, RISANA NANIZANKA, 24/52
9.25	ZGODBE IZ ŠKOLJE: ČISTO PRAVI GUSAR, MLADINSKA NADALJEVANJA, 2/5
10.10	A.ROZMAN ROZA-J.PERVANJE: VRTIČKARJI: OKTOBERFEST, TV NADALJEVANJA
10.40	SOŽITJA, SVETOVNA ODGAJA TV MARIBOR
11.55	PRI JOŽOVCU Z NATALIJO
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 13.00)
13.25	TEDENSKI IZBOR

13.25	VELIKA IMENA MALEGA EKRANA: MILANKA BAVCON IN BORUT MENCINGER
14.20	ČOKOLADNE SANJE, HUMORISTIČNA NADALJEVANJA, 2/10
15.00	POROČILA, PROMET (VPS 15.00)
15.05	MOSTOVI - HIDAK: POTEKANJA - BARANGOLJŠOK (VPS 15.10)
15.40	ZMAJSKE ZGODBE, RISANA NANIZANKA, 15/25 (VPS 15.45)
16.05	ZMAJČEK, RISANA NANIZANKA, 3/13 (VPS 16.10)
16.30	ZLATKO ZAKLADKO: NA TRAVNIH POD VREMŠČICO (VPS 16.35)
17.00	NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME (VPS 17.00)
17.35	STEKLO IN JANTAR NOVEGA MESTA, DOKUMENTARNA ODGAJA (VPS 17.30)
18.05	MI SMO ... ITALIJANI (VPS 18.05)
18.40	SIBIRSKA LJUDSKE PRAVLJICE, RISANKA (VPS 18.40)
18.45	LEON IN BUČI, RISANKA
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.35	VREME, MAGNET, ŠPORT
20.00	POD ŽAROMETOM (VPS 20.00)
21.00	ETIPIJA, IZGUBLJENO KRALJSTVO, POTOPIS (VPS 21.00)
22.00	ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME (VPS 22.00)
22.50	MAOVA FOTOGRAFA, FRANCOŠKA DOKUMENTARNA ODGAJA (VPS 22.50)
23.40	STEKLO IN JANTAR NOVEGA MESTA, DOKUMENTARNA ODGAJA, PONOVITEV
0.10	PRAKSA, AMERIŠKA NANIZANKA, 12/22, PONOVITEV (VPS 00.10)
0.50	DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, PONOVITEV
1.45	POD ŽAROMETOM, PONOVITEV
2.35	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 02.35)
3.00	INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
10.00	OTROŠKI INFOKANAL
11.00	TV PRODAJA
11.30	ZABAVNI INFOKANAL
12.30	TV PRODAJA
13.05	AMERIŠKA KRPANKA: SANJE IN PESMI
14.15	ŽLAHTNE STAROSTI, GLASBENI DOKUMENTAREC, 3. DEL, PONOVITEV
15.15	STUDIO CITY, PONOVITEV
17.30	KOLESARSKA DIRKA PO FRANCIJI, 10. ETAPA, PRENOS (VPS 15.15)
17.30	SLOVENSKE UTRINKI, ODDAJA MADŽARSKE TV, PONOVITEV
18.00	MOSTOVI - HIDAK: POTEKANJA - BARANGOLJŠOK, PONOVITEV
18.35	ŽELJKO KOZINC: DEČEK Z MIŠKAMI, TV IGRA (VPS 18.35)
19.40	VIZUM ZA PRIHODNOST, BOSANSKA HUMORISTIČNA NADALJEVANJA, 14/20 (VPS 19.40)
20.35	DANE ZAJC: GRMAČE, TV PRIREDBA GLEDALIŠKE PREDSTAVE SNG DRAMA LJUBLJANA (VPS 20.35)
22.15	PISMA V VETRU, IRANSKI FILM (VPS 22.15)
23.30	NA LINIJI: PETEK MATEVŽ, ODDAJA ZA MLADE, PONOVITEV
0.15	INFOKANAL

Kanal A

9.05	TV prodaja
9.30	Domače kraljestvo, 3. sezona, ponovitev 16. dela ameriške humoristične nanizanke
10.00	Obalna straža na kolesih, pon. ameriške naniz.
10.50	E+, ponovitev
12.50	TV prodaja
13.20	Domače kraljestvo, 3. sezona, 17. del ameriške humoristične nanizanke
13.50	Mladi in nemirni, 4. sezona, 186. del ameriške nadaljevanke
14.45	Vsi moji otroci, 2. sezona, 81. del ameriške nadaljevanke
15.35	TV prodaja
16.05	Obalna straža na kolesih, ameriška nanizanka
17.00	Raymonda imajo vsi radi, 2. sezona, 15. del ameriške humoristične nanizanke
17.30	Mladi zdravniki, 2. sezona, 16. del ameriške humoristične nanizanke
18.00	E+
20.00	Akcija: Sedmerica najslabih, ameriški film
21.40	Zvezdna vrata, 3. sezona, 22. del ameriške nanizanke
22.35	Seinfeld, 5. sezona, 14. del ameriške humoristične nanizanke
23.05	Ta nora služba, 1. sezona, 3. del ameriške humoristične nanizanke
23.35	Caroline v velemestu, 2. sezona, 13. del ameriške humoristične nanizanke
0.05	E+, ponovitev

Pop TV

6.55	24UR, ponovitev
7.55	Sedma nebesa, 7. sezona, ponovitev 9. dela ameriške nanizanke
8.45	Pet skrivnosti, ponovitev 104. dela mehiške nadaljevanke
9.40	Zastavljeno srce, ponovitev 75. dela venezuelske nadaljevanke
10.30	TV prodaja
11.00	Srčna dama, ponovitev 101. dela mehiške nadaljevanke
11.50	Prava ljubezen, ponovitev 73. dela venezuelske nadaljevanke
12.45	Providence, 4. sezona, ponovitev 21. dela ameriške nanizanke
13.40	Tv prodaja
14.10	Sedma nebesa, 7. sezona, 10. del ameriške nanizanke
15.00	Prava ljubezen, 74. del venezuelske nadaljevanke
15.55	Srčna dama, 102. del mehiške nadaljevanke
16.55	Zastavljeno srce, 76. del venezuelske nadaljevanke
17.55	24UR - vreme
18.00	Pet skrivnosti, 105. del mehiške nadaljevanke
19.00	24UR
20.00	Preverjeno
20.45	Življenjska zgodba: Torki z Morriejem, ameriški film
22.25	XXL premiere
22.30	Teksaški mož postave, 5. sezona, 5. del ameriške nanizanke
23.25	Prijatelji, 9. sezona, 9. del ameriške humoristične nanizanke
23.55	Seks v mestu, 6. sezona, 11. del ameriške nanizanke
0.25	24UR, ponovitev
1.25	Nočna panorama

Prva TV

05.30	TV prodaja
06.15	The Best Off
06.30	Tv prodaja
07.00	Yu-Gi-Oh, risana serija
07.30	Tri v vrsto
07.45	Spomin
08.00	TV prodaja
08.30	Tri v vrsto
08.45	Spomin
09.00	Yu-Gi-Oh, risana serija
09.25	Spomin
09.45	Tri v vrsto
10.00	Prva prebere prva
10.05	Tv prodaja
10.25	Sto izlozb, sto strasti, 469. del italijanske telenovele
11.00	Čarovnije, 96. del italijanske serije
11.55	Adijo pamet, kontaktna oddaja
12.50	TV prodaja
13.15	Tri v vrsto
13.25	TV prodaja
13.40	Urška sov, ponovitev
14.40	Ljubezne igre, an. romantična drama (1998)
16.45	Dobro je biti ..., razvedrilna oddaja
17.10	Yu-Gi-Oh, risana serija
17.35	Sto izlozb, sto strasti, 470. del ital. telenovele
18.05	Čarovnije, 97. del italijanske serije
19.00	Adijo pamet, kontaktna oddaja
19.55	Plemeniti komentar
20.00	Barabe in princeze, 9. del hrvaške serije
20.35	To je moj Bush, 6. del ameriške serije
21.00	Sanje sveta, 14. del italijanske mini serije
21.35	Ljubezne prevare, 9. del ameriške resničnostne serije
22.25	Na moj način, pogovorna oddaja s Sašo Gerdej
23.25	Barabe in princeze, 9. del hrvaške serije
00.00	To je moj Bush, 6. del ameriške serije
00.30	Sanje sveta, 14. del italijanske mini serije
01.05	Ljubezne prevare, 9. del ameriške resničnostne serije
01.55	Na moj način, pogovorna oddaja s Sašo Gerdej

TevePika

6.00	Tv Prodaja
6.30	Za vas in mesto, z Milanom Skledarjem, oddaja o kmetijstvu, pon
7.30	Razgledovanja, potopisna reportaža, pon
8.00	Vandrovček, tamburaška skupina Kašarji, pon
8.30	Tv Prodaja
9.00	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
9.30	Sijaj, pon
10.00	Samozdravilna energetska metoda Rudija Klarica, prvič
10.30	IN LINE - oddaja o in line hokeju, pon
11.00	Evropski večeri z Lojzetom Petretom, gost: violinist, Miha Pogacnik, pon

12.30	Kulturne drobtinice, 26 grafičnih bianale, pon
13.00	To morate vedeti! Slopak, pon
14.00	Glasbeni Mozaik
15.00	Tv Prodaja
16.00	Slovenska glasbena lestvica, pon
17.00	Idea tour, prvič
17.30	Rad igram nogomet, prvič
18.00	V harmoniji z naravo, prvič
18.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja
19.00	Na piki, aktualna pogovorna oddaja, zakaj beremo rumeno, gost: Tomaž Perovič
20.00	Do zdravia tudi tako, inovacije v zdravju, živo
21.00	Odbojka na mivki, Siemens masters 2005, Portorož, prvič
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
23.00	Naš vrt, svetovalna oddaja za vrtničarje, pon
23.30	Vize iz domače skrinje, pon
01.00	Tv Prodaja
01.30	Glasbeni mozaik

SREDA,

13.7.2005

Slovenija 1

6.50	TEDENSKI IZBOR
6.50	KULTURA
7.00	ODMEVI
7.35	IGRA, KRATKI IGRANI FILM EBU (VPS 07.35)
7.50	KAROLEK, KRATKI DOKUMENTARNI FILM EBU (VPS 07.50)
8.05	ŽELVJI OTOK, RISANA NANIZANKA, 13/26 (VPS 08.05)
8.25	SNOBS, AVSTRALSKA NADALJEVANJA, 13/26 (VPS 08.25)
8.50	TEDENSKI IZBOR
8.50	NAUČIMO SE PESMICO Z MELITO OSOJNIK: POMLADNE GOSLI
9.00	ZMAJČEK, RISANA NANIZANKA, 3/13
9.25	ZLATKO ZAKLADKO: NA TRAVNIH POD VREMŠČICO
9.50	A.ROZMAN ROZA-J.PERVANJE: VRTIČKARJI: VOLUHAR, TV NADALJEVANJA
10.20	VARUHI MAJEVSKIH TEMPLJEV, NEMŠKA DOKUMENTARNA ODGAJA
11.20	OSAT, NEMŠKI FILM
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 13.00)
13.25	TEDENSKI IZBOR
13.25	NEKAJ MINUT ZA DOMAČO GLASBO
13.35	LJUDJE IN ZEMLJA, ODDAJA TV MARIBOR
14.25	OD SRCA, AVSTRALSKA POLJUDNOZNANSTVENA SERIJA, 4., ZADNJI DEL
15.00	POROČILA, PROMET (VPS 15.00)
15.05	MOSTOVI - HIDAK: MOJ GOST, MOJA GOSTJA ... - VEND... GEM ... (VPS 15.05)
15.40	SNOČKI, RISANA NANIZANKA, 2/13 (VPS 15.40)
16.00	POD KLOBUKOM (VPS 16.05)
16.40	SKIP IN SKIT, RISANA NANIZANKA, 8/26 (VPS 16.40)
17.00	NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME (VPS 17.00)
17.25	SVETLOBA TEMNIH OBRAZOV, DOKUMENTARNA ODGAJA (VPS 17.30)
18.20	TURISTIKA (VPS 18.20)
18.40	ŽREBANJE ASTRA (VPS 18.40)
18.45	BINKO, RISANKA (VPS 18.45)
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.35	VREME, MAGNET, ŠPORT
20.00	SEDMI PEČAT: NENAVADEN ROP, ŠPANSKI FILM (VPS 20.00)
21.25	MUZEJ ZAHTEVA, SLOVENSKE KRATKI DOKUMENTARNI FILM (VPS 21.25)
22.00	ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME (VPS 22.00)
22.55	PLATFORMA: BENEŠKI BIENALE (VPS 22.55)
23.25	DRAGO JANČAR: VELIKI BRIJANTNI VALČEK, TV PRIREDBA PREDSTAVE SNG DRAMA LJUBLJANA (VPS 23.25)
2.10	PRAKSA, AMERIŠKA NANIZANKA, 13/22, PONOVITEV (VPS 02.10)
2.50	DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, PONOVITEV
3.45	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 03.45)
4.05	SVETLOBA TEMNIH OBRAZOV, DOKUMENTARNA ODGAJA, PONOVITEV
5.05	INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
10.00	OTROŠKI INFOKANAL
11.00	TV PRODAJA
11.30	ZABAVNI INFOKANAL

12.45	TV prodaja
13.20	EVROPSKI MAGAZIN, ODDAJA TV MARIBOR (VPS 13.20)
13.55	DRUGA GODBA 2005: DANYEL WARO, KONCERT, PONOVITEV
15.15	KOLESARSKA DIRKA PO FRANCIJI, 11. ETAPA, PRENOS (VPS 15.15)
17.30	VIZUM ZA PRIHODNOST, BOSANSKA HUMORISTIČNA NADALJEVANKA, 14/20, PON.
18.20	MOSTOVI - HIDAK: MOJ GOST, MOJA GOSTJA ... - VEND... GEM ... PONOVITEV
18.55	24. AMERIŠKA NADALJEVANKA, 5/24, PON.
19.55	NOVA GORICA: NOGOMET, PRVO PREDKOLO LIGE PRVAKOV, PRVA TEKMA: HIT GORICA - TIRANA, PRENOS (VPS 20.00)
22.00	ČUDNA NEDOLŽNOST, FRANCOŠKI KOPRODUKCIJSKI ČB FILM, PON. (VPS 23.00)
0.05	INFOKANAL

Kanal A

9.05	TV prodaja
9.30	Domace kraljestvo, 3. sezona, ponovitev 17. dela ameriške humoristične nanizanke
10.00	Obalna straža na kolesih, ponovitev am. naniz. E+, ponovitev
10.50	TV prodaja
12.50	Domace kraljestvo, 3. sezona, 18. del ameriške humoristične nanizanke
13.50	Mladi in nemiri, 4. sezona, 187. del ameriške nadaljevanke
14.45	Vsi moji otroci, 2. sezona, 82. del ameriške nad.
15.35	TV prodaja
16.05	Obalna straža na kolesih, ameriška nanizanka
17.00	Raymonda imajo vsi radi, 2. sezona, 16. del ameriške humoristične nanizanke
17.30	Mladi zdravniki, 2. sezona, 17. del ameriške humoristične nanizanke
18.00	E+
20.00	Hollywood zaupno, 3. del ameriške dok. serije
20.55	Pravi seks v pravem mestu: New York, 3. del ameriške dokumentarne serije
21.45	Zvezdna vrata, 4. sezona, 1. del ameriške naniz.
22.40	Seinfeld, 5. sezona, 15. del ameriške humoristične nanizanke
23.10	Ta nora služba, 1. sezona, 4. del ameriške humoristične nanizanke
23.40	Caroline v velemestu, 2. sezona, 14. del ameriške humoristične nanizanke
0.10	E+, ponovitev

Pop TV

6.55	24UR, ponovitev
7.55	Sedma nebesa, 7. sezona, ponovitev 10. dela ameriške nanizanke
8.45	Pet skrivnosti, pon. 105. dela mehiške nad.
9.40	Zastavljeno srce, pon. 76. dela venezuelske nad.
10.30	TV prodaja
11.00	Srčna dama, ponovitev 102. dela mehiške nad.
11.50	Prava ljubezen, ponovitev 74. dela venezuelske nadaljevanke
12.45	Preverjeno, ponovitev
13.40	TV prodaja
14.10	Sedma nebesa, 7. sezona, 11. del ameriške naniz.
15.00	Prava ljubezen, 75. del venezuelske nad
15.55	Srčna dama, 103. del mehiške nadaljevanke
16.55	Zastavljeno srce, 77. del venezuelske nad
17.55	24UR - vreme
18.00	Pet skrivnosti, 106. del mehiške nadaljevanke
19.00	24UR
20.00	TV kriminalka: Preprosta resnica, ameriški film
21.45	Hitri Edl, 9. del angleško-ameriške nanizanke
22.40	XXL premiere
22.45	Teksaški mož postave, 5. sezona, 6. del am. naniz.
23.40	Prijatelj, 9. sezona, 10. del am. humoristične naniz.
0.10	Seks v mestu, 6. sezona, 12. del ameriške naniz.
0.40	24UR, ponovitev
1.40	Nočna panorama

Prva TV

05.30	TV prodaja
06.15	The Best Off
06.30	TV prodaja
07.00	Yu-Gi-Oh, risana serija
07.30	Tri v vrsto
07.45	Spomin
08.00	TV prodaja
08.30	Tri v vrsto
08.45	Spomin
09.00	Yu-Gi-Oh, risana serija
09.25	Spomin
09.45	Tri v vrsto
10.00	Prva prebere prva
10.05	TV prodaja
10.25	Sto izlozb, sto strasti, 470. del italijanske telenovele
11.00	Čarovnije, 97. del italijanske serije

11.55	Adijo pamet, kontaktna oddaja
12.50	TV prodaja
13.15	Tri v vrsto
13.30	Spomin
13.50	TV prodaja
14.10	Barabe in princeze, 9. del hrvaške serije
14.45	Na moj način, pogovorna oddaja s Sašo Gerdej
15.50	Ljubezenske prevare, 9. del am.resničnostne serije
16.45	To je moj Bush, 6. del ameriške serije
17.10	Yu-Gi-Oh, risana serija
17.35	Sto izlozb, sto strasti, 471. del ital. telenovele
18.05	Čarovnije, 98. del italijanske serije
19.00	Adijo pamet, kontaktna oddaja
19.55	Plemeniti komentar
20.00	Ena na ena, pogovorna oddaja
21.00	Vajenec pri Donaldu Trumpu, ameriška resničnostna serija
21.55	Prestizno, ekskluzivno, razvedrilna oddaja
22.30	Kitajska jurišna enota, Hong hongška akcija
00.15	Ena na ena, pogovorna oddaja
01.15	Vajenec pri Donaldu Trumpu, ameriška resničnostna serija
02.05	Prestizno, ekskluzivno, razvedrilna oddaja
02.35	Kitajska jurišna enota, Hong hongška akcija

TevePika

6.00	Tv Prodaja
6.30	Rad igram nogomet, pon
7.00	Na piki, aktualna pogovorna oddaja
08.00	A TO JE TO, poučno zabavna oddaja z Rezo, pon
8.30	Tv Prodaja
9.00	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
9.30	To morate vedeti! Podtinec v termah Olimpia, pon
10.00	Naš vrt, svetovalna oddaja za vrtnikarje, pon
10.30	Jana, oddaja o sončni strani življenja, odnosi, komunikacija
11.00	Za vas in mesto, z Milanom Skledarjem, oddaja o kmetijstvu, pon
12.00	Na piki, aktualna pogovorna oddaja, zakaj beremo rumeno, gost: Tomaž Perovič
13.00	Posebna oddaja pred MMS-om, 4 del, prvič
14.30	Glasbeni Mozaik
15.30	Državno prvenstvo 2005, pon
17.00	Razgledovanja, potopisna reportaža, prvič
17.30	Kulturne drobtinice, ženitna mešetarka na studentcu, prvič
18.00	Do zdravja tudi tako, Studio Ank, prvič
18.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja
19.00	Slovenska glasbenica, pon
20.00	Vodič po podjetništvu, prvič
20.30	Sijaj
21.00	Živeti zdravo, zniževanje maščob v krvi
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
23.00	Preverjeno POP TV
23.45	Odbojka na mivki, Siemens masters 2005, Portorož, pon
00.15	Tv Prodaja
00.30	Glasbeni mozaik

ČETRTEK,

14.7.2005

Slovenija 1

6.50	TEDENSKI IZBOR
7.50	KULTURA
8.00	ODMEVI
7.35	REEM JE SAMA, KRATKI IGRANI FILM EBU (VPS 07.35)
7.50	MOJA NOVA PRIJATELJICA, KRATKI DOKUMENTARNI FILM EBU (VPS 07.50)
8.05	ŽELVIJ OTOK, RISANA NANIZANKA, 14/26 (VPS 08.05)
8.25	SNOBS, AVSTRALSKA NAD., 14/26 (VPS 08.25)
8.50	TEDENSKI IZBOR
8.50	SKIP IN SKIT, RISANA NANIZANKA, 8/26
9.05	RISANKA
9.15	POD KLOBUKOM
9.50	A.ROZMAN ROZA-J. PERVANJE: VRTIKARJI: ZLOČINCI, TV NADALJEVANKA
10.20	POD ŽAROMETOM
11.10	MATJAZ KMECL: MUTASTI BRATJE, TV PRIREDBA PREDSTAVE SLOVENSKEGA STALNEGA GLEDALIŠČA V TRSTU
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 13.00)
13.25	TEDENSKI IZBOR
13.25	VEČERNI GOST: JANEZ LOTRIČ
14.15	VIDEOPIŠMA: IVANA IN SENAD
14.40	PESEM KAMNA: KRAŠKI KAMNOLOMI, DOKUMENTARNA ODDAJA TV KOPER-CAPODISTRIA (VPS 14.40)
15.00	POROČILA, PROMET (VPS 15.00)
15.05	MOSTOVI - HIDAK: POTEKANJA - BARANGOLJSOK (VPS 15.10)

15.40	CEDRIK, RISANA NANIZANKA, 28/52 (VPS 15.45)
15.50	RISANKA
16.05	TEKMA Z VOZIČKI, KRATKI IGRANI FILM EBU, PONOVITEV (VPS 16.05)
16.20	ENAJSTA SOLA: BAZEN, ODDAJA ZA RADOVEDNEŽE, PONOVITEV (VPS 16.20)
17.00	NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME (VPS 17.00)
17.30	JASNO IN GLASNO: LEPOTA S POPRAVKI, KONTAKTNA ODDAJA, PONOVITEV (VPS 17.30)
18.20	DUHOVNI UTRIP, PONOVITEV (VPS 18.20)
18.40	MOJSTER MIHA, RISANKA (VPS 18.40)
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.35	VREME, MAGNET, ŠPORT
20.00	TEDENSKI IZBOR
21.00	OSMI DAN (VPS 21.00)
21.30	KNJIGA MENE BRIGA - FRANCE PREŠEREN: POEZIJE, PONOVITEV (VPS 21.30)
22.00	ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME (VPS 22.00)
22.50	GLASBENI VEČER
23.35	SLOVENSKI GLASBENI DNEVI 2005: ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE, KARMEN PEČAR IN ANTON KOLAR - Č. SOJAR VOGLAR, N. FIRŠT (VPS 22.50)
0.25	GLASBENA ODDAJA
1.00	PRAKSA, AMERIŠKA NANIZANKA, 14/22, PONOVITEV (VPS 00.25)
2.05	DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, PON.
2.55	TEDENSKI IZBOR
3.20	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 02.55)
	INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
10.00	OTROŠKI INFOKANAL
11.30	TV PRODAJA
12.00	ZABAVNI INFOKANAL
12.50	TV PRODAJA
13.25	TEDENSKI IZBOR
13.25	POMAGAJMO SI, ODDAJA TV KOPER-CAPODISTRIA
13.55	SLAVNOSTNI KONCERT OB 105. OBLETNICI PAPIRNIŠKEGA PIHALNEGA ORKESTRA VEČJE, 1/2
14.25	SIMPSONOVI, AMERIŠKA RISANA NANIZ. 19/22
14.45	SLOVENSKI MAGAZIN - DOLENJSKA
15.15	KOLESARSKA DIRKA PO FRANCIJI, 12. ETAPA, PRENOS (VPS 15.15)
17.25	NEZNOSNA LAHKOST FOTOGRAFIRANJA: FOTO/PHOTO JOCO ŽNIDARŠIČ, DOKUMENTARNI PORTRET, PON. (VPS 17.25)
18.25	MOSTOVI - HIDAK: POTEKANJA - BARANGOLJSOK, PONOVITEV UJETNIK, ANGLEŠKA NANIZANKA, 13/17 (VPS 19.00)
19.00	OPERNO POLETJE - W. A. MOZART: ČAROBNA PIŠČAL, POSNETEK OPERE IZ COVENT GARDNA (VPS 20.00)
22.55	NAPREJ, FINSKA DRAMA (VPS 22.55)
0.20	JASNO IN GLASNO: LEPOTA S POPRAVKI, KONTAKTNA ODDAJA, PONOVITEV
1.10	V LETU S 13 MESECI, NEMŠKI FILM, PONOVITEV (VPS 01.10)
3.15	INFOKANAL

Kanal A

9.05	TV prodaja
9.30	Domace kraljestvo, 3. sezona, ponovitev 18. dela ameriške humoristične nanizanke
10.00	Obalna straža na kolesih, ponovitev am. naniz. E+, ponovitev
10.50	TV prodaja
12.50	Domace kraljestvo, 3. sezona, 19. del ameriške humoristične nanizanke
13.50	Mladi in nemiri, 4. sezona, 188. del ameriške nad.
14.45	Vsi moji otroci, 2. sezona, 83. del ameriške nad.
15.35	TV prodaja
16.05	Obalna straža na kolesih, ameriška nanizanka
17.00	Raymonda imajo vsi radi, 2. sezona, 17. del ameriške humoristične nanizanke
17.30	Mladi zdravniki, 2. sezona, 18. del ameriške humoristične nanizanke
18.00	E+
20.00	Krimik: Ugrabljeni študenti, ameriški film
21.40	Ljubezen v laseh, 2. sezona, 7. del angleške nad.
22.40	Sreča, 2. sezona, 2. del an. humoristične naniz.
23.20	Navigator, ponovitev
23.50	Ruby Wax, pogovorna oddaja
0.30	E+, ponovitev

Pop TV

6.55	24UR, ponovitev
7.55	Sedma nebesa, 7. sezona, pon. 11. dela am. naniz.
8.45	Pet skrivnosti, pon. 106. dela mehiške nad.
9.40	Zastavljeno srce, pon. 77. dela venezuelske nad.

10.30	TV prodaja
11.00	Srčna dama, ponovitev 103. dela mehiške nad.
11.50	Prava ljubezen, pon. 75. dela venezuelske nad.
12.45	Hitri Edl, ponovitev 9. dela an.-am. naniz.
13.40	TV prodaja
14.10	Sedma nebesa, 7. sezona, 12. del ameriške naniz.
15.00	Srčna dama, 104. del mehiške nadaljevanke
15.55	Zastavljeno srce, 78. del venezuelske nad.
17.55	24UR - vreme
18.00	Pet skrivnosti, 107. del mehiške nadaljevanke
19.00	24UR
20.00	Romanca: Poletni ulov, ameriški film
21.50	Na kraju zločina: Miami, 2. sezona, zadnji del ameriške nanizanke
22.45	XXL premiere
22.50	Vražje neveste, dokumentarna serija
23.45	Prijatelj, 9. sezona, 11. del ameriške humoristične nanizanke
0.15	Seks v mestu, 6. sezona, 13. del ameriške naniz.
0.45	24UR, ponovitev
1.45	Nočna panorama

Prva

TV

05.30	TV prodaja
06.15	The Best Off
06.30	TV prodaja
07.00	Yu-Gi-Oh, risana serija
07.30	Tri v vrsto
07.45	Spomin
08.00	TV prodaja
08.30	Tri v vrsto
08.45	Spomin
09.00	Yu-Gi-Oh, risana serija
09.25	Spomin
09.45	Tri v vrsto
10.00	Prva prebere prva
10.05	TV prodaja
10.25	Sto izlozb, sto strasti, 471. del ital. telenovele
11.00	Čarovnije, 98. del italijanske serije
11.55	Adijo pamet, kontaktna oddaja
12.50	TV prodaja
13.15	Tri v vrsto
13.30	Spomin
13.45	TV prodaja
14.00	Ena na ena, ponovitev
14.50	Kitajska jurišna enota, Hong hongška akcija
16.30	Prestizno, ekskluzivno, razvedrilna oddaja
17.10	Yu-Gi-Oh, risana serija
17.35	Sto izlozb, sto strasti, 472. del ital. telenovele
18.00	Čarovnije, 99. del italijanske serije
19.00	Adijo pamet, kontaktna oddaja
19.55	Plemeniti komentar
20.00	Alo, alo, 17. del angleške serije
20.35	Vikarka iz Dibleya, 6. del angleške serije
21.05	Črni gad, 6. del angleške serije
21.35	Hotel poldruga zvezdica, 6. del angleške serije
22.10	Gospod Bean, 17. del angleške serije
22.40	Skozi ključavnico, pogovorna oddaja
23.30	Alo, alo, 17. del angleške serije
00.05	Vikarka iz Dibleya, 6. del angleške serije
00.35	Črni gad, 6. del angleške serije
01.05	Hotel poldruga zvezdica, 6. del angleške serije
01.40	Gospod Bean, 17. del angleške serije
02.10	Skozi ključavnico, pogovorna oddaja

TevePika

6.00	Tv Prodaja
6.30	Kulturne drobtinice, ženitna mešetarka na studentcu, pon
7.00	To morate vedeti! Slopak, pon
8.00	Sijaj, pon
8.30	Tv prodaja
9.00	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
9.30	Rad igram nogomet, pon
10.00	Na piki, aktualna pogovorna oddaja, zakaj beremo rumeno, gost: Tomaž Perovič
11.00	Slovenija Open 2005, pon
12.30	Samozdravilna energetska metoda Rudija Klarica, pon
13.00	Preverjeno POP TV
14.00	Glasbeni Mozaik
16.00	Odbojka na mivki, Siemens masters 2005, Portorož, pon
16.30	Do zdravja tudi tako, Studio Ank, pon
17.00	IN LINE - oddaja o in line hokeju, pon
17.30	Navigator, prvič
18.00	Avto šok, prvič
18.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja
19.00	Do zdravja tudi tako, inovacije v zdravju, pon
20.00	Uspešen obrtnik, prvič
20.30	A TO JE TO, poučno zabavna oddaja z Rezo, prvič
21.00	28. Festival melodije morja in sonca v živo iz Portoroža
23.00	24 UR, informativna oddaja
00.00	Poslovni studio, dnevno informat. oddaja, pon
00.30	Tv prodaja
01.00	Glasbeni Mozaik

PETEK

05.00	Z molitvijo v nov dan
05.10	Vreme, ceste, zamude vlakov
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Pričevalci vere
06.20	Prognostik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)
07.00	Zvonjenje
07.15	Bim-bam-bom
07.30	Poročila, prognostik, AMZS, osmrtnice, obvestila
08.00	Kmetijski nasvet
08.10	Turistične novice
08.30	Koledar prireditvev
08.45	Spominjamo se
09.00	Poročila
09.15	Napovednik
10.00	Poročila
11.00	Kratke novice, Vaša pesem
11.15	Knjižne minute (presoje)
12.00	Zvonjenje
12.05	Besede Matere Terezije
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Poročila, osmrtnice, obvestila
12.50	Iz žitnice slovenstva
13.00	Mali oglasi
14.00	Kratke novice
14.05	Napovednik
14.15	GV v etru
14.30	Kulturni utrinki
14.45	Komentar tedna
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.45	Koledar prireditvev
15.50	Pričevalci vere
17.00	Ob petkih pospravljamo podstrešje
18.00	Poročila, Vaša pesem
18.15	Spoznanje več - predsodek manj (dr. Drago Ocivrk)
19.00	Kratke novice
19.15	Napovednik
19.30	Za otroke
19.45	Sejalec seje besedo (ponov.)
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Iz Mohorjeve skrinje
21.15	Ponovitev Komentar tedna
21.30	Mozaik dneva
22.00	Klasična glasba
	Ponovitve:
23.00	Doživetja gora in narave
24.00	Srečno na poti
04.05	Spoznanje več - predsodek manj
04.40	Radio Vatikan

SOBOTA

05.00	Z molitvijo v nov dan
05.10	Vreme, ceste, zamude vlakov
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Pričevalci vere
06.20	Prognostik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)
07.00	Zvonjenje
07.30	Poročila, prognostik, AMZS, osmrtnice, obvestila
08.00	Naravoslovne zanimivosti
08.30	Koledar prireditvev
08.45	Spominjamo se
09.00	Sobotna iskrica
10.30	Poročila, Vaša pesem
11.00	Za življenje, danes in jutri: 1. Oddaja z Bogdanom Žoržem 2. Zakonska oddaja 3. Svet oblikuje mlade 4. Oddaja z Karlom Grzanom
12.00	Zvonjenje
12.05	Besede Matere Terezije
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Poročila, osmrtnice, obvestila

12.50	Iz žitnice slovenstva
13.00	Glasbena voščila
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.45	Koledar prireditvev
15.50	Pričevalci vere
16.00	Mali oglasi
17.00	Slovenec Slovenca vabi
18.00	Poročila, Vaša pesem
18.15	Naš gost
19.30	Poročila
19.45	Sejalec seje besedo (ponov.)
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Radijska molitev
21.00	Škofov nagovor pred nedeljo
21.15	Svetniški kandidati - škof Vovk
	Ponovitve:
22.00	Za življenje
23.00	Obala neznanega
24.00	Slovenec Slovenca vabi
04.40	Radio Vatikan

NEDELJA

05.00	Z molitvijo v nov dan
05.10	Vreme, ceste, zamude vlakov
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Pričevalci vere
06.20	Prognostik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)
07.00	Zvonjenje
07.15	Iz žitnice slovenstva
07.30	Poročila, prognostik, AMZS, osmrtnice, obvestila
08.00	Iz življenja vesoljne Cerkve
08.30	Koledar prireditvev
08.45	Spominjamo se
09.00	Prenos sv. Maše
10.00	Oznaniila
10.15	Graditelji slovenskega doma
11.00	Poročila, osmrtnice, obvestila
11.15	Kmetijska oddaja
12.00	Zvonjenje
12.05	Besede Matere Terezije
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Glasbena voščila
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.45	Koledar prireditvev
15.50	Pričevalci vere
16.00	Glasbena voščila
17.00	Slovenec po svetu in domovini
18.30	Sakralna glasba
19.30	Poročila
19.45	Škofov nagovor za nedeljo
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Obala neznanega - izzivi vere
21.30	Radijski roman
	Ponovitve:
22.00	Naš gost
23.00	Graditelji
23.45	Svetniški kandidati
00.30	Iz življenja vesoljne Cerkve
04.40	Radio Vatikan

PONEDELJEK

05.00	Z molitvijo v nov dan
05.10	Vreme, ceste, zamude vlakov
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Pričevalci vere
06.20	Prognostik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)
07.00	Zvonjenje
07.15	Bim-bam-bom
07.30	Poročila, prognostik, AMZS, osmrtnice, obvestila
08.00	Kmetijski nasvet
08.10	Kratka kateheza
08.30	Koledar prireditvev
08.45	Spominjamo se
09.00	Poročila
09.15	Napovednik
10.00	Poročila
11.00	Kratke novice, Vaša pesem
12.00	Zvonjenje
12.05	Besede Matere Terezije
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Poročila, osmrtnice, obvestila
12.50	Iz žitnice slovenstva

13.00	Mali oglasi
13.30	Stare, ma lepe
14.00	Kratke novice
14.05	Napovednik
14.15	GV v etru
14.30	Kulturni utrinki
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.45	Koledar prireditvev
15.50	Pričevalci vere
17.00	1. Zdravstvena 2. Svetloba in sence 3. Pravne zagate 4. Aktualno
18.00	Poročila, Vaša pesem
18.15	Glasovanje za Vašo pesem
19.00	Kratke novice
19.15	Napovednik
19.30	Za otroke
19.45	Sejalec seje besedo (ponov.)
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Prijatelji radia Ognjišče
21.30	Mozaik dneva
22.00	Zanimivosti nočnega neba (1.), Prijatelji radia Ognjišče II. (2. - 5.)
	Ponovitve:
23.00	Sakralna glasba
24.00	Slovenec po svetu in domovini
04.40	Radio Vatikan

TOREK

05.00	Z molitvijo v nov dan
05.10	Vreme, ceste, zamude vlakov
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Pričevalci vere
06.20	Prognostik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)
07.00	Zvonjenje
07.15	Bim-bam-bom
07.30	Poročila, prognostik, AMZS, osmrtnice, obvestila
08.00	Kmetijski nasvet
08.10	Predstavljamo vam
08.30	Koledar prireditvev
08.45	Spominjamo se
09.00	Poročila
09.15	Napovednik
10.00	Poročila
11.00	Kratke novice, Vaša pesem
12.00	Zvonjenje
12.05	Besede Matere Terezije
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Poročila, osmrtnice, obvestila
12.50	Iz žitnice slovenstva
13.00	Mali oglasi
13.30	Skriti zaklad (1., 3.), Gradimo odprto družbo (2., 4.)
14.00	Kratke novice
14.05	Napovednik
14.15	GV v etru
14.30	Kulturni utrinki
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.45	Koledar prireditvev
15.50	Pričevalci vere
16.00	Glasbena voščila
17.00	Šport na Radiju Ognjišče I.
18.00	Poročila, Vaša pesem
18.15	Šport na Radiju Ognjišče II.
19.00	Kratke novice
19.15	Napovednik
19.30	Za otroke
19.45	Sejalec seje besedo (ponov.)
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Luč v temi (1.), Juretov večer (2., 4., 5.), Vstani in hodi (3.)
21.30	Mozaik dneva
22.00	Sončna pesem
	Ponovitve:
23.00	Ponedeljekova 17.
24.00	Prijatelji radia Ognjišče
04.40	Radio Vatikan

SREDA

05.00	Z molitvijo v nov dan
05.10	Vreme, ceste, zamude vlakov
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Pričevalci vere
06.20	Prognostik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)

07.00	Zvonjenje
07.15	Bim-bam-bom
07.30	Poročila, prognostik, AMZS, osmrtnice, obvestila
08.00	Kmetijski nasvet
08.10	Sredini trn
08.30	Koledar prireditvev
08.45	Spominjamo se
09.00	Poročila
09.15	Napovednik
10.00	Poročila
10.15	Srečno na poti
11.00	Kratke novice, Vaša pesem
12.00	Zvonjenje
12.05	Besede Matere Terezije
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Poročila, osmrtnice, obvestila
12.50	Iz žitnice slovenstva
13.00	Zlati zvoki
14.00	Kratke novice
14.05	Napovednik
14.15	GV v etru
14.30	Kulturni utrinki
14.45	Sredini pogled v svet
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.45	Koledar prireditvev
15.50	Pričevalci vere
16.00	Mali oglasi
17.00	Pogovor o
18.00	Poročila, Vaša pesem
19.00	Kratke novice
19.15	Napovednik
19.30	Za otroke
19.45	Sejalec seje besedo (ponov.)
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Sveta vera bodi vam luč (radijska kateheza)
21.30	Mozaik dneva
22.00	Glasba z znamko
	Ponovitve:
23.00	Luč v temi (1.), Skriti zaklad (2., 4.), Vstani in hodi (3.)
24.00	Šport na Radiju Ognjišče
04.40	Radio Vatikan

ČETRTEK

05.00	Z molitvijo v nov dan
05.10	Vreme, ceste, zamude vlakov
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Pričevalci vere
06.20	Prognostik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)
07.00	Zvonjenje
07.15	Bim-bam-bom
07.30	Poročila, prognostik, AMZS, osmrtnice, obvestila
08.00	Kmetijski nasvet
08.10	Pod lipo domačo
08.30	Koledar prireditvev
08.45	Spominjamo se
09.00	Poročila
09.15	Napovednik
10.00	Poročila
10.15	Doživetja gora in narave
11.00	Kratke novice, Vaša pesem
12.00	Zvonjenje
12.05	Besede Matere Terezije
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Poročila, osmrtnice, obvestila
12.50	Iz žitnice slovenstva
13.00	Mali oglasi
14.00	Kratke novice
14.05	Napovednik
14.15	GV v etru
14.30	Kulturni utrinki
14.45	Komentar Družine
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.45	Koledar prireditvev
15.50	Pričevalci vere
16.00	Glasbena voščila
17.00	Oddaja KP studija
18.00	Poročila, Vaša pesem
18.15	Dijaska oddaja
19.00	Kratke novice
19.15	Napovednik
19.30	Za otroke
19.45	Sejalec seje besedo (ponov.)
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Karavana prijateljstva I.
21.30	Mozaik dneva
22.00	Karavana prijateljstva II.
	Ponovitve:
23.00	Pogovor o
24.00	Sveta vera bodi vam luč
04.40	Radio Vatikan

Esad Babačić

Letošnji finale Wimbledona je bil še bolj dolgočasen od prejšnjih dveh, saj je tudi tokrat kraljeval skoraj popolni Federer. Če smo se v devetdesetih zgrazali nad Samprasom, ki je bil vsaj tako dolgočasen kot njegova premoč nad konkurenco, kaj naj rečemo ob pojavi še bolj nedotakljivega šampiona? Staremu dobremu Patu se je tu in tam še zalomilo pa tudi Agassi in še kdo ga je vsake toliko nadigrall.

Teniški dolgčas

Pri Rogerju je težava v tem, da praktično ni človeka, ki bi se mu lahko mentalno vsaj približal; če vemo, da je bil letos temu še najbliže Ljubičić in da je pesek področje nekkih drugih fantov, ki na drugih podlagah skoraj izginejo, potem je zadeva precej kritična. Hrvat je nekaj mesecev sicer grozil Švicarju, a je nato povsem poniknil. In kralj te igre je ostal spet sam. Ljubičić nikakor ni mogel do zmage, pa če je igral še tako dobro. Vedno je bil prekratek za točko ali dve, včasih tudi več. To, kar se je zgodilo v finalu tega prestižnega turnirja, pa je bilo že preveč. Da je bil drugi igralec sveta tako nemočen proti številki ena, je skoraj neokusno. Roddick, ki je za vse druge pravi strup, je bil v finalu kot mladinec, ki je po naključju zašel na centralno igrišče; kar koli je poskusil, vse je bilo vnaprej obsojeno na propad. Na trenutke se je zdelo, kot da se Federer poigrava, hkrati pa pazi, da vse skupaj ne bi bilo preveč očitno. Tako lahko dobiti Wimbeldon je skoraj nespodobno, si je verjetno mislil med dolgimi menjavami, ki so bile ves čas pod popolnim nadzorom prvega loparja. Najbolj srhljiva pa je bila njegova vsemogočna lahkotnost, s katero se je loteval tudi najmočnejših forhendov svojega nasprotnika. Andy je bil tako ubog, da sem se vprašal, kako to, da je sploh prišel do tja. Največja težava je prav v tem, da ni nikogar več, ki bi lahko vsaj približno ogrozil

tega Švicarja. Če se vsi ustrašijo že Roddicka, kaj bi šele bilo, ko bi imeli nasproti švicarski stroj. Kot že rečeno, pa je Federer vsaj tako dolgočasen šampion, kot je bil Sampras, in nič čudnega ni, če se mnogim kolca po časih Mc Enroea in drugih šampionov, ki so poleg igre ponujali tudi človeški dotik. Genialni Američan je bil ves čas v sporu s celotnim svetom, pa je kljub temu z lahkoto pokoraval svetovno elito. Seveda ni osvojil toliko naslovov kot nekateri drugi, a je bil čisti užitek za gledalce. Seveda je tenis danes drugačen, koncentracija je veliko pomembnejša, napake pa so usodnejše kot nekoč. Tu preprosto ni časa za pogovore s sodniki in spogledovanje s publiko, tako kot je bilo to v navadi v se-

nis igra in ne samo mehanično nabijanje žogice z ene na drugo stran mreže. Neka dramaturgija pa že mora obstajati, da je vse skupaj podobno pravemu spopadu, ne pa da na prste ene roke preštejemo napake obeh igralcev, ki sta bolj podobna robotom. Čeprav je imel na drugi strani popolnega nasprotnika, bi lahko Američan pokazal tudi kakšen odmik od svoje standardne različice razbijaškega tenisa, v kateri ni kančka duhovitosti ali improvizacije. Na trenutke je bil Federer že tako predvidljiv, da se skoraj ni več premikal. Za nameček je tudi Andy precej enoličen fant, ki se skriva pod kapico kot kakšen turist, ki bo jutri tako ali tako odpotoval in mu zato ni treba preveč komunicirati. Po koncu

Na trenutke se je zdelo, kot da se Federer poigrava, hkrati pa pazi, da vse skupaj ne bi bilo preveč očitno. Tako lahko dobiti Wimbeldon je skoraj nespodobno, si je verjetno mislil med dolgimi menjavami, ki so bile ves čas pod popolnim nadzorom prvega loparja. Najbolj srhljiva pa je bila njegova vsemogočna lahkotnost ...

demdesetih in osemdesetih pa tudi še v devetdesetih letih. Poslednji Mohikanec je bil gotovo Ivanišević, ki je ujel še zadnji vlak in osvojil edini grand slam. Prav njegov primer pa kaže, koliko je treba plačati za slabšo psihično pripravo. Samo špekuliramo lahko o tem, koliko naslovov bi ostalo v vitrini neukročenega Dalmatinca, če bi bil za odtenek bolj "dolgočasen", kot je bil. A prav zaradi takšnih upornikov je bil te-

srečanja je bil sicer malce zgovornejši, a drugega razen ustaljenih fraz, ki jih poraženci servirajo boljšim od sebe, ni mogel izdaviti. Ko se pojavita takšna igralca, je skoraj nemogoče izbrati tistega, za katerega bi navijal. Priznati moram, da mi je bilo vseeno za oba, kar je dovolj hudo. Pa ne zato, ker bi bil v nedeljo popoldne posebej slabe volje. Pa tudi če bi bil. Onadva mi že ne bi pomagala, da bi si opomogel. Ni šans.

Prejšnji teden so za trenutek odložili delo stari antični bogovi in jo ucvrli pod Rožnik. V dvorano Tivoli so namreč prišli po enega najboljših slovenskih košarkarjev vseh časov Jureta Zdovca in ga odpeljali v večnost, nesmrtnost.

Poslovilna tekma Jureta Zdovca je bila zares mitološka. Zjutraj, 30. junija, je bilo na prodaj le še sedem kart, povpraševanje je bilo na vrhuncu, vsakdo bi si namreč želel videti košarkarske bogove – Divca, Kukoča, Rašo, Zdovca – še zadnjikrat, prvič, še enkrat. Režiser prireditve Matjaž Berger (na grbi ima tudi režisersko vlogo pri prireditvi ob stotem rojst-

Večer velikanov

nem dnevu legendarnega Leona Štuklja), ljubitelj športnih spektaklov, povezanosti športa in teatra ter neoklasicističnih podob, je v ohlapnem oblaku preverjal še zadnje podrobnosti. Za košarkarske bogove je namreč moralo biti do potankosti poskrbljeno.

Prvo dejanje

Hala Tivoli je bila sedem ur kasneje že slovesno odeta in nabito polna. Delegacija antičnih bogov se je uspešno posedla in vzela v roke blokce in pisala. Še zadnjič so morali pretresti in na kraju samem (v Zdovčevem drugem domu) preveriti vse tisto, kar naj bi Zdovca slednjič povzdignilo med nesmrtno. Izpod košatih brad so si nekaj brundali, dokaj nerazumljivo, njihovi pogledi pa so radovedno švigali na vse strani. Česa takega si niso predstavljali, pričakovali so namreč še en dolgočasen simpozij. Zdaj je Berger pritisnil na gumb. Predstava (inavguracija) se je lahko začela.

Drugo dejanje

Antično gledališče je bilo sicer nepokrito, a je modrina, ki je zajela še zadnjo poro dvorane Tivoli, pravzaprav odsevala prostran nebesni svod. Gimnasti so se razleteli po parketu in ga dokončno napolnili z močjo, ener-

gijo in motoriko, svetovno znani plesni par Škufca-Venturini pa je svetišču vdahnil še tisti kanček estetske dovršenosti, ki najboljše ločuje od povprečnih. Smetano od mlečne gladine ...

Tretje dejanje

Zdaj je zagrmelo! Vetrovi so podivjali! Vesoljni potop? Kje je Noe? Rožniku se je približevala najnevarnejša nevihta, "Oluja 2", strele so preskakovale druga drugo, v seštevku pa se je lahko temperatura Sonca že zdavnaj skrila pred temperaturo strele, ki je vse bolj pretila dvorani Tivoli. Srditemu bucanju je sledil odločilni strel strele, prek 30.000 voltov, ki je nenadoma predrla več hektolitrski tetrapak najbolj zgoščen smetane. Le-ta se je kot lava razli-

la proti osrednjemu prostoru. Medtem ko je košarkarska smetana polzela proti središču, je gromovit aplavz povzročil pravo vzmetenje. Dvorana je poskakovala (od navdušenja), delegacija bogov na tribuni pa si je radoživo izmenjevala "gimme five".

Četrto dejanje

Antično gledališče, imenovano Hala Tivoli, je bilo zdaj dokončno definirano: v središču pravokotni prostor "orkestre", nad katerim so se tako na levi kot na desni vile že doobra razgrete tribune gledalcev, tokrat obogatene z antičnimi bogovi, ki so si pravkar naročili kokice in pivo. Glavni spiker Esad Babajić je imel za nalogo le eno: zapolniti "orkestre" s čim več košarkarskimi bogovi. In za-

čelo se je kot v najboljših sanjah pred 16 ali 17 leti, ko sem bil s Franceljnom in očetom prvič na košarkarski tekmi v dvorani Tivoli in videl enega zadnjih klasičnih jugoslopadov med Olimpijo z Zdovcem, Hauptmanom, Tovornikom, Kotnikom, Bobanom Petrovičem in Zadrom z Vrankovičem in Komazecem.

Peto dejanje

BELI (Zdovčevi soigralci v jugoslovanski reprezentanci in tujini): Vlade Divac, Dino Rađa, Toni Kukoč, Stojko Vranković, Žarko Paspalj, Aleksandar Đorđević, Velimir Perasović, Predrag Danilović, Dejan Bodiroga, Zoran Čutura – še zadnji cvet jugoromantične košarke, okrepljen z grško in francosko legendo Giannakisom in Dacouryem. Trenerja Belih sta bila Obradović (19 lovorič; Zdovčev soigralec na OI '88, Igrah dobre volje in SP '90) in Ivković (20 lovorič; tisti, ki ga je leta 1989 vpoklical v člansko reprezentanco za EP v Zagrebu in ga izstrelil med nezamenljive). Aplavz se še ni podel, ko je Babajić pozval ZELENE (Zdovčevi soigralci pri Olimpiji): Dušana Hauptmana, Slavka Kotnika, Matjaža Tovornika, Petra Vilfana, Primoža Brezca, Bena Udriha, Raša Nesterovića, Marka Milića, Ša-

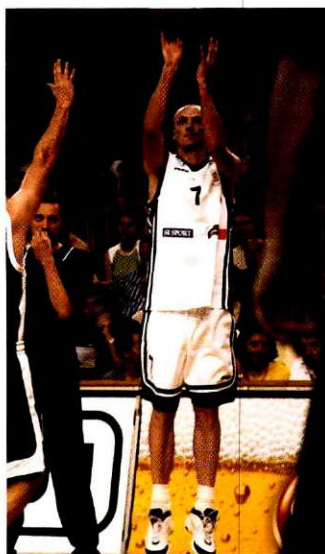

Jure Zdovc s svojo prešerno osebnostjo je bil prvi, ki je omogočil vnovično snidenje najboljših košarkarjev in prijateljev po razpadu Jugoslavije.

runasa Jasikevičiusa, Jirija Welscha, Radisava Čurčića. Trenerja Zelenih: Zmago Sagadin (23 letovik) in Božidar Maljković (21 letovik; 1993 Zdovčev trener v šampionskem Limogesu).

Šesto dejanje

Kot zadnji je na igrišče pritekel slavjenec Jure Zdovc. Filmsko platno se je razgrnilo in prikazalo njegovo fantastično košarkarsko pot, ovenčano s 14 letovikami – z jugoslovansko reprezentanco, Limogesem, Unionom Olimpijo in Splitom, s katerim je leto dni kasneje kot trener osvojil še hrvški pokal. Ponaša se z olimpijskim zlatom iz Seula, s slovesom najboljšega obrambnega igralca Evrope, z zlato generacijo jugoslovanske košarke konec osemdesetih pa je osvojil vse. Dušan Ivković: "Zdovc je bil prototip igralca, kakršnega bodo trenerji iskali še v prihodnje. Brezkompromisen borec, z izjemno obrambno igro, nad vse pameten ..." Vselej umirjen, premišljen, discipliniran, delaven, morda neatraktiven, v igri tudi prebrisan in sila tekmovalen. Nekakšen evropski Stockton, ki je leta 1989 v finalu EP popolnoma razorožil grškega košarkarskega boga Nikosa Gallisa. Božidar Maljković: "Zdovc ima najhitrejšje roke od vseh igralcev, ki sem jih treniral ..." V trenutku, ko so ameriški košarkarji na Igrah dobre volje leta 1990 ustavili Kukoča in Rašo, je na sceno stopil tihi Jure Zdovc. Američanom je natresel 20 točk (met 9-10), z odlično obrambo ustavil kasnejšega igralca NBA Kennyja Andersona in kot MVP teh iger odločilno pripomogel

Jure Zdovc se je na Večeru velikanov poslovil v velikem slogu.

k drugemu porazu Američanov na njihovih tleh v vsej košarkarski zgodovini. V NBA so ga vabili, a je ostal v Evropi. "Pri tem je vlogo igrala tudi zgodnja očetova smrt, saj sem bil pravzaprav edini možki v družini. Odhod v ZDA bi me oddaljil od bližnjih."

Sedmo dejanje

Na zgodovinski prvi tekmi slovenske reprezentance je njen dolgoletni kapetan v rodni Sloveniji

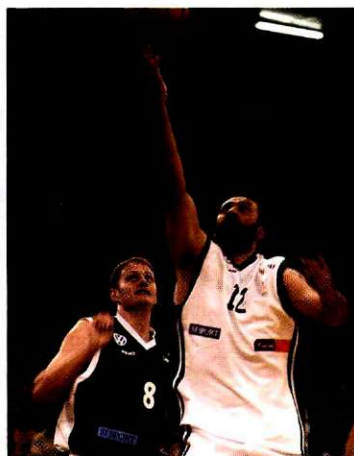

Saša Dorčević, eden najboljših graditeljev igre vseh časov na prostoru nekdanje Jugoslavije, se je poslovil tri dni za Zdovcem.

Celjanka je bila tretja, ko je v kategoriji do 63 kg z iponom po 52 sekundah premagala Grkinjo Erifili Pouloupoulou. Do konca preteklega tedna je bila to že tretja slovenska judoistična kolajna na letošnjih igrah. Prvo, srebrno, je uspelo osvojiti Roku Drakšiču v kategoriji do 60 kg, drugo, bronasto, pa je v kategoriji do 52 kg osvojila Petra Nareks.

KATANEC V KUVAJT

Srečko Katanec, eden najzaslužnejših mož za slovensko nogometno pravljico, se je, potem ko se je ne-

Dvoboj Divac-Nesterović. Nekateri odhajajo, drugi prihajajo. Divac razmišlja o upokojitvi, Nesterović pa bo na bližnjem EP v Beogradu nosil kapetanski trak. Upajmo, da mu bo njegova umirjena, a nadarjena duša dovolila "stepsti se" pod košem.

Konjicah Hrvatov nasul 18 točk, natančno toliko, kot nam jih je prizadejal Dražen Petrović. Usoda je hotela, da je košarkarski Mozart zadnjo tekmo v življenju odigral prav proti Sloveniji na kvalifikacijskem srečanju na Poljskem. Nasul nam jih je 30. Zdovc v tej tekmi ni sodeloval. Naslednje jutro je Dražen v avtomobilski nesreči tragično preminil. Na filmskem platnu se je odvrtel njegov zadnji koš, Zdovc tudi nanj ni pozabil, stoječa dvorana je stala na prstih in s solznimi očmi ploskala. Jure Zdovc je še enkrat dokazal, da je velik človek. Tako kot leta 1991 na EP v Rimu, ko je zaradi napada JLA na Slovenijo pred finalom zapustil jugoslovansko reprezentanco. Kronisti še danes pišejo, da je ta njegova gesta pomenila dokončen razpad jugoslovanske košarkarske reprezentance (sanjskega moštva) in celotnega športnega so-

žitja v tem prostoru. Tedaj se je v hotelu s solznimi očmi poslavljaval od soigralcev in prijateljev; zato je bila plemenita odločitev zanj še toliko težja. Njegov tedanji soigralec Žarko Paspalj, "boemčina", zaradi dveh srčnih infarktov ne sme več igrati košarke, a se je vseeno pojavil na Zdovčevem slovesu: "Gre za res izjemnega igralca. Skupaj sva preživela veliko lepih trenutkov in postala zelo dobra prijatelj."

Katarza

Filmsko platno so pospravili, začela se je revija. Po življenjskem scenariju bi moralo biti zapisano neka-ko takole: Nekateri se poslavljajo, drugi prihajajo. Nemara bo Beno Udrih skupaj z Nesterovićem, letošnjim prvakom NBA s San Antoniom, njegov naslednik. Brezec se je medtem sporazumel s selektorjem Pipanom in bo v najmočnejši zasedbi do sedaj na letošnjem EP v Beogradu branil slovensko košarkarsko čast in ponos. Skupaj z Ivom Danevom in Zdovcem sestavlja triperesno deteljico slovenske košarke tudi lucidni, a premalokrat razumljeni Peter Vilfan, ki pa je bil tokrat v civilu. Že na daleč se je čutil njegov nesporazum s Sagadinom. Nemara bi ju uspelo pobotati našim antičnim bogovom, ki so se ves čas neverjetno dobro zabavali. Eden izmed njih je zavpil: "Odločili smo se, da Zdovca vzamemo med nesmrtni!" Nastala je tišina. SEDEM sekund pred koncem se je stemnilo, Zdovčeva SEDMICA je odšla v zgodovino, naša SEDEM-dejanka pa je prišla do katarze. Lovro Kastelic

na kratko

NAŠI JUDOISTI SPET ODLIČNI

Slovenski judoistički Urški Žolnir je na sredozemskih igrah v španski Almerii po bronastem odličju na olimpijskih igrah uspelo osvojiti še eno medaljo na pomembnih mednarodnih tekmovanjih. Simpatična

To je že druga Urškina medalja z velikih tekmovanj.

kaj časa ugibalo, kje bo nadaljeval svojo trener-sko kariero, pred kratkim odločil, da bo prevzel vodenje nogometne reprezentance Kuvajta. Katancu se je priložnost ponudila potem, ko je Kuvajt pod vodstvom prejšnjega trenerja Mohameda Ibrahima s kar 4:0 izgubil kvalifi-

Katanec se je končno odločil.

kacijsko tekmo proti reprezentanci Koreje in se s tem poslovil od uvrstitve na svetovno prvenstvo leta 2006 v Nemčiji. Katančev prvi izziv v no-

vi vlogi bo tekma z Uzbekistanom 17. avgusta. Z zmago na njej bi si Kuvajt zagotovil tretje mesto v skupini A. Če bi zmagali, bi se potem morali pomeriti še z Bahrajnom. V primeru uspeha bi se reprezentanca te zalivske države v konč-

nici pomerila z ekipo z območja Concacaf, da bi se še drugič v svoji zgodovini lahko merila na kvalifikacijah za svetovno prvenstvo.

11. SPOMINSKI GORNIŠKI TABOR

DR. HENRIKA TUME

LETNI TABOR SDS – LEPENA 2005

29. julij – 7. avgust

Datum	Dejavnost	Primernost
Pe., 29. 7.	Ureditev in odprtje tabora z družabnim večerom	Za vse
So., 30. 7.	Družabne igre v Kampu Klin s Slovensko demokratsko mladino Za igralce in navijače! <i>»Med avstralskimi kengurji in indonezijskimi otoki«</i> <i>Predavanje ob diapozitivih po večerji</i>	Za vse
Ne., 31. 7.	Piknik iz nahrbtnika na Nemških glavah (1597 m) Triuma tura na razgledni vrh ob meji <i>Družabni večer ob tabornem ognju</i>	Za vse
Po., 1. 8.	Tradicionalna tura na Škrlatico (2740 m) iz Vrat – odhod izpred Aljaževega doma ob 5. uri Kraljica med slovenskimi gorami <i>Filmski večer</i>	Za izkušene gornike z dobro kondicijo!
To., 2. 8.	Rafting po Soči Pridite, veselo bo! <i>Peka postrvi</i>	Za vse, ki znajo plavati
Sr., 3. 8.	Tura na Travniki (2256 m) Po brezpotjih Zlatorogovega kraljestva <i>Tombola</i>	Za gornike z dobro kondicijo!
Če., 4. 8.	Plezanje na balvanih v Trenti V premagovanju vertikalne <i>Družabne igre</i>	Za gledalce, za tiste, ki bi radi poskusili, in za alpiniste
Pe., 5. 8.	Ture z gorskimi kolesi – za ene dopoldne, za ene popoldne Za ljubitelje vrtenja pedalov <i>Slavosno zasedanje upravnega odbora Slovenskega gorniskega kluba Skala s podelitvijo vodniških znakov novim prostovoljnim gorniskim vodnikom</i>	Za vse
So., 6. 8.	Tura na Triglav (2864 m) iz različnih smeri SDS na vrhu	Za gornike z dobro kondicijo!
Ne., 7. 8.	Sklepni del tabora	

Kontaktna oseba za prijave in informacije je Gašper Predalič (040 464 060).

Prijave za vse dejavnosti sprejemamo en večer prej. Zamudniki se nam bodo lahko pridružili še na dan dejavnosti!

Vsi odhodi na dejavnosti so iz tabora v Lepeni, po poprejšnji napovedi se bo mogoče priključiti tudi od drugod.

Z NAMI BO VARNEJE, A NE POZABITE SKRBETI SAMI ZASE!

Cene v taboru:

- bivanje v šotoru za odraslo osebo je 1880 sit
- bivanje v šotoru za upokojenca je 1800 sit
- bivanje za otroka od 7. do 12. leta je 900 sit

Doplačilo za elektriko je 550 sit na dan.

- Cena bivanja v sobi, brez zajtrka, za odraslo osebo je 5200 SIT.
- Cena bivanja v sobi, brez zajtrka, za otroka do 12 let je 4570 SIT.

Za vse dodatne informacije pokličite v Kamp Klin na št. 05 38 89 356.

*Nimate športne opreme? Nič zato!
V Bovcu vam jo bodo posodili po ugodnih cenah!*

— Brezplačni oglas

Duran Duran

Konec junija je bil v Trstu na Trgu zedinjenja koncertni dogodek, ki ga oboževalci skupine Duran Duran zagotovo še dolgo ne bodo pozabili. Zasedbo, ki po dolgem času spet ustvarja in nastopa v izvorni postavi (Simon LeBon, Roger Taylor, John Taylor, Andy Taylor, Nick Rhodes), je tik pred nastopom spoznalo tudi nekaj izbranih srečnežev iz Slovenije. Fantje, še vedno odličnega videza, so dokazali, da so kljub zvezdnstvu veseli srečanja s svojimi oboževalci, ki so tokrat očitno pustili dober vtis, saj so izrazili navdušenje nad tem, da bi nastopali tudi pri nas! Nastop so začeli primer- no udarno z uspešnico Sunrise z lan- skega projekta Astronaut, nadaljevali pa s singlom Planet Earth, ki jih je leta 1981 izstrelil med glasbene zvezde. Na splošno bi lahko izbor duranovcev na tržaškem koncertu označili kot naj- večji uspeh, saj so odigrali vse ključ-

ne uspešnice kariere, ki jih je vztraj- no prepletala rdeča nit aktualnega As- tronauta. Fantastičen zvok, domisel- na scena, svetlobni efekti vključno z mamljivo polno luno in prijeten večer najdaljšega dneva v letu so bot- rovali dobrima dvema urama vr- hunske predstave, ki so jo več kot pri- merno sklenili z megaluspešno Rio!

Velvet Revolver

Prvenec zasedbe Velvet Revolver, ki jo sestavljajo trije nekdanji člani Guns'n'Roses (Slash, Duff McKagan in Matt Sorum), pevec zasedbe Stone Temple Pilot (Scott Weiland) in kitarist Electric Love Hogs (Dave Kushner), je vsekakor izpolnil pričakova- nja množice rokerskih poslušalcev. Contraband zveni, kot bi Guns po- mešali s Piloti, kar lahko pomeni sa- mo hude rife, oster vokal ter melo- dične in veličastne pesmi. Po treh sin- glih (Fall To Pieces, Slither in Dirty Little Thing) so sedaj izdali še poseb- no izdajo omenjene plošče, ki vsebu-

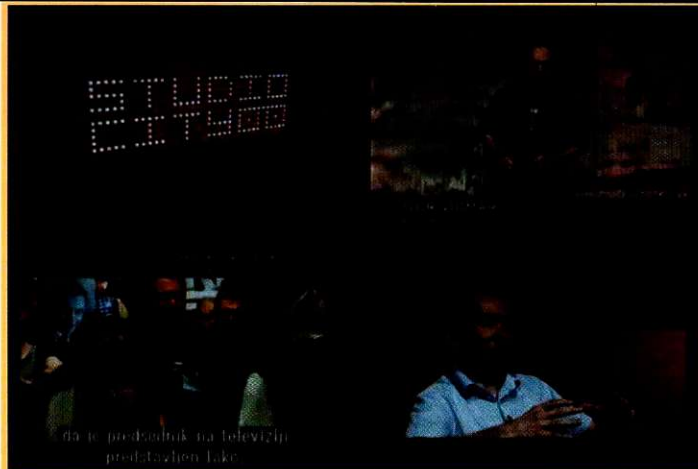

je dva cedeja: na prvem je vseh 13 izvornih pesmi, na drugem pa tri do- datne, med katerimi moramo izpo- staviti odlično akustično priredbo us- pešnice Fall To Pieces, ter videospoti za vse omenjene single. Contraband je podvig glasbenikov, ki so prestali marsikatero bitko. Kako bo z njih- ovim drugim projektom, ta čas še ni pomembno, pomembneje je, da so se vrnili kot absolutni zmagovalci, mi pa bomo uživali v enkratnem roka- nju, ki ga ponujajo na prvcu.

Odličen CD

23-letni Frenkie je prve korake v kulturi hip-hop naredil v Nemčiji, kjer je preživel svojo mladost, prav nemški vpliv hip-hopa pa je še vedno zelo očiten pri njegovem slogu repa- nja. Frenkie, ki je kot DJ in MC sode- loval na albumih in koncertih mno- gih znanih imen nekdanje Jugoslavi- je, kot sta Marchelo in Edo Maajka, se je po vrsti nabranih izkušenj odlo- čil posneti samostojni album, ki nosi pomenljiv naslov Odličen cd. Na njem je 18 pesmi, med katerimi so tri že znane širši javnosti. Za izbrušen zvok na plošči so poskrbeli znani hr- vaški in bosensko- hercegovski produ- centi: Baby Dooks, Andrei (ki smo ga lahko slišali na albu- mu Eda Maajke No Sikiriki), Makro Polo (mladi in obe- tavni producent iz Zagreba, ki je sode- loval že s precej znanimi reperji), Ma- ca in Mayer iz Mostarja, Somer iz sku- pine MG/Zenica in kot prava smetana na vrhu že tako uglednih imen se je pod največ beatov podpisal Risbo, mladi Bošnjak, ki živi in dela v Nemči- ji za znane nemške izvajalce. Na plošči lahko slišimo precej energičnega repa- nja, s katerim ste tisti, ki obiskujete kon- certe Eda Maajke ali ste že slišali kak- šen Frenkiejev demo, že seznanjeni. Gotovo ste že slišali marsikateri do- ber ali zelo dober album, vendar niste slišali še nič, če niste poslušali Odličnega cd mladega Frankieja.

Studio Ultra

Pri nas imamo ob ponedeljkih ob 21. uri zaseden ekran. Sestra gleda Studio City. To je zanjo zakon. In sem se prisilila, da ga pogledam še sama. Bilo je kaj videti.

Začeli so s prispevkom o politični promociji. Hmm, zanimiva tema. Strokovnjaki, ki so o politični promociji govorili, pa so odkrivali toplo vodo. Recimo. "Opozicija mora graditi na javno odmevnih akcijah." Jasno kot beli dan. "Pomemben je tudi politični barometer." Razumljivo! Ameriški strokovnjak J. Kornacki je presodil, da je pomembno, da za predsednikom na tv-posnetkih stojijo različni ljudje. "Črnci, Španci, moški, ženske." Skratka, da ima predsednik večkulturno ozadje. Na kratko se zamislim, kdo naj bi stal za našim Drnovškom. Izbrisani, sufražetka, homoseksualec, Bošnjak ... Bi bil potem videti večkulturno? Neuporabna teorija! Ena od ugotovitev prispevka je, da je medijska kreacija politike strašljiva. Premalo za tako izzivalno temo. City bi lahko šel dlje. TOP 5. Večinoma so bile objavljene izjave, ki smo jih videli že v Utripu – od Boštjana Turka in njegove presoje LDS, ki si z referendumom o RTV samo daje navček k svoji krsti, do Peterleta in Bajuka, ki se pogovarjata in si ob tem višata stole, Darko Štrajn in Danilo Slivnik iz oddaje Omizje o tem, ali se bosta v oddaji vikala ali tikala. Zdi se mi, da je nekaj narobe. Vse te izjave sem zdaj videla že tretjič. Najprej v Omizju, potem v Utripu in zdaj v Studiu City. Ali je bil Utrip narejen kot vaša veselica ali v TOP 5 nimajo idej?

Sestra protestira. Njej je kul. Špon. TOP 5 je de best.

Meni pa je de best Igor Vidmar. Njegovi komentarji so institucija zase. Udari malo na levo, malo na desno, v glavnem zadene, ironizira tam, kjer je treba. Tokrat je imel spet preblisk. "Fevdalizem je pač domač!" je dejal, ko je razglabljal o tem, kako si stranke na oblasti razdelijo interesne sfere.

In v studiu se pojavi Bogdan Pavlič iz podjetja Ultra. To je podjetje, v katerega je odšel Gregor Golobič, ko je zapustil LDS. Tema – "igracka Tock track", ki se uporablja za nadzor nad voznim parkom. Prispevek dolg kot Peterkove smuči. Začnem si puliti lase. Pa kaj je to? Ali se kdo spomni, kdaj je nazadnje videl na TVS pogovor o izdelku, ki ga niso pokazali – niti na sliki. Ena sama reklama za podjetje Ultra! Pogovor je trajal 10 minut pod krinko domnevno velikega zanimanja Japoncev za ta izdelek. Saj ne morem verjeti. Ali je Ultra sponzor te oddaje? Bolj neposrednega vdora Ulte v medije pa še ne. In voditelj Marcel Štefancič in predstavnik Ulte Pavlič sta kar govorila, govorila ...

Priznam, da je bilo zasliševanje socialdemokrata Sama Bevka, zakaj se ni podpisal pod zahtevo za razpis referenduma proti zakonu o RTV, dobro; na koncu je priznal, da ne verjame v uspeh referenduma in da ga ni podpisal zato, ker so se odločili, da bodo glasovali po svoji vesti. Peter Bach in novo treniranje slovenskih telesnih stražarjev me ni moglo več pritegniti. No, potem sem ugledala še odgovor na anketno vprašanje "Ali lahko Milan Kučan reši LDS?", ki so ga ponudili gledalcem te oddaje z glasovanjem prek mobilnih telefonov. 72 odstotkov jih je menilo, da bi Kučan lahko rešil LDS. Zanimiva struktura gledalcev, ki tako glasujejo. Njim se pa res lahko ponujajo in predstavljajo izdelki Ulte. Je kompatibilno. Samo ne najdem odgovora na vprašanje, ki me žre: Le kaj ima to opraviti z nacionalno televizijo?

Manična gledalka

horoskop

Rak (22. junij – 21. julij)

Imeli boste nenavadno veliko energije, morda še preveč, in vas bo zato mučila nespečnost. Koristilo vam bo, če si boste naložili še več dela. Veliko časa vam bo ostalo tudi za vse zabave in radosti. Morali boste celo preverjati, ali se vam kaj ne prekriva.

Lev (22. julij – 21. avgust)

Raziskovalno boste navdahnjeni in to vam bo prineslo velik uspeh. Nova oseba v vašem življenju vam prinaša ogromno sonca in nove samozvesti. Počutite se ljubljene in sprejete. Potok pogovora kar naprej žubori.

Devica (22. avgust – 21. september)

Dajte si nekaj časa in premislite vse, kar ste v enem mesecu naredili. Ugotovili boste, da ste preveč pričakovali od nekaterih ljudi in da bi bilo bolje, če jih ne bi nikoli srečali. Poskusite biti nekaj časa sami s sabo.

Tehtnica (22. september – 22. oktober)

Ne glejte v tla in ne sklanjajte glave. Povsem prav imate in dobro je, če poveste svoje mnenje in izrazite svoje zahteve. Čisto jasno je, da vam bodo neutrudno ugovarjali, pa vendar vztrajajte, saj drugače ne bo šlo.

Škorpion (23. oktober – 21. november)

Če imate kaj odvečnega časa, ga porabite koristno in načrtujte, kaj boste počeli v prihodnjih nekaj tednih. Počitnice letos ne bodo tako dolge, kot ste si želeli, bodo pa zato toliko zanimivejše in vznemirljivejše. Imeli boste priložnost upočasniti in se sprostiti.

Strelec (22. november – 20. december)

Vse se bo vrtelo okoli komunikacije, čim bolj boste ustvarjalni, bolje bo. Pomislite, preden kaj rečete, posebej če ste komu obljubili molčečnost. Pozornost namenite zanimivostim, ki se bodo dogajale okoli vas, in ne bodite izbirci pri hrani. Držite se realnih tal.

Kozorog (21. december – 19. januar)

Veliko novih idej vas bo spodbudilo, da boste stopili iz sence in se srečali z ljudmi, ki vam jih bodo sposobni uresničiti. Naredili boste veliko dobrega, če se ne boste preveč gnali za nikomer. Ljudje bodo prišli sami k vam. Delo bo potekalo, kot ste si predstavljali.

Vodnar (20. januar – 18. februar)

Imeli boste priložnost za novo dogodivščino, zato se kar pripravite. Teden dopusta bo za vas kot balzam in prijetno se boste odpočili. Naredili boste veliko več, kot če bi se mu odpovedali. Pomislite, koga že dolgo niste videli, in se odpravite na obisk.

Ribi (19. februar – 20. marec)

Odkrili boste neko skrivnost, vendar bo na srečo lepa in zabavna. Porabite nekaj časa v kakšni galeriji in se pozabavajte s prijatelji. Delo se vam bo res zdelo zelo zanimivo, zlasti ker boste dobili nove sodelavce, s katerimi se boste dobro razumeli.

Oven (21. marec – 20. april)

Bolj morate zaupati, sicer boste težko rešili nekatere zagate, v katerih ste se znašli. V nadaljevanju tedna se boste premikali nekoliko prepočasno za svoj okus, toda bodite potrpežljivi. Konec tedna vložite v nekaj, kar vam je zares všeč. Do svoje družine bodite poštene.

Bik (21. april – 21. maj)

S prijatelji se počutite veliko bolje kot nekoč, toda pričakujte, da boste morali žrtvovati nekaj svojega prostega časa za poslušanje njihovih problemov – poslušali pa bodo tudi vas. Razumejte vas in vam bodo priskrbeli tisto udobje, ki ga potrebujete.

Dvojčka (22. maj – 21. junij)

Ko se bo teden začel, se bo začela še bolj dramatična obravnava vašega dela. Ne obupajte, ampak pripravite argumente. Konec tedna bo pravo nasprotje, če si boste le vzeli čas za zabavo in obiske.

Nova obzorja, d.o.o.

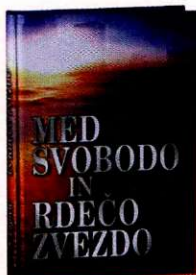
Komenskega 11
1000 Ljubljana

MED SVOBODO IN RDEČO ZVEZDO

Pripoved iz časa druge svetovne vojne in po njej. Dodan seznam sodelavcev Udbe.

Avtor: Dušan S. Lajovic
347 strani

6.200,00 SIT

IZ ARHIVOV SLOVENSKE POLITIČNE POLICIJE

Komunistične tajne službe od svojega nastanka do leta 1950, vključno z imeni njihovih vodilnih članov
Avtor uvodnika: dr. Jože Pučnik
519 strani

5.000,00 SIT

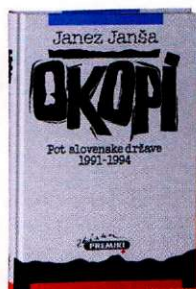
OKOPI

Politični razvoj slovenske države do leta 1994.

Prodanih več kot 17.000 izvodov!

Avtor: Janez Janša
309 strani

2.200,00 SIT

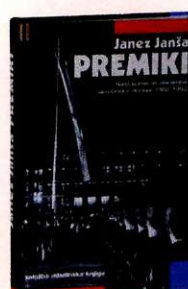
PREMIKI

Nastajanje in obramba slovenske države 1988-1992

Prodanih več kot 61.000 izvodov!

Avtor: Janez Janša
363 strani

2.200,00 SIT

100 LET SOCIALDEMOKRACIJE

Prikaz klasičnega obdobja slovenske socialdemokracije in njene vnovične oživitve konec prejšnjega stoletja

Avtor: Milan Zver
125 strani

2.200,00 SIT

PUČNIKOVA ZNANSTVENA IN POLITIČNA MISEL

Zbornik razprav in referatov, ki so nastali za simpozij ob prvi obletnici Pučnikove smrti
Avtor: Milan Zver in drugi
155 strani

3.000,00 SIT

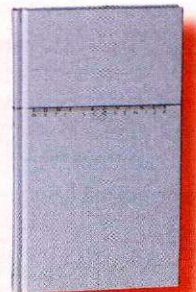

MATI SLOVENIJA

Pesmi pesnika slovenske pomladi, tradicije, vrednot

Avtor: Tone Kuntner
72 strani

2.200,00 SIT

MOČ PREŽIVETJA

Knjiga opisuje krute zgodbe sirot, ki so jim partizani med 2. svetovno vojno pobili očeta ali oba roditelja.

Avtor: Jože Dežman
336 strani

6.510,00 SIT

Knjige lahko naročite na telefonski številki 01/ 43 45 463 ali preko elektronske pošte knjigarna@demokracija.si

knjigarna
DEMOKRACIJA

28 založb in skoraj 400 knjižnih naslovov

Samorog

Velike misli,
dogodki in osebnosti preteklosti,
žive teme sedanjosti,
literarni junaki in njihove zgodbe,
pesniške širine duha in
pravljica obzorja sveta.

Kot član kluba nimate nobenih obveznosti v klubu

Knjižni klub Samorog, Dalmatinova 1, 1000 Ljubljana, telefon: 01 433 43 06,
e-pošta: knjizni.klub@samorog.com, splet: www.samorog.com

DEMOKRACIJA	NEKDANJA SLOVENSKA SMUČARKA (MATEJA)	STRUPEN PAJEK V JUŽNI ITALIJI	MOŠKI KI PRETIRANO UŽIVA ALKOHOL	NEMŠKA SLIKARKA (ANTIA)	NAPIS NA KRISTUSOVEM KRIŽU	GEORG TRAKL	SL. IGRALKA (VERA)	AM. SKLAD (NELSON)	ROMULOV BRAT	4. IN 11. ČRKA	DEMOKRACIJA
KRAJ V OBČINI SLOVENSKA BISTRICA									RUDARSKO NASELJE NA KOROSKEM		
AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC (RUDOLPH)									TRD RJAV PREMOG		
									ANTON AŠKERC		
HRVAŠKA PEVKA (KSENJA)						SRB. M. IME			KRAJ V BELGIJI (IZ ČRK REE)		
						KAR OZNAČUJE DEJANJE					
POJEM KITAJŠKE FILOZOFIJE				POLITIČARKA GANDHI					DANSKI BIOKEMIK (HENRIK)		
DEMOKRACIJA	NIKITA HRUŠČOV			REKA V ČRNI GORI	MESTO NA NORVEŠKEM				PRIPADNIK ITALOV	KEMIJSKI ZNAK ZA RENIJ	ZNAK ZA LANTAN
	REZULTAT MED IGRO				PERUNIKA					PREDEL. PODROČJE	
KRAJ V OBČINI NOVO MESTO							SL. FOTOGRAF (FRANCI)				
							AFRIŠKI VELETOK				
MESTO V GRČIJI (IZ ČRK ILIRKO)							MESTO V DRŽAVI RIO DE JANEIRO				
VULKANSKA RUDNINA							MLADA KRAVICA, TELICA		REKA NA JUGU ŠKOTSKE		
JEZERO NA KITAJSKEM (IZ ČRK SRAKA)						DEMOKRACIJA	PASTIR IZ OPERE SNEGU-LJICA		EDEN OD STARŠEV		

rešitev prejšnje križanke

DOMASO, OSARIJ, LANIKA,
NTIMA, JELA, BECANJE,
ALEKSINAC, AS,
NATIKANJE, TNT, API, IN,
EROTIK, TIMA, ROGER,
ODOLIN, VIROZA, MALINA,
IO, ISAR, IRO, EZAV, DT, MI,
JIG, SANKTUARIJ, AJ,
ALKOHOLIK

nagrajenci 25. številke

- 1. nagrada: FANIKA MAHNIČ,**
Zelena pot 32,
1000 Ljubljana
- 2. nagrada: VERONA KADIŠ,**
Prežihova 2, 2370 Dravograd
- 3. nagrada: MARIJAN OGRINEC,**
Svetčeva pot 8, 1241 Kamnik

Dobitnikom čestitamo in jih hkrati prosimo,
da nam pošljejo svojo davčno številko.

nagrade

- 1. nagrada:** bon v vrednosti 7.000,00 tolarjev za nakup knjige Nove revije iz knjižnega kluba Samorog
- 2. nagrada:** bon v vrednosti 5.000,00 tolarjev za nakup knjige Nove revije iz knjižnega kluba Samorog
- 3. nagrada:** bon v vrednosti 3.000,00 tolarjev za nakup knjige Nove revije iz knjižnega kluba Samorog

Nagradno križanko izrežite in najpozneje do
14. 7. 2005 pošljite na naš naslov:
Demokracija, p.p. 4315, 1001 Ljubljana,
s pripisom "Nagradna križanka".

včeraj, danes, jutri...

- **4. 7. 1833** se je v gradu Turn v Potočah pri Predgradu rodila pripovednica in pesnica Josipina Turnograjska, s pravim imenom Josipina Urbančič Toman. Umrli je na porodu 1. 6. 1854, ko je bila stara 21 let.
- **4. 7. 1846** se je v Ljubljani rodil slovenski literarni kritik, urednik in solnik Fran Levec, ki je leta 1899 izdal prvi Slovenski pravopis.
- **5. 7. 1843** so v Ljubljani začele izhajati Bleiweisove Kmetijske in rokodelske novice. Pomenile so nov pomemben korak v političnem boju slovenskega naroda.
- **5. 7. 1911** se je rodil francoski politik Georges Pompidou. Ob kritikah na račun politikov je rekel: "Seveda imamo tudi slabe politike ... Toda koliko je šele slabih pesnikov!"
- **5. 7. 1991** je imel general Blagoje Adžić govor pred 150 srbskimi in črnogorskimi oficirji, ki so jih določili za poveljevanje enotam v Sloveniji in na Hrvaškem. Dejal je, da morajo enote v Sloveniji izpolniti vse ukaze, tudi če pri tem padejo vsi vojaki do zadnjega, in da bo vojaški vrh prisilil predsedstvo SFRJ, da dovoli uporabo vse sile.
- **6. 7. 1415** so na grmadi zažgali češkega reformatorja Jana Husa.
- **6. 7. 1790** se je v Gorici rodil slovenski slikar Jožef Jakob Tominc.
- **6. 7. 1824** se je v Medgorju (Mieger) rodil slovenski slikar Marko Pernhart.
- **6. 7. 1845** se je v Zavru pod Šmarno goro rodil župnik Jakob Aljaž.
- **7. 7. 1860** se je rodil avstrijski dirigent in skladatelj Gustav Mahler.
- **7. 7. 1991** so se na Brionih sporazumeli o bironski deklaraciji, s katero je Slovenija za tri mesece ustavila vse v zvezi z osamosvajanjem.
- **8. 7. 1689** se je rodil francoski pisatelj Alexis Piron. Bil je Voltairov prijatelj, vendar je svojega prijatelja ocenil z besedami: "Če bi bil Voltaire na Adamovem mestu, mu ne bi bilo dovolj, da bi samo pojedel jabolko, ampak bi hotel znova ustvariti svet, da bi Bogu dokazal, da ga lahko naredi prej kot v enem tednu."
- **9. 7. 1386** je v bitki pri Sempachu vojska Švitsarske konfederacije premagala čete avstrijskih Habsburžanov.
- **9. 7. 1409** so Benetke kupile Dalmacijo od neapeljskega kralja Ladislava za 100.000 dukatov.
- **9. 7. 1858** se je v Ljubljani rodil Henrik Tuma, ki sodi med najpomembnejše slovenske politike na prelomu stoletja. Bil je politik, publicist, alpinist in domoznanski pisec.
- **10. 7. 1895** se je rodil nemški skladatelj Carl Orff. Ko mu je mlad skladatelj zaupal, da komponira novo opero, mu je šepnil: "Pazite, da vas pri tem ne zasačijo!"
- **10. 7. 1898** je bil v Mariboru zgrajen Narodni dom.

pogled nazaj

(od 4. 7. do 11. 7.)

Kalvinizem

10. julija 1509 se je rodil francosko-švicarski verski reformator Johannes Calvin. Leta 1541 je v Ženevi uvedel cerkveni red, ki je postal temelj za reformirano Cerkev. Zaradi stroge kalvinistične miselnosti so tiste, ki so se oddaljili od nauka, obsodili na smrt.

Kalvinizem soglašala z luteranstvom v nauku o Svetem pismu kot edinem viru in merilu vere, od njega pa se razlikuje predvsem zaradi prepričanja o vnaprejšnji določenosti človekove usode po Bogu. Iz Ženeve se je razširil v Francijo (hugenoti), na Nizozemskem je spodrinil luteranstvo in prekrščevalce. Zgodaj se je razširil tudi v Angliji, predvsem na Škotskem.

Zaradi angleskega in nizozemskega kolonializma je kalvinizem od 17. stoletja postal po svetu razširjeno verstvo. Širili so ga predvsem trgovci in industrialci, ki so v Calvinovem pozitivnem odnosu do dela in zaslužka našli versko utemeljitev za svoje delovanje. Sovraštvo do katoliških dežel z monarhično vladavino in v kalvinizmu navzoč duh svobode sta v kalvinističnih deželah podpirala demokratična načela, ki jih je Calvin širil že v Ženevi v svojih cerkvenih organizacijah.

Jutranja zvezda

Slovenski misijonar in raziskovalec Ignacij Knoblar se je **6. julija 1819** rodil v Škocjanu pri Novem mestu. Po študiju bogoslovja v Ljubljani in na misijonarskem zavodu v Rimu je prevzel misijonsko postajo v Kartumu.

Knoblar je vodil šest odprav, na katerih je prodiral po Belem Nilu tako daleč na jug Sudana kot pred njim še noben belec. Domačini, ki so ga imeli že na pol za svojega, so ga poznali pod imenom Abuna Soliman. Njegova raziskovalna prizadevanja je podpiral avstrijski cesar Franc Jožef osebno. Z njegovo finančno pomočjo je Knoblar ustanovil Marijino družbo za pospeševanje katoliških misijonov v srednji Afriki in kupil 18 metrov dolgo železno ladjo Stella matutina (Jutranja zvezda). Na potovanjih je sistematično zbiral geografske, naravoslovne, etnološke in jezikovne podatke. Slovel je kot eden najboljših poznavalcev Belega Nila in bil leta 1857 izbran za častnega člana dunajskega geografskega društva. Muzejem v Ljubljani in na Dunaju je podaril etnološke in naravoslovne zbirke, rokopisno zapuščino in dnevnike poto-

vanj po Nilu, slovar barijskega jezika pa Avstrijski nacionalni biblioteki na Dunaju.

Danilo Zelen

V Senožečah se je **9. julija 1907** rodil organizator odpora proti fašizmu Danilo Zelen. Od 1929 je bil z Albertom Rejcem in Antonom Črnačem v ožjem vodstvu narodnorevolucionarne organizacije TIGR, formirani v Sloveniji.

Posvetil se je organiziranju gverile na Primorskem, ki jo je spodbudila italijanska napadalna politika do Jugoslavije. Skrbel je za vnos orožja, razstreliva in propagandnega gradiva v Julijsko krajino in za skrivno razmnoževanje tigrovskega tiska v Ljubljani. Ilegalno je prehajal mejo, prenašal gradivo, na tajnih sestankih dajal navodila za akcije ter organiziral vojaško obveščevalno dejavnost za štab Dravske divizije v Ljubljani. Pripravljal je atentat na Mussolinija leta 1938 v Kobaridu in 1940 s Fer-

dom Kravanjo organiziral sabotažno, obveščevalno in propagandno dejavnost v Avstriji in Italiji po programu britanske SOE (Special Operation Executive). Na tržaskih procesih 1930 in 1941 je bil v odsotnosti soobtožen vodstva protidržavne dejavnosti. Po okupaciji Slovenije 1941 je 14. maja 1941 s Ferdinom Kravanjo in Antonom Majnikom padel v prvem oboroženem spopadu z okupatorjem v osrednji Sloveniji, obkoljen v lovski koči na Mali gori blizu Ribnice.

Spoštovani bralci,

uredništvo si pridruže pravico do krajsanja pisem, ki presegajo dolžino 45 vrstic. Pisma bralcev objavljamo v skladu z načelom profesionalne novinarske etike, katere namen je služiti interesom javnosti ne glede na politično, svetovnonazorsko ali kakršno koli drugo prepričanje.

vedno vdani, je že tako in tako pospravila pod rušo velik del lastnega naroda. So se za to opravičili? Od te oblasti pa nenehno pričakujejo ali celo zahtevajo, naj bi se kar naprej za nekaj opravičevala.

Še nekaj o g. Pahorju oziroma njegovi stranki. Tudi če si še naprej spreminja ime, ostaja na isti valovni dolžini kot prej.

Marica Kumpuž,
Črneče

Ropova vlada v senci

V zadnjem času se kar vrstijo napadi na vlado in ministre, kot da bi bili oni krivi, da LDS počasi tone in razpada. Spričo tolikšne korupcije drugačnega razpleta ni bilo mogoče pričakovati. Le kje sta bili LDS in ZLSD vsa ta leta, ko se je na veliko kradlo? Nista se oglasili, ker jima je bilo to po volji, zdaj pa mnogi med njimi iščejo tatu drugod, namesto pri sebi. Pokradli so več kot pol Slovenije, zdaj pa iščejo napake na kmetijskem ministrstvu. Sprašujem, v čigavi vladi je bilo to ministrstvo. Mar ne v vladi LDS? So v njem potrebovali hrbet nekoga, za katerim so se lahko skrivali? Če je bilo tam kaj narobe, bi bil skrajni čas, da vlada to razkrije, v kar trdno verjamem, vendar menim, da prej omenjenima strankama SLS ne seže do kolen, kar zadeva kraj. Za zapahe je moral le Šuštar, kdaj pa bo razkrita vse v zvezi z banko SIB, Rdečim križem, Orionom, Zbiljskim gajem? Kdo bo odgovarjal za propad tovarn in krajov zemljišč po vsej Sloveniji, kjer se bohotijo razni vikendi, da o vilah in jahtah sploh ne govorim? Veliko Slovencev ste naredili za berače še za naslednje generacije.

Trdno upam, da bo sodstvo resnično začelo delovati tako, da bomo pred zakoni vsi enaki. Zdaj nenehno napadajo novo oblast, pokazali so svoj pravi obraz, ker ne morejo preboleti volilnega poraza. Nikoli več ne bi smeli priti na oblast, ostanejo naj v senčni vladi, saj se menda še spominjajo, kdo jim je dejal, da "se bodo pobili med seboj".

Lotili so se tudi ministra Erjavca in kar za zapahe bi ga spravili, tam,

kjer mrgoli kriminalcev, pa zamizijo. Poslanca Ruparja ne zagovarjam, da se je na tak način lotil najboljših poslank, vendar menim, da

se ne zavzemata za človekove pravice, če branita celo upodobitev Matere božje s podgano v naročju.

Zdaj toliko ogorčenja! Ko so se v lutkovnem gledališču nizkotno izražali o nadškofu Rodeu, ko je Sašo Hribar na nacionalki gostil g. Hanzka in ga vprašal, kakšen dim se je kadil iz dimnikov, ko je Trobec kuril ženske, in je ta v odgovoru uporabil vulgarno besedo, se ni nihče zgražal, pa čeprav naj bi Hanzek zastopal človekove pravice.

Čebo prislo do referendumu o RTV, se ga bom zagotovo udeležila in glasovala bom po svoji vesti, ki mi pravi, da je dovolj Kocijančičeve televizije.

Ana Osterman, Kranj

Nujne spremembe

Predlogi zakonov in drugih ukrepov, ki jih uresničuje vlada, dajejo upanje na postopno izboljšanje razmer v Sloveniji. Vendar opozicija nasprotuje spremembam. V devetih mesecih LDS še ni uspelo urediti svojih vrst, zato pa so dvignili glas MLD Gorenjske in pod mentorstvom preskušanih kadrov izdali obsežno brezplačno glasilo Strani Gorenjske. Glavno besedo ima seveda evroposlanec. Pa ne le v brezplačni prilogi, ampak tudi v Gorenjskem glasu. Omenjeni poslanec lahko piše kritično o delu vlade, odgovorov pa uredništvo ne objavlja. Tudi član ZL in kranjski tožilec je leta 2002 pred predsedniškimi volitvami napisal zavajajoč in napadalen članek z naslovom Brezigarjanstvo, odgovor pa ni bil objavljen. To naj bi bilo glasilo vseh Gorenjcev?

Tudi v brezplačnih Straneh napadajo vlado, da uvaša državno politizacijo radia, televizije in poskus kasnejše normalizacije tiskanih medijev. Očitno gre za dobro premišljeno podporo kandidaturi evroposlanca za novega predsednika LDS. Verjetno se še ne zavedajo, da verbalni, še bolj pa fizični napadalc na drugače misleče ne

bodo rešili stranke, katere 12-letna vladavina postaja čedalje bolj zgodba o neuspehu. Mednarodne primerjave o funkcionalni nepismenosti, znanju učencev in študentov, konkurenčnosti in učinkovitosti družbe so za Slovenijo zmeraj slabše. Tujih naložb je malo, sredstva EU se praktično še niso črpala, saj je sistem, ki so ga vzpostavili, birokratsko neučinkovit. Tudi TV-soočanja razkrivajo katastrofalne razmere in tarče so vedno bolj usmerjene v prejšnjo vodilno garnituro.

Poleg zakona o RTVS je najbolj vroča tema regionalizacija Slovenije. Res je, da bo z delitvijo na dve regiji najbolj prizadeta Gorenjska, vendar je opozicija, ki nasprotuje, zamudila pozicijske priložnosti ob vstopanju v EU. Najglasnejši gorenjski politiki so v preteklosti pomagali vodstvu LDS, da je Gorenjska padla s 3. na 6. mesto po družbenem proizvodu. Še v večjem zaostanku je zgornja Gorenjska. Pred leti niti eden od 34 poslancev LDS ni glasoval za mestno občino Jesenice. Ko so pustili propadati Planico, so v Besnici, od koder je evroposlanec, gradili nov skalalni center. Sedaj prednostno zahtevajo nove ceste okrog Kranja, o avtocesti do Vrbe pa bi še naprej le sanjali. Zato je lahko razumeti tiste, ki se zavzemajo za mestno občino Jesenice kot sedež razvojne regije zgornje Gorenjske. Nekaj drugega je seveda razdelitev Slovenije na dve regiji za učinkovitejšo črpanje sredstev EU. Opozicija hoče z glavo skozi zid, samo da vladi ne bi uspelo. Če torej ni možnosti za tri regije, potem je nujno, da Gorenjska dobi v državi poseben status. Prepričan sem, da bo vladna koalicija to sprejela, saj zagovarja pozitivne spremembe za celotno Slovenijo.

Ernest Pušnik, Hrušica

Teharski otroci

Pričevanja manjšega števila preživelih otrok iz teharskega taborišča »

» so takšna, da se človek, ki ima čuteče srce, zgrozi, ko iz zapisanega pričevanja začuti, kakšni nepojmljivi zlobi so bili izročeni otroci v teharskem taborišču. Eden od teh, ki je preživel in opisal grozote, ko so otroke na Teharjah s fizično silo, z udarci odtrgali od staršev in jih odpeljali na izpraznjeno kmetijsko posestvo, ki so ga imenovali Pri Petricku, je Ivan Ott.

Veliko zgodovinske literature o fizičnem in psihičnem mučenju ljudi sem že bral ali pa slišal od preživelih prič – trpinov in me je prizadelo; a to so bili predvsem odrasli ljudje. Otroci so bili sicer tudi udeleženi v trpljenju in bolečini svojih staršev in najdražjih, niso pa bili glavna tarča "herojskih" napadov. Zato je pri ugrabljenih teharskih otrocih najbolj presunljivo, da so se človeška bitja – ne, hijene v človeški podobi – z vsemi mučilnimi sredstvi spravile nad najšibkejša, neboljena in nedolžna bitja – nad otroke. Zgodilo se je kot v času kralja Heroda, ki je ukazal svojim vojakom pomoriti dečke v Betlehemu. Kakor so herodovci trgali otroke materam iz naročij, tako so tudi Titovi vojaki revolucije trgali dečke in deklice materam iz naročij. Nasilno ločiti otroka od matere je najhujše zločinstvo. Titovi vojaki revolucije so po številu žrtev in po načinih mučenja prekosili celo Herodove vojake. To je pa res bil slaven "osvobodilni boj"!

V kazensko-prevzgojnem taborišču Pri Petricku se je za ugrabljene otroke začela prava kalvarija nasilne prevzgoje. Te otroke so kot kakšne hudodelce stražili vojaki revolucije; ukazovala in poveljevala jim je partizanka, ki so jo otroci šepetaje med seboj imenovali "črna vdova". Kakšnega sadizma nad otroki je bila ta partizanka zmožna, se ne da ne po-

vedati in ne opisati. Menim, da bo še najbolj prav razumljeno, če rečem, da je bila hudič v človeški podobi. Če se ji je zdelo, da so bili stražarji premalo surovi in okrutni do otrok, je kar sama obračunala z njimi. Taborišče za otroke, obdano z železno ograjo, so komunistični oblastniki imenovali prevzgojni zavod. Prevzgojne metode komunističnih "vzgojiteljev" so bile fizične in psihične. Na fizični sceni udarci z mučilnimi sredstvi, na duševni pa najgrše in ponižujoče zmerljivke in kletve. Naj tu omenim le en primer, kakršnih je bilo veliko: tri otroke – dva dečka in deklico – so obdolzili, da so hoteli pobegniti iz taborišča. Zagnali so tak poplah, kot da je taborišče napadeno. Otroci so morali dolgo stati v vrstah na dvorišču, ne da bi vedeli zakaj. Ko pa so stražarji pod taktirko partizanke privedli na dvorišče dva dečka in deklico, so ob pogledu na prebičane, krvave in do smrti izmučene otroke od strahu in groze onemeli. Po tem prizoru je partizanka začela znova pretepati otroke z bičem, potem pa so jih stražarji odvedli z dvorišča in jih otroci niso videli nikoli več. Takih primerov mučenja otrok do smrti je bilo v tem taborišču, ki je bilo prava mučilnica za otroke, zelo veliko. Mnogi bi bili raje pomorjeni s svojimi starši vred, kot da so jih tako strahovito mučili, poniževali in sramotili. Menim, da je partizanka tako

radio cerkno
ukv - stereo - rds

90,9 MHz 97,2 MHz 99,5 MHz 103,7 MHz

degradirala svojo ženskost kot le malokdo pred njo. Najhujše se je fizično in psihično znašala nad tistimi otroki, ki jih je zalotila pri molitvi.

Ker so mučeni in pobiti teharski otroci nedolžne žrtve človeške hudobije in sovraštva do vere v Boga, bi bilo prav, da bi Cerkev tudi zanje uvedla postopek za razglasitev za blažene in svetnike.

Ivan Glušič, Mozirje

Ali se tudi med Slovani rojevajo morilci?

V četrtek, 16. junija 2005, je bila pri Kamniški Bistrici maša zadušnica za tam pobite četnike v letu 1945 oziroma vojake kralja Petra II., kot so se sami najraje imenovali. Pravoslavni cerkveni dostojanstveniki in mnogi svojci pobitih so prišli iz Črne gore in se tja tudi vrnili. Nobenega incidenta ni bilo, kar so nekateri pričakovali glede na to, da spomin na četnike na begu skozi Slovenijo ob koncu druge svetovne vojne ni bil povsem hvalevreden. Morda so jih tudi zato Britanci pognali nazaj čez Karavanke v objem Titovih partizanov, ti pa so jih potem izbrisali s sveta. Enaka usoda je doletela naše in hrvaške domobrance, da ustašev in Nemcev, podrejenih policijskim formacijam, sploh ne omenjam. Tako smo Slovenci komaj zdaj, po šestdesetih letih, izvedeli za ta zunajsodni masaker, in to v času, ko se pri nas

odkrivajo vedno nova in nova grobišča. Letos je bila državna žalna slovesnost tudi na Teharjah, kjer je imel pred slavnostnim koncertom govor predsednik države, potem ko je k spomeniku položil venec v spomin in opomin vsem nam. Vendar ga je že leta 2001 prehitel poljski predsednik in nekdanji komunist Aleksander Kwaśniewski, ki je v kraju Jedwabne položil venec k spomeniku v trajen opomin, da se ne bi nikoli več ponovila tragedija iz leta 1941, ko so na nemško pobudo Poljaki pobili več sto tam živčih Judov in nekatere še žive moške, ženske in otroke zmetali v bližnji skedenj ter jih zažgali. To ni bil le zločin nad Judi, temveč tudi nad Poljsko, njeno tradicijo in zgodovino, ki je nakazoval moralni samomor naroda!

Vsi vemo, da je veliki ruski pisatelj, nobelovec Aleksander Solženicin, ki ga kulturni svet primerja z Nelsonom Mandelo, imel za svojo dolžnost, da je kot nekdanji taboriščnik na otočju Gulag zapisal začetno oporoko milijonom življenj, ki jih je uničil Stalinov boljševiški sistem. Ko so ga leta 1971 hoteli v SZ zastrupiti, ker je rekel, da so v Rusiji polna brezna trupel, je izbral pregnanstvo in v zakotni ameriški vasi v Vermontu nadaljeval s pisanjem kot glasnik ruske vesti.

Srbija bo še stoletja zaznamovana s kultom osebnosti Slobodana Miloševića, ki že drugo leto čaka na sodbo na haškem sodišču za zločine, ki so jih izvedle njegove paravojaške enote na ozemlju nekdanje SFRJ od Ovčare pri Vukovarju do Srebrenice, kjer je bilo pobitih več kot osem tisoč nedolžnih ljudi. Muslimani in Hrvatje so postali tarča zločinskega početja generala Mladića in balkanskega klavca Karadžića, čeprav bi bila oba potrebna "obdelave" na zaprtem psihiatrič-

nem oddelku, kar jima je svetoval šibenški psihiater Jovan Rašković, ki je že po "balvanski revoluciji" na Plitvicah dejal, da sta "narod poblešavila". Zato je verjetno tudi njemu v Beogradu Milošević "glavo odpilnil". Tako zdaj na haaskem sodišču sodniki prebirajo najsramesnejša poglavja srbske zgodovine po letu 1991:

"Na stotine so jih žive pokopali, moške in ženske pobili, otroke usmrtili pred očmi njihovih mater, deklice posiljevali." Letos, deset let po masakru v Srebrenici, so bili odkriti zločinci "škorpijoni", njim bodo verjetno sledili "tigri" in "beli orli" itd.

To, da je Milošević danes v zaporu, je zasluga Washingtona, ne pa beograjske čaršije, kjer še vedno vlada zloglasna mafija. Tudi slednja je posledica iztirjene velikosrbske ideologije, ki pa je bila poražena na obrambnih nacionalnih okopih sosednjih na novo nastajajočih držav, ki prav tako niso bile imune za pojav bojevitih lažnih prerokov krvavih rok!

Aleksander Nardin,
Šempeter pri Gorici

Povodni mož (2)

Demokracija je 30. junija objavila popravek na članek Povodni mož, ki je bil objavljen 23. junija. Popravek je zahtevala MOL, kabinet županje, z utemeljitvijo, da MOL nikoli ni organizirala prireditve, ki se uradno imenuje Manifestacija svobode in resnice (Marihuana marš).

V članku Povodni mož sem namreč zapisal: "Soočamo se z naraščajočim pouličnim mamilaškim kriminalom, ki ga je sedanja županja Danica Simšić spodbujala s prireditvami marihuana marš."

Menim, da je zahteva po popravku nesmiselna, saj nisem zapisal, da je MOL organizirala omenjeno prireditev. Spodbujanje marihuana marša pa je dokazano že z dejstvom, da je za te in za vse druge javne prireditve potrebno dovoljenje MOL. Če bi MOL nasprotovala marihuana maršu in zares skrbela za dobro občanov, bi z javno izjavo protestirala proti propagandi protizakonitega kajenja marihuane, saj je iz črne kronike v časopisih jasno

razvidno, da večino pouličnega kriminala zakrivijo mamilarji.

Sicer pa sta MOL in županja Danica Simšić znani po podpori obrobim skupinam. Tako smo nedavno slišali, da je packanje grafitov na ljubljanskih stavbah nekakšen izraz umetniške svobode. Dejstvo je, da je takšno packanje v Londonu kriminalno dejanje, kar je tudi razumljivo, saj tak grafitni marginelec popacka (prenočeno) fasado stavbe, ki je stala tudi več milijonov tolarjev. Londončani, ki obiskujejo Ljubljano, pa si ob svobodi packanja po (zasebni) arhitekturi najbrž mislijo, da so prišli v balkanski Bantustan.

Andrej Aplenc, Ljubljana

Gospodarska zbornica in inovacije

Dovolite mi, da v zvezi s to temo sežem nekako trideset let nazaj. Tedaj smo imeli gospodarsko zbornico še v Beogradu, kjer se je vse odločalo o inovacijah in gibanjih gospodarstva v tedanji skupni državi. Primer je zanimiv, ker je bil na čelu tedanje Gospodarske zbornice Jugoslavije naš najdirkač in znameniti ekonomist; imena in priimka ne bi navajal, saj se ga preprosto ne spominim več. Šlo je za tovarno igel v Kobariду, ki se ni znala prilagajati potrebam trga. Izdelovala je le igle zelo ozke dimenzije, trg pa je zahteval kar okoli petdeset vrst dimenzij igel in še vse drugo, kot so instrumenti za laboratorije, zobozdravstvo in drugo tehnologijo v gospodarstvu. Naj se vrnem k iglam. Tedaj je GZJ sklenila uvoziti okoli 450 milijonov igel raznih dimenzij. Bil sem v rednem delovnem razmerju, vendar nisem delal kot zobar, krojač ali kaj podobnega, ampak kot navaden pek. Ker je tovarna igel zaradi tega velikega uvoza začela nazadovati, sem pisal GZ v Beograd, da ni smotno, ker nihče v državi ne vzpodbuja inovatorjev, ki bi pripomogli k temu, da bi lahko doma izdelovali vse vrste igel in instrumentov. Pa ni bilo odmeva. Ga tudi zdaj ne bo? Nekatere veje te industrije v Švici, Južni Koreji in drugod že dolga desetletja izdelujejo vse vrste igel in instrumentov za

Vladavina prava!

Dr. Ljubo Bavcon, znani in priznani dolgoletni izvedenec domačega in mednarodnega prava, v Dnevniku 15. junija 2005 odgovarja na, kakor on meni, žaljive obdolžitve akademika Tineta Hribarja. Televizijsko omizje, na katero se sklicuje dr. Ljubo Bavcon in v katerem je poleg drugih sodeloval tudi dr. Tine Hribar, sem si v celoti ogledala. Navzoči so obravnavali za nekatere še vedno zelo težko sprejemljivo resnico o povojnih pomorih in pobojih. Najbolj nenavadno oz. groteskno je, da se Bavcon v svojem pismu sklicuje na človekove pravice do enakopravnosti odgovora na izrečene žaljive obdolžitve, ko vendar ve, da bo vsak njegov odgovor objavljen. V odgovoru navaja, da je leta 1989 Svet za varstvo človekovih pravic napisal in podpisal javno in objavljeno izjavo sveta, ki se med drugim glasi: "Naša javnost je bila že večkrat obveščena o USMRTITVI več tisoč pripadnikov domobrancev in drugih vojaških enot, ki so jih po koncu vojne zavezniške oblasti kot VOJNE UJETNIKE izročile Jugoslaviji. Razen splošnih domnev in individualnih pričevanj posameznih preživelih ali siceršnjih prič teh dogodkov v maju 1945 javnost nima natančnejših podatkov ..." Po navedbah dr. Bavcona je takrat omenjeni svet pri SZDL Slovenije predlagal skupščini Slovenije, naj pri Raziskovalni skupnosti Slovenije naroči raziskavo o teh dogodkih. Pa se seveda ni nič zgodilo. Po tej prvi izjavi sveta je le-ta objavil še več podobnih pozivov, in sicer v letih 1990, 1991 in 1992, več kot to pa svet ni mogel narediti. Kot piše dr. Bavcon, so njihovi pozivi takratni vladi in oblastem ostali brez odziva. Zapiše še: "Znano je, kdo je bil tedaj podpredsednik vlade." Imena ne navede, bili pa so trije, in sicer Matija Malešič, Andrej Ocvirk in Leo Šešerko. V nadaljevanju svojega pisma, s katerim dokazuje, da je svet želel pojasniti glede povojnih pobojev, napiše: "Gre za vladavino prava, ustavnost in zakonitost, ki so zagotovila za PRAVNO varnost ljudi, ne pa za zanikanje moralne nevrednosti zunaj-sodnega obračuna z vrnjenimi domobranci, čeprav so bili pripadniki oborožene kolaboracije s stoletnimi sovražniki slovenskega naroda in z avtorji ter izvajalci holokavsta." Brez dvoma slovenski domobranci niso imeli prav nič skupnega z izvajanjem holokavsta, zaradi komunističnega terorja, ki so ga nad Slovenci z vsakodnevnimi likvidacijami izvajali komunistični voditelji, izsolani in izurjeni v Sovjetski zvezi, so bili prisiljeni braniti se. Vsak človek je dolžan braniti svojo družino, sebe, svoje imetje oz. svoj narod, ki so ga slovenski komunistični voditelji sistematično, brez možnosti obrambe morili. Pritisnjeni ob zid so v takih okoliščinah bili prisiljeni sprejeti orožje okupatorja, ki ni bil nič bolj morilski kot domači komunisti. Še leta 1990 Svet za varstvo človekovih pravic pod vodstvom dr. Ljuba Bavcona povojni pomor Slovencev in pripadnikov drugih narodov imenuje USMRTITVE, čeprav je prav on tisti, ki ve, da se usmrtitev izvrši samo po izrečeni sodbi, pri čemer MORA imeti obtoženec pravico zagovora in obrambe. Menim, da knjiga njegovega prijatelja Miloša Mikelnega Veliki voz, napisana na temo povojnih pomorov, pove vse. Tine Hribar in Ljubo Bavcon naj se torej pogovorita, in to pred javnostjo, kdo je in kdaj oviral razkritje pol stoletja prikrivanih zločinov komunističnih voditeljev nad Slovenci.

Marija Vodišek

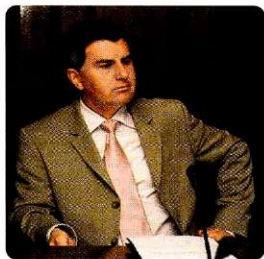
zobotehnike, laboratorije, kirurgijo ipd. Pri nas si vzvišena GZ deli le visoke plače in potuje, ne da bi se pobrigala za domačo izdelavo potrebnih stvari. Kmalu bomo uvažali še zobotrebce. In še vse drugo, na primer vrečke PVC za potrebe trgovine na drobno. Nihče ničesar ne vlaga, ne izumlja, če pa že, izume ra-

je prodaja v druge države. Predvsem posamezniki nimajo spodbude, da bi doma uvažali nekaj novega, ker jih pač nihče ne podpira oziroma nagraduje in so tako le še uvozniki vsega iz te vrste proizvodnje. Vse to kaže, da nam v EU ne bo tako lahko, kot nam nekateri napovedujejo.

Jožef Zemljčič, Škofja Loka

Razmišlja o izstopu

Zadnje afere, povezane s SLS, očitno slabo vplivajo tudi na nekdanjega predsednika stranke, nekdanjega ministra za kmetijstvo in sedanjega državnega sekretarja na tem ministrstvu Francija Buta. Tako naj bi zadnjem času celo razmišljal o izstopu iz SLS. Verjetno so takšna razmišljanja predvsem posledica tega, da skušajo mnogi, ki so vpleteni v afero s kmetijskimi zemljišči, krivdo naprtiti njemu, ker je bil kmetijski minister v času prejšnje vlade (zaradi Ropove odslovitve SLS iz vladne koalicije je odstopil že nekaj mesecev pred volitvami, nadomestil ga je Milan Pogačnik), zaradi česar se v lastni stranki ne počuti dobro. Zanimivo je, da But za državnega sekretarja na ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ni prišel prek SLS, ampak na podlagi osebnega povabila premierja Janeza Janše. Če bi se odločil za izstop iz stranke, bi to pomenilo močno klofuto za SLS, ki jo je nekoč sam vodil, potem ko je nasledil Franca Zagožna.

Obžaluje nekdanje načelno dejanje

Evropski poslanec Jelko Kacin velja za enega glavnih kandidatov za Ropovega naslednika, čeprav so številni prepričani, da zaradi svoje arogantnosti in agresivnosti (pred leti je napadel poslanca Iva Hvalico) ni primeren za to mesto. Ob tem je smešno Kacinovo sprenevedanje, da se ljudje ne nadirajo, ampak nabirajo, s čimer seveda meri na Ropa, hkrati pa sam ni nič boljši. Kacin je zvest "Kučanov vojak", kar se je pokazalo v času Depale vasi, ko je na mestu ministra za obrambo nasledil Janeza Janšo, čeprav ga je prav slednji leta 1990 potegnil iz anonimnosti in postavil za svojega namestnika. Kacin je bil leta 1993 med tistimi, ki so iz protesta in načelnosti ob podelitvi zlatega častnega znaka svobode RS Ljubu Bavconu in Janku Pleterskemu predsedniku republike Milanu Kučanu vrnili osamosvojitvena odlikovanja, saj so menili, da si Bavcon in Pleterski odlikovanja ne zaslužita, ker sta bila zadržana do slovenske osamosvojitve. Kacin v knjigi, ki je izšla ob petnajsti obletnici izvolitve Demosove vlade, pravi, da po vseh teh kilometrih, ki jih je nabral v politiki, najvišjega odlikovanja za svoj prispevek pri osamosvojitvi ne bi več vrnil, kot je to storil nekoč.

Preseljeni Ribičič

Pretekli teden so z Vrhovnega državnega tožilstva v Ljubljani sporočili, da so ovadbo zoper nekdanjega vodjo slovenske Ozne Mitjo Ribičiča, v kateri je osumljen storitve kaznivega dejanja genocida, z zunanjega oddelka Okrajnega državnega tožilstva v Domžalah, kjer se je z njo najprej ukvarjal vodja oddelka Zoran Milanović, prenesli neposredno pod svoje okrilje, kjer naj bi se z njo ukvarjali vrhovni državni tožilci. Zakaj so se na vrhovnem tožilstvu odločili za prenos, nam do konca preteklega tedna niso pojasnili (po zakonu lahko to vsekakor storijo), zdi pa se, da si v uradu generalne državne tožilke Barbare Brezigar želijo, da bi bila ovadba res obravnavana tako, kot je treba. Navsezadnje gre za zelo zahtevno materijo, hkrati pa za prvo ovadbo, pri kateri obstaja realna možnost, da bo nekdo za povojne množične poboje resnično odgovarjal, tako da si vrhovno tožilstvo ne sme privoščiti spodrsllaja.

Strpnost na njen način

Saša Gerdej ima znova svojo oddajo. Tokrat jo "gosti" Prva TV, ki je znana po tem, da na njej nastopa Zmago Jelinčič Plemeniti, ki komentira stanje duha v Sloveniji.

Oddaja Gerdejeve se imenuje Na moj način in moramo priznati, da je resnično nekaj posebnega. Prejšnji tork je gostila varuha človekovih pravic Matjaža Hanzka, poslanko LDS Majdo Širca, predstavnico Sester Marleno in aktivistko za pravice gejev in lezbijk Tatjano Greif. Gerdejeva je oddajo vodila – milo rečeno – katastrofalno. Očitno skrbno izbrani gostje so izražali veliko nestrpnost, ki jo tako pogosto očitajo drugim. Tako se je oddaja spremenila v festival nestrpnosti do drugače mislečih o problematiki istospolnih partnerstev, največje obsodbe pa so prišle prav iz ust voditeljice. Tudi varuh človekovih pravic, ki naj bi svojo funkcijo opravljal v imenu vseh državljanov, je ljudi z drugačnim mnenjem "označeval" z neprimernimi izrazi in hkrati vneto prikimaval voditeljici ob njenem "brezobzirnem" kritiziranju tistih, ki ne priznavajo popolne izenačitve istospolnih zvez z zvezo med moškim in žensko. Če gre Gerdejevi res tako "na bruhanje" ob spremljanju nestrpnih parlamentarcev, ji svetujemo, naj najprej spremeni svojo "objektivnost", ki jo izraža v oddaji, in šele potem sodi o drugih.

**RADIO
ZELENI VAL**

93.1 & 97.0 Mhz

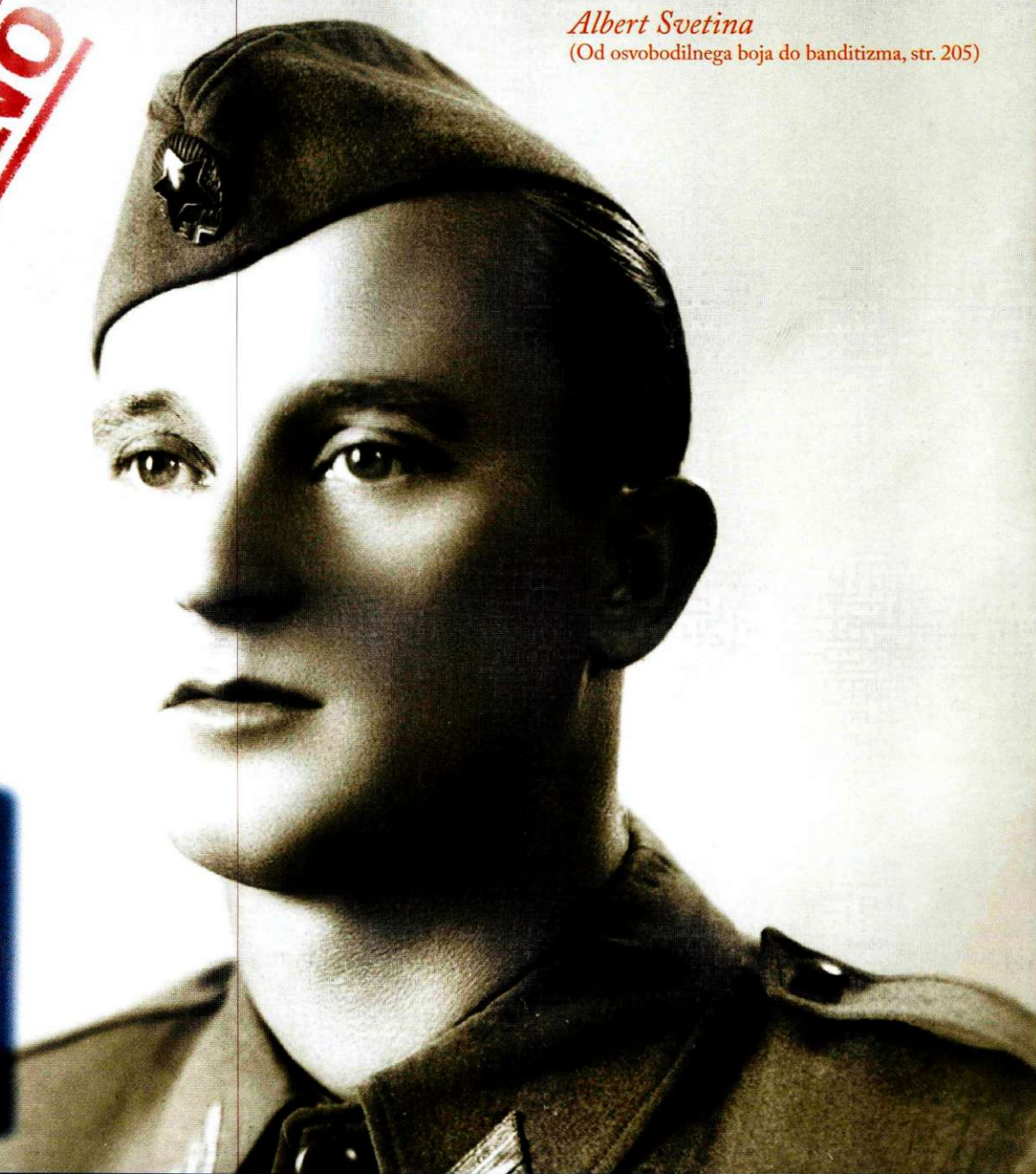
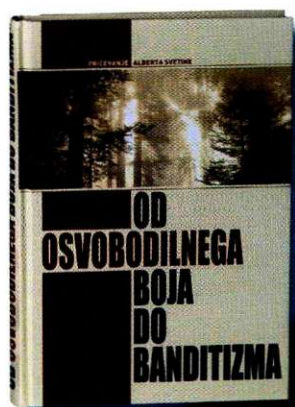
ALPE ADRIA "ZELENI VAL" d.o.o., Spodnja Slivnica 16, 1290 Grosuplje

„Ribičič je izvajal
praktično vse.“

Albert Svetina

(Od osvobodilnega boja do banditizma, str. 205)

AKTUALNO

Albert Svetina

OD OSVOBODILNEGA BOJA DO BANDITIZMA

Nekdanji Mačkov pomočnik opisuje svojo razburljivo življenjsko pot. Slikovito predstavlja delovanje Ozne. 367 strani, 6.700 SIT

Naročila sprejemamo na telefon 01/ 434 54 63
ali po e-pošti knjigarna@demokracija.si

knjigarna
DEMOKRACIJA

Kako hitro je življenje?

Agencija 41, design: LUMS Studio, foto: T. Gregoric, J. Puklic, Mobitel d.d., 1537 Ljubljana

Med prvimi operaterji na svetu in kot edini slovenski smo uvedli UMTS (univerzalni Mobitelov telekomunikacijski sistem), tretjo generacijo mobilnih telekomunikacij.

Zaradi izpopolnjenega prenosa podatkov (do 384 kb/s) zagotavlja UMTS uporabo vsebinsko bogatih avdio in video storitev ter pošiljanje in sprejemanje multimedijskih vsebin nekajkrat hitreje kot sistem GSM. S tem omogočamo bolj kakovostno uporabo že znanih in razvoj novih storitev. **Mobilnik je tako postal prenosni multimedijski pripomoček**, ki združuje lastnosti telefona, fotoaparata, kamere, interneta, televizije in radia.

Začenjamo novo štetje na področju slovenskih mobilnih telekomunikacij.

Mobitel UMTS

Nova generacija mobilnih telekomunikacij

